

सारदातिलकम् ।

तन्त्रम् ।

श्रीलक्ष्मणाचार्येण सङ्कलितम् ।

पण्डितकुलपतिना वि, ए उपाधिधारिणा

श्रीजीवानन्दविद्यासागरभट्टाचार्येण

संस्कृतं प्रकाशितञ्च ।

द्वितीयसंस्करणम् ।

कलिकातानगरे

सरस्वतीयन्त्रे मुद्रितम् ।

প্রকাশক শ্রীজীবানন্দবিদ্যাসাগর বি, এ,
২ নং রমানাথমজুমদারের ষ্ট্রীট কলিকাতা।
প্রিন্টর শ্রীক্ষেত্রমোহনমুখোপাধ্যায়
৫৫ নং আম্‌হার্‌স্ট ষ্ট্রীট, কলিকাতা।

पण्डितकुलपति
श्रीजीवानन्दविद्यासागरभट्टाचार्य वि, ए,

Pandit

Jibananda Vidyasagara B. A.

सारदातिलकम् ।

—:○:—

प्रथमः पटलः ।

नित्यानन्दवपुर्निरन्तरगलत्पञ्चाशदर्थैः क्रमात्
व्याप्तं येन चराचरात्मकमिदं शब्दार्थरूपं जगत् ।
शब्दब्रह्म यदूचिरे सुकृतिनः चैतन्यमन्तर्गतं
तद्वोऽव्यादनिशं शशाङ्कसदनं वाचामधीशं महः ॥ १ ॥

अन्तःस्मितोल्लसितमिन्दुकलावतंस-
मिन्दीवरोदरसहोदरनेत्रशोभि ।
हेतुस्त्रिलोकविभवस्य नवेन्दुमौले-

रन्तःपुरं दिशतु मङ्गलमादराद् ॥ २ ॥

संसारसिन्धोस्तरणैकहेतून् दधे गुरुन् मूर्ध्नि शिवस्वरूपान् ।
रजांसि येषां पदपङ्कजानां तीर्थाभिषेकश्चियमावहन्ति ॥ ३ ॥

सारं वक्ष्यामि तन्त्राणां सारदातिलकं शुभम् ।

धर्मार्थकाममोक्षाणां प्राप्तेः प्रथमकारणम् ॥ ४ ॥

शब्दार्थरूपिर्मुनिभिश्चन्दोभिर्देवतैः सह ।

विधिश्च मन्त्रयन्त्राणां तन्त्रेऽस्मिन्नभिधीयते ॥ ५ ॥

निर्गुणः सगुणश्चेति शिवो ज्ञेयः सनातनः ।

निर्गुणः प्रकृतेरन्यः सगुणः सकलः स्मृतः ॥ ६ ॥

सच्चिदानन्दविभवात् सकलात् परमेश्वरात् ।

आसीच्छक्तिस्ततो नादो नादाद्विन्दुसमुद्भवः ॥ ७ ॥

परः शक्तिमयः साक्षात् त्रिधासौ भिद्यते पुनः ।

विन्दुनादो वीजमिति तस्य भेदाः समीरिताः ॥ ८ ॥

विन्दुः शिवात्मकं बीजं शक्तिर्नादस्तयोर्मिथः ।
 समवायः समाख्यातः सर्वागमविशारदैः ॥ ९ ॥
 रौद्री विन्दोस्ततो नादाज्जीव्हा बीजादजायत ।
 वामा ताम्रः समुत्पन्ना रुद्रब्रह्मसमाधिना ॥ १० ॥
 ते ज्ञानेच्छाक्रियात्मानो वङ्गीन्द्रकंस्वरूपिणः ।
 भिद्यमानात् परादिन्दोरव्यक्तात्मावरोऽभवत् ॥ ११ ॥
 शब्दब्रह्मेति तं प्राहुः सर्वागमविशारदाः ।
 शब्दब्रह्मेति शब्दार्थं शब्दमित्यपरे जगुः ॥ १२ ॥
 नहि तेषां तयोः सिद्धिर्जडत्वादुभयोरपि ।
 चैतन्यं सर्वभूतानां शब्दब्रह्मेति मे मतिः ॥ १३ ॥
 तत् प्राप्य कुण्डलीरूपं प्राणिनां देहमध्यगम् ।
 वर्णात्मनाविर्भवति गद्यपद्यादिभेदतः ॥ १४ ॥
 अथ विन्दात्मनः शम्भोः कालबन्धोः कलात्मनः ।
 अजायत जगत्साक्षी सर्वव्यापी सदाशिवः ॥ १५ ॥
 सदाशिवाद्भवेदीशः ततो रुद्रसमुद्भवः ।
 ततो विष्णुस्ततो ब्रह्मा तेषामेव समुद्भवः ॥ १६ ॥
 मूलभूतात्ततोऽव्यक्ताद्वैकृतात् परवस्तुनः ।
 आसीत् किल महत्तत्त्वं गुणान्तःकरणात्मकम् ॥ १७ ॥
 अभूत्तस्मादहङ्कारस्त्रिविधः सृष्टिभेदतः ।
 वैकारिकादहङ्काराद्देवा वैकारिका दश ॥ १८ ॥
 दिग्वातार्कप्रचेतोऽश्विबुद्धीन्द्रोपेन्द्रमित्रकाः ।
 तेजसादिन्द्रियाण्यासंस्तन्मात्राक्रमयोगतः ॥ १९ ॥
 भूतादिकादहङ्कारात् पञ्चभूतानि जज्ञिरे ।
 शब्दात् पूर्वं वियत् स्पर्शात् वायुरूपाद्भुताशनः ॥ २० ॥
 रसादम्भः क्षमा गन्धादिति तेषां समुद्भवः ।
 स्वच्छं वियन्मरुत् कृष्णो रज्जोऽग्निर्विशदं पयः ॥ २१ ॥

पौता भूमिः पञ्चभूतान्येकैकाधारतो विदुः ।
 शब्दस्पर्शरूपरसगन्धा भूतगुणाः स्मृताः ॥ २२ ॥
 वृत्तं दिवस्तत् षड्विन्दुलाब्धितं मातरिश्चनः ।
 त्रिकोणं स्वस्तिकोपेतं वज्जेरर्धेन्दुसंयुतम् ॥ २३ ॥
 अम्भोजमम्भसो भूमेश्चतुरस्रं सवच्चक्रम् ।
 तत्तद्भूतसमाभानि मण्डलानि विदुर्बुधाः ॥ २४ ॥
 वर्णैः स्त्रैरञ्चितान्याहुः स्वस्वनामावृतान्यपि ।
 धरादिपञ्चभूतानां निवृत्त्याद्याः कलाः स्मृताः ॥ २५ ॥
 निवृत्तिः सप्रतिष्ठा स्याद्विद्या शान्तिरनन्तरा ।
 शान्त्यतीतेति ता ज्ञेया नाददेहसमुद्भवाः ॥ २६ ॥
 पञ्चभूतात्मकं सर्वं चराचरमिदं जगत् ।
 अचरा बहुधा भिन्ना गिरिवृक्षादिभेदतः ॥ २७ ॥
 चरास्तु त्रिविधाः प्रोक्ताः स्वेदाण्डजजरायुजाः ।
 स्वेदजाः कृमिदंशाद्या अण्डजाः पद्मगादयः ॥ २८ ॥
 जरायुजा मनुष्याद्यास्तेषु नृणां निगद्यते ।
 उद्भवः पुंस्त्रियोर्योगे शुक्राच्छोणितसंयुतात् ॥ २९ ॥
 विन्दुरेको विशेद् गर्भमुभयात्मा क्रमादसौ ।
 रजोऽधिको भवेन्नारी भवेद्रेतोऽधिकः पुमान् ।
 उभयोः समतायान्तु नपुंसकमिति स्मृतम् ॥ ३० ॥
 पूर्वकर्मानुरूपेण मोहपाशेन यन्वितः ।
 कश्चिदात्मा तदा तस्मिन् जीवभावं प्रपद्यते ॥ ३१ ॥
 अथ मात्राकृतैरन्नैः पानाद्यैः पोषितः क्रमात् ।
 दिनात् पक्षात् ततो मासाद् वर्द्धते तत्त्वदेष्टवान् ॥ ३२ ॥
 दोषैर्दूष्यैः सुखं प्राप्तो व्यक्तिं याति निजैन्द्रियैः ।
 वातपित्तकफा दोषा दूष्याः स्युः सप्तधातवः ॥ ३३ ॥
 त्वगृह्णांसमेदोऽस्थिमज्जाशुक्राणि तान् विदुः ।

ज्ञानेन्द्रियाणि श्रोत्रत्वक्दृक्जिह्वा नासिका विदुः ॥ ३४ ॥

ज्ञानेन्द्रियार्थाः शब्दाद्याः स्मृताः कर्मेन्द्रियास्तपि ।

वाक्पाणिपादपायूपस्थसंज्ञान्याहुर्मनौषिणः ॥ ३५ ॥

वचनादानगतयः विसर्गानन्दसंयुताः ।

कर्मन्त्रियार्थाः संप्रोक्ताः अन्तःकरणमात्मनः ॥ ३६ ॥

मनो बुद्धिरहङ्कारश्चित्तञ्च परिकीर्तितम् ।

दशेन्द्रियाणि भूतानि मनसा सह षोडशः ॥ ३७ ॥

विकाराः स्युः प्रकृतयः पञ्चभूतान्यहङ्कतिः ।

अव्यक्तं महदित्यष्टौ तन्मात्राश्च महानपि ॥ ३८ ॥

साहङ्कारा विकृतयः सप्त तत्त्वविदो विदुः ।

अग्निर्सोमात्मको देहो विन्दुर्यदुभयात्मकः ॥ ३९ ॥

दक्षिणांशः स्मृतः सूर्यो वामभागो निशाकरः ।

नाडीर्दश विदुस्तासु मुख्यास्तिस्रः प्रकीर्तिताः ॥ ४० ॥

ईडा वामे तनोर्मध्ये सुषुम्ना पिङ्गला परे ।

मध्या तास्तपि नाडी स्यादग्निर्सोमस्वरूपिणी ॥ ४१ ॥

गान्धारी हस्तिजिह्वाख्या सपूषालम्बुषा मता ।

येशस्विनी शङ्खिनी च कुङ्कः स्युः सप्तनाडयः ॥ ४२ ॥

नाड्योऽनन्ताः समुत्पन्नाः सुषुम्नापञ्चपर्वसु ।

मूलाधारोदगतः प्राणस्ताभिर्व्याप्नोति तत्तनुम् ॥ ४३ ॥

वायवोऽत्र दश प्रोक्ता वज्रयश्च दश स्मृताः ।

प्राणाद्या मरुतः पञ्च नागः कूर्मो धनञ्जयः ॥ ४४ ॥

ककरः स्याद्देवदत्त इति नामभिरौरिताः ।

अग्नयो दोषदूषेषु संलीना दश देहिनः ॥ ४५ ॥

बुभुक्षा च पिपासा च प्राणस्य मनसः स्मृतौ ।

शोकमोहौ शरीरस्य जरा मृत्युः षडूर्मयः ॥ ४६ ॥

स्नायुस्थिमज्जाशुक्रत्वक्कांसास्त्राणि च शोणितात् ।

षाट्कौषिकमिति प्रोक्तं सर्वदेहेषु देहिनाम् ॥ ४७ ॥
 इत्थंभूतस्तदा गर्भे पूर्वजन्मशुभाशुभम् ।
 स्मरंस्तिष्ठति दुःखात्मा कृन्नदेहो जरायुणा ॥ ४८ ॥
 कालक्रमेण स शिशुर्मातरं क्लेशयत्यपि ।
 सम्पिण्डितशरीरोऽथ जायतेऽयमवाङ्मुखः ॥ ४९ ॥
 क्षणं तिष्ठति निश्चेष्टो भीत्या रोदितुमिच्छति ।
 ततश्चैतन्यरूपा सा सर्वगा विश्वरूपिणी ॥ ५० ॥
 शिवसन्निधिमासाद्य नित्यानन्दगुणोदया ।
 दिक्कालाद्यनवच्छिन्ना सर्ववेदार्थगा शुभा ॥ ५१ ॥
 परापरविभागेन परशक्तिरियं मता ।
 योगिनां हृदयान्नोजे नृत्यन्ती नित्यमञ्जसा ॥ ५२ ॥
 आधारे सर्वभूतानां स्फुरन्ती विद्युदाकृतिः ।
 शङ्खावर्तक्रमाद् देवी सर्वमावृत्य तिष्ठति ॥ ५३ ॥
 कुण्डलीभूतसर्पाणामङ्गश्रियमुपेयुषी ।
 सर्ववेदमयी देवी सर्वमन्त्रमयी शिवा ॥ ५४ ॥
 सर्वतत्त्वमयी साक्षात् सूक्ष्मात् सूक्ष्मतरा विभुः ।
 त्रिधामजननी देवी शब्दब्रह्मस्वरूपिणी ॥ ५५ ॥
 द्विचत्वारिंशदर्शात्मा पञ्चाशद्वर्णरूपिणी ।
 गुणिता सर्वगान्धेय कुण्डली परदेवता ॥ ५६ ॥
 विश्वात्मना प्रनुष्टा सा सूते मन्त्रमयं जगत् ।
 एकधा गुणिता शक्तिः सर्वविश्वप्रवर्त्तिनी ॥ ५७ ॥
 वेदादिवीजं श्रीबीजं शक्तिवीजं मनोभवम् ।
 प्रासादं तुम्बुकं पिण्डं चिन्तारत्नं गणेश्वरम् ॥ ५८ ॥
 मार्त्तण्डभैरवं दौर्गं नारसिंहं वराहजम् ।
 वासुदेवं इयश्रीवं बीजं श्रीपुरुषोत्तमम् ॥ ५९ ॥
 अन्यान्यपि च बीजानि तदोपादयति ध्रुवम् ।

यदा भवति सा संविद् द्विगुणीकृतविग्रहा ॥ ६० ॥
 हंसवर्णौ परात्मानौ शब्दार्थौ वासरचपी ।
 सृजत्येषा परा देवी तदा प्रकृतिपूरुषौ ॥ ६१ ॥
 यद् यदन्यज्जगत्यस्मिन् युग्मं तत्तदजायत ।
 त्रिगुणीकृतसर्वाङ्गी चिद्रूपा शिवगेहिनी ॥ ६२ ॥
 प्रसूते त्रैपुरं मन्त्रं मन्त्रं शक्तिविनायकम् ।
 पाशाद्यत्राक्षरं मन्त्रं त्रैपुटं चण्डनायकम् ॥ ६३ ॥
 सौरं मृत्युञ्जयं शक्तिं शान्तवं विनतासुतम् ।
 वागीशीत्राक्षरं मन्त्रं नीलकण्ठं विषापहम् ॥ ६४ ॥
 यन्त्रं त्रिगुणितं देव्या लोकत्रयगुणत्रयम् ।
 धामत्रयं सा वेदानां त्रयं वर्णत्रयं शुभा ॥ ६५ ॥
 त्रिपुष्करं स्वरान् देवी ब्रह्मादीनां त्रयं त्रयम् ।
 बज्रैः कालत्रयं शक्तेस्त्रयं वृत्तित्रयं महत् ॥ ६६ ॥
 नाडीत्रयं त्रिवर्गं सा यद् यदन्यस्त्रिधा मतम् ।
 चतुःप्रकारा गुणिता शाश्वती शर्मदायिनी ॥ ६७ ॥
 तदानीं पद्मिनीबन्धोः करोति चतुरक्षरम् ।
 चतुर्वर्णं महादेव्या देवीतत्त्वचतुष्टयम् ॥ ६८ ॥
 चतुरः सागरानन्तःकरणानां चतुष्टयम् ।
 सूक्ष्मादींश्चतुरो भावान् विष्णोर्मूर्तिचतुष्टयम् ॥ ६९ ॥
 चतुष्टयं गणेशानामात्मादीनां चतुष्टयम् ।
 तथा पूजादिकं पीठं घर्मादीनां चतुष्टयम् ॥ ७० ॥
 दमकादीन् गजान् देवी यद् यदन्यश्चतुष्टयम् ।
 पञ्चधा गुणिता पत्नी शम्भोः सर्वार्थदायिनी ॥ ७१ ॥
 त्रिपुरा पञ्चकूटं सा तस्याः पञ्चाक्षरद्वयम् ।
 पञ्चरत्नं महादेव्याः सर्वकामफलप्रदम् ॥ ७२ ॥
 पञ्चाक्षरं महेशस्य पञ्चवर्णं मरुत्मतः ।

सम्भोहनान् पञ्चबाणान् कामान् पञ्चसुरद्रुमान् ॥ ७३ ॥
 पञ्चप्राणादिकान् वायून् पञ्चवर्णान् महेशितुः ।
 मूर्तिः पञ्चकलाः पञ्च पञ्च ब्रह्मा ऋचः क्रमात् ॥ ७४ ॥
 सृजत्येषा परा शक्तिर्वेदवेदार्थरूपिणी ।
 षोढा सा गुणिता देवी धत्ते मन्त्रं षडक्षरम् ॥ ७५ ॥
 षट्कूटं त्रिपुरामन्त्रं गाणपत्यं षडक्षरम् ।
 षडक्षरं हिमरुचेर्नारसिंहं षडक्षरम् ॥ ७६ ॥
 ऋतून् वसन्तमुख्यान् षडामोदादीन् गणाधिपान् ।
 कोषानूर्मीन् रसान् शक्तीर्डाकिन्याद्याः षडध्वनः ॥ ७७ ॥
 यन्त्रं षड्गुणितं शक्तेः षडाधारानजीजनत् ।
 षड्विधं यज्जगत्स्मिन् सर्वं तत् परमेश्वरी ॥ ७८ ॥
 सप्तधा गुणिता नित्या शङ्करार्चेश्वरीरिणी ।
 सप्ताणं त्रिपुरामन्त्रं सप्तवर्णं विनायकम् ॥ ७९ ॥
 सप्तकं व्याकृतीनां सा सप्तवर्णं सुदर्शनम् ।
 लोकान् गिरीन् शरान् धातून् मुनीन् सप्तग्रहान् द्वीपान् ॥ ८० ॥
 समिधः सर्वसंख्याताः सप्तजिह्वा हविर्भुजः ।
 अन्यत् सप्तविधं यद् यत्तत्तदस्यामजायत ॥ ८१ ॥
 अष्टधा गुणिता शक्तिः शैवमष्टाक्षरद्वयम् ।
 विष्णोः श्रीकरनामानं मन्त्रमष्टाक्षरं परम् ॥ ८२ ॥
 अष्टाक्षरं हरेः शक्तेरष्टाक्षरयुगं परम् ।
 भानोरष्टाक्षरं दौर्गमष्टाणं परमात्मनः ॥ ८३ ॥
 अष्टाणं नीलकण्ठस्य वासुदेवात्मकं मनुः ।
 यन्त्रं कामार्गलं दिव्यं देवीयन्त्रं घटार्गलम् ॥ ८४ ॥
 गन्धाष्टकं शुभं देवी देवानां हृदयङ्गमम् ।
 ब्राह्मणाद्या भैरवान् सर्पान्भूर्तीरासां वसूनपि ॥ ८५ ॥
 अष्टपीठं महादेव्या अष्टाष्टकसमन्वितम् ।

अष्टौ ताः प्रकृतौर्विघ्नावक्रतुण्डादिकान् क्रमात् ॥ ८६ ॥
 अणिमादिगुणान्नागान् वङ्गेर्मूर्त्तीर्यमादिकान् ।
 अष्टात्मकं जमत्यन्यत् सर्वं वितनुते सदा ॥ ८७ ॥
 गुणिता नवधा नित्या सूते मन्त्रं तदात्मकम् ।
 नवकं शक्तितत्त्वानां तत्त्वरूपा महेश्वरी ॥ ८८ ॥
 नवकं पीठशक्तीनां शृङ्गारादीन् रसान् नव ।
 भाषिक्यादीनि रत्नानि नववर्गयुतानि च ॥ ८९ ॥
 नवकं प्राणदूतीनां मण्डलं नवकं शुभम् ।
 यद् यन्नवात्मकं लोके सर्वमस्यामुदञ्चति ॥ ९० ॥
 दशधा विक्रता शम्भोर्भाविनी भवदुःखहा ।
 दशाक्षरं गणपतेस्त्वरिताया दशाक्षरम् ॥ ९१ ॥
 त्रिपुरा दशकूटं स्यात्त्रिपुराया दशाक्षरम् ।
 दशाक्षरं सरस्वत्या यक्षिण्याः स्याद्दशाक्षरम् ॥ ९२ ॥
 वासुदेवात्मकं मन्त्रमश्वारूढा दशाक्षरम् ।
 नाम्ना पद्मावतीमन्त्रं वायुमन्त्रं दशाक्षरम् ॥ ९३ ॥
 दशकं शक्तितत्त्वानां तत्त्वरूपा महेश्वरी ।
 नाडीनां दशकं विष्णोरवतारान् दश क्रमात् ॥ ९४ ॥
 दशकं लोकपालानां यद् यदन्यत् सृजत्यसौ ।
 एकादश क्रमात् सविज्ञानभासा जगन्मयी ॥ ९५ ॥
 रुद्रैकादशिनीमाद्याशक्तेरेकादशाक्षरम् ।
 एकादशाक्षरं वाण्या रुद्रानेकादश क्रमात् ॥ ९६ ॥
 समुदगिरति सर्वज्ञा गुणिता द्वादश क्रमात् ।
 नित्यामन्त्रं महेशान्या वासुदेवात्मकं मनुम् ॥ ९७ ॥
 राशीन् भानून् हरेर्मूर्त्तीर्यन्त्रं स्याद् द्वादशात्मकम् ।
 अन्यदेतादृशं सर्वं यत्तदस्यामजायत ॥ ९८ ॥
 चतुर्विंशतितत्त्वात्मा यदा भवति शोभना ।

गायत्रीं सवितुः शम्भोर्गायत्रीं मदनात्मिकाम् ॥ ८८ ॥
 गायत्रीं विष्णुगायत्रीं गायत्रीं त्रिपुरात्मनः ।
 गायत्रीं दक्षिणामूर्तेर्गायत्रीं शम्भुयोषितः ॥ १०० ॥
 चतुर्विंशतितत्त्वानि तस्यामासन् परात्मनि ।
 द्वात्रिंशद्भेदगुणिता सर्वमन्त्रमयी विभुः ॥ १०१ ॥
 सूते सृष्ट्युत्थं मन्त्रं नारसिंहं महामनुः ।
 लवणाद्यं मनुं मन्त्रं वरुणस्य महात्मनः ॥ १०२ ॥
 हयग्रीवमनुं दौर्गं वाराहं वह्निनायकम् ।
 गणेशितुर्महामन्त्रं मन्त्रं सेनाधिपस्य सा ॥ १०३ ॥
 मन्त्रं श्रीदक्षिणामूर्तेर्मालामन्त्रं मनोभुवः ।
 त्रिष्टुभं वनवासिन्याः अघोराख्यं महामनुम् ॥ १०४ ॥
 भद्रकालीमनुं लक्ष्मीमालामन्त्रं यमात्मकम् ।
 मन्त्रं सा देवकीसूनोर्मन्त्रं श्रीपुरुषोत्तमम् ॥ १०५ ॥
 श्रीगोपालमनुं भूमेर्मनुं तारामनुं क्रमात् ।
 महामन्त्रं महालक्ष्मीमन्त्रं भूतेश्वरस्य सा ॥ १०६ ॥
 क्षेत्रपालात्मकं मन्त्रं मन्त्रमापन्निवारकम् ।
 सूते मातङ्गिनीविद्यां सिद्धविद्यां शुभोदयाम् ॥ १०७ ॥
 अनेन क्रमयोगेण गुणिता शिववल्गभा ।
 षट्त्रिंशत्पञ्च तत्त्वानि शैवानि रचयत्यसौ ॥ १०८ ॥
 अन्यान्मन्त्रांश्च यन्त्राणि शुभदानि प्रसूयते ।
 द्विचत्वारिंशता मूले गुणिता विश्वनायिका ॥ १०९ ॥
 सा प्रसूते कुण्डलिनी शब्दब्रह्ममयी विभुः ।
 शक्तिस्ततो ध्वनिस्तस्मान्नादस्तस्माद्विरोधिका ॥ ११० ॥
 ततोऽर्द्धेन्दुस्ततो विन्दुस्तस्मादासीत् परा ततः ।
 पश्यन्ति मध्यमा वाचौ वैखरो शब्दजन्मभूः ॥ १११ ॥
 इच्छाज्ञानक्रियात्मासौ तेजोरूपगुणात्मिका ।

क्रमेणानेन सृजति कुण्डली वर्णमालिकाम् ॥ ११२ ॥
 अकारादिसकारान्तां द्विचत्वारिंशदात्मिकाम् ।
 पञ्चाशद्धारगुणितां पञ्चाशद्वर्णमालिकाम् ॥ ११३ ॥
 सूते तद्वर्णतो भिन्नान् कलारुद्रादिकान् क्रमात् ।
 निरोधिका भवेद्वह्निर्द्वेन्दुः स्यान्निशाकरः ॥ ११४ ॥
 अर्कः स्यादुभयोर्योगो विन्दात्मा तेजसां निधिः ।
 जाता वर्णा यतो विन्दोः शिवशक्तिमयादतः ॥ ११५ ॥
 अग्निसोमात्मकास्ते स्युः शिवशक्तिमयाद्रवेः ।
 येन सम्भवमापन्नाः सोमसूर्याग्निरूपिणः ॥ ११६ ॥
 इति श्रीसारदातिलके सृष्टिविधानं नाम प्रथमः पटलः ।

द्वितीयः पटलः ।

ततो व्यक्तिं प्रवक्ष्यामि वर्णानां वदने नृणाम् ।
 प्रेरिता मरुता नित्यं सुषुम्नारन्ध्रनिर्गताः ॥ १ ॥
 कण्ठादिकरणैर्वर्णाः क्रमादाविर्भवन्ति ताः ।
 एषु स्वराः स्मृताः सौम्याः स्पर्शाः सौरास्ततो दयाः ॥ २ ॥
 आग्नेया व्यापकाः सर्वे सोमसूर्याग्निरूपिणः ।
 स्वराः षोडश विख्याताः स्पर्शास्ते पञ्चविंशतिः ॥ ३ ॥
 तत्त्वात्मानः स्मृताः स्पर्शा मकारः पुरुषो यतः ।
 व्यापका दश ते कामधनधर्मप्रदायिनः ॥ ४ ॥
 ऋस्वः स्वरेषु पूर्वोक्तः परो दीर्घः क्रमादिमे ।
 शिवशक्तिमयास्ते स्युर्विन्दुसर्गावसानकाः ॥ ५ ॥
 विन्दुः पुमान् रविः प्रोक्तः सर्गः शक्तिनिशाकरः ।
 स्वराणां मध्यगं यत् तु चतुष्कं तन्नपुंसकम् ॥ ६ ॥
 पिङ्गलायां स्थिता ऋस्वा ईडायां सङ्गताः परे ।

सुषुम्ना मध्यगा ज्ञेया चत्वारो ये नपुंसकाः ॥ ७ ॥
 विना स्वरैस्तु नान्येषां जायते व्यक्तिरञ्चसा ।
 शिवशक्तिमयान् प्राहुस्तस्माद्वर्णान्मनीषिणः ॥ ८ ॥
 कारणात् पञ्चभूतानामुद्भूता मातृकायतः ।
 ततो भूतात्मका वर्णाः पञ्च पञ्च विभागतः ॥ ९ ॥
 वायुग्निभूजलाकाशाः पञ्चाशद्विपयः क्रमात् ।
 पञ्च ऋक्षाः पञ्च दौर्घा विन्दन्ताः सन्धिसम्भवाः ॥ १० ॥
 पञ्चशः कादयः यक्षलसहान्ताः समीरिताः ।
 सोमसूर्याग्निभेदेन मातृकावर्णसम्भवाः ॥ ११ ॥
 अष्टत्रिंशत्कलास्तत्तन्मण्डलेषु व्यवस्थिताः ।
 अमृता मानदा पूषा तुष्टिः पुष्टीरतिर्धृतिः ॥ १२ ॥
 शशिनी चन्द्रिका कान्तिर्ज्योत्स्ना श्रीः प्रीतिरङ्गदा ।
 पूर्णा पूर्णामृता कामदायिन्यः स्वरजाः कलाः ॥ १३ ॥
 तपिनी तापिनी धूम्रा मरीचिर्जालिनी रुचिः ।
 सुषुम्ना भोगदा विश्वा बोधिनी धारिणी क्षमा ॥ १४ ॥
 कभाद्या वसुदाः सौराः ठडान्ता द्वादशेरिताः ।
 धूम्रार्चिरूपा ज्वालिनी ज्वालिनी विस्फुलिङ्गिनी ॥ १५ ॥
 सुश्री सुरूपा कपिला हव्यकव्यवहा अपि ।
 यादीनां दशवर्णानां कला धर्मप्रदा इमाः ॥ १६ ॥
 अभयेष्टाकरा ह्येषाः श्वेतपीतारूपाः क्रमात् ।
 तारस्य पञ्चभेदेभ्यः पञ्चाशद्वर्णगाः कलाः ॥ १७ ॥
 सृष्टिर्ऋद्धिः स्मृतिर्मैधा कान्तिर्लक्ष्मी धृतिः स्थिरा ।
 स्थितिः सिद्धिरिति प्रोक्ताः कचवर्गकलाः क्रमात् ॥ १८ ॥
 अकाराद् ब्रह्मणोत्पन्नास्तप्तचामीकरप्रभाः ।
 एताः करधृताक्षसक्पङ्कजद्वयकुण्डिकाः ॥ १९ ॥
 जया च पालिनी शान्तिरीश्वरी रतिकालिके ।

वरदा झादिनी प्रीतिर्दीर्घाः स्युष्टतवर्गजाः ॥ २० ॥

उकारात् विष्णुनोत्पन्नास्तमालदलसन्निभाः ।

अभीतिवरचक्रेष्टबाहवः परिकीर्त्तिताः ॥ २१ ॥

तीक्ष्णा रौद्री भया निद्रा तन्द्री क्षुत् क्रोधिनी क्रिया ।

उत्कारी मृत्युरेताः स्युः कथिताः पयवर्गजाः ॥ २२ ॥

रुद्रेण मार्णादुत्पन्नाः शरच्चन्द्रनिभप्रभाः ।

उडहन्त्योऽभयं शूलं कपालं बाहुभिर्वरम् ॥ २३ ॥

ईश्वरेणोदिता विन्दोः पीता श्वेतारुणा सिता ।

अनन्ता चयवर्गस्था जवाकुसुमसन्निभाः ॥ २४ ॥

अभयं हरिणं टङ्कं दधाना बाहुभिर्वरम् ।

निवृत्तिः सप्रतिष्ठा स्याद्विद्या शान्तिरनन्तरम् ॥ २५ ॥

इन्धिका दीपिका चैव रेचिका मौचिका परा ।

सूक्ष्मा सूक्ष्मामृता ज्ञानामृता चाप्यायनी तथा ॥ २६ ॥

व्यापिनी व्योमरूपा स्युरनन्ताः स्वरशक्तयः ।

सदाशिवेन सञ्जाता नादादेताः सितत्विषः ॥ २७ ॥

अक्षस्रकपुस्तकगुणकपालाब्जकराम्बुजाः ।

न्यासे तु योजयेदादौ षोडशस्वरगाः कलाः ॥ २८ ॥

इति पञ्चाशदाख्याताः कलाः सर्वसमृद्धिदाः ।

श्रीकण्ठानन्तसूक्ष्माश्च त्रिमूर्तिरमरेश्वरः ॥ २९ ॥

अर्घीशो भारभूतिः स्यात् तिथीशः स्थाणुको हरः ।

भ्रिण्टोशो भौतिकः सद्विजातश्चानुग्रहेश्वरः ॥ ३० ॥

अक्रूरश्च महासेनः षोडश स्वरमूर्त्तयः ।

पश्चात् क्रोधीशचण्डेशपञ्चान्तकशिवोत्तमाः ॥ ३१ ॥

अथैकरुद्रकूर्मेकनेत्राङ्गचतुराननाः ।

अजेशसर्वसोमेशस्तथा लाङ्गलिदारुकी ॥ ३२ ॥

अर्धनारीश्वरश्चोमाकान्तश्चाषादिदण्डिनौ ।

स्युरद्रिमीनमेषाख्या लोहितश्च शिखी तथा ।
 छगलाण्डद्विरण्डशौ समहाकालबालिनौ ॥ ३३ ॥
 भुजङ्गेशः पिनाकीशः खड्गीशाख्यावकेशकः ।
 श्वेतभृङ्गीशनकुलिशिवाः संवर्त्तकस्ततः ॥ ३४ ॥
 एते रुद्राः स्मृता रक्ता धृतशूलकपालकाः ।
 पूर्णोदरौ स्याद्विरजा शास्त्राली तदनन्तरम् ॥ ३५ ॥
 लोलाक्षौ वर्त्तुलाक्षौ च दीर्घघोणा समीरिता ।
 सुदीर्घमुखोगोमुख्यौ दीर्घजिह्वा तथैव च ॥ ३६ ॥
 कुण्डोदर्यूर्ध्वकेश्यौ च तथा विकृतमुख्यपि ।
 ज्वालामुखौ ततो ज्ञेया पश्चादुल्कामुखौ ततः ॥ ३७ ॥
 सुश्रीमुखौ च विद्यामुख्येताः स्युः स्वरशक्तयः ।
 महाकालीसरस्वत्यौ सर्वसिद्धिसमन्विते ॥ ३८ ॥
 गौरी त्रैलोक्यविद्या स्यान्मन्त्रशक्तिस्ततः परम् ।
 आत्मशक्तिर्भूतमाता तथा लम्बोदरौ किल ॥ ३९ ॥
 द्राविणी नागरी भूयः खेचरी चापि मञ्जरी ।
 रूपिणी वीरिणी पश्चात् काकोदर्यपि पूतना ॥ ४० ॥
 स्याद् भद्रकालीयोगिन्यौ शङ्किनी गर्जिनी तथा ।
 कालरात्रिश्च कुब्जिन्या कपर्दिन्यपि वज्रया ॥ ४१ ॥
 जया च सुमुख्ये श्वर्या रेवती माधवी ततः ।
 वारुणी वायवौ प्रोक्ता पश्चाद् रक्षोविदारिणी ॥ ४२ ॥
 ततश्च सहजा लक्ष्मीर्व्यापिनौ माययान्विता ।
 एता रुद्राङ्गपीठस्थाः सिन्दूरारुणविग्रहाः ॥ ४३ ॥
 रक्तोत्पलकपालाभ्यामलङ्कृतकराम्बुजाः ।
 केशवो नारायणो माधवगोविन्दविष्णवः ॥ ४४ ॥
 मधुमूदनसञ्ज्ञोऽन्यः स्यात् त्रिविक्रमवामनौ ।
 श्रीधरश्च हृषीकेशः पद्मनाभस्ततः परम् ॥ ४५ ॥

दामोदरो वासुदेवः सङ्कर्षण इतीरितः ।
 प्रद्युम्नश्चानिरुद्धश्च स्वराणां मूर्त्तयस्त्रिमाः ॥ ४६ ॥
 पञ्चाक्षक्री गदी शार्ङ्गी खड्गी शङ्गी हली पुनः ।
 मूषली शूलिसंज्ञोऽन्यः पाशो स्यादङ्कुशी पुनः ॥ ४७ ॥
 मुकुन्दो नन्दजो नन्दी नरो नरकजिह्वरिः ।
 कृष्णः सत्यः सात्वतः स्याच्छौरिः शूरो जनार्दनः ॥ ४८ ॥
 भूधरो विश्वमूर्त्तिश्च वैकुण्ठः पुरुषोत्तमः ।
 बली बलानुजो बालो वृषघ्नश्च वृषः पुनः ॥ ४९ ॥
 हंसो वराहो विमलो नृसिंहो मूर्त्तयो ह्यपि ।
 केशवाद्या इमे श्यामाश्चक्रशङ्खलसत्कराः ॥ ५० ॥
 कीर्त्तिः कान्तिस्तुष्टिपुष्टी धृतिः शान्तिः क्रिया दया ।
 मेधा सहर्षा अहो स्यात्तज्जा लक्ष्मीः सरस्वती ॥ ५१ ॥
 प्रीतीरतिरिमाः प्रोक्ताः क्रमेण स्वरशक्तयः ।
 जयदुर्गा प्रभा सत्या चण्डा वाणी विलासिनी ॥ ५२ ॥
 विजया विरजा विश्वा विनदा सुनदा स्मृतिः ।
 ऋद्धिः समृद्धिः शुद्धिः स्याद्भक्तिर्बुद्धिर्मतिः क्षमा ॥ ५३ ॥
 रमोमा क्लोदिनी क्लिन्ना वसुदा वसुधा परा ।
 परा परायणा सूक्ष्मा सन्ध्या प्रज्ञा प्रभा निशा ॥ ५४ ॥
 अमोघा वियुता चेति कीर्त्त्याद्याः सर्वकामदाः ।
 एताः प्रियतमाङ्गेषु निषणाः सस्मिताननाः ॥ ५५ ॥
 विद्युद्दामसमानाङ्गः पङ्कजाभयबाहवः ।
 मातृकावर्णभेदेभ्यः सर्वमन्त्राः प्रजञ्जरे ॥ ५६ ॥
 मन्त्रविद्याविभागेन द्विविधा मन्त्रजातयः ।
 मन्त्राः पुंदेवता ज्ञेया विद्या स्त्रीदेवताः स्मृताः ॥ ५७ ॥
 पुंस्त्री नपुंसकात्मानो मन्त्राः सर्वे समीरिताः ।
 पुंमन्त्रा हुंफडन्ताः स्याद्दिठान्ताश्च स्त्रियो मताः ॥ ५८ ॥

जपुंसका नमोऽन्ताः स्युरित्युक्ता मनवस्त्रिधा ।
 शस्तास्ते त्रिविधा मन्त्रा वश्यशान्त्यभिचारिके ॥ ५८ ॥
 अग्निसोमात्मका मन्त्रा विज्ञेयाः क्रूरसौम्ययोः ।
 कर्मणोर्बह्जितारान्त्यवियत्प्रायाः समीरिताः ॥ ६० ॥
 आग्नेया मनवः सौम्या भूयिष्ठेन्द्रमृताक्षराः ।
 आग्नेयाः संप्रबुध्यन्ते प्राणे चरति दक्षिणे ॥ ६१ ॥
 भागेऽन्यस्मिन् स्थिते प्राणे सौम्या बोधं प्रयान्ति च ।
 नाडीद्वयं गते प्राणे सर्वे बोधं प्रयान्ति च ॥ ६२ ॥
 प्रयच्छन्ति फलं सर्वे प्रबुद्धा मन्त्रिणां सदा ।
 छिन्नादिदुष्टमन्त्रास्ते पालयन्ति न साधकम् ॥ ६३ ॥
 छिन्नो रुद्धः शक्तिहीनः पराङ्मुख इतीरितः ।
 वधिरो नेत्रहीनश्च कौलितः स्तम्भितस्तथा ॥ ६४ ॥
 दग्धः स्रस्तश्च भीतश्च मलिनश्च तिरस्कृतः ।
 भेदितश्च सुषुप्तश्च मदोन्मत्तश्च मूर्च्छितः ॥ ६५ ॥
 कृतवीर्यश्च हीनश्च प्रध्वस्तो बालकः पुनः ।
 कुमारश्च युवा प्रौढो वृद्धो निस्त्रिंशकस्तथा ॥ ६६ ॥
 निर्वीर्यः सिद्धिहीनश्च मन्दः कूटस्तथा पुनः ।
 निरंशः सस्वहीनश्च केकरो वीजहीनकः ॥ ६७ ॥
 धूमितालिङ्गितौ स्याच्च मोहितस्तु चुधार्त्तकः ।
 अतिदृप्तोऽङ्गहीनः स्यादतिक्रुद्धः समीरितः ॥ ६८ ॥
 अतिक्रूरश्च सव्रीडः शान्तमानस एव च ।
 स्थानभ्रष्टश्च विकलः सातिवृद्धः प्रकीर्तितः ॥ ६९ ॥
 निःश्रेहः पीडितश्चापि वक्ष्याम्येषां च लक्षणम् ।
 मनोर्यस्यादिमध्यान्ते त्वानिलं वीजमुच्यते ॥ ७० ॥
 संयुक्तं वा वियुक्तं वा स्वराक्रान्तं त्रिधा पुनः ।
 चतुर्धा पञ्चधा वाथ स मन्त्रश्छिन्नसंज्ञकः ॥ ७१ ॥

आदिमध्यावसानेषु भूवीजद्वन्द्वलाञ्छितः ।
 रुद्रमन्त्रः स विज्ञेयो भुक्तिमुक्तिविवर्जितः ॥ ७२ ॥
 मायात्रितत्त्वश्रीवीजरावहीनस्तु यो मनुः ।
 शक्तिहीनः स कथितो यस्य मध्ये न विद्यते ॥ ७३ ॥
 कामवीजं सुखे माया शिरस्यङ्कुशमेव वा ।
 असौ पराङ्मुखः प्रोक्तो हकारो विन्दुलाञ्छितः ॥ ७४ ॥
 आद्यन्तमध्येष्विन्दुर्वा न भवेदधिरः स्मृतः ।
 पञ्चवर्णो मनुर्यः स्याद्रेफार्केन्दुविवर्जितः ॥ ७५ ॥
 नेत्रहीनः स विज्ञेयो दुःखशोकामयप्रदः ।
 आदिमध्यावसानेषु हंसः प्रासादवाग्भवः ॥ ७६ ॥
 हकारो विन्दुमान् जीवो रावं वापि चतुष्कलम् ।
 मायां नमामि च पटे नास्ति यस्मिंश्च कीलितः ॥ ७७ ॥
 एक मध्ये द्वयं मूर्ध्नि यस्मिन्नस्त्रपुरन्दरौ ।
 विद्येते स तु मन्त्रः स्यात् स्तम्भितः सिद्धिरोधकः ॥ ७८ ॥
 वज्रिर्वायुसमायुक्तो यस्य मन्त्रस्य मूर्धनि ।
 सप्तधा दृश्यते तन्तु दग्धं मन्त्रीतमन्त्रवित् ॥ ७९ ॥
 अस्त्रं द्वाभ्यां त्रिभिः षड्भिरष्टाभिर्दृश्यतेऽक्षरैः ।
 सस्तः सोऽभिहितो यस्य सुखेन प्रणवः स्मृतः ॥ ८० ॥
 शिवो वा शक्तिरथवा भीताख्यः स प्रकीर्तितः ।
 आदिमध्यावसानेषु भवेन्मातृचतुष्टयम् ॥ ८१ ॥
 यश्च मन्त्रः समाहीनो मन्त्रवित्तं विवर्जयेत् ।
 यस्य मध्ये दकारो वा क्रोधो वा मूर्धनि द्विधा ॥ ८२ ॥
 अस्त्रं तिष्ठति मन्त्रः सः तिरस्कृत उदाहृतः ।
 आद्यं हृदये शीर्षे वषट्त्वौषट् च मध्यतः ॥ ८३ ॥
 यस्यासौ भेदितो मन्त्रस्यान्यः सिद्धिषु सूरिभिः ।
 त्रिवर्णो हंसहीनो यः सुषुप्तः स उदाहृतः ॥ ८४ ॥

मन्त्रौ वाप्यथवा विद्या सप्ताधिकदशाक्षरः ।
 फट्कारपञ्चकादिर्यो मदीनात्त उदीरितः ॥ ८५ ॥
 तद्वदस्त्रं स्थितं मध्ये यस्य मन्त्रः स मूर्च्छितः ।
 विरामस्थानगं यस्य हृतवीर्यः स कथ्यते ॥ ८६ ॥
 आदौ मध्ये तथा मूर्ध्नि चतुरस्रयुतो मनुः ।
 ज्ञातव्यो हीन इत्येष यः स्यादष्टादशाक्षरः ॥ ८७ ॥
 एकोनविंशत्यर्णो वा यो मन्त्रस्तारसंयुतः ।
 हृत्तेखाङ्कुशवीजाब्जः सः प्रध्वस्तश्च कथ्यते ॥ ८८ ॥
 सप्तवर्णो मनुर्बालः कुमारोऽष्टाक्षरस्तु यः ।
 षोडशार्णोऽथवा प्रौढश्चत्वारिंशत्त्रिपिर्मनुः ॥ ८९ ॥
 त्रिंशद्वर्णश्चतुःषष्टिवर्णो मन्त्रः शताक्षरः ।
 चतुःशताक्षरस्यापि वृद्ध इत्यभिधीयते ॥ ९० ॥
 नवाक्षरो ध्रुवयुतो मनुर्निस्त्रिंश ईरितः ।
 यस्यावसाने हृदयं शिरोमन्त्रौ च मध्यतः ॥ ९१ ॥
 शिखा वर्म च न स्यातां वौषट् फट्कार एव वा ।
 शिवशक्तिविहीनो वा स निवार्य इति स्मृतः ॥ ९२ ॥
 एषु स्थानेषु फट्कारः षोढा यस्मिन् प्रदृश्यते ।
 स मन्त्रः सिद्धिहीनः स्यान्मन्दः पञ्चक्षरो मनुः ॥ ९३ ॥
 क्रूर एकाक्षरो मन्त्रः स एवोक्तो निरंशकः ।
 द्विवर्णः स तु हीनः स्याच्चतुर्वर्णस्तु केकरः ॥ ९४ ॥
 षड्क्षरो वीजहीनस्त्वर्द्धसप्ताक्षरो मनुः ।
 सार्द्धद्वादशवर्णो वा धूमितः स हि निन्दितः ॥ ९५ ॥
 सार्द्धवीजस्त्रयस्तद्वदेकविंशतिवर्णकः ।
 विंशत्यर्णस्त्रिंशद्वर्णो यः स्यादालिङ्गितस्तु सः ॥ ९६ ॥
 द्वाविंशत्यक्षरो मन्त्रो मोहितः परिकीर्तितः ।
 द्वात्रिंशद्वर्णो मन्त्रो यः सप्तविंशतिवर्णकः ॥ ९७ ॥

क्षुधात्तः स तु विज्ञेयश्चतुर्विंशतिवर्णकः ।
 एकादशाक्षरो वापि पञ्चविंशतिसंख्यकः ॥ ९८ ॥
 त्रयोविंशतिवर्णो वा मन्त्रो ह्यस्य उदाहृतः ।
 षड्विंशत्यक्षरो मन्त्रः षट्त्रिंशद्वर्णकस्तथा ॥ ९९ ॥
 त्रिंशदेकोनवर्णो वाप्यङ्गहीनोऽभिधीयते ।
 अष्टाविंशत्यक्षरो य एकत्रिंशदथापि वा ॥ १०० ॥
 अतिक्रुद्धः स कथितो निन्दितः सर्वकर्मसु ।
 त्रिंशदक्षरको मन्त्रस्त्रयस्त्रिंशदथापि वा ॥ १०१ ॥
 अतिक्रूरः स विज्ञेयो निन्दितः सर्वकर्मसु ।
 चत्वारिंशतमारभ्य त्रिषष्टिर्यावता भवेत् ।
 तावत्संख्या निगदिता मन्त्राः सत्रौडसंज्ञकाः ॥ १०२ ॥
 पञ्चषष्ट्यक्षरा ये स्युर्मन्त्रास्ते शान्तमानसाः ।
 एकोनशतपर्यन्तं पञ्चषष्ट्यक्षरादितः ॥ १०३ ॥
 ये मन्त्रास्ते निगदिताः स्थानभ्रष्टाह्वया बुधैः ।
 त्रयोदशाक्षरा ये स्युर्मन्त्राः पञ्चदशाक्षराः ॥ १०४ ॥
 विकलास्तेऽभिधीयन्ते शतं सार्द्धशतं तु वा ।
 शतद्वयं द्विनवतिरेकहीनाथवापि सा ॥ १०५ ॥
 शतत्रयं वा यत्संख्या निःस्नेहास्ते समीरिताः ।
 चतुःशतमथारभ्य यावद्वर्णसहस्रकम् ॥ १०६ ॥
 अतिवृद्धः स यागेषु परित्यज्यः सदा बुधैः ।
 सहस्रार्णाधिका मन्त्रा दण्डकाः पौडिताह्वयाः ॥ १०७ ॥
 द्विसहस्राक्षरा मन्त्राः खण्डकाः शतधा कृताः ।
 ज्ञातव्यास्तोत्ररूपास्ते मन्त्रा एते यथास्थिताः ॥ १०८ ॥
 तथा विद्याश्च बोद्धव्या मन्त्रिभिः काम्यकर्मसु ।
 दोषानिमानविज्ञाय यो मन्त्रं भजते जनः ॥ १०९ ॥
 सिद्धिर्न जायते तस्य कल्पकोटिशतैरपि ।

इत्यादिदोषदुष्टांस्तान्मन्त्रानात्मनि योजयन् ॥ ११० ॥

शोधयेदुद्धपवनो बह्वया योनिमुद्रया ।

मन्त्राणां दश कथ्यन्ते संस्काराः सिद्धिदायिनः ॥ १११ ॥

जननं जीवनं पञ्चास्ताङ्गं बोधनं तथा ।

अथाभिषेको विमलीकरणाध्यायने पुनः ॥ ११२ ॥

तर्पणं दीपनं गुप्तिर्दशैता मन्त्रसंस्क्रियाः ।

मन्त्राणां मातृकामध्यादुद्धारो जननं स्मृतम् ॥ ११३ ॥

प्रणवान्तरितान् कृत्वा मन्त्रवर्णान् जपेत् सुधीः ।

एतज्जीवनमित्याहुर्मन्त्रतन्त्रविशारदाः ॥ ११४ ॥

मन्त्रवर्णान् समालिख्य ताडयेच्चन्दनाभसा ।

प्रत्येकं वायुना मन्त्री ताडनं तदुदाहृतम् ॥ ११५ ॥

विलिख्य मन्त्रं तं मन्त्री प्रसूनैः करवीरजैः ।

तन्मन्त्राक्षरसंख्यातैर्हन्याद्रान्तेन बोधनम् ॥ ११६ ॥

स्वतन्त्रोक्तविधानेन मन्त्रो मन्त्रार्णसंख्यया ।

अश्लक्ष्यपल्लवैर्मन्त्रमभिषिञ्चेद्विशुद्धये ॥ ११७ ॥

सञ्चिन्त्य मनसा मन्त्रं ज्योतिर्मन्त्रेण निर्देहेत् ।

मन्त्रे मलत्रयं मन्त्री विमलीकरणन्विदम् ॥ ११८ ॥

तारव्योमाग्निमनुयुक् दण्डौ ज्योतिर्मनुर्मतः ।

कुशोदकेन जम्बेन प्रत्यर्णं प्रोक्ष्य मनः ॥ ११९ ॥

तेन मन्त्रेण विधिवदेवताध्यायनं मतम् ।

मन्त्रेण वारिणा मन्त्रे तर्पणं तर्पणं मतम् ॥ १२० ॥

तारमायारमायोगो मनोर्दीपनमुच्यते ।

जप्यमानस्य मन्त्रस्य गोपनं त्वप्रकाशनम् ॥ १२१ ॥

संस्कारा दश संप्रोक्ताः सर्वतन्त्रेषु गोपिताः ।

यान् कृत्वा सम्प्रदायेन मन्त्री वाञ्छितमश्रुते ॥ १२२ ॥

स्वतारराशिकोष्ठानामनुकूलान् मनून् भजेत् ।

प्राप लोभात् पटुः प्रायं रुद्रस्याद्रिरुः करम् ॥ १२३ ॥

लोभलोपपटुः प्रायः द्युलोकाद्येषु भेदिताः ।

वर्णः क्रमात् स्वरान्धो तु रेवत्यंशगतस्तदा ॥ १२४ ॥

जन्म सम्पदिपत् क्षेमः प्रत्यरिः साधको बधः ।

मित्रं परममित्रञ्च जन्मादीनि पुनः पुनः ॥ १२५ ॥

बालं गौरं खरं शोणं शमी नोपैति राशिषु ।

क्रमेण भेदिता वर्णाः कन्यायां शादयः स्थिताः ॥ १२६ ॥

लग्नो धनं भ्रातृशत्रुपुत्रमित्रकलत्रकाः ।

मरणं धर्मकर्मायव्ययद्वादशराशयः ॥ १२७ ॥

चतुरस्रे लिखेद्वर्णान् चतुष्कोष्ठसमन्विते ।

अकारादिचकारान्तान् स्वनामाद्यक्षरादितः ॥ १२८ ॥

मिद्धादीन् कल्पयेन्मन्त्रौ कुर्यात् सिद्धादितः पुनः ।

सिद्धादीन् सिद्धिदः सिद्धो जपात् साध्यो हुतादिभिः ॥ १२९ ॥

सुसिद्धः प्राप्तिमात्रेण साधकं भक्षयेदरिः ।

सिद्धार्णां बान्धवाः प्राक्ताः साध्यार्णाः सेवकाः स्मृताः ॥ १३० ॥

सुसिद्धाः पोषका ज्ञेयाः शत्रवो घातका मताः ।

दौषस्थानं समाश्रित्य कृतं कर्मफलप्रदम् ।

चतुरस्रां भुवं भित्त्वा कोष्ठानां नवकं लिखेत् ॥ १३१ ॥

पूर्वकोष्ठादि विलिखेत् सप्तवर्णामनुक्रमात् ।

लक्ष्मीशे मध्यकोष्ठे स्वरान् युग्मक्रमांलिखेत् ॥ १३२ ॥

दिक्षु पूर्वादितो यत्र क्षेत्राख्याद्यक्षरं स्थितम् ।

मुखं तस्य तु जानीयात् हस्तावभयतः स्थितौ ॥ १३३ ॥

कांष्ठे कुक्षिरुमे पादौ द्वे शिष्टं पुच्छमीरितम् ।

क्रमेणानेन विभजेन्मध्यस्थमपि भागतः ॥ १३४ ॥

मुखस्थो लभते सिद्धिं करस्थः स्वल्पजीवनः ।

उदासीनः कुक्षिसंस्थः पादस्थो दुःखमाप्नुयात् ॥ १३५ ॥

पुच्छस्थः पीड्यते मन्त्री बन्धनोच्चाटनादिभिः ।
 कूर्मचक्रमिदं प्रोक्तं मन्त्राणां सिद्धिसाधकम् ॥ १३६ ॥
 पुण्यक्षेत्रं नदीतीरं गुहापर्वतमस्तकम् ।
 तीर्थप्रदेशाः सिन्धूनां सङ्गमः पावनं वनम् ॥ १३७ ॥
 उद्यानानि विविक्तानि विल्वमूलं तटं गिरिः ।
 देवतायतनं कूलं समुद्रस्य निजं गृहम् ॥ १३८ ॥
 साधनेषु प्रशस्यन्ते स्थानान्येतानि मन्त्रिणाम् ॥ १३९ ॥
 पुरुषार्थसमावाप्त्यै सच्छिष्यो गुरुमाश्रयेत् ।
 मातृतः पितृतः शुद्धः शुद्धभावो जितेन्द्रियः ॥ १४० ॥
 सर्वाङ्गमानां सारज्ञः सर्वशास्त्रार्थतत्त्ववित् ।
 परोपकारनिरतो जपपूजादितत्परः ॥ १४१ ॥
 अमायवचनः शान्तो वेदवेदाङ्गपारगः ।
 योगमार्गार्थसन्धायो देवताहृदयङ्गमः ॥ १४२ ॥
 इत्यादिगुणसम्पन्नो गुरुरागमसम्मतः ।
 शिष्यः कुलोत्तमः शुद्धात्मा पुरुषार्थपरायणः ॥ १४३ ॥
 अधीतवेदः कुशलो दूरत्यक्तमनीभवः ।
 हितैषौ प्राणिनां नित्यमास्तिकस्त्यक्तनास्तिकः ॥ १४४ ॥
 स्वधर्मानरतो भक्त्या पितृमातृहितोद्यतः ।
 वाङ्मनःकायवसुभिर्गुरुसुश्रूषणे रतः ॥ १४५ ॥
 एतादृशगुणापेतः शिष्यो भवति नापरः ।
 एकाब्देन भवेद् योग्यो ब्राह्मणोऽब्दद्वयान्नृपः ॥ १४६ ॥
 वैश्यो वर्षे स्त्रिभिः शूद्रश्चतुर्भिर्वत्सरैर्गुरोः ।
 सुश्रूषुश्च परिग्राह्यो दीक्षायागव्रतादिषु ॥ १४७ ॥
 इति श्रीसारदातिलके महातन्त्रे द्वितीयः पटलः ।

तृतीयः पटलः ।

ततो वक्ष्यामि दीक्षाङ्गं वास्तुयागपुरःसरम् ।
कृतेन येन मन्त्रज्ञो दीक्षायाः फलमश्नुते ॥ १ ॥
राक्षसं वास्तुनामानं हत्वाधिष्ठाय तत्तनुम् ।
स्थितास्त्रिपञ्चाशद्देवास्तेभ्यः पूर्वं बलिं हरेत् ॥ २ ॥
बलिमण्डलमेतेषां यथावदभिधीयते ।
पूर्वापरायतं सूत्रं विन्यसेदुक्तमानतः ॥ ३ ॥
तन्मध्यं किञ्चिदालम्ब्य मत्स्यौ द्वौ परितो लिखेत् ।
तयोर्मध्यस्थितं सूत्रं विन्यसेद्वक्षिणोत्तरम् ॥ ४ ॥
द्वाभ्यां द्वाभ्यां तथाग्राभ्यां कोणेषु मकरान् लिखेत् ।
मत्स्यमध्यस्थिताग्राणि तत्र सूत्राणि पातयेत् ॥ ५ ॥
चतुरस्रं भवेत्तत्र चतुष्कोष्ठसमन्वितम् ।
तत् पुनर्विभजेन्मन्त्री चतुःषष्टिपदं यथा ॥ ६ ॥
ईशानाद्राक्षसं यावद् यावदग्नेः प्रभञ्जनम् ।
एवं सूत्रद्वयं दद्यात् कर्णसूत्रं समाहितः ॥ ७ ॥
ब्रह्माणं पूजयेदादौ मध्ये कोष्ठचतुष्टये ।
दिक्चतुष्केषु पूर्वादि यजेदर्थ्यमणन्ततः ॥ ८ ॥
विवस्वन्तं ततो मित्रं महीधरमतः परम् ।
कोणार्द्धकोष्ठद्वन्द्वेषु वज्रादिपरितः पुनः ॥ ९ ॥
सावित्रं सवितारञ्च शत्रुमिन्द्रजयं पुनः ।
रुद्रं रुद्रजयं विद्वानापञ्चाप्यपवत्सकम् ॥ १० ॥
तत्कर्णसूत्रोभयतः कोष्ठद्वन्द्वेषु देशिकः ।
सर्वं गुह्यं चार्य्यमणं जम्भकं लिपिपिञ्जकम् ॥ ११ ॥
चरकौञ्च विदारौञ्च पूतनामर्चयेत् क्रमात् ।

अर्चयेद्दितु पूर्वादिसार्द्धाद्यन्तपदेऽपिमान् ॥ १२ ॥
 अष्टावष्टविभागेन देवान् देशिकसत्तमः ।
 क्रमादीशानपर्यन्तं जयन्तं शक्रभास्करौ ॥ १३ ॥
 सत्योच्चयान्तरीक्षौ च दिशि प्राच्यामवस्थिताः ।
 अग्निः पूषा च वितथो यमश्च गृह्यरक्षकः ॥ १४ ॥
 गन्धर्वो मृङ्गराजश्च मृगो दक्षदिगाश्रितः ।
 निर्ऋतिर्दौवारिकश्च सुग्रीववरुणौ ततः ॥ १५ ॥
 पुष्यदन्तासुरौ शेषरागौ प्रत्यग्दिशि स्थिताः ।
 वायुर्नागाश्चमुख्यश्च सोमो भस्माट एव च ॥ १६ ॥
 स्वकुलाख्योऽदित्यदितौ कुवेरस्य दिशि स्थिताः ।
 उक्तानामिति देवानां पदान्यापूर्य्य पञ्चभिः ॥ १७ ॥
 रजोभिस्तेष्वथो तेभ्यः पायसान्नं बलिं हरेत् ।
 अयं वास्तुबलिः प्रोक्तः सर्वसम्पत्प्रदायकः ॥ १८ ॥
 नक्षत्रवारराशौनामनुकूले शुभेऽहनि ।
 ततो भूमितले शुद्धे तुषाङ्गारविवर्जिते ॥ १९ ॥
 पुण्याहं वाचयित्वा तु मण्डपं रचयेच्छुभम् ।
 पञ्चभिः सप्तभिर्हस्तैर्नवभिर्वा मितान्तरम् ॥ २० ॥
 षोडशस्तम्भसंयुक्तं चत्वारस्तेषु मध्यगाः ।
 अष्टहस्तसमुच्छ्रायाः संस्थाप्य द्वादशाभितः ॥ २१ ॥
 पञ्चहस्तप्रमाणास्ते निष्छिद्रा ऋजवः शुभाः ।
 तत्पञ्चमांशं निखनेऽन्नेदिन्यां मन्त्रवित्तमः ॥ २२ ॥
 नारिकेलदलैर्वैशैश्छादयेत्तत् समन्ततः ।
 द्वारेषु तोरणानि स्युः क्रमात् चौरमहौरुहाम् ॥ २३ ॥
 स्तम्भोच्छ्रायः स्मृतस्तेषां सप्तहस्तैः पृथक् पृथक् ।
 दशाङ्गुलप्रमाणेन तत्परीणाह ईरितः ॥ २४ ॥
 तिर्यक्फलकमानं स्यात् स्तम्भानामूर्ध्वमानतः ।

शूलालिं कल्पयेन्मध्ये तोरणे हस्तमानतः ॥ २५ ॥
 दिक्षु ध्वजान्निबध्नीयात्लोकपालसमग्रभान् ।
 वितानदर्भमानाद्यैरलङ्कुर्वीत मण्डपम् ॥ २६ ॥
 तत्त्रिभागंमिती क्षेत्रे ऽरत्निमात्रसमुन्नताम् ।
 चतुरस्यां ततो वेदीं मण्डलाय प्रकल्पयेत् ॥ २७ ॥
 प्रागेव दीक्षादिवसात् सप्तभिर्विधिवद्भिः ।
 सर्वमङ्गलसम्पत्तय विदध्यादङ्कुरार्पणम् ॥ २८ ॥
 मण्डपस्योत्तरे भागे शालां पूर्वापरायताम् ।
 गूढां कुर्यात् ततस्तस्यां मण्डलं रचयेत् सुधीः ॥ २९ ॥
 पञ्चहस्तप्रमाणानि पञ्चसूत्राणि पातयेत् ।
 पूर्वापरायतान्येषामन्तरं द्वादशाङ्गुलम् ॥ ३० ॥
 दक्षिणोत्तरसूत्राणि तद्वदेकादशार्पयेत् ।
 पदानि तत्र जायन्ते चत्वारिंशत् प्रमार्जयेत् ॥ ३१ ॥
 पंक्त्या वीथीश्चतस्रोऽन्तश्चतुष्कोभयपार्श्वयोः ।
 वीथी द्वे च चतुष्कोष्ठत्रयमात्रावशिष्यते ॥ ३२ ॥
 पदानि रञ्जयेत्तानि श्वेतपीतारुणासितैः ।
 रजोभिः श्यामलेनाथ वीथीरूपूरयेत् सुधीः ॥ ३३ ॥
 पत्राणि त्रिविधान्याहुरङ्कुरार्पणकर्मणि ।
 पालिकाः पञ्चमुख्यश्च शरावाश्च चतुष्क्रमात् ॥ ३४ ॥
 प्रोक्ताः स्युः सर्वतन्त्रेषु हरिद्रक्षशिवात्मकाः ।
 एषामुत्प्रेष उन्नेयः षोडशद्वादशाष्टभिः ॥ ३५ ॥
 अङ्गुलैः क्रमशस्तानि स्तम्भान्यावेष्ट्य तन्तुना ।
 प्राक्षाण्य देशिकास्तेषु पदेष्वहितशालिषु ॥ ३६ ॥
 सगन्धदर्भकूर्चेषु पश्चिमादि निवेशयेत् ।
 करीषवालुकाभृद्भिस्तानि पत्राणि पूरयेत् ॥ ३७ ॥
 सुधावीजेन बीजानि दुग्धे प्रक्षाल्य तन्त्रवित् ।

मूलमन्त्राभिजप्तानि पञ्चघोषपुरःसरम् ॥ ३८ ॥
 आशीर्वाग्भिर्हिजातीनां मङ्गलाचारपूर्वकम् ।
 निर्वपेत्तेषु पात्रेषु देशिको यतमानसः ॥ ३९ ॥
 शालिश्यामाढकीमुद्गतिलनिष्पावसर्षपाः ।
 कुलत्थकन्दुमासाश्च बीजान्यङ्कुरकर्मणि ॥ ४० ॥
 हरिद्राऽङ्गिः समभ्युक्ष्य वस्त्रैराच्छाद्य देशिकः ।
 बालं विविधपात्राणां दिक्षु पूर्वादितः क्षिपेत् ॥ ४१ ॥
 प्रणवाद्यैर्नमोऽन्तैश्च रात्रौ रात्रीशनामभिः ।
 भूतानि पितरो यक्षा नागा ब्रह्मा शिवो हरिः ।
 सप्तानामपि रात्रीणां देवताः समुदीरिताः ॥ ४२ ॥
 भूतेभ्यः स्युर्लाजतिलहरिद्रादधिशक्तवः ।
 सान्नाः पितृभ्यः सतिलास्तण्डुलाः परिकीर्त्तिताः ॥ ४३ ॥
 करभ्रलाजौ रक्षेभ्यो नारिकेलोदकान्वितम् ।
 शक्तुपिष्टञ्च नागेभ्यो ब्रह्मणे पङ्कजाक्षतम् ॥ ४४ ॥
 सांपूपमन्त्रं सर्वाय विष्णवे स्याद् गुडौदनम् ।
 तता लोकेश्वरेभ्योऽपि विधिवद् वितरेद् बलिम् ॥ ४५ ॥
 दीक्षायामभिषेकेषु नववेश्मप्रवेशने ।
 उत्सवेषु च सम्यक्त्यै विदध्यादङ्कुरार्पणम् ॥ ४६ ॥
 प्राक्प्रोक्ते मण्डले विद्वान् वेदिकाया बहिस्त्रिधा ।
 क्षेत्रं विभज्य मध्यांशे पूर्वादं परिकल्पयेत् ॥ ४७ ॥
 अष्टास्त्राशसु कुण्डान् रम्याकाराण्यनुक्रमात् ।
 चतुरस्रं यानमर्द्धचन्द्रं त्र्यस्रं सुवर्तुलम् ॥ ४८ ॥
 षडस्रं पङ्कजाकारमष्टास्रं तानि नामतः ।
 आचार्यकुण्डं मध्ये स्याद्दीरौपतिमङ्गेन्द्रयोः ॥ ४९ ॥
 हस्तमानमितां भूमिं पूर्ववत् परिसूत्रयेत् ।
 समन्तात् कुण्डमतत् स्याच्चतुरस्रं शुभावहम् ॥ ५० ॥

चतुर्विंशत्यङ्गुलाख्यं हस्तं तन्त्रविदो विदुः ।
 कर्तुर्दक्षिणहस्तस्य मध्यमाङ्गुलिपर्वणः ॥ ५१ ॥
 मध्यस्य दीर्घमानेन मानाङ्गुलमुदीरितम् ।
 यवानामष्टभिः क्लृप्तं मालाङ्गुलमितीरितम् ॥ ५२ ॥
 चतुरस्रीकृतं क्षेत्रं पञ्चधा विभजेत् सुधीः ।
 न्यसेत् पुरस्तादेकांशं कोणार्द्धार्द्धप्रमाणतः ॥ ५३ ॥
 भ्रामयेत् कोणमानेन तथान्यदपि मन्त्रवित् ।
 सूत्रयुग्मं ततो दद्यात् कुण्डं योनिनिभं भवेत् ॥ ५४ ॥
 चतुरस्रीकृतं क्षेत्रं दशधा विभजेत् सुधीः ।
 एकमेकं त्यजेदंशमध ऊर्ध्वञ्च तन्त्रवित् ॥ ५५ ॥
 ज्यासूत्रं पातयेदग्रे तन्मानाद् भ्रामयेत्ततः ।
 अर्द्धचन्द्रनिभं कुण्डं रमणीयमिदं भवेत् ॥ ५६ ॥
 चतुर्धा भेदिते क्षेत्रे न्यसेदुभयपार्श्वयोः ।
 एकैकमंशं तन्मानादग्रतो लाञ्छयेत्ततः ॥ ५७ ॥
 सूत्रत्रयं बुधः कुर्यात् त्रयसं कुण्डमुदाहृतम् ।
 अष्टादशांशे क्षेत्रे ऽशं न्यसेदेकं बहिर्बुधः ॥ ५८ ॥
 भ्रामयेत्तेन मानेन वृत्तं कुण्डमुदाहृतम् ।
 अष्टधा विभजेत् क्षेत्रं मध्यसूत्रस्य पार्श्वयोः ॥ ५९ ॥
 भागं न्यसेदेकमेकं मानेनानेन मध्यतः ।
 कुर्यात् पार्श्वयुगे मत्स्यचतुष्कं तन्त्रवित्तमः ॥ ६० ॥
 सूत्रषट्कं ततो दद्यात् षडस्रं कुण्डमुत्तमम् ।
 चतुस्त्रीकृतं क्षेत्रं विभज्याष्टादशांशतः ॥ ६१ ॥
 एकं भागं बहिर्न्यस्य भ्रामयेत्तेन वर्तुलम् ।
 वृत्तानि कर्णिकादीनां बहिस्त्रीणि प्रकल्पयेत् ॥ ६२ ॥
 पद्मकुण्डमिदं प्रोक्तं विलोचनमनोहरम् ।
 पूर्वोक्तं विभजेत् क्षेत्रं चतुर्विंशतिभागतः ॥ ६३ ॥

एकं भागं बहिर्न्यस्य चतुरस्रं प्रकल्पयेत् ।
 अन्तःस्थचतुरस्रस्य कोणाद्वाङ्गप्रमाणतः ॥ ६४ ॥
 बाह्यस्य चतुरस्रस्य कोणाभ्यां परिलाञ्छयेत् ।
 दिशं प्रति यथान्यायमष्टौ सूत्राणि पातयेत् ॥ ६५ ॥
 अष्टास्रं खण्डमेतद्वि तन्त्रविद्भिर्दुदाहृतम् ।
 यावान् कुण्डस्य विस्तारः खननं तावदेव हि ॥ ६६ ॥
 कुण्डानां यादृशं रूपं मेखलानाञ्च तादृशम् ।
 कुण्डानां मेखलास्त्रिस्रो मुष्टिमात्रे तु ताः क्रमात् ॥ ६७ ॥
 उत्सेधायामतो ज्ञेयास्त्वेकाद्वाङ्गुलसम्मिताः ।
 अरविमात्रे कुण्डे स्युस्तास्त्रिद्वेकाङ्गुलात्मिकाः ॥ ६८ ॥
 एता हस्तमिते कुण्डे वेदाग्निनयनाङ्गुलाः ।
 मेखलानां भवेदन्तः परितो नेमिरङ्गुलाः ॥ ६९ ॥
 एकहस्तस्य कुण्डस्य वर्द्धयेत्तां क्रमात् सुधीः ।
 दशहस्तान्तमन्येषामर्द्धाङ्गुलवशात् पृथक् ॥ ७० ॥
 कुण्डे द्विहस्ते ता ज्ञेया रसवेदगुणाङ्गुलाः ।
 चतुर्हस्ते तु कुण्डे ता वसुतर्कयुगाङ्गुलाः ॥ ७१ ॥
 कुण्डे रसकरे ताः स्युर्दशाष्टर्वाङ्गुलान्विताः ।
 वसुहस्तमिते कुण्डे भानुपञ्चयष्टकाङ्गुलाः ॥ ७२ ॥
 दशहस्तमिते कुण्डे मनुभानुदशाङ्गुलाः ।
 विस्तारोत्सेधतो ज्ञेया मेखलाः सर्वतो बुधैः ॥ ७३ ॥
 होतुरग्रे योनिराशावुपर्य्यखत्यपत्रवत् ।
 अष्टारत्नेकहस्तानां कुण्डानां योनिरौरिता ॥ ७४ ॥
 षट्चतुर्द्व्यङ्गुलायामविस्तारोन्नतिशालिनी ।
 एकाङ्गुलन्तु योन्यग्रं कुर्यादौषदधोमुखम् ॥ ७५ ॥
 एकैकाङ्गुलतो योनिं कुण्डेष्वन्येषु वर्द्धयेत् ।
 यवहयक्रमेणैव योन्यग्रमपि वर्द्धयेत् ॥ ७६ ॥

स्थलादारभ्य नालं स्याद् योन्या मध्ये सरम्भकम् ।
 नार्पयेत् कुण्डकोणेषु योनिं तां तन्त्रवित्तमः ॥ ७७ ॥
 कुण्डानां कल्पयेदन्तर्नाभिमम्बुजसन्निभम् ।
 तत्तत्कुण्डानि रूपं वा मालमस्य निगद्यते ॥ ७८ ॥
 अष्टारत्नैकहस्तानां नाभिरुत्सेधतारतः ।
 नेत्रवेदाङ्गुलोपेता कुण्डेष्वन्येषु वर्द्धयेत् ॥ ७९ ॥
 यवद्वयक्रमेणैव नाभिं पृथगुदारधीः ।
 योनिकुण्डे योनिमञ्जकुण्डे नाभिं विवर्जयेत् ॥ ८० ॥
 नाभिच्चेत्रं त्रिधा कृत्वा मध्ये कुर्वीत कर्णिकाम् ।
 बहिरंशद्वयेनाष्टौ पत्राणि परिकल्पयेत् ॥ ८१ ॥
 मुष्टिमात्रमितं कुण्डं शताङ्गं संप्रचक्ष्यते ।
 शतहोमेऽरत्निमात्रं हस्तमात्रं सहस्रके ॥ ८२ ॥
 द्विहस्तमयुतेन चै चतुर्हस्तमुदीरितम् ।
 दशलक्षेषु षड्हस्तं कोट्यामष्टकरं स्मृतम् ॥ ८३ ॥
 एकहस्तमितं कुण्डमेकलक्षे विधीयते ।
 लक्षाणां दशकं यावत्तावद्धस्तेन वर्द्धयेत् ॥ ८४ ॥
 दशहस्तमितं कुण्डं कोटिहोमेऽपि शस्यते ।
 सर्वसिद्धिकरं कुण्डं चतुरस्रमुदाहृतम् ॥ ८५ ॥
 पुच्छप्रदं योनिकुण्डमर्द्धेन्द्राभं शुभप्रदम् ।
 शत्रुक्षयकरं त्रयस्रं वर्तुलं शान्तिकर्मणि ॥ ८६ ॥
 केदमारणयोः कुण्डं षडस्रं पद्मसन्निभम् ।
 पुष्टिदं रोगशमनं कुण्डमष्टास्रमौरितम् ॥ ८७ ॥
 विप्राणां चतुरस्रं स्याद्राज्ञां वर्तुलमिष्यते ।
 वैश्यानामर्द्धचन्द्राभं शूद्राणां त्रयस्रमौरितम् ॥ ८८ ॥
 चतुरस्रन्तु सर्वेषां केचिदिच्छन्ति तान्त्रिकाः ।
 कुण्डस्य रूपं जानीयात् परमं प्रकृतेर्वपुः ॥ ८९ ॥

प्राच्यां शिरः समाख्यातं बाह्व दक्षिणसौम्ययोः ।
 उदरं कुण्डमित्युक्तं योनिः पादौ तु पश्चिमे ॥ ८० ॥
 नित्यं नैमित्तिकं काम्यं स्थण्डिले वा समाचरेत् ।
 हस्तमात्रेण तत् कुर्यात् बालुकाभिः सुशोभनम् ॥ ८१ ॥
 अङ्गुलीत्सेधसंयुक्तं चतुरस्रं समन्ततः ।
 एवं प्रोक्तानि कुण्डानि कल्प्यन्ते सुकसुवौ ततः ॥ ८२ ॥
 प्रकल्पयेत् सुचं यामे वक्ष्यमाणेन वर्त्मना ।
 श्रोपणीं सिंशपाक्षीरशाखिष्वेकतमं गुरुः ॥ ८३ ॥
 गृहीत्वा विभजेद्वस्तमात्रं षट्त्रिंशता पुनः ।
 विंशत्यंशैर्भवेत् कुण्डे वेदी तैरष्टभिर्भवेत् ॥ ८४ ॥
 एकांशेन मितः कण्ठः सप्तभार्गमतं मुखम् ।
 वेदीत्रयंशेन विस्तारः कण्ठस्य परिकीर्तितः ॥ ८५ ॥
 मुखं कण्ठसमानं स्यान्मुखे मार्गं प्रकल्पयेत् ।
 कनिष्ठाङ्गुलिमानेन सर्पिषो निर्गमाय च ॥ ८६ ॥
 वेदीमध्ये विधातव्या भागेनैकेन कर्णिका ।
 विदधीत बहिस्तस्या एकांशेनाभितो वटम् ॥ ८७ ॥
 तस्य खातं त्रिभिर्भागैर्वृत्तमर्द्धांशतो बहिः ।
 अंशेनैकेन परितो दलानि परिकल्पयेत् ॥ ८८ ॥
 मेखला मुखवेद्यैः स्यात् परितोऽर्द्धांशमानतः ।
 दण्डमूलाग्रयोः कुम्भो गुणवेदाङ्गुलैः क्रमात् ॥ ८९ ॥
 गण्डीयुगं यमांशैः स्यात् कुण्डस्यानाह ईरितः ।
 षड्भिरंशैः पृष्ठभागो वेद्याः कूर्माक्षतिर्भवेत् ॥ ९० ॥
 हंसस्य हस्तिनो वापि पीत्रिणो वा मुखं लिखेत् ।
 मुखस्य पृष्ठभागेऽस्याः संप्रोक्तं लक्षणं सुचः ॥ ९१ ॥
 सुचश्चतुर्विंशतिभिर्भागैरारचयेत् सुवम् ।
 द्वाविंशत्या दण्डमानमंशैरेतस्य कीर्तितम् ॥ ९२ ॥

चतुर्भिरंशैरानाहः कर्षादग्राहितच्छिरः ।

अंशद्वयेन निखनेत् पङ्के मृगपदाकृतिम् ॥ १०३ ॥

दण्डमूलाग्रयोगण्डी भवेत् कङ्कनभूषिता ।

सुवस्त्रविधिराख्यातः कौत्स्यन्ते मण्डलान्यथ ॥ १०४ ॥

चतुरस्रे चतुःकोष्ठे कर्णसूत्रसमन्विते ।

चतुर्ष्वपि च कोष्ठेषु कोणसूत्रचतुष्टयम् ॥ १०५ ॥

मध्ये मध्ये यथा मत्स्या भवेयुः पातयेत्तथा ।

पूर्वापरायते द्वे द्वे मन्त्री याम्योत्तरायते ॥ १०६ ॥

पातयेत् तेषु मत्स्येषु समं सूत्रचतुष्टयम् ।

पूर्ववत् कोणकोष्ठेषु कर्णसूत्राणि पातयेत् ॥ १०७ ॥

यावच्छतद्वयं मन्त्री षट्पञ्चाशत् पदान्यपि ।

तावत् तेनैव विधिना तत्र सूत्राणि पातयेत् ॥ १०८ ॥

षट्त्रिंशता पदैर्मध्ये लिखेत् पद्मं सुलक्षणम् ।

बहिः पङ्क्त्या भवेत् पीठं पङ्क्तियुग्मेन वीथिका ॥ १०९ ॥

द्वारशोभोपशोभास्तान् शिष्टाभ्यां परिकल्पयेत् ।

शास्त्रोक्तविधिना मन्त्री ततः पद्मं समालिखेत् ॥ ११० ॥

पद्मक्षेत्रस्य संत्यज्य द्वादशांशं बहिः सुधीः ।

तन्मध्यं विभजेद् वृत्तैस्त्रिभिः समविभागतः ॥ १११ ॥

आद्यं स्यात् कर्णिकास्थानं केशराणां द्वितीयकम् ।

तृतीयं तत्र पत्राणां मुक्तांशेन दलाग्रकम् ॥ ११२ ॥

बाह्यवृत्तान्तरालस्य मानेन विधिना सुधीः ।

निधाय केशराग्रेषु परितोऽर्द्धनिशाकरान् ॥ ११३ ॥

लिखित्वा सन्धिसंस्थानि तत्र सूत्राणि पातयेत् ।

दलाग्राणाञ्च यन्मानं तन्मानं वृत्तमालिखेत् ॥ ११४ ॥

तदन्तरालं तन्मध्यसूत्रस्योभयतः सुधीः ।

आलिखेद् बाह्यवृत्तेन दलाग्राणि समन्ततः ॥ ११५ ॥

दलमूलेषु क्रमशः केशराणि प्रकल्पयेत् ।

एतत् साधारणं प्रोक्तं पङ्कजं तन्त्रवेदिभिः ॥ ११६ ॥

पदानि त्रीणि पादार्थं पीठकोणेषु मार्जयेत् ।

अवशिष्टैः पदैर्विद्वान् पीठगात्राणि कल्पयेत् ॥ ११७ ॥

पदानि वीथीसंस्थानि मार्जयेत् पङ्क्त्यभेदतः ।

दिक्षु द्वाराणि रचयेत् द्विचतुष्कोष्ठकैस्ततः ॥ ११८ ॥

पदैस्त्रिभिरथैकेन शोभाः स्युर्द्वारपार्श्वयोः ।

उपशोभाः स्युरेकेन त्रिभिः कोष्ठैरनन्तरम् ॥ ११९ ॥

अवशिष्टैः पदैः षड्भिः कोष्ठाणां स्याच्चतुष्टयम् ।

रञ्जयेत् पञ्चभिर्वर्णैर्मण्डलं तन्मनोहरम् ॥ १२० ॥

पीतं हरिद्राचूर्णं स्यात् सितं तण्डुलसम्भवम् ।

कुसुमचूर्णमरुणं कृष्णं दग्धपुलाकजम् ॥ १२१ ॥

विल्वादिपत्रजं श्याममित्युक्तं वर्णपञ्चकम् ।

अङ्गुलीत्सेधविस्ताराः सीमारेखाः सिताः शुभाः ॥ १२२ ॥

कर्णिकां पीतवर्णेन केशराण्यरुणेन च ।

शुभ्रवर्णेन पत्राणि तत्सन्धीन् श्यामलेन च ॥ १२३ ॥

रजसा रञ्जयेन्नन्वी यद्वा पीतैव कर्णिका ।

केशराः पीतरक्ताः स्युररुणानि दलान्यपि ॥ १२४ ॥

सन्धयः कृष्णवर्णाश्च सितेनाप्यसितेन वा ।

रञ्जयेत् पीठगर्भाणि पादाः स्युररुणप्रभाः ॥ १२५ ॥

गात्राणि तस्य शुक्लानि वीथीषु चतसृष्वपि ।

आलिखेत् कल्पलतिका दलपुष्पफलान्विताः ॥ १२६ ॥

वर्णैर्नानाविधैश्चित्राः सर्वदृष्टिमनोहराः ।

द्वाराणि श्वेतवर्णानि शोभा रक्ताः समीरिताः ॥ १२७ ॥

उपशोभाः पीतवर्णाः कोणान्यसितभानि च ।

तिस्रो रेखा बद्धिः कुर्यात् सितरक्तासिताः क्रमात् ॥ १२८ ॥

मण्डलं सर्वतोभद्रमेतत् साधारणं स्मृतम् ।
 चतुरस्रां भुवं भित्त्वा दिग्भ्यो द्वादशधा सुधीः ॥ १२८ ॥
 पातयेत्तत्र सूत्राणि कोष्ठानां दृश्यते शतम् ।
 चतुश्चत्वारिंशताब्जं पञ्चात् षट्त्रिंशताम्बुजम् ॥ १३० ॥
 कोष्ठैः प्रकल्पयेत् पीठं पङ्क्त्या चैवात्र वीथिकाः ।
 द्वारशोभे यथा पूर्वमुपशोभा न दृश्यते ॥ १३१ ॥
 अवशिष्टैः पदैः कुर्वात् षड्भिः कोणानि तन्त्रवित् ।
 विदध्यात् पूर्ववच्छैवमेवं वा मण्डलं स्मृतम् ॥ १३२ ॥
 चतुरस्रे चतुःषष्टिपदान्यारचयेत् सुधीः ।
 पदैश्चतुर्भिः पद्मं स्थानमध्ये तत्परितः पुनः ॥ १३३ ॥
 वीथीश्चतस्रः कुर्वीत मण्डलान्तावसानिकाः ।
 दिग्गतेषु चतुष्केषु पङ्कजानि समालिखेत् ॥ १३४ ॥
 विदिग्गतचतुष्काणि भित्त्वा षोडशधा सुधीः ।
 मार्जयेत् स्वस्तिकाकारं श्वेतपीतारुणासितैः ॥ १३५ ॥
 रजोभिः पूरयेत्तानि स्वस्तिकानि शिवादितः ।
 प्राक्प्रोक्तेनैव मार्गेण शेषमन्यत् समापयेत् ॥ १३६ ॥
 नवनाभमिदं प्रोक्तं मण्डलं सर्वसिद्धिदम् ।
 पञ्चाब्जमण्डलं प्रोक्तमेतत् स्वस्तिकवर्जितम् ॥ १३७ ॥
 दीक्षायां देवपूजार्थं मण्डलानां चतुष्टयम् ।
 सर्वतन्त्रानुसारेण प्रोक्तं सर्वसमृद्धिदम् ॥ १३८ ॥
 इति श्रीसारदातिलके महातन्त्रराजे दीक्षाङ्गं नाम
 तृतीयः पटलः ॥

चतुर्थः पटलः ।

अथ दीक्षां प्रवक्ष्यामि मन्त्रिणां हितकाम्यया ।
 विनानया न लभ्येत सर्वमन्त्रफलं यतः ॥ १ ॥

ज्ञानं दिव्यं यतो दद्यात् कुर्यात् पापक्षयं यतः ।
 तस्माद्दीचेति सा प्रोक्ता देशिकैस्तन्त्रवेदिभिः ॥ २ ॥
 चतुर्विधा सा सन्दिष्टा क्रियावत्यादिभेदतः ।
 क्रियावती वर्णमयी कलात्मा वेधमय्यपि ॥ ३ ॥
 ताः क्रमेणैव कथ्यन्ते तन्त्रेऽस्मिन् सम्प्रदावहाः ।
 देशिको विधिवत् स्नात्वा कृत्वा पौर्वाह्निकीः क्रियाः ॥ ४ ॥
 यागादलङ्घ्यतो मौनी यागार्थं यागमण्डलम् ।
 आचम्य विधिवत्तत्र सामान्यार्घ्यं विधाय च ॥ ५ ॥
 द्वारं मन्त्रास्त्रुभिः प्रोक्ष्य द्वारपूजां समाचरेत् ।
 ऊर्ध्वोऽङ्गुलस्वरको विघ्नं महालक्ष्मीं सरस्वतीम् ॥ ६ ॥
 ततो दक्षिणशाखायां विघ्नं क्षेत्रेशमन्यतः ।
 तयोः पार्श्वगता गङ्गा यमुना पुष्पवारिभिः ॥ ७ ॥
 देहल्यामर्चयेदस्त्रं प्रतिहारमिति क्रमात् ।
 अनन्तरं देशिकेन्द्रो दिव्यदृष्ट्यवलोकनात् ॥ ८ ॥
 दिव्यानुत्सारयेद् विघ्नानस्त्रादिभ्यश्चान्तरीक्षगान् ।
 पार्णिकघातैस्त्रिभिर्भौमानिति विघ्नान्निवारयेत् ॥ ९ ॥
 किञ्चित् स्पृशन् वामशाखां देहलीं लङ्घयेद् गुरुः ।
 अङ्गं सङ्कोचयन्नन्तः प्रविशेद्दक्षिणाङ्घ्रिणा ॥ १० ॥
 नैऋत्यां दिशि वास्वीशं ब्रह्माणश्च समर्चयेत् ।
 पञ्चगव्यार्घ्यतोयाभ्यां प्रोक्षयेद् यागमण्डपम् ॥ ११ ॥
 चतुःपथान्तं तच्छुद्धिं विदध्याद् वीक्षणदिभिः ।
 वीक्षणं मूलमन्त्रेण मारेण प्रोक्षणं मतम् ॥ १२ ॥
 चन्दनागुरुकपूरैर्धूपयेदन्तरं सुधीः ।
 विकिरान् विकिरेत्तत्र सप्तजप्तान् शराश्मना ॥ १३ ॥
 लाजचन्दनसिद्धार्थभस्मादूर्वाकुशाक्षताः ।
 विकिरा इति सन्दिष्टाः सर्वविघ्नौघनाशनाः ॥ १४ ॥

अस्त्रजप्तेन दर्भाणां मुष्टिना मार्जयेच्छतान् ।
 ईशस्य दिशि वर्द्धन्या आसनाय प्रकल्पयेत् ॥ १५ ॥
 पुण्याहं वाचयित्वा च ब्राह्मणान् परितोष्य च ।
 उक्तेषु मण्डलेष्वेकं वेदिकायां समालिखेत् ॥ १६ ॥
 विशेन्मृदासने मन्त्री प्राङ्मुखो वाप्युदङ्मुखः ।
 बद्धपद्मासनो मौनी समाहितजितेन्द्रियः ॥ १७ ॥
 स्थापयेद्दक्षिणे भागे पूजाद्रव्याणि देशिकः ।
 सुवासिताम्बुसम्पूर्णं सव्ये कुम्भं सुशोभनम् ॥ १८ ॥
 प्रक्षालनाय करयोः पत्रं पञ्चान्निवेशयेत् ।
 घृतप्रज्वलितान् दीपान् स्थापयेत् परितः शुभान् ॥ १९ ॥
 दर्पणं चामरं छत्रं तालवृन्तं मनोहरम् ।
 मङ्गलं कुलपात्राणि स्थापयेद्दक्षिणे देशिकः ॥ २० ॥
 कृताञ्जलिपुटी भूत्वा वामदक्षिणपार्श्वयोः ।
 नत्वा गुरुं गणेशानं भूतशुद्धिमथाचरेत् ॥ २१ ॥
 करशुद्धिं समासाद्य कुर्यात्तालचयं ततः ।
 ऊर्ध्वोर्ध्वमस्त्रमन्त्रेण दिग्बन्धमपि देशिकः ॥ २२ ॥
 तेन सञ्चनितं तेजोरक्षां कुर्यात् समन्ततः ।
 सुषुम्णावर्त्मनात्मानं परमात्मनि योजयेत् ॥ २३ ॥
 योगयुक्तेन विधिना चिन्मन्त्रेण समाहितः ।
 कारणे सर्वपूतानां तत्त्वान्यपि विचिन्तयेत् ॥ २४ ॥
 बीजभावेन लीनानि व्युत्क्रमात् परमात्मनि ।
 ततः संशोधयेद् देहं वायुबीजेन वायुना ॥ २५ ॥
 वज्रबीजेन तेनैव सन्दहेत् सकलां तनुम् ।
 विशेषयंस्तदा दोषानमृतो नामृताभसा ॥ २६ ॥
 आपाद्य भ्रावयेद् देहमापादतलमस्तकम् ।
 आत्मलीनानि तत्त्वानि स्तस्थानं प्रापयेत्तदा ॥ २७ ॥

आत्मानं हृदयाभोजे आनयेत् परमात्मनः ।
 मनुना हंसदेवस्य कुर्यान्न्यासादिकं ततः ॥ २८ ॥
 ऋषिश्चन्द्रो देवतानि अस्य मन्त्रस्य मन्त्रवित् ।
 आत्मनो मूर्ध्नि वदने हृदये च यथाक्रमात् ॥ २९ ॥
 विधाय मूलमन्त्रेण प्राणायामं यथाविधि ।
 विदध्यान्मातृकान्यासं मन्त्रन्यासमनन्तरम् ॥ ३० ॥
 अङ्गुष्ठादिष्वङ्गुलीषु न्यसेदङ्गैः सजातिभिः ।
 अस्त्रं तत्तलयोन्यस्य कुर्यात्तालत्रयं ततः ॥ ३१ ॥
 दिशस्तेनैव कधीयाच्छोटिकाभिः समाहितः ।
 हृदयादिषु विन्यसेदङ्गमन्त्रास्ततः सुधीः ॥ ३२ ॥
 हृदयाय नमः पूर्वं शिरसे वज्रिवल्लभा ।
 शिखायै वषडित्युक्तं कवचाय हुमौरितम् ॥ ३३ ॥
 नेत्रत्रयाय वीषट् स्यादस्त्राय फडिति क्रमात् ।
 षडङ्गमन्त्रानित्युक्त्वा षडङ्गेषु नियोजयेत् ॥ ३४ ॥
 पञ्चाङ्गानि मनोर्यस्य तत्र नेत्रमनुं त्यजेत् ।
 अङ्गहीनस्य मन्त्रस्य नैवाङ्गानि च कल्पयेत् ॥ ३५ ॥
 तत्तत्कल्पोक्तविधिना न्यासानन्यान् समाचरेत् ।
 कल्पयेदात्मनो देहे पीठं धर्मादिभिः क्रमात् ॥ ३६ ॥
 अंशोर्युग्मयोर्विद्वान् प्रादक्षिण्येन देशिकः ।
 धर्मं ज्ञानं सवैराग्यमैश्वर्यं न्यस्य तु क्रमात् ॥ ३७ ॥
 मुखपार्श्वनाभिपार्श्वेष्वधर्मादीन् प्रकल्पयेत् ।
 धर्मादयः स्मृताः पादाः पीठमात्राणि चापरे ॥ ३८ ॥
 अनन्तं हृदये पद्ममस्मिन् सूर्येन्दुपावकान् ।
 एषु खल्वकलान् न्यस्येन्नामाद्यक्षरपूर्वकान् ॥ ३९ ॥
 सत्त्वादींस्त्रीन् पुनर्नस्येत्तथैवात्र गुरुत्तमः ।
 आत्मानमन्तरात्मानं परमात्मानमत्र तु ॥ ४० ॥

ज्ञानात्मानं प्रविन्यस्य न्यस्येत् पीठमनुं ततः ।
 एवं देहमये पीठे चिन्तयेदिष्टदेवतम् ॥ ४१ ॥
 मुद्राः प्रदर्श्य विधिवदर्थं स्थापनमाचरेत् ।
 शङ्खमस्ताम्भसा प्रोक्ष्य वामतो वङ्गिमण्डले ॥ ४२ ॥
 नाधारं स्थापयेद्विद्वान् विन्दुसुतसुधामयैः ।
 तोयैः सुगन्धिपुष्पाद्यैः पूरयेत्तत् यथाविधि ॥ ४३ ॥
 आधारं पावकं शङ्खं सूर्यं तोयं सुधाकरम् ।
 स्मरेद् वज्रकर्कचन्द्राणां कलास्तास्तेष्वनुक्रमात् ॥ ४४ ॥
 मूत्रमन्त्रं जपेत् सृष्ट्वा न्यसेत्तस्याङ्गमङ्गवित् ।
 हृन्मन्त्रेणाभिसंपूज्य हस्ताभ्यां क्वादयन्नपः ॥ ४५ ॥
 जपेद्वियां यथान्यायं देशिको देवताधिया ।
 अस्त्रमन्त्रेण संरक्ष्य कवचेनावगुण्ठय च ॥ ४६ ॥
 घेनुमुद्रां समासाद्य बोधयेत्तत् स्वमुद्रया ।
 दक्षिणे प्रोक्षणीपात्रमाधायान्निः प्रपूरयेत् ॥ ४७ ॥
 किञ्चिदर्थ्यादि संगृह्य प्रोक्ष्यन्मभसि योजयेत् ।
 अर्थस्योत्तरतः कार्यं पाद्यमाचमनीयकम् ॥ ४८ ॥
 आत्मानं यागवस्तूनि मण्डपं प्रोक्षयेद् गुरुः ।
 प्रोक्षणीपात्रतोयेन मनुनान्यान्यपि क्रमात् ॥ ४९ ॥
 न्यासक्रमेण देहेष्वधर्मादौन् पूजयेत्ततः ।
 पुष्पाद्यैः पीठमन्वन्तं तस्मिन् परदेवताम् ॥ ५० ॥
 पञ्चकृतः पुनः कुर्यात् पुष्पाञ्जलिमनन्यधीः ।
 उत्तमाङ्गहृदाधारपादसर्वाङ्गके क्रमात् ॥ ५१ ॥
 विना नैवेद्यं गन्धाद्यैरुपचारैः समर्चयेत् ।
 गुरुपदिष्टविधिना श्रेष्ठमन्यत् समापयेत् ॥ ५२ ॥
 सर्वमेतत् प्रयुञ्जीत प्रोक्षणीस्थेन वारिणा ।
 विसृज्य तोयं प्रोक्षस्वाः पूरयेत्तां यथा पुरा ॥ ५३ ॥

ततस्तन्मण्डलं मन्त्री गन्धाद्यैः साधु पूजयेत् ।
 शालिभिः कर्णिकामध्यमापूर्व्योपरि तण्डुलैः ॥ ५४ ॥
 अलङ्कृत्य पुनस्तेषु दर्भानास्तौर्ध्वं मन्त्रवित् ।
 कूर्चमक्षतसंयुक्तं न्यसेत्तेषामर्थोपरि ॥ ५५ ॥
 आधारशक्तिमारभ्य पीठं मन्त्रमयं यजेत् ।
 अधः कूर्मशिलाधारां शरच्चन्द्रनिभप्रभाम् ॥ ५६ ॥
 आधारशक्तिं प्रयजेत् पङ्कजद्वयधारिणीम् ।
 मूर्ध्नि तस्याः समासीनं कूर्मं नीलाभमर्चयेत् ॥ ५७ ॥
 ऊर्ध्वं ब्रह्मशिलासीनमनन्तं कुलसन्निभम् ।
 यजेच्चक्रधरं मूर्ध्नि धारयन्तं वसुन्धराम् ॥ ५८ ॥
 तमालश्यामलं तत्र नीलेन्द्रीवरधारिणीम् ।
 अभ्यर्चयेद्वसुमतीं स्फुरत्सागरमेखलाम् ॥ ५९ ॥
 तस्यां रत्नमयं द्वीपं तस्मिंश्च मणिमण्डपम् ।
 यजेत् कल्पतरुं स्तस्मिन् साधकाभीष्टसिद्धिदान् ॥ ६० ॥
 अधस्तात् पूजयेत् तेषां वेदिकां मण्डलोज्ज्वलाम् ।
 पश्चादभ्यर्चयेत्तस्यां पीठं धर्मादिभिः पुनः ॥ ६१ ॥
 रक्तश्यामहरिद्रेन्द्रनीलाभान् पादरूपिणः ।
 वृषकेशविभूतेभरूपान् धर्मादिकान् यजेत् ॥ ६२ ॥
 गात्रेषु पूजयेत्तांस्तु नञ्पूर्वानुक्तलक्षणान् ।
 आग्नेयादिषु कोणेषु दिक्षु चाध्याङ्मुखं यजेत् ॥ ६३ ॥
 आनन्दकन्दप्रथमं संविज्ञात्वात्मनन्तरम् ।
 सर्वतत्त्वात्मकं पञ्चमभ्यर्चेत्तदनन्तरम् ॥ ६४ ॥
 मन्त्री प्रकृतिपत्राणि विकारमयकिशरान् ।
 पञ्चाशद्वर्णवीजाब्जां कर्णिकाञ्च यजेत्ततः ॥ ६५ ॥
 कलाभिः पूजयेत् साध्वं तस्यां सूर्येन्दुपावकान् ।
 प्रणवस्य त्रिभिर्वर्णैरथ सत्त्वादिकान् गुणान् ॥ ६६ ॥

आत्मानमन्तरात्मानं परमात्मानमर्चयेत् ।
 ज्ञानात्मानञ्च विधिवत् पीठमन्त्रावसानकम् ॥ ६७ ॥
 पीठशक्तीः केशरेषु मध्ये च सवराभयाः ।
 हेमादिरचितं कुम्भमस्त्राङ्गिः क्षालितान्तरम् ॥ ६८ ॥
 चन्दनागुरुकर्पूरधूपितं शोभनाकृतिम् ।
 आवेष्टिताङ्गं नीरम्भं तन्तुना त्रिगुणात्मना ॥ ६९ ॥
 अर्चितं गन्धपुष्पाद्यैः कूर्चाक्षतसमन्वितम् ।
 नवरत्नोदरं मन्त्री स्थापयेत् तारमुच्चरन् ॥ ७० ॥
 ऐक्यं सङ्कल्प्य पीठस्य कुम्भस्य च विधानवित् ।
 क्षीरद्रुमकषायेण पलाशत्वग्भवेन वा ॥ ७१ ॥
 तीर्थोदकैर्वा कर्पूरगन्धपुष्पसुवासितैः ।
 आत्माभेदेन विधिवन्मातृकां प्रतिलोमतः ॥ ७२ ॥
 जपमूलमनुं तद्वत् पूरयेद् देवताधिया ।
 शङ्खे वायाम्बुसम्पूर्णे गन्धाष्टकमभीष्टकम् ॥ ७३ ॥
 विलोड्य पूजयेत्तस्मिन्नावाह्य सकलाः कलाः ।
 दश वक्त्रैः कलाः धूर्वं द्वादश द्वादशात्मनः ॥ ७४ ॥
 कलाः षोडशसोमस्य पञ्चात् पञ्चशतं कलाः ।
 जपित्वा प्रतिलोमेन मूलमन्त्रञ्च मन्त्रवित् ॥ ७५ ॥
 समाहितेन मनसा ध्यायन्मन्त्रस्य देवताम् ।
 प्राणप्रतिष्ठां कुर्वीत तत्र तत्र विचक्षणः ॥ ७६ ॥
 कलात्मकं शङ्खसंस्थं वाथ कुम्भे विनिक्षिपेत् ।
 गन्धाष्टकं तत्त्रिविधं शक्तिविष्णुशिवात्मकम् ॥ ७७ ॥
 चन्दनागुरुक्षीवेरकुष्ठकुङ्कुमसेव्यकाः ।
 जटामांसीद्वयमिति विष्णोर्गन्धाष्टकं विदुः ॥ ७८ ॥
 चन्दनागुरुकर्पूरचोरकुङ्कुमरोचनाः ।
 जटामांसीर्कापित्यञ्च शक्तेर्गन्धाष्टकं विदुः ॥ ७९ ॥

चन्दनागुरुकपूरतमालजलकुङ्कुमम् ।

कुशोद कुष्ठसंयुक्तं शैवं गन्धाष्टकं विदुः ॥ ८० ॥

पाशादित्त्राचरात्मान्ते स्यादम्बस्व पदं पुनः ।

क्रमात् प्राणा इह प्राणास्तथा जीवं इह स्थितः ॥ ८१ ॥

अमुष्य सर्वेन्द्रियाणि भूयोऽमुष्य पदं भवेत् ।

वाङ्मनोनयनश्रोत्रघ्राणप्राणपदान्यथ ॥ ८२ ॥

पञ्चादिहागत्य सुखं चिरं तिष्ठन्तु ठहयम् ।

अयं प्राणमनुः प्रोक्तः सर्वजीवप्रदायकः ॥ ८३ ॥

पञ्चादश्चत्यपनसचूतकोमलपल्लवैः ।

इन्द्रवल्लीसमाबद्धैः सुरद्रुमधिया गुरुः ॥ ८४ ॥

कुम्भवक्त्रं पिधायस्मिन् चषकं सफलाक्षतम् ।

संस्थापयेत् फलधिया विधिवत् कल्पशाखिनाम् ॥ ८५ ॥

ततः कुम्भं निर्मलेन क्षौमयुग्मेन वेष्टयेत् ।

मूलेन मूर्तिः क्लृप्तास्मिन् छायायां कल्पशाखिनाम् ॥ ८६ ॥

आवाह्य पूजयेत्तस्यां मन्त्रौ मन्त्रस्य देवताम् ।

मूलमन्त्रं समुच्चार्य सुषुम्नावर्त्मना सुधीः ॥ ८७ ॥

आनीय तेजः स्वस्थानान्नासिकारन्ध्रनिर्गतम् ।

करस्थमाहकाभोजे चैतन्यं पुष्पसञ्चये ॥ ८८ ॥

संयोज्य ब्रह्मरन्ध्रेण मूर्तिमावाहयेत् सुधीः ।

संस्थापनं सन्निधानं सन्निरोधमतः परम् ॥ ८९ ॥

सकलीकरणं पञ्चाहिदध्यादवगुण्ठनम् ।

अमृतीकरणं कृत्वा कुर्वीत परमीकृतम् ॥ ९० ॥

क्रमादेतानि कुर्वीत स्वमुद्राभिः समाहितः ।

अथोपचारान् कुर्वीत मन्त्रवित् स्वागतादिकान् ॥ ९१ ॥

स्वागतं कुशलप्रश्नं निगदेदग्रतो गुरुः ।

पाद्यं पादाम्बुजे दद्याद् देवस्य हृदयामुना ॥ ९२ ॥

एतच्छ्यामाकदूर्वा च विष्णुकान्ताभिरीरितम् ।
 सुधामन्त्रेण वदने दद्यादाचमनीयकम् ॥ ८१ ॥
 जातीलवङ्गककोलैस्तदुक्तं तन्त्रवेदिभिः ।
 अर्घ्यं दिशेत्ततो भूर्भ्रिं शिरोमन्त्रेण देशिकैः ॥ ८२ ॥
 गन्धपुष्पाक्षतयवकुशाग्रतिलसर्षपैः ।
 सदूर्वैः सर्वदेवानामेतदर्घ्यं सुदीरितम् ॥ ८३ ॥
 सुधामनुं ततः कुर्यान्मधुपर्कं मुखाम्बुजे ।
 आज्यं दधिमधून्मित्रमेतदुक्तं मनीषिभिः ॥ ८४ ॥
 तेनैव मनुना कुर्यादङ्गिराचमनीयकम् ।
 गन्धाङ्गिः कारयेत् स्नानं वाससी परिधापयेत् ॥ ८५ ॥
 दद्याद्विष्णोपवीतञ्च हाराद्याभरणैः सह ।
 न्यासक्रमेण मनुना पुटितैर्मातृकाक्षरैः ॥ ८६ ॥
 अभ्यर्च्य देवं गन्धाद्यैरङ्गादीन् पुनरर्चयेत् ।
 गन्धश्चन्दनकर्पूरकालागुरुभिरीरितः ॥ ८७ ॥
 कमले करवीरे द्वे कुमुदे तुलसीद्वयम् ।
 जातीद्वयं केतकी द्वे कङ्गारं चम्पकीत्पले ॥ ८८ ॥
 कुन्दमन्दारपुष्पागपाटलानागचम्पकम् ।
 आरग्वधं कर्णिकारं पावन्ती नवमालिका ॥ ८९ ॥
 सौगन्धिकं सकोरण्टं पलाशाशोकमल्लिकाः ।
 धुस्तूरं सर्जकं विष्वमर्जुनं मुनिपुष्पकम् ॥ ९० ॥
 अन्यान्यपि सुगन्धीनि पुष्पपत्राणि देशिकैः ।
 उपदिष्टानि पूजायामाददीत विचक्षणः ॥ ९१ ॥
 मलिनं भूमिसंस्पृष्टं कृमिकेशादिदूषितम् ।
 अङ्गसंस्पृष्टमाघ्रातं त्यजेत् पर्युषितं गुरुः ॥ ९२ ॥
 देवस्य मस्तकं कुर्यात् कुसुमोपहितं सदा ।
 पूजाकाले देवताया नोपरि भ्रामयेत् करम् ॥ ९३ ॥

अगुरुश्रीरगुगुनुशर्करामधुचन्दनैः ।
 धूपयेदाज्यसंमिश्रैर्नीचैर्देवस्य देशिकः ॥ १०४ ॥
 वर्त्था कर्पूरगर्भिण्या सर्पिषा तिलजेन वा ।
 आरोप्य दर्शयेद्दीपानुच्चैः सौरभशालिनः ॥ १०५ ॥
 स्वादूपदंशं विमलं पायसं सहशर्करम् ।
 कदलीफलसंयुक्तमाज्यं मन्त्री निवेदयेत् ॥ १०६ ॥
 तत्र तत्र जलं दद्यादुपचारान्तरान्तरा ।
 अङ्गादिलोकपालान्तं यजेदावरणान्यपि ॥ १०७ ॥
 केशरेष्वग्निकोणादिहृदयादीनि पूजयेत् ।
 नेत्रमग्रे दिशास्त्रस्तं ध्यातव्या अङ्गदेवताः ॥ १०८ ॥
 तुषारस्फटिकश्यामनीलकृष्णारुणार्चिषः ।
 वरदाभयधारिण्यः प्रधानतनवः स्त्रियः ॥ १०९ ॥
 पञ्चादभ्यर्चनीयाः स्युः कल्पोक्ता वृतयः क्रमात् ।
 अन्ते यजेत्लोकपालान्मूलपारिषदान्वितान् ॥ ११० ॥
 हेतिजात्याधिपोषितान् दिक्षु पूर्वार्दितः क्रमात् ।
 इन्द्रमग्निं यमं रक्षोवरुणं पवनं विधुम् ॥ १११ ॥
 ईशानं पद्मगाधीशमध ऊर्ध्वं पितामहम् ।
 पीतो रक्तोऽसितो धूम्रः शुक्लो धूम्रसिताकुम्भौ ॥ ११२ ॥
 गौरोऽरुणः क्रमादेते वर्णतः परिकीर्त्तिताः ।
 वज्रं शक्तिं दण्डमसिं पाशमङ्कुशकं गदाम् ॥ ११३ ॥
 शूलं चक्रं पद्ममेषामाशुधानि क्रमाद् विदुः ।
 पीतशुक्लसिताकाशविद्युद्रक्तसितासिताः ॥ ११४ ॥
 करवन्दपाटलाभा वज्राद्याः परिकीर्त्तितोः ।
 एवं संपूज्य विधिवन्निवेद्यान्तं ततो गुरुः ॥ ११५ ॥
 दक्षिणे स्थण्डिलं कृत्वा तत्राधाय हुताशनम् ।
 संस्कृत्य विधिर्वाहवान् वैश्वदेव समाचरेत् ॥ ११६ ॥

तत्र संपूज्य गन्धाद्यैर्देवतामुक्तविग्रहाम् ।
 तावद्व्याहृतिभिर्हुत्वा मूलमन्त्रेण मन्त्रवित् ॥ ११७ ॥
 सर्पिष्मता पायसेन पञ्चविंशतिसंख्यया ।
 हुत्वा व्याहृतिभिर्भूयो गन्धाद्यैः पुनरर्चयेत् ॥ ११८ ॥
 तां योजयित्वा पीठस्थमूर्तौ वङ्गं विसर्जयेत् ।
 अवशिष्टेन हविषा विकिरेत् परितो वलिम् ॥ ११९ ॥
 देवतायाः पारिषद्भ्यो गन्धपुष्पाक्षतान्वितम् ।
 ततो नैवेद्यमुद्धृत्य शोधयित्वा स्थलं पुनः ॥ १२० ॥
 पञ्चोपचारैः संपूज्य दर्शयेच्छत्रचामरे ।
 कर्पूरशकलोन्मिश्रं ताम्बूलं विनिवेदयेत् ॥ १२१ ॥
 सहस्रावृत्य संजप्य मूलमन्त्रमनन्यधीः ।
 तं जपं सर्वसम्पत्तयै देवतायै समर्पयेत् ॥ १२२ ॥
 ततः शम्भोर्दिशि गुरुर्विकिरे पूर्वसञ्चिते ।
 हेमवस्त्रादिसंयुक्तां कर्करीं तोयपूरिताम् ॥ १२३ ॥
 संस्थाप्य तस्यां सिंहस्थां खड्गखेटकधारिणीम् ।
 घोररूपां पश्चिमास्यां पूजयेदस्त्रदेवताम् ॥ १२४ ॥
 चलासनेन संपूज्य तामाढाय गुरुः पुनः ।
 रक्षेति लोकपालानां नालमुक्तेन वारिणा ॥ १२५ ॥
 देवाज्ञां स्थावयन्नन्तः परिवृत्य प्रदक्षिणम् ।
 अस्त्रमन्त्रं समुच्चार्य यथापूर्वं निवेशयेत् ॥ १२६ ॥
 अभ्यर्च्य भूयो गन्धाद्यैरस्त्रं तत्र स्थिरासने ।
 ततश्च संहृते वङ्गौ गोक्षीरेण चरुं पचेत् ॥ १२७ ॥
 अस्त्रेण क्षालिते पात्रे नवे ताम्रमयादिके ।
 तण्डुलान् शालिसंभूतान् मूलमन्त्राभिमन्त्रितान् ॥ १२८ ॥
 प्रसृतीनां पञ्चदश निक्षिप्यास्त्रमनुं जपन् ।
 प्रक्षाल्य पात्रवदनं पिधाय कवचानुना ॥ १२९ ॥

प्राङ्मुखो मूलमन्त्रेण देशिकेन्द्रश्चक्रं पचेत् ।
 स्रुवेणाज्येन संस्त्रिजे दद्यात्तप्ताभिधारणम् ॥ १३० ॥
 मूलेन पञ्चात्तत्पात्रं कवचेनावतारयेत् ।
 अस्त्रजप्ते कुशास्त्रीर्णे मण्डने विधिवद् गुरुः ॥ १३१ ॥
 तं विभज्य त्रिधा भागमेकं देवाय कल्पयेत् ।
 अन्यमग्नौ प्रजुहुयादपरं देशिकः स्वयम् ॥ १३२ ॥
 शिथ्येण सार्द्धं भुञ्जीत विहिताचमनः पुनः ।
 आचान्तं शिथ्यमानाय सकलीकृत्य देशिकः ॥ १३३ ॥
 तालप्रमाणं तज्जप्तं क्षीरीवृक्षादिसम्भवम् ।
 दन्तकाष्ठं ततो दद्याच्छिष्याय नियतात्मने ॥ १३४ ॥
 दन्तान् विशोध्य स पुनस्तत् प्रक्षाल्य विसर्जयेत् ।
 यथाविहितमाचान्तं शिखाबन्धाभिरक्षितम् ॥ १३५ ॥
 विधाय सार्द्धममुना वेद्यां दर्भास्तरे गुरुः ।
 शयीत तस्यां तां रात्रिमधिवासः समीरितः ॥ १३६ ॥
 इति श्रीसारदातिलके चतुर्थः पटलः ॥

पञ्चमः पटलः ।

ततोऽग्निजननं वक्ष्ये सर्वतन्त्रानुसारतः ।
 आचार्यकुण्डे विधिवत् संस्कृते शास्त्रवर्त्मना ॥ १ ॥
 अष्टादश स्युः संस्काराः कुण्डानां तन्त्रदेशिताः ।
 वीक्षणं मूलमन्त्रेण शरेण प्रोक्षणं मतम् ॥ २ ॥
 तेनैव ताडनं दर्भैर्वर्मणाभ्युक्षणं मतम् ।
 अस्त्रेण खननोद्धारौ हृन्मन्त्रेण प्रपूरणम् ॥ ३ ॥
 समीकरणमन्त्रेण सेचनं वर्मणा मतम् ।
 कुट्टनं हितिमन्त्रेण वर्ममन्त्रेण मार्जनम् ॥ ४ ॥

विलेपनं कलारूपकम्पनं तदनन्तरम् ।
 तिसूत्रीकरणं पञ्चादृदयेनार्चनं मतम् ॥ ५ ॥
 अस्त्रेण वष्पीकरणं हृन्मन्त्रेण कुग्रैः शुभैः ।
 चतुःपथं तनुत्रेण तन्वया दक्षपाटनम् ॥ ६ ॥
 यागे कुण्डानि संस्क्रुय्यात् संस्कारैरेभिरीरितैः ।
 अथवा तानि संस्क्रुय्याच्चतुर्भिर्वीक्षणैर्दिभिः ॥ ७ ॥
 तिस्रास्तस्मा लिखेद्रेखा हृदा प्रागुदगग्रकाः ।
 प्रागग्र्याणां स्थिता देवा मुकुन्देशपुरन्दराः ॥ ८ ॥
 रेखाणामुदगग्र्याणां ब्रह्मवैवस्वतन्दवः ।
 अथवा षट्कोणाहत्तं त्रिकोणं तत्र संलिखेत् ॥ ९ ॥
 सर्वाण्यभ्युक्ष्य तारेण योगपीठमथाचयेत् ।
 वागीश्वरौस्तुष्तातां नीलेन्दीवरसन्निभाम् ॥ १० ॥
 वागोश्वरणं संयुक्तामुपचारैः प्रपूजयेत् ।
 सूर्यकान्तादिसम्भूतं यद्वा त्रयोदशगृहजम् ॥ ११ ॥
 आनीय वज्रं पात्रेण क्रव्यादंशं पारित्यजेत् ।
 संस्क्रुय्यात् तु यथान्यायं देशिको वीक्षणैर्दिभिः ॥ १२ ॥
 औदर्यवैन्दवाग्निभ्यां भौमस्यैकं श्वरन् वसोः ।
 योजयेद्वज्रवीजेन चैतन्यं पावके तदा ॥ १३ ॥
 तारेण मन्त्रितं मन्त्रो धेनुमुद्रास्तृतीकृतम् ।
 अस्त्रेण रक्षितं कुर्यात् तन्मन्त्रेणावगुण्ठितम् ॥ १४ ॥
 अर्चितं त्रिः परिभ्राम्य कुण्डस्योपरि देशिकः ।
 प्रादक्षिण्यं तदा तारमन्त्रोच्चारणपूर्वकम् ॥ १५ ॥
 आत्मनोऽभिमुखं वज्रं जानुस्यष्टमहीतलः ।
 शिवबीजधिया देव्या योनावेनं विनिःक्षिपेत् ॥ १६ ॥
 पञ्चाद्देवस्य देव्याश्च दद्यादाद्यमनादिकम् ।
 ज्वालयेन्मनुनानेन तमग्निमथ देशिकः ॥ १७ ॥

चित्पिङ्गलहृदहपचयुग्मान्यदीर्यं च ।
 सर्वाज्ञया ज्ञापय स्वाहा मन्त्रोऽयमुदीरितः ॥ १८ ॥
 अग्निं प्रज्वलितं वन्दे हुताशं जातवेदसम् ।
 सुवर्णवर्णममलं समिद्धं विश्वतोमुखम् ॥ १९ ॥
 उपतिष्ठेत विधिवन्ननुनानेन पावकम् ।
 विन्यसेदात्मनो देहे मन्त्रैर्जिह्वा हविर्भुजः ॥ २० ॥
 लिङ्गपायुशिरावक्त्रप्राणनेत्रेषु सर्वतः ।
 वङ्गिरर्धशसंयुक्ताः सादियान्ताः सविन्दुकाः ॥ २१ ॥
 वङ्गेर्मन्त्राः समुद्दिष्टा जिह्वानां सप्त देशिकैः ।
 जिह्वास्ता विविधाः प्रोक्ता गुणभेदेन कर्मसु ॥ २२ ॥
 हिरण्या गगनारक्ता कृष्णान्या सुप्रभा मता ।
 बहुरूपातिरक्ता च सात्त्विक्यो यागकर्मसु ॥ २३ ॥
 पद्मरागा सुवर्णान्या तृतीया भद्रलोहिता ।
 लोहितानन्तरं श्वेता धूमिनी च करालिका ॥ २४ ॥
 राजस्योरसना वङ्गेर्बिहिताः काम्यकर्मसु ।
 विश्वमूर्तिस्फुलिङ्गिन्यौ धूम्रवर्णा मनोजवा ॥ २५ ॥
 लोहितान्या करालाख्या काली तामस्य ईरिताः ।
 एताः सप्त नियुज्यन्ते क्रूरकर्मसु मन्त्रिभिः ॥ २६ ॥
 स्वस्वनामसमाभाः स्युर्जिह्वाः कल्याणरेतसः ।
 अमर्त्यपितृगन्धर्वयक्षनामपिशाचकम् ॥ २७ ॥
 राक्षसाः सप्तजिह्वानामौरिता अधिदेवताः ।
 वङ्गेरङ्गमनून् न्यस्येत्तनावुक्तेन वर्मणा ॥ २८ ॥
 सहस्रार्चिः सस्तिपूर्ण उत्तिष्ठ पुरुषः पुनः ।
 धूमव्यापौ सप्तजिह्वो धनुर्धर इति क्रमात् ॥ २९ ॥
 षडङ्गमनवः प्रोक्ता जातिभिः सह संयुताः ।
 मूर्तिरष्टौ तनौ न्यस्येद् देशिको जातवेदसः ॥ ३० ॥

मूर्धांशपार्श्वकव्यन्मुकटिपार्श्वोशकेषु च ।
 प्रदक्षिणवशान्नास्येदुच्यन्ते ता यथाक्रमम् ॥ ३१ ॥
 जातवेदाः सप्तजिह्वो हव्यवाहनसंज्ञकः ।
 स्वस्वदेवजसंज्ञोऽन्यः पुनर्वैश्वानराद्वयः ॥ ३२ ॥
 कौमारतेजाः स्याद्विश्वमुखो देवमुखः स्मृतः ।
 ताराग्नये पदाद्याः स्युर्नत्यन्ता वज्रिमूर्तयः ।
 आसनं कल्पयित्वाग्रे मूर्तिं तस्य विचिन्तयेत् ॥ ३३ ॥
 इष्टं शक्तिं स्रस्ति काभीतिमुच्चै-
 र्दीर्घैर्दीर्घभिर्धारयन्तं जवाभम् ।
 हेमाकल्पं पद्मसंस्थं त्रिनेत्रं
 ध्यायेद्वज्रं बद्धमौलि जटाभिः ॥ ३४ ॥
 परिषिञ्चेत्ततस्तोयैर्विशुद्धैर्मखलोपरि ।
 दर्भैरगर्भैर्मध्यस्थमिखलायां परिस्तरेत् ॥ ३५ ॥
 निक्षिप्य दिक्षु परिधीन् प्राचीवर्जं गुरुत्तमः ।
 प्रादक्षिण्येन संपूज्यास्तेषु ब्रह्मादिमूर्तयः ॥ ३६ ॥
 ध्यातं वज्रं यजेन्मध्ये गन्धार्घ्यैर्मनुनामुना ।
 वैश्वानरजातवेदपदे पश्चादिहावह ॥ ३७ ॥
 लोहिताक्षपदस्थान्ते सर्वकर्माणि साधय ।
 वज्रिजायावधिः प्रोक्ता मन्त्रः पावकवत्सभः ॥ ३८ ॥
 मध्ये षट्सपि कोणेषु जिह्वाभ्यां सारुचो यजेत् ।
 केशरे शुक्रमार्गेण पूजयेदङ्गदेवताः ॥ ३९ ॥
 दलेषु पूजयेन्मूर्तीः शक्तीः स्वस्तिकधारिणीः ।
 दलाग्रे मातरः पूज्याः सप्तिताङ्गादिभैरवाः ॥ ४० ॥
 लोकपालांस्ततो दिक्षु पूजयेदुक्तलक्षणान् ।
 पश्चादादाय पाणिभ्यां सुक्सुवौ तावधोमुखौ ॥ ४१ ॥
 व्रशः प्रतापयेद्वज्रौ दर्भानादाय देशिकः ।

तदग्रमध्यमूलादि शोधयेत्तैर्यथाक्रमम् ॥ ४२ ॥
 गृहीत्वा वामहस्तेन प्रोक्षयेद्दक्षिणेन तौ ।
 पुनः प्रताप्यते मन्त्रौ दर्भान् वह्नी विनिक्षिपेत् ॥ ४३ ॥
 आत्मनो दक्षिणे भागे स्थापयेत्तौ कुशान्तरे ।
 आजस्थालीमथादाय प्रोक्षयेदस्त्रवारिणा ॥ ४४ ॥
 तस्यामाज्यं विनिक्षिप्य संस्कृतं वीक्षणदिभिः ।
 निरुह्य वायव्येऽङ्गारान् हृदा तेषु निवेशयेत् ॥ ४५ ॥
 इदं तापनमुद्दिष्टं देशिकैस्तन्त्रवेदिभिः ।
 संदोष्य दर्भयुगलमाज्ये क्षिप्तानले क्षिपेत् ॥ ४६ ॥
 गुरुहृदयमन्त्रेण पवित्रीकरणन्विदम् ।
 दीप्तेन दर्भमुखेन नीराज्याङ्गं सवर्मणा ॥ ४७ ॥
 अग्नौ विसर्जयेद्दर्भमभिव्योतनमौरितम् ।
 घृते प्रज्वलितान् दर्भान् प्रदर्श्यास्त्रानुना गुरुः ॥ ४८ ॥
 जातवेदसि तान् न्यस्येदुद्योतनमिदं तलम् ।
 गृहीत्वा घृतमङ्गारान् सयोज्याग्नौ जलं स्पृशेत् ॥ ४९ ॥
 अङ्गुष्ठोपकनिष्ठाभ्यां दर्भौ प्रादेशसम्भितौ ।
 घृतोत्पुनीयादस्त्रेण घृतमुत्पवनन्विदम् ॥ ५० ॥
 तत्तद्दृदयमन्त्रेण कुशायामात्मसंमुखम् ।
 घृते संप्लवनं कुर्यात् संस्काराः षडुदीरिताः ॥ ५१ ॥
 प्रादेशमात्रं सयन्य दर्भयुग्मं घृतान्तरे ।
 निक्षिप्य भागी द्वौ कृत्वा पक्षौ शक्नोतरौ स्मरेत् ॥ ५२ ॥
 वामे नाडीमीडां भागे दक्षिणे पिङ्गलां पुनः ।
 सुषुम्नां मध्यतो ध्यात्वा कुर्याद्भोमं यथाविधि ॥ ५३ ॥
 सुवेण दक्षिणाङ्गागादादायाज्यं हृदा गुरुः ।
 जुह्यादग्नये स्वाहेत्यग्नेर्दक्षिणलोचने ॥ ५४ ॥
 वामतस्तावदादाय वामे वह्निर्विलोचने ।

जुह्यादथ सोमाय स्वाहेति हृदयात्मना ॥ ५५ ॥
 मध्यादाज्यं समादाय वज्रेर्भातविलोचने ।
 जुह्यादग्निर्सोमाभ्यां स्वाहेति हृदयात्मना ॥ ५६ ॥
 हृन्मन्त्रेण सुवेणाज्यं भागादादाय दक्षिणम् ।
 जुह्यादग्नये स्विष्टिकृके स्वाहेति तन्मुखौ ॥ ५७ ॥
 हेतिसंपादयोर्भागेष्वज्यस्यान्नाहुतिः क्रमात् ।
 इत्यग्निनेत्रवक्त्राणां कुर्यादुदघाटनं गुरुः ॥ ५८ ॥
 सताराभिर्न्याहुतिभिराज्येन जुह्यात् पुनः ।
 जुह्यादग्निमन्त्रेण त्रिवारं देशिकोत्तमः ॥ ५९ ॥
 गर्भाधानादिकावज्रेः क्रियाणि वर्त्तयेत् क्रमात् ।
 अष्टाभिराज्याहुतिभिः प्रणवेन पृथक् पृथक् ॥ ६० ॥
 गर्भाधानं पुसवनं सौमन्तोन्नयनं पुनः ।
 अनन्तरं जातकर्म स्यान्नामकरणं तथा ॥ ६१ ॥
 उपनिष्क्रमणं पश्चादन्नप्राशनमीरितम् ।
 चौड़ोपनयने भूयो महानान्नं महाव्रतम् ॥ ६२ ॥
 तथोपनिषदं पश्चाद् गोदानोद्वाहकावृतिः ।
 शुभेषु स्युर्विवाहान्ताः क्रियास्ताः क्रूरकर्मसु ॥ ६३ ॥
 मरणान्ताः समुद्दिष्टा वज्रेरागमवेदिभिः ।
 ततः स्नापितरौ तस्य संपूज्यात्मनि योजयेत् ॥ ६४ ॥
 समिधः शस्त्रं जुहूयान्मूलाग्रघृतसंस्तुताः ।
 मन्त्रैर्जिह्वाङ्गमूर्तीनां क्रमादज्जेयथाविधि ॥ ६५ ॥
 प्रत्येकं जुहूयादेकामहुतिं मर्मवित्तमः ।
 अथदाय सुवेणाज्यं चतुस्रुचि पिधाय तत् ॥ ६६ ॥
 सुवेण तिष्ठेन्नैवाग्नौ देशिको यतमानसः ।
 जुह्यादग्निमन्त्रेण वीषडन्तेन । सम्पदे ॥ ६७ ॥
 विघ्नेश्वरस्य मन्त्रेण जुह्यादाहुतीदंश ।

सामान्यं सर्वमन्त्राणामेतदग्निमुखं मतम् ॥ ६८ ॥
ततः पीठं समभ्यर्च्य देवताया हुताग्ने ।
अर्चयेदग्निरूपां तां देवतामिष्टदायिनीम् ॥ ६९ ॥
तन्मुखे जुह्यान्मन्त्रौ पञ्चविंशतिसंख्यया ।
आज्येन मूलमन्त्रेण वक्त्रैः प्रकीकरणं त्वदम् ॥ ७० ॥
वक्त्रैर्देवतयोरेक्यमात्मना सह भावयेत् ।
मूलमन्त्रेण जुह्यादाज्येनैकादशाहुतैः ॥ ७१ ॥
नाडीसन्धानमुद्दिष्टमेतदागमवेदिभिः ।
जुह्यादङ्गमुख्यानामाहुतीनामनुक्रमात् ॥ ७२ ॥
एकैकामाहुतिं सम्यक् सर्पिषा देशिकोत्तमः ।
ततोऽन्येष्वपि कुण्डेषु संस्मृतेषु यथाविधि ॥ ७३ ॥
आचार्यो वितरेदग्निं पूर्वादिषु समाहितः ।
ऋत्विजो गन्धपुष्पैश्चैरङ्गाद्याभरणान्विताम् ॥ ७४ ॥
मन्त्रोक्तां देवतामिष्टा पञ्चविंशतिसंख्यया ।
मूलेनाज्येन जुहुवुः साज्येन चरुणा तथा ॥ ७५ ॥
प्रातरुत्थाय जुहुवुः पुनराज्यान्वितैस्तुलैः ।
द्रव्यैर्वा कल्पविहितैः सहस्रं साष्टकं पृथक् ॥ ७६ ॥
ततः सुधीततन्वाद्यं स्नातं शिष्यं समाहितम् ।
पाययित्वा पञ्चगव्यं कुण्डस्थान्तिकमानयेत् ॥ ७७ ॥
विलोक्य दिव्यदृष्ट्या तं तच्चैतन्यं हृदाम्बुजात् ।
गुरुरात्मनि संयोज्य कुर्यादध्वविशोधनम् ॥ ७८ ॥
उक्तं कलाध्वा तत्त्वाध्वा भुवनाध्वेति च त्रयम् ।
वर्णाध्वा च पदाध्वा च मन्त्राध्वेत्यपरं त्रयम् ॥ ७९ ॥
निवृत्त्याद्याः कलाः पञ्च कलाध्वेति प्रकीर्तिताः ।
तत्त्वध्वा बहुधा भिन्नो नैवाद्यागमभेदतः ॥ ८० ॥
षट्त्रिंशच्छैवतत्वानि द्वात्रिंशद्वैष्णवानि च ।

चतुर्विंशतितत्त्वानि मैत्राणि प्रकृतेः पुनः ॥ ८१ ॥
 उक्तानि दशतत्त्वानि सप्त च त्रिपदात्मनः ।
 तत्त्वानि शैवान्युच्यन्ते शिवः शक्तिः सदाशिवः ॥ ८२ ॥
 ईश्वरो विद्यया माहं पञ्चमुद्धान्यमुद्दिनः ।
 मायाकालश्च नियतिः कलाविद्या पुनः स्मृता ॥ ८३ ॥
 रागः पुरुष एतानि शुद्धाशुद्धानि सप्त च ।
 प्रकृतिर्बुद्धरहङ्कारो मनो ज्ञानेन्द्रियाण्यथ ॥ ८४ ॥
 कर्मेन्द्रियाणि तन्मात्राः पञ्चभूतानि देशिकाः ।
 एतान्याहुरशुद्धानि चतुर्विंशतिमागमे ॥ ८५ ॥
 शैवानामिति तत्त्वानां विभागोऽत्र प्रदर्शितः ।
 जीवप्राणाध्याश्चित्तं ज्ञानकर्मेन्द्रियाण्याप ॥ ८६ ॥
 तन्मात्राः पञ्चभूतानि हृत्पद्मं तेजसां त्रयम् ।
 वासुदेवादयश्चेति तत्त्वान्येतानि शार्ङ्गिणः ॥ ८७ ॥
 पञ्चभूतानि तन्मात्रा इन्द्रियाणि मनस्तथा ।
 गर्वो बुद्धिः प्रधानञ्च मैत्राणीति विदुर्बुधाः ॥ ८८ ॥
 निवृत्त्याद्याः कलाः पञ्च ततो विन्दुः कला पुनः ।
 नादः शक्तिसमापूर्वः शिवश्च प्रकृतेर्विदुः ॥ ८९ ॥
 अथाविद्या शिवः पञ्चाच्छिवो विद्या स्वयं पुनः ।
 सर्वतत्त्वञ्च तत्त्वानि प्रोक्तानि विपदात्मनः ॥ ९० ॥
 तत्त्वाध्वा कथितो ह्येष तत्तदागमवेदिभिः ।
 ईरितो भुवनाध्वेति भुवनानि मनौषिभिः ॥ ९१ ॥
 वर्णाध्वेति वदन्यर्णानादिक्षान्तान् मनौषिणः ।
 वर्णसंघः पदाध्वा स्यान्मन्त्राध्वा मन्तराशयः ॥ ९२ ॥
 क्रमादेतानध्वनः षट् शोधयेद् गुरुमत्तमः ।
 पादाभ्युनाभिहृद्भालमूर्धन्यापि शिखाः स्मरेत् ॥ ९३ ॥
 ततः कूर्चन विधिवत् तं स्पृशन् जुह्याद् गुरुः ।

आचार्यकुण्डे संशुद्धैस्तिलैराज्यपरिप्लुतैः ॥ ८४ ॥
 शोधयास्याद्यमध्वानं स्वाहेति पृथगध्वनः ।
 ताराद्यमाहुतौरष्टौ क्रमात्तान् विलयं नयेत् ॥ ८५ ॥
 शिवे शिवान्तान् संलीनान् जनयेत् सृष्टिमार्गतः ।
 विलोकयन् दिव्यदृष्ट्या तं शिशुं देशिकोत्तमः ॥ ८६ ॥
 आत्मस्थितं तच्चैतन्यं पुनः शिष्ये नियोजयेत् ।
 सुचा पूर्णाहुतिं हुत्वा मूलमन्त्रेण देशिकः ॥ ८७ ॥
 उद्वास्य देवतां कुम्भे साङ्गां सावरणां गुरुः ।
 पुनर्याद्वृत्तिभिर्हुत्वा जिह्वादीनां विभावसोः ॥ ८८ ॥
 एदैकामाहुतिं दद्यात् परिषिच्याद्भिरात्मनि ।
 पावकं योजयित्वा स्वे परिधीन् सपरिस्तरान् ॥ ८९ ॥
 नैमित्तिके दहेन्मन्त्री नित्ये तु न दहेदिमान् ।
 नैत्रे शिष्यस्य बध्नीयान्नेत्रमन्त्रेण वाससा ॥ ९० ॥
 करे गृहीत्वा तं शिष्यं कुण्डतो मण्डलं नयेत् ।
 तस्याञ्जलिं पुनः पुष्पैः पूरयित्वा यथाविधि ॥ ९१ ॥
 कलसैर्देवताप्रीत्यै प्रक्षिपेन्मूलमुच्चरन् ।
 व्यापोह्य तन्नेत्रबन्धमासीनं दर्भसंस्तरे ॥ ९२ ॥
 आत्मयागक्रमाद् भूयः संस्कृत्य पाद्यदेशिकः ।
 तत्तन्मन्त्रोदितान् न्यासान् कुर्याद्देहे शिशोस्तदा ॥ ९३ ॥
 पञ्चोपचारैः कुम्भस्थां पूजयित्वेष्टदेवताम् ।
 तस्मिंस्तन्त्रोक्तमार्गेण विदध्यात् सकलीकृतिम् ॥ ९४ ॥
 मण्डलेन कृतं शिष्यमन्यस्मिन्नुपवेशयेत् ।
 नदत्सुखञ्च राज्येषु साङ्गं विप्रेण सद्गुरुः ॥ ९५ ॥
 विधिवत् कुम्भमुद्धृत्य तन्मुखस्थान् सुरदुमान् ।
 शिशोः शिरसि विन्द्यस्य मातृकां मनसा जपन् ॥ ९६ ॥
 मूलेन साधितैस्तोयैरभिषिञ्चेत्तमात्मवित् ।

पूजितां पुनरादाय वर्द्धनीं मन्त्ररूपिणीम् ॥ १०७ ॥
 तस्याः सुसाधितैस्तोयैर्वित्त्वादृक्षार्थमञ्जसा ।
 अवशिष्टेन तोयेन शिष्यमाचामयेद् गुरुः ॥ १०८ ॥
 ततस्तं सकलीकुर्याद् देवतात्मानमात्मवित् ।
 उत्थाय शिष्यो विमले वाससी परिधाय च ॥ १०९ ॥
 आचम्य वाग्यतो भूत्वा निषीदेत् सन्निधौ गुरोः ।
 देवतामात्मनः शिष्ये संक्रान्तां देशिकोत्तमः ॥ ११० ॥
 पूजयेद् मन्त्रपुष्पाद्यैरेक्यं सम्भावयंस्तयोः ।
 दद्याद्विद्यां ततस्तस्मै विनीतायाम्बुपूर्वकम् ॥ १११ ॥
 गुरोर्लब्ध्वा पुनर्विद्यां अष्टकृत्वो जपेत् सुधीः ।
 गुरुविद्यादेवतानामैकं सम्भावयन् धिया ॥ ११२ ॥
 प्रणमेद्दण्डवद् भूमौ गुरुं तं देवतात्मकम् ।
 तस्य पादाम्बुजद्वन्द्वं निजमूर्ध्नि नियोजयेत् ॥ ११३ ॥
 शरीरमर्धं प्राणांश्च सर्वं तस्मै समर्पयेत् ।
 ततः प्रभृति कुर्वीत गुरोः प्रियमनन्यधीः ॥ ११४ ॥
 ऋत्विग्भ्यो दक्षिणां दद्यात् समग्रां प्रीतमानसः ।
 ब्राह्मणांस्तर्पयेत् पश्चाद्भक्ष्यभोज्यैः सदक्षिणैः ॥ ११५ ॥
 एषा क्रियावती दीक्षा प्रोक्ता सर्वसमृद्धिदा ।
 अथ वर्णाभिकां वक्ष्ये दीक्षामागमदेशिताम् ॥ ११६ ॥
 पुंप्रकृत्यात्मका वर्णाः शरीरमपि तादृशम् ।
 यतस्तस्मात्तनौ न्यस्येद्वर्णान् शिष्यस्य देशिकः ॥ ११७ ॥
 तस्मादुत्पाद्य तान् वर्णान् न्यस्येच्छिष्यतनौ पुनः ।
 सृष्टिक्रमेण विधिवच्चैतन्यञ्च नियोजयेत् ॥ ११८ ॥
 जायते देवताभावः परानन्दमयः शिशुः ।
 एषा वर्णमयी दीक्षा प्रोक्ता ज्ञानप्रदायिनी ॥ ११९ ॥
 ततः कलावती दीक्षा यथावद्भिधीयते ।

निवृत्त्याद्याः कलाः पञ्च भूतानां शक्तियोगतः ॥ १२० ॥
 तस्माद् भूतमये देहे ध्यात्वा तां बोधयेच्छिष्योः ।
 निवृत्तिर्जानुपर्यन्तं तलादारभ्य संस्थिता ॥ १२१ ॥
 जानुनोर्नाभिपर्यन्तं प्रतिष्ठा व्याप्य तिष्ठति ।
 आनाभिकण्ठतो व्याप्ता विद्या शान्तिस्ततः परम् ॥ १२२ ॥
 कण्ठाक्षलाटपर्यन्तं व्याप्ता तस्माच्छिरोऽवधि ।
 शान्त्यतीता कला ज्ञेया कला व्याप्तिरितीरिता ॥ १२३ ॥
 संहारक्रमयोगेन स्थानात् स्थानान्तरे गुरुः ।
 संयोज्य वेधयेद्विद्वान् स्वाज्ञया च शिरोऽवधि ॥ १२४ ॥
 इयं प्रोक्ता कला दीक्षा दिव्यभावप्रदायिनी ।
 ततो वेधमयीं वक्ष्ये दीक्षां संसारमोचिनीम् ॥ १२५ ॥
 ध्यायेच्छिष्यतनोर्मध्ये मूलाधारे चतुर्दले ।
 त्रिकोणमध्ये विमले तेजस्त्रयविजृम्भिते ॥ १२६ ॥
 वलयत्रयसंयुक्तां तडित्कोटिसमप्रभाम् ।
 शिवशक्तिमयीं देवीं चेतनामात्रविग्रहाम् ॥ १२७ ॥
 सूक्ष्मात् सूक्ष्मतरां शक्तिं भित्त्वा षट्चक्रमञ्जसा ।
 गच्छन्तीं मध्यमार्गेण दिव्यां परशिवावधि ॥ १२८ ॥
 वादिशान्तदलस्थार्णान् संहरेत् कमलासने ।
 तत्षट्पत्रमये पद्मे वादिशान्ताक्षरान्विते ॥ १२९ ॥
 स्वाधिष्ठाने समायोज्य वेधयेदाज्ञया गुरुः ।
 तान् वर्णान् संहरेद्विष्णौ तं पुनर्नाभिपङ्कजे ॥ १३० ॥
 दशपत्रे डादिकान्तवर्णाब्ध्ये योजयेद् गुरुः ।
 तान् सर्वान् संहरेद्गुद्रे तं पुनर्हृदयाम्बुजे ॥ १३१ ॥
 कादिठान्तार्थपत्राब्ध्ये योजयित्वेश्वरे गुरुः ।
 तान् सर्वान् संहरेदस्मिन् तं भूयः कण्ठपङ्कजे ॥ १३२ ॥
 स्वराब्ध्ये षोडशदले योजयित्वा स्वरान् पुनः ।

सदाशिवे तान् संहृत्य तं पुनर्हृत्सरोरुहे ॥ १३३ ॥
 द्विपत्रे हचलसिते योजयित्वा ततो गुरुः ।
 ततोऽर्णौ संहरेद्विघ्नः कलायां तं नियोजयेत् ॥ १३४ ॥
 तां नादेनाम्तरं नादं नादान्ते योजयेद् गुरुः ।
 तद्वदन्यां समायोज्य विष्णुवक्त्रान्तरे च ताम् ॥ १३५ ॥
 तत् पुनर्गुरुवक्त्रे तु योजयेद्देशिकोत्तमः ।
 सहैवमात्मना शक्तिं वेधयेत् परमे शिवे ॥ १३६ ॥
 गुर्वान्नया शृणु पाशस्तदा शिष्यः पतङ्गुवि ।
 सञ्जातदिव्यबोधोऽसौ सर्वं वदति तत्क्षणात् ॥ १३७ ॥
 साक्षाच्छिवो भवत्येष नात्र कार्या विचारणा ।
 एषा वेधमयी दीक्षा प्रोक्ता संवित्प्रदायिनी ॥ १३८ ॥
 क्रमाच्चतुर्विधा दीक्षा तन्त्रेऽस्मिन् सम्यगोरिता ।
 अथाह होमद्रव्याणां प्रमाणमभिधीयते ॥ १३९ ॥
 कर्षमात्रं घृतं होमे शक्तिमात्रं पयः स्मृतम् ।
 उक्तानि पञ्चगव्यानि तत्समानि मनोषिभिः ॥ १४० ॥
 तत्समं मधुदुग्धानामक्षमात्रमुदाहृतम् ।
 दधिप्रभृतिमात्रं स्यात्ताजाः स्युर्मृष्टिसन्मिताः ॥ १४१ ॥
 पृथुकास्तत्प्रमाणाश्च शक्तवोऽपि तथोदिताः ।
 गुडं प्लार्द्धमात्रं स्याच्छर्करापि तथा स्मृता ॥ १४२ ॥
 आभार्द्धं चरुमानं स्यादित्तुः पर्वावधिः स्मृतः ।
 एकैकं पत्रपुष्पाणि तथा पूषञ्च कल्पयेत् ॥ १४३ ॥
 कदलीफलनावङ्गफलान्येकैकशो विदुः ।
 मातुलुङ्गं चतुःखण्डं पनसं दशधा कृतम् ॥ १४४ ॥
 अष्टधा नारिकेलानि खण्डितानि विदुर्बुधाः ।
 त्रिधा कृतं फलं विष्णुं कपित्थं खण्डितं द्विधा ॥ १४५ ॥
 फलान्यन्यान्यगुण्डानि समिधः सुर्दशाङ्गुलाः ।

दूर्वात्रयं समुद्दिष्टं गुडूची चतुरङ्गुला ॥ १४६ ॥
 ब्रीहयो मुष्टिमात्राः स्युर्मृदा माषा यवा अपि ।
 तण्डुलाः स्युस्तदर्द्धांशाः कोद्रवा मुष्टिसम्मिताः ॥ १४७ ॥
 गोधूमा रक्तकलमा विहिता मुष्टिमानतः ।
 तिलाश्च मुष्टिमात्राः स्युः सर्षपास्तत्प्रमाणकाः ॥ १४८ ॥
 शक्तिप्रमाणं लवणं मरिचान्यपि विंशति ।
 पुरं वदरमानं स्याद्रामठं तक्षमं स्मृतम् ॥ १४९ ॥
 चन्दनागुरुकर्पूरकस्तूरीकुङ्कुमानि च ।
 तित्तिङ्गीबीजमानानि समुद्दिष्टानि देशिकैः ॥ १५० ॥
 वैश्वानरं स्थितं ध्यायेत् समिद्धोमेषु देशिकः ।
 शयानमाज्यहोमेषु निषण्णं शेषवस्तुषु ॥ १५१ ॥
 आस्ये च जुह्याद्वक्त्रेर्विपश्चित् सर्वकर्मसु ।
 कर्णहोमे भवेद् व्याधिर्नेत्रेऽन्धत्वमुदीरितम् ॥ १५२ ॥
 नासिकायां मनःपीडा मस्तके धनसंचयः ।
 यतः काष्ठं ततः श्रोत्रं यतो धूमोऽत्र नासिका ॥ १५३ ॥
 यतस्तु ज्वलनं नेत्रं यत्राङ्गारस्ततः शिरः ।
 यत्र प्रज्वलिता ज्वाला जिह्वा सा जातवेदसः ॥ १५४ ॥
 स्वर्णसिन्दूरबालार्कङ्कुमक्षौद्रसन्निभः ।
 सुवर्णरतसो वर्णः शोभनः परिकीर्तितः ॥ १५५ ॥
 भेरीरवोऽथ हस्तीन्द्रध्वनिर्वक्त्रेः शुभावहः ।
 नागचम्पकपुन्नागपाटलायूथिकानिभः ॥ १५६ ॥
 पद्मेन्द्रीवरकङ्कारसर्पिर्गुग्गुलुसन्निभः ।
 पावकस्य शुभो गन्ध इत्युक्तस्तन्त्रवेदिभिः ॥ १५७ ॥
 प्रदक्षिणास्थक्तकम्पाः कृत्राभाः शिखिनः शिखाः ।
 शुभदा यजमानस्य राज्यस्यापि विशेषतः ॥ १५८ ॥
 कुन्देन्दुधवलौ धूमौ वक्त्रेः प्रोक्तः शुभावहः ।

कृष्णः कृष्णगतेर्वर्णो यजमानं विनाशयेत् ॥ १५८ ॥
 श्वेतो राष्ट्रं निहन्त्याशु राज्यमम्बरसन्निभः ।
 स्वरस्वरसमो वज्रध्वनिः सर्वविनाशकृत् ॥ १६० ॥
 पूतिगन्धो हुतभुजो होतुर्दुःखप्रदो भवेत् ।
 छिन्नवृत्ता शिखा कुर्यान्मृत्युं धनपरिचयम् ॥ १६१ ॥
 शुकपक्षनिभो धूमः पारावतसमप्रभः ।
 हानिस्तुरगजातीनां गवाञ्च कुरुतेऽचिरात् ॥ १६२ ॥
 एवंविधेषु दोषेषु प्रायश्चित्ताय देशिकः ।
 मूलेनाज्येन जुह्यात् पञ्चविंशतिमाहुतीः ॥ १६३ ॥
 इति सारदातिलके पञ्चमः पटलः ॥

षष्ठः पटलः ।

अथ वर्णतनुं वक्ष्ये विश्वबोधविधायिनीम् ।
 ऋषिर्ब्रह्मा समुद्दिष्टो गायत्रीकन्द ईरितम् ॥ १ ॥
 सरस्वती समाख्याता देवता देशिकोत्तमैः ।
 अक्षौवक्त्रस्रदीर्घान्तर्गतैः षड्वर्गकैः क्रमात् ।
 षडङ्गानि विधेयानि जातियुक्तानि देशिकैः ॥ २ ॥
 पञ्चाशल्लिपिभिर्विभक्तमुखदोःपद्मध्यवच्चःस्थलां
 भास्वन्मौलिनिबद्धचन्द्रशकलामापीनतुङ्गस्तनीम् ।
 मुद्रामक्षगुणं सुधाव्यसकलं विद्याञ्च हस्ताम्बुजै-
 र्विभ्राणां विशदप्रभां त्रिनयनां वाग्देवतामाश्रये ॥ ३ ॥
 ललाटमुखवृत्ताक्षिश्रुतिघोषेषु गण्डयोः ।
 ओष्ठदन्तोत्तमाङ्गास्रदोःपत्सन्ध्यग्रकेषु च ॥ ४ ॥
 पार्श्वयोः पृष्ठनाभौ च जठरे हृदयेऽंशके ।
 ककुदंशे च हृत्पूर्वपाणिपादे युगे ततः ॥ ५ ॥

जठरानलयोर्न्यस्य मातृकार्णान् यथाक्रमात् ।
 दौर्धितः प्रोक्तमार्गेणाभ्यसेल्लक्षं समाहितः ॥ ६ ॥
 जपेत्तत्संख्यया विद्वानयुतं मधुराश्रुतः ।
 विदधीत तिलैर्होमं मातृकामन्त्रहं यजेत् ॥ ७ ॥
 व्योमेन्हीवसनार्णकर्णिकमचां हन्द्वाः स्फुरत्केशवं
 पत्रान्तर्गतपञ्चमवर्गयशलार्णादिवर्णक्रमात् ।
 आशास्वस्त्रिषु लान्तलाङ्गलियुजा क्षीणीपुरेणावृतं
 पद्मं कल्पितमत्र पूजयतु तां वर्णात्मिकां देवताम् ॥ ८ ॥
 आधारशक्तिमारभ्य पीठशक्त्यन्तमर्चयेत् ।
 मेधाप्रज्ञाप्रभाविद्याधीष्टृतिस्मृतिबुद्धयः ॥ ९ ॥
 विद्येश्वरीति संप्रोक्ता भारत्या नवशक्तयः ।
 वर्णाब्जनासनं दत्त्वा मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ १० ॥
 आवाह्य पूजयेत्तस्यां देवीमावरणैः सह ।
 अङ्गैरावरणं पूर्वं द्वितीयं युगशःस्वरैः ॥ ११ ॥
 अष्टवर्गैस्तृतीयं स्यात्तच्छक्तिभिरनन्तरम् ।
 पञ्चमं मातृभिः प्रोक्तं षष्ठं लोकेश्वरैः क्रमात् ॥ १२ ॥
 लोकपालाः स्वरैः प्रोक्तं वज्राद्यैः सप्तमं ततः ।
 विधिनानेन वर्णेशीसुपचारैः प्रपूजयेत् ॥ १३ ॥
 यापिनी पालिनी पश्चात् पावनी क्लृप्तिनी तथा ।
 धारिणी मालिनी भूयो हंसिनी शान्तिनी स्मृता ॥ १४ ॥
 शुभाः पत्रेषु संपूज्या धृताक्षगुणमुस्तकाः ।
 ब्राह्मी माहेश्वरी भूयः कौमारी वैष्णवी तथा ॥ १५ ॥
 वाराहानन्तरेन्द्राणी चामुण्डा सप्तमी तथा ।
 अष्टमी स्यान्महालक्ष्मीः प्रोक्ताः स्युर्विश्वमातरः ॥ १६ ॥
 दण्डं कमण्डलुं पञ्चदशसूत्रमथाभयम् ।
 विभ्रती क्रानकच्छाया ब्राह्मी कृष्णाजिनोज्ज्वला ॥ १७ ॥

शूलं परशुधं लुद्रदुन्दुभिं नृकरोटिकाम् ।
 वसन्ती हिमसङ्काशा ध्येया माहेश्वरी शुभा ॥ १८ ॥
 अङ्गुशं दण्डखट्वाङ्गी पाशञ्च दधती करैः ।
 ध्येया बन्धुकसङ्काशा कौमारी कामदायिनी ॥ १९ ॥
 चक्रं घण्टां कपालञ्च शङ्खञ्च दधती करैः ।
 तमालश्यामला ध्येया वैष्णवी विभ्रमोज्ज्वला ॥ २० ॥
 मुषलं करवालञ्च खेटकं दधती करैः ।
 हलं चतुर्भिर्वाराही ध्येया कालघनच्छविः ॥ २१ ॥
 अङ्गुशं तोमरं विद्युत्कुलिशे बिभ्रती करैः ।
 इन्द्रनीलनिभेन्द्राणी ध्येया सर्वसमृद्धिदा ॥ २२ ॥
 शूलं कृपाणं नृशिरः कपालं दधती करैः ।
 मुण्डसङ्घुण्डिता ध्येया चामुण्डा रक्तविग्रहा ॥ २३ ॥
 अक्षस्रजं वीजपूरं कपालं पङ्कजं करैः ।
 बहन्ती हिमसङ्काशा महालक्ष्मीः समीरिता ॥ २४ ॥
 प्रयजेन्मातृकामित्यं नित्यं साधकसत्तमः ।
 न्यसेत् स्वर्गान्वितां सृष्ट्या ध्यात्वा देवीं यथाविधि ॥ २५ ॥
 सर्गविन्दन्तिकां न्यस्येड्डार्णाद्यां स्थितिकर्मणा ।
 विद्यां पूर्वोदितां विद्वानृष्यादीनङ्गसङ्गतान् ।
 ध्यायेद्दर्शयित्रीं मन्त्री वल्लभेन समन्विताम् ॥ २६ ॥
 सिन्दूरकान्तिममिताभरणां त्रिनेत्रां
 विद्याच्चसूत्रमृगपोतवरान् दधानाम् ।
 पार्श्वस्थितां भगवतीं मणिकाञ्चनाभां
 ध्यायेत् कराजघृतपुस्तकवर्णमालाम् ॥ २७ ॥
 अभ्यर्चनादिकं सर्वं निदध्यात् पूर्ववर्त्मना ।
 विन्दुयुक्तानिमान् न्यसेत् सङ्गत्य प्रणिलोमतः ॥ २८ ॥
 विद्यां पूर्वोदितां विद्वान् ऋष्यादीनङ्गसङ्गतान् ।

ध्येया वर्णमये पद्मे देवी वाग्वल्लभा शिवा ॥ २८ ॥
 अक्षस्रजं हरिणमुदग्रदण्डं तथा
 विद्यां करैरविरतं दधतीं त्रिनेत्राम् ।
 अर्द्धन्दुमौलिमरुणामरविन्दरामां
 वर्णश्वरीं प्रणमतस्तनभारनस्त्राम् ॥ ३० ॥
 न्यामार्चनादिकं सर्वं कुर्यात् पूर्वोक्तवर्त्मना ।
 तारोत्थाभिः कलाभिस्ता न्यसेत् साधकसत्तमः ॥ ३१ ॥
 वर्णाद्यास्तारसंयुक्ता न्यस्तव्यस्ता नमोऽन्तिकाः ।
 ऋषिः प्रजापतिश्छन्दो गायत्रीसमुदाहृतम् ॥ ३२ ॥
 कलात्मा वर्णजननी देवता शारदा स्मृता ।
 ह्रस्वदीर्घान्तरगतैः षडङ्गं प्रणवैः स्मृतम् ॥ ३३ ॥
 हस्तैः पद्मं बिभ्राणां गुणमयहरिणं पुस्तकं चाक्षमालां
 चक्रं शुभ्रं कपालं वरममृतलसत् हेमन्तं वहन्तीम् ।
 मुक्ताविद्युत्पयोदस्फटिकनवराबन्धुरैः पञ्चवक्त्रै-
 स्स्यत्तैर्वक्षोजनस्त्रां सकलशशिनिभां शारदां तां नमामि ॥ ३४ ॥
 अर्चयेदुक्तमार्गेण शारदां सर्वकामदाम् ।
 तार्त्तीयपूर्वा न्यस्येत्तां नमोऽन्तां रुद्रसंयुताम् ॥ ३५ ॥
 सधातुप्राणसंत्यक्त्यामुक्तायादिषु ते क्रमात् ।
 ऋषिः स्याद्दक्षिणामूर्तिर्गायत्रीछन्द ईरितम् ॥ ३६ ॥
 अर्द्धनारीश्वरः प्रोक्तो देवतातन्त्रवेदिभिः ।
 हमाषड्दीर्घयुक्तेन कुर्यादङ्गानि देशिकः ॥ ३७ ॥
 बन्धूक्तकाञ्चननिभं रुचिराक्षमालां
 पाशाङ्कुशौ च वरदं त्रिजबाहुदण्डैः ।
 बिभ्राणमिन्दुशकलाभरणं त्रिनेत्रम्
 अर्द्धाश्विकेशमनिशं वपुराश्रयामः ॥ ३८ ॥
 पूर्वोक्तेनेव मार्गेण पूजयेत्तां यथाविधि ।

स्वराद्यां मातृकां न्यसेत् केशवादिनमोऽन्विताम् ॥३८॥

सधातुप्राणसंत्यक्तामुक्त्यायादिषु विष्णवः ।

ऋषिः प्रजापतिः प्रोक्तो गायत्रीच्छन्द ईरितम् ॥ ४० ॥

अर्द्धलक्ष्मीहारः साक्षाद्देवताव समौरिता ।

दीर्घयुक्तेन वीजेन षडङ्गानि समाचरेत् ॥ ४१ ॥

हस्तैर्बिभ्रत् सरासजगदाशङ्कचक्राणि विद्यां

पद्मादर्णौ कनककलसं मेघविद्युद्द्विलासम् ।

वामात्तुङ्गस्तनमविरलाकम्पमाश्लेषलोभा-

देकीभूतं वपुरवतु यः पुण्डरीकाक्षलक्ष्मणाः ॥ ४२ ॥

अथार्चनादिकं सर्वं प्राग्वन्मन्त्री समाचरेत् ।

शक्तिपूर्वां तनौ न्यसेद्भाटकां मनुवित्तमः ॥ ४३ ॥

ऋषिः शक्तिः स्मृतश्छन्दो गायत्री देवता बुधैः ।

संप्रोक्ता विश्वजननी सर्वसौभाग्यदायिनी ।

दीर्घार्द्धेन्दुजयाङ्गानि कुर्यान्भायाथवा बुधः ॥ ४४ ॥

उद्यत्कोटिदिवाकरप्रतितटोत्तुङ्गोरूपीनस्तनी

बद्धार्द्धेन्दुकिरीटहारवसनामञ्जीरसंशोभिता ।

वीराणां करपङ्कजे जपवटीं पाशाङ्कुशौ पुस्तकं

*** त्रिनयना पद्मे निषन्ना मुखम् ॥ ४५ ॥

पुरोदितेन विधिना देवीमन्त्रहमर्चयेत् ।

न्यसेत् श्रीबीजसम्यक्तां मातृकां विधिना तनौ ॥ ४६ ॥

ऋषिर्भृगुः स्मृतश्छन्दो गायत्री देवता स्मृता ।

समस्तसम्यदामादिर्जगतां नायिका बुधैः ।

प्राक्प्रस्तुतेन वीजेन कुर्यादङ्गानि साधकः ॥ ४७ ॥

विद्युद्दामसमप्रभा हिमगिरिप्रख्यैश्चतुर्भिर्गजैः

शुण्डादण्डसमुद्भूतास्तघटैरासिच्यमानांमिमाम् ।

बिभ्राणा करपङ्कजैर्जपवटीं पद्मद्वयं पुस्तकं

भास्त्रद्रवसुमङ्गलां कुचनतां ध्यायेज्जगत्स्वामिनीम् ॥ ४८ ॥

आराधयेदिमां प्रोक्तां त्वर्चनाकुसुमादिभिः ।

न्यसेत् स्वराभ्यां वपुषि मातृकां मङ्गलप्रदाम् ॥ ४९ ॥

ऋषिः सम्मोहनः प्रोक्तश्छन्दो गायत्र्यमुच्यते ।

देवता मन्त्रिभिः प्रोक्ता समस्तजननी परा ।

स्वरेण दौर्वैयुक्तेन विदध्यादङ्गकल्पनम् ॥ ५० ॥

बालार्ककोटिरुचिरं स्फटिकाक्षमालां

कोदण्डमिच्छजनितं स्मरपञ्चबाणान् ।

विद्याञ्च हस्तकमलैर्दधतीं त्रिनेत्रां

ध्यायेत् समस्तजननीं नवचन्द्रचूडाम् ॥ ५१ ॥

अर्चनादिक्रियाः सर्वाः प्रोक्ताः पूर्वविधानतः ।

शक्तिः श्रीवैजकामाद्यां देवीं वर्णतनुं न्यसेत् ॥ ५२ ॥

ऋषिः पूर्वादितश्छन्दो गायत्री देवता बुधैः ।

सम्मोहिनी समुद्दिष्टा सर्वलोकवशङ्करी ।

आवर्त्तितैस्त्रिभिर्वीजैः षडङ्गानि प्रकल्पयेत् ॥ ५३ ॥

ध्यायेयमवलयेक्षुमवासपाशान्

पद्माद्वयाङ्कुशशरासनपुस्तकञ्च ।

आबिभ्रतीं त्रिजकरैररुणीं कुचार्त्तां

सम्मोहिनीं त्रिनयनां तरुणेन्दुचूडाम् ॥ ५४ ॥

अञ्जेशिवरणैः सार्द्धमुपचारैः शुभोदयाम् ।

प्रपञ्चयागं वक्ष्यामि सच्चिदानन्दसिद्धिदम् ॥ ५५ ॥

वेदादिः शक्तिरजपा परमात्मा महामनुः ।

वङ्गेर्जाया च कथिताः पञ्चमन्त्राः शुभावहाः ॥ ५६ ॥

तामाशक्त्यादिका न्यस्येदजपात्माद्विठान्तिकाम् ।

मातृकामुक्तमार्गेण सृष्ट्या देहे विधानवित् ॥ ५७ ॥

ऋषिर्ब्रह्मा समुद्दिष्टश्छन्दो गायत्र्यमौरितम् ।

समस्तवस्तुसंख्याप्तं परं तेजोऽत्र देवता ॥ ५८ ॥
 स्वाहाद्यैः पञ्चमनुभिः पञ्चाङ्गानि प्रकल्पयेत् ।
 अस्त्रं दिक्षु बुधः कुर्याद् भूयो हरिहराक्षरैः ॥ ५९ ॥
 तारादिपञ्चमनुभिः परिचीयमानां
 ध्यानैककाम्यमनिशं जगदेकमूलम् ।
 संवित्समस्तगमनेश्वरमच्युतं तत्
 तेजः परं भजत सान्द्रसुधाम्बुराशिम् ॥ ६० ॥
 पञ्चभूतमया वर्णा बहुशः प्रागुदीरिताः ।
 तस्मात् ज्ञानेन्द्रियात्मानं प्रपञ्चतन्मयं विदुः ॥ ६१ ॥
 देहेऽर्पितास्तृणांस्तस्मिन् न्यस्य वर्णान् विलोमतः ।
 तत्तत्स्थानयुतान्मन्त्रौ जुह्यात् परतेजसि ॥ ६२ ॥
 एवमर्णमयं होमं कृत्वादित्यतनुर्भवेत् ।
 न्यस्य मन्त्रौ यथान्यायं देहे विश्वस्य मातरम् ॥ ६३ ॥
 जपेन्मन्त्रान् भजेद्देवान् यजेदग्निमनन्यधीः ।
 द्रव्यैश्च जुह्यादग्नीं मन्त्रवित्तन्त्रदेशितैः ॥ ६४ ॥
 अश्वत्थोऽङ्गुलक्षयश्च न्यग्रोधसमिधस्तिलाः ।
 सिद्धार्थपायसाज्यानि द्रव्याद्यष्टौ विदुर्बुधाः ॥ ६५ ॥
 अमीभिर्जुह्याल्लक्षं तदर्द्धं वा समर्पितः ।
 सर्वान् कामानवाप्नोति परां सिद्धिञ्च विन्दति ॥ ६६ ॥
 एभिरर्कसहस्राणि हुत्वा मन्त्रौ विनाशयेत् ।
 रिपून् क्षुद्रान् ग्रहान् भूतान् जालशापान् सपन्नगान् ॥ ६७ ॥
 मन्त्राणामयथावृत्तिप्रतिपत्तिसमुद्भवान् ।
 विकारान्नाशयेदाशु होमोऽयं समुदीरितः ॥ ६८ ॥
 एभिस्त्रिमधुरोपेतैर्जुह्याल्लक्षमानतः ।
 अचिरादेव स भवेत् साक्षाद्भूमिपुरन्दरः ॥ ६९ ॥
 अमीभिः साधको भूत्वा वश्यादीन्यपि साधयेत् ।

हुत्वा लक्षं तिलैः शुद्धैर्मुच्यते सर्वपातकैः ॥ ७० ॥
 पायसान्नेन जुहूयान्मन्त्री सर्वसमृद्धये ।
 पद्मेनालक्षहोमेन महतीं श्रियमाप्नुयात् ॥ ७१ ॥
 घृतेन जुहूयात्क्षत्रं प्राप्नुयात् कीर्त्तिमुत्तमाम् ।
 जातीकुङ्कुमहोमेन सर्वलोकवशं नयेत् ॥ ७२ ॥
 संशोधितैस्त्रिमध्वक्तैर्लवनैर्लक्षमानतः ।
 जुहूयाद् गुटिकां कृत्वा वश्येद्दिश्वमञ्जसा ॥ ७३ ॥
 अर्द्धं वा शक्तितो दद्याद् यथोक्तं फलमाप्नुयात् ।
 अनया सप्तसंजप्तं पिबेत् प्रातर्दिने दिने ॥ ७४ ॥
 सलिलं स भवेद्वाग्मी लभते कवितां पराम् ।
 ब्राह्मणैरसे वचा कल्के पयसा विपचेद् घृतम् ॥ ७५ ॥
 अयुतं मातृकाजप्तमर्चितं स्वविधानतः ।
 पिबेत् प्रातः स मेधावी भवेद्वाक्पतिसन्निभः ॥ ७६ ॥
 ब्राह्मीं सहस्रसंजप्तां वचां वा पयसा पिबेत् ।
 लभते महतीं मेधामचिरान्नात्र संशयः ॥ ७७ ॥
 पूर्वोक्तं पङ्कजं कृत्वा कुम्भं संस्थाप्य पूर्ववत् ।
 क्वाथेन पूरयेन्मन्त्री यथावत् क्षीरशाखिनाम् ॥ ७८ ॥
 अष्टगन्धं विलोङ्घ्यास्मिन् नवरत्नसमन्विते ।
 आवाह्य पूरयेद्देवीं मातृकामुक्तमार्गतः ॥ ७९ ॥
 सहस्रसाधितैस्तोयैरभिषिञ्चेत् प्रियं नरम् ।
 भानुवारे शुभे लग्ने ब्राह्मणानपि पूजयेत् ॥ ८० ॥
 गुरवे दक्षिणां दद्याद् भक्तियुक्तः स्वशक्तितः ।
 रक्षाकरं विशेषेण कृत्वा द्रोहोपशान्तिदम् ॥ ८१ ॥
 ऐश्वर्यजननं पुंसां सर्वसौभाग्यसिद्धिदम् ।
 अभिषेकमिदं प्राहुर्विश्वसंमोहनप्रदम् ॥ ८२ ॥
 पूर्वोक्तं मण्डलं कृत्वा मन्त्री नवपदान्वितम् ।

मध्यादि स्थापयेत्तेषु पादेषु कलसान्नव ॥ ८३ ॥
 तन्तुभिर्वेष्टितान् शुद्धान् वह्निस्त्रन्दनचर्चितान् ।
 स्वधूपवासितान् मन्त्री दूर्वाक्षतसमन्वितान् ॥ ८४ ॥
 आपूर्य्यं शुद्धतोयैस्तान् वेष्टयेदंशुकैस्तु तान् ।
 सुक्तामाणिक्यवैदूर्य्यगोमेदान् वज्रविद्रुमौ ॥ ८५ ॥
 शङ्करागं मरकतं नीलं चेति यथाक्रमात् ।
 उक्तानि नवरत्नानि तेषु कुम्भेषु निःक्षेपेत् ॥ ८६ ॥
 विष्णुक्रान्तामिन्दुवल्लीं देवीं पूर्वाञ्च निःक्षेपेत् ।
 स्थापयेत् कुम्भवक्त्रेषु कोमलांशूतपल्लवान् ॥ ८७ ॥
 विन्यस्येदक्षतोपेतांश्चनकांश्च फलान्वितान् ।
 मध्यकुम्भे समाराध्य मन्त्री देवीं वृषादितः ॥ ८८ ॥
 अर्चयेद्दक्षकुम्भेषु व्यापिन्याद्याः पुरोदिताः ।
 वर्गमन्त्रयुताः प्रोक्तलक्षणाः सर्वसिद्धिदाः ॥ ८९ ॥
 शर्करावृतसंयुक्तं पायसञ्च निवेदयेत् ।
 सृष्ट्वा कुम्भान् कुशैर्दिङ्मान् जपेत् साग्रं शतं शतम् ॥ ९० ॥
 अभिषिञ्चेद्दिलोमेन साध्यान्तं दत्तदक्षिणम् ।
 सर्वपापक्षयकरं शुभदं कान्तिसिद्धिदम् ॥ ९१ ॥
 कृत्वा द्रोहादिशमनं सौभाग्यश्रीजयप्रदम् ।
 पुत्रप्रदञ्च बन्ध्यानामभिषेकमिदं विदुः ॥ ९२ ॥
 क्रूराक्षस्य पुरः स्थित्वा जपेत् साग्रं सहस्रकम् ।
 ज्वरो ऽश्वति तस्याशु क्षुद्रभूतग्रहा अपि ॥ ९३ ॥
 परतेजसि सञ्चिन्त्य शुभं श्रुतशुभामयम् ।
 विधुं विद्यां जपेद् योगी विषरोगविनाशकृत् ॥ ९४ ॥
 वलीपलितरोगघ्नः क्षुत्पिपासाप्रणाशनः ।
 पुष्टिदः सर्वसौभाग्यदायी लक्ष्मीशुभप्रदः ॥ ९५ ॥
 सोमसूर्याग्निरूपाः स्युर्वर्णा लौहत्रयं तथा ।

रौप्यमिन्दुः स्मृतो हेम सूर्यस्तस्मिन् हुताशनः ॥ ८६ ॥

लौहभागाः समुद्दिष्टाः स्मराद्यक्षरसंख्यया ।

तैलौहैः कारयेन्मुद्रामसङ्कलितसङ्गताम् ॥ ८७ ॥

साग्रं सहस्रं संजप्यं स्पृष्ट्वा तां जुह्यात्ततः ।

तस्य संपातयेन्मन्त्रौ सर्पिषा पूर्वसंख्यया ॥ ८८ ॥

निक्षिप्य कुम्भे तां मुद्रामभिषेकोक्तवर्त्मना ।

आवाह्य पूजयेद्देवीमुपचारैः समाहितः ॥ ८९ ॥

अभिषिच्य विनीताय दद्यात्तां मुद्रिकां गुरुः ।

इयं मुद्रा क्षुद्ररोगविषज्वरविनाशनी ॥ ९० ॥

व्यालचीरमृगादिभ्यो रक्षां कुर्याद्विशेषतः ।

युद्धे विजयमाप्नोति धारयेन्मनुजेश्वरः ॥ ९१ ॥

विभवेन्मालकां मन्त्रौ नवरत्नं यथाक्रमात् ।

अष्टावष्टौ स्तराः स्पर्शाः पञ्चशो व्यापका अपि ॥ ९२ ॥

नवरत्नसमुत्पन्ना नवरत्नेश्वरा ग्रहाः ।

अर्केन्दुरक्तजगुरुभृगुमन्दाहिकेतवः ॥ ९३ ॥

माणिक्यं मौक्तिकं चारु विद्रुमं गारुडं पुनः ।

पद्मरागं लसद्वज्रं नीलं गोमेदकं शुभम् ॥ ९४ ॥

वैदूर्यं नवरत्नानि मुद्रां तैः कारयेत् शुभाम् ।

जपहोमादिकं सर्वं कुर्यात् पूर्वोक्तवर्त्मना ॥ ९५ ॥

यो मुद्रां धारयेदेतां तस्य स्युर्वशगा ग्रहाः ।

वर्द्धते तस्य सौभाग्यं लक्ष्मीरव्याहता भवेत् ॥ ९६ ॥

कृत्वा द्रोहाणि नश्यन्ति नश्यन्ति सकलापदा ।

रहोभूतपिशाचाद्याक्षनेक्षन्ते तं भयाकुलाः ।

उपर्युपरि वर्द्धन्ते धनरत्नादिसम्पदः ॥ ९७ ॥

तार्क्ष्याज्ज्वलकर्णिकं स्वरयुगैरारिर्भवत् केशवः

वर्गीक्षासि वसुच्छदं वसुमतीगेहेन संवेष्टितम् ।

ताराधीश्वरवारिवर्णविलसद्विकीर्णसंशोभिना
यन्त्रं वर्णतनोः परं निगदितं सर्वमयम् परम् ॥ १० ८ ॥

इति सारदातिलके षष्ठः पटलः ।

सप्तमः पटलः ।

अथ भूतलिपिं वक्ष्ये सुगोप्यामतिदुर्लभाम् ।
यां प्राप्य मुनयः सन्तः सर्वान् कामान् प्रपेदिरे ॥ १ ॥
पञ्चङ्गखाः सन्धिवर्णा व्योमेवाग्निजलन्धरा ।
अन्यमाद्यं द्वितीयञ्च चतुर्थं मध्यमं क्रमात् ॥ २ ॥
पञ्चवर्गाक्षराणि स्युरन्तस्येतेन्दुभिः सह ।
एषा भूतलिपिः प्रोक्ता द्विचत्वारिंशदक्षरैः ॥ ३ ॥
अत्रैव वर्णा वर्गाणां पञ्चमाः सार्णसंयुताः ।
वर्गाद्या इति विज्ञेया नववर्णाः स्मृता अमौ ॥ ४ ॥
व्योमेवाग्निजलक्षौणी वर्गवर्णा पृथग्विदुः ।
द्वितीयवर्गेन्दुर्न स्यान्नवमेन जलं धरा ॥ ५ ॥
विरिञ्चिविष्णुरुद्राश्विप्रजापतिदिगीश्वराः ।
क्रियादिशक्तिसहिताः क्रमात् स्युर्वर्गदेवताः ॥ ६ ॥
ऋषिः स्यादक्षिणामूर्तिर्गायत्रीच्छन्द ईरितम् ।
देवता कथिता सद्भिः साक्षाद्वर्णेश्वरी परा ॥ ७ ॥
हृदि षड्वर्गकैः कुर्यात् षडङ्गानि सजातिभिः ।
ध्यायेद्विल्वतरोर्मूले देवीं तन्मयपङ्कजे ॥ ८ ॥
वदन्ति सुधियो नित्यं वृत्तं वर्णमयं शुभम् ।
परसंविन्महाबीजं विन्दुनादमहाशिफम् ॥ ९ ॥
पृथिव्यक्षरशाखाभिः सर्वाशान्तविजृम्भितम् ।

सलिलाक्षरपत्रैः स्त्रैः संकादितजगत्त्रयम् ॥ १० ॥
 वक्त्रिवर्गाङ्कुरैर्दीप्तं रत्नैरिव सुरद्रुमम् ।
 मरुद्वर्णलसत्पुष्पैर्द्योतयन्तं वपुःश्रियम् ॥ ११ ॥
 आकाशार्णफलैर्नम्रं सर्वभूताश्रयं परम् ।
 परावृताज्यमधुभिः सिञ्चन्तं परमेश्वरीम् ॥ १२ ॥
 वेदागमादिभिः क्लृप्तं समुन्नतिमनोहरम् ।
 शिवशक्तिमयं साक्षात् छायाश्रितजगत्त्रयम् ।
 एनमाश्रित्य सुधियः सर्वान् कामानवाप्नुयुः ॥ १३ ॥
 अङ्गोन्मुक्तशशाङ्गकोटिसदृशीमापीनतुङ्गस्तीर्णं
 चन्द्रार्द्धाङ्कितमस्तकां मधुमदादालोलनेत्रत्रयाम् ।
 विभ्राणामनिशं वरीजपवटीं विद्यां कपालं करै-
 राद्यां यौवनगर्वितां लिपितनुं वागीश्वरीमाश्रये ॥ १४ ॥
 आधारदेशिविष्ठाने नाभौ हृदि गले पुनः ।
 विन्दौ नादे ततः शक्त्यां शिवे देशिकसत्तमः ॥ १५ ॥
 नवाधारेषु विद्या स्यात् स्वरानुग यथाविधि ।
 आदिवर्णास्ततो न्यस्येन्मुखेषुर्ध्वारितः सुधीः ॥ १६ ॥
 ऊर्ध्वमाहेन्द्रयाम्योदक्पश्चिमेषु समाहितः ।
 दोःपतत्सु पञ्चवर्गाणां वर्णान् देशिकसत्तमः ॥ १७ ॥
 अग्रमूलोपमूलाग्रमध्यदेशक्रमेण तु ।
 जठरे पार्श्वयुगले नाभौ पृष्ठे समाहितः ॥ १८ ॥
 गुह्यं हृद्भूविले न्यस्येत् शादिवर्णत्रयं क्रमात् ।
 मृध्यां स्वर्गावशीलः स्यात् स्थितौ वक्त्रिसरत्पयः ॥ १९ ॥
 वियद्भूमौः क्रमान्न्यस्येत् सदा स्वर्गावसानिकाम् ।
 संहतौ प्रतिलोमेन विन्यस्येदिन्दुभूषितम् ॥ २० ॥
 आगमोक्तेन मार्गेण दीक्षितः साधकोत्तमः ।
 लक्षं न्यस्येज्जपेत्तावजुहूयादयुतं तिलैः ॥ २१ ॥

पूजयेदन्वहं देवीं पीठे प्रागीरिते सुधीः ।
 वर्णाब्जेनासनं कुर्यात् मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ २२ ॥
 देवीं संपूजयेत्तस्मादङ्गाद्यावरणैः सह ।
 आदावङ्गाहतिः पञ्चादम्बिकाद्याभिरीरिता ॥ २३ ॥
 द्वितीया मातृभिः प्रोक्ता तृतीयाद्यष्टशक्तिभिः ।
 चतुर्थी पञ्चमी प्रोक्ता द्वात्रिंशदभिः पुनः पुनः ॥ २४ ॥
 चतुःषष्ट्या स्मृता षष्टीशक्तिभिर्लोकपालकैः ।
 सप्तमी पुनरेतेषामस्त्रैः स्यादष्टमातृभिः ॥ २५ ॥
 एवं पूज्या जगद्धात्री श्रीभूतलिपिदेवता ।
 स्थानेषुक्तेषु विधिवदभ्यर्च्याङ्गानि पूर्ववत् ॥ २६ ॥
 अम्बिका वाग्भवी दुर्गाः श्रीशक्तीः प्रोक्तलक्षणाः ।
 ब्रह्माद्याः पूर्ववत् पूज्याः कराली विकरात्युमा ॥ २७ ॥
 सरस्वती श्रीदुर्गोषा लक्ष्मीः सत्या स्मृतिर्धृतिः ।
 अङ्गा मेधा मतिः कान्तिरार्या षोडशशक्तयः ॥ २८ ॥
 खड्गखेटकधारिण्यः श्यामाः पूज्याः खलङ्कृताः ।
 विद्याङ्गीपुष्टयः प्रज्ञाः सिनीवाली कुङ्कुः पुनः ॥ २९ ॥
 रुद्रवीर्या प्रभानन्दा पोषिणी सिद्धिदा शुभा ।
 कालरात्रिर्महारात्रिर्भद्रकाली कपर्दिनी ॥ ३० ॥
 विक्कतिर्दण्डमुण्डिन्यौ सेन्दुः खण्डा शिखण्डिनी ।
 निशुम्भशुम्भमथनी महिषासुरघातिनी ॥ ३१ ॥
 इन्द्राणी चैव रुद्राणी शङ्करार्द्धशरीरिणी ।
 नारी नारायणी चैव त्रिशूलिन्यपि पालिनी ॥ ३२ ॥
 अम्बिका ह्यादिनी चैव द्वात्रिंशच्छक्तयः स्मृताः ।
 चक्रहस्ता पिशाचास्या संपूज्याश्चारुभूषणा ॥ ३३ ॥
 पिङ्गलाक्षी विशालाक्षी समृद्धिर्बुद्धिरेव च ।
 अङ्गा स्वाहा स्वधा भिक्षा माया संज्ञा वसुन्धरा ॥ ३४ ॥

त्रिलोकधात्री सावित्री गायत्री त्रिदशेश्वरी ।

सुरूपा बहुरूपा च स्कन्धमाताच्युतप्रिया ॥ ३५ ॥

विमला चामला पञ्चाहारुणी पुण्यवारुणी ।

प्रकृतिर्विकृतिः सृष्टिः स्थितिः संहतिरेव च ॥ ३६ ॥

सन्ध्या माता सती हंसी मद्विका वज्रिका परा ।

देवमाता भगवती देवकी कमलासना ॥ ३७ ॥

विमुखी तप्तमुख्यन्या सुरासुराविमर्दिनी ।

लम्बोष्ठी चोर्ध्वकेशी च बहुशीर्षा वृकोदरी ॥ ३८ ॥

रथरेखाह्वया पञ्चाच्छशिरेखा तथा परा ।

गगना पवना वेगा वसुधा तदनन्तरम् ॥ ३९ ॥

ततो भुवनपालाख्या ततः स्यान्मदनातुरा ।

अनङ्गानङ्गमदना तथैवानङ्गमेखला ॥ ४० ॥

अनङ्गकुसुमा विश्वरूपस्वरभयङ्करी ।

अङ्गदासत्यवादिन्यो वज्ररूपा शुचित्रता ॥ ४१ ॥

वरदाख्याथ भागीशी चतुःषष्टिः समीरिता ।

चापवाणधराः सर्वा ज्वालाजिह्वा महाप्रभाः ॥ ४२ ॥

दंष्ट्रिण्योर्ध्वकेश्यस्ताजुहोपक्रान्तमानसः ।

सर्वाभरणसन्दीप्ताः पूजनीयाः प्रयत्नतः ॥ ४३ ॥

लोकेशाः पूर्ववत् पूज्यास्तद्वहारादिकान्यपि ।

इत्थं यः पूजयेन्मन्त्रौ श्रीभूतलिपिदेवताम् ॥ ४४ ॥

श्रीवश्यः स भवेद् भूमिदेवैरप्यभिवन्द्यते ।

कमलैरयुतं हुत्वा राजानं वशमानयेत् ॥ ४५ ॥

उत्पलैर्जुहूयात्तद्वन्महालक्ष्मीः प्रजायते ।

पलाशैः कुसुमैर्हुत्वा वत्सरेण कविर्भवेत् ॥ ४६ ॥

राजीवमनहोमेन वनितां वशमानयेत् ।

माघकान्तानि कर्माणि कुर्यादत्रापि साधकः ॥ ४७ ॥

भूतलिप्या पुटीकृत्य यो मन्त्रं भजते नरः ।
 क्रमोत्क्रमाच्युतावृत्या तस्य सिद्धो भवेन्ननुः ॥ ४८ ॥
 प्रसुप्तभुजगाकारां कुण्डलीं मध्यवर्त्मना ।
 सङ्गमय्य परं स्थानं प्राणवृत्तां परावृतैः ॥ ४९ ॥
 भ्रावयन्मूर्ध्नि मूलान्तं योगो यः सर्वसिद्धिदः ।
 अनया न्यस्तदेहस्तु वेजसा भास्करो भवेत् ।
 यन्त्रक्रियाविशेषांश्च कृत्वा कर्माणि साधयेत् ॥ ५० ॥
 विन्दाब्धं गगनं तदेव शिवयुक् ज्ञानी चतुर्थायुतो
 नृत्यन्तो मनुरेष मध्यविहितः साध्यस्य बन्धुचरैः ।
 पञ्चेष्वक्षरशो हकारपुटितांस्तदभूतशिष्टं तथा
 चान्यदले विलिख्य मतिमान् वृत्तेन संवेष्टयेत् ॥ ५१ ॥
 वियदन्तमिदं लाक्षाचन्दनेन विनिर्मितम् ।
 रोहिण्यामुदये बाहौ विषमं सर्वशान्तिदम् ॥ ५२ ॥
 यौ द्वौ साध्यधरेन्दुखण्डशिरसौ स्यातां क्रमात् ड्युतं
 कोपेशं नमसान्वितं विरचयन्मध्ये दलेष्वष्टसु ।
 वायव्यानलसम्पुटान् विलिख्य विधिना शिष्टार्णमन्तोदले
 यन्त्रं बाह्यगृहेण वेष्टितमिदं स्यात्तालपत्रस्थितम् ॥ ५३ ॥
 स्वात्यां मन्त्रोदये यन्त्रं वायव्यां निखनेद्रिपोः ।
 हार्युच्चाटनकृतस्य मृतिर्वा भवति ध्रुवम् ॥ ५४ ॥
 वङ्गेर्वीजयुगं क्रमात् श्रवणसत्यार्द्धेन्दुयुक् स्यात् स्त्रौ
 वीषट् हृन्ममरेशमध्यविहितः पत्रेषु वर्गोद्भवान् ।
 वर्णान् वङ्गिनिरोधितान् प्रविलिखेत् साध्याक्षरैर्दोषकै-
 रन्त्यं चान्यदले कृशानुपुरगं भूर्जोदरे कल्पितम् ॥ ५५ ॥
 शुभवारर्चसंयोगे लाक्षाकुङ्कुमकल्पितम् ।
 रक्षाकृतं सर्वभूतानां यन्त्रमाग्नेयमीरितम् ॥ ५६ ॥
 घातकाक्षरमिश्रं तत्कृत्तिकायां कुजोदये ।

चिताङ्गारेण तद्वस्त्रैर्लिखितं नाशयेद्विपुम् ॥ ५७ ॥
 नासार्द्धेन्दुतदम्बुतन्मनुयुतं सार्द्धेन्दुकेन्तो विधु-
 र्वन्ते भूवने नमोनिगदितो मध्ये मनुर्द्वारणात् ।
 वेशान् पत्रपुटे स्तराच्चरपुटान् साध्यस्य बन्धुच्चरै-
 रालिस्थानपुरेण वेष्टितमिदं यन्त्रं भवेद्धारणम् ॥ ५८ ॥
 भूर्जपत्रे लिखेदेतद्रक्तचन्दनवारिणा ।
 वारुणोच्चदिते काले यन्त्रं वश्यादिकृद्भवेत् ॥ ५९ ॥
 गण्डो विन्दुविभूषितो वसुमती स्यात्तादृशी गण्डयो-
 र्मध्यस्थौ तु जगौ नकेन तिरिमं मन्त्रं लिखेन्मध्यतः ।
 लान्तान् लार्णपुटीकृतान् वसुमतीवर्णान् दक्षेष्वालिखेत्
 स्त्रेवा वर्णयुतान् यथाविधि गुरोर्गेहेन सवेष्टयेत् ॥ ६० ॥
 ज्येष्ठायामुदिते सौम्ये ऋदि गौरिकनिर्मितम् ।
 पार्थिवं यन्त्रमचिरात् सर्वत्र स्तम्भकृद्भवेत् ॥ ६१ ॥
 गुह्याद् गुह्यतरां नित्यां श्रीभूतलिपिदेवताम् ।
 यः सेवते शुभैः पुत्रैर्धनधान्यैः स वर्द्धते ॥ ६२ ॥
 अद्रिर्वरुणसंरुद्धेद् वाग्वादिनि च ठद्वयम् ।
 वागीश्वर्या दशार्णोऽयं मन्त्रो वाग्विभवप्रदः ॥ ६३ ॥
 ऋषिः कण्ठे विराट्कन्दो देवता वाङ्मयीरिता ।
 श्रियःश्रवणयुङ्नासा वदनान्मुगुदेष्विमान् ।
 न्यस्यार्णान् प्राग्वदङ्गानि मातृकोक्तानि कल्पयेत् ॥ ६४ ॥
 तरुणसकलमिन्दोर्बिभ्रन्ती शुभ्रकान्तिं
 कुचभरनमिताङ्गी सन्निभन्ना सिताङ्गी ।
 निजकरमलोदलेखनीपुस्तकश्रीः
 सकलविभवसिद्धे पातु वाग्देवता नः ॥ ६५ ॥
 दशलक्षं जपेन्मन्त्रं दशांशं जुहूयात्ततः ।
 पुण्डरीकैः पयoyुक्तैस्त्रिलैर्वा मधुरामृतैः ॥ ६६ ॥

मातृकादीरिते पीठे वागीशौमर्चयेत् सुधीः ।
 वर्णाब्जेनासनं दद्यात् मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ ६७ ॥
 आदावङ्गानि सपूज्य पञ्चादुक्तौरिमा यजेत् ।
 योगा सत्या च विमला ज्ञाना बुद्धिः स्मृतिः पुनः ॥ ६८ ॥
 मेधा प्रज्ञा च पत्रेषु मुद्रापुस्तकधारिणीः ।
 दलाग्रेषु समभ्यर्च्य ब्राह्म्याद्यास्ता यथाविधि ॥ ६९ ॥
 लोकपाला बहिः पूज्यास्तेषामस्त्राणि तद्बहिः ।
 एवं संपूजयेन्नन्तौ जपहोमादितत्परः ॥ ७० ॥
 ब्रह्मचर्यरतः शुद्धः शुद्धदन्तनखादिकः ।
 संस्मरन् सर्ववनिताः सततं देवताधिया ॥ ७१ ॥
 कवित्वं लभते धीमान् मासैर्द्वादशभिर्भुवम् ।
 पीत्वा तन्मन्त्रितं तीयं सहस्रं प्रत्यहं जपेत् ॥ ७२ ॥
 महाकविर्भवेन्नन्तौ वत्सरेण न संशयः ।
 उरोमात्रोदके स्थित्वा ध्यायन्मार्चण्डमण्डले ॥ ७३ ॥
 स्थितौ देवौ प्रतिदिनं त्रिसहस्रं जपेन्ननुम् ।
 लभते मण्डलात् सिद्धिं वाचामप्रतिमां भुवि ॥ ७४ ॥
 पलाशविल्वकुसुमैर्जुहूयान्मधुरोचितैः ।
 समिद्धिर्वातमुत्प्राभिर्यशः प्राप्नोति वीक्पतिः ॥ ७५ ॥
 हृदयान्ते भगवति वद शब्दयुगं ततः ।
 वाग्देवि ! वङ्गिजायान्तं वाग्मवाद्यं समुद्धरेत् ॥ ७६ ॥
 मनुं षोडशवर्णाब्जं वागैश्वर्यप्रदायकम् ।
 मनोः षड्भिः पदैः कुर्यात् षडङ्गं जातिसंयुतैः ॥ ७७ ॥
 शुभ्रांश्च्छविलेपमाख्यवसनां शुभ्रांश्चखण्डोज्ज्वलां
 व्याख्यामक्षगुणं सुधाख्यकलसं विद्याच्च हस्ताम्बुजैः ।
 बिभ्राणां कमलासनं कुचलतां वाग्देवतां सस्मितां
 वन्दे वाग्बिभवप्रदां त्रिनयनां सौभाग्यसम्पत्करीम् ॥ ७८ ॥

हविष्याशी जपेत् सम्यक् बहुलक्ष्मनन्यधीः ।
 दशांशं जुहुयादन्ते तिलैराग्न्यपरिप्लुतैः ॥ ७६ ॥
 मातृकोक्ते यजेत् पीठे देवीं प्रागौरिते क्रमात् ।
 पिबेत्तन्मन्त्रितं तोयं प्रातःकाले दिने दिने ॥ ८० ॥
 विद्वान् वत्सरतो मन्त्री भवेन्नास्ति विचारणा ।
 अभिषिञ्चेज्जलैर्जप्तैरात्मानं स्नानकर्मणि ॥ ८१ ॥
 तर्पयेत्तां जलैः शुद्धैरतिमेधामवाप्नुयात् ।
 पुष्पगन्धादिकं सर्वं तज्जप्तं धारयेत् सुधीः ॥ ८२ ॥
 मभायां पूजितः सद्भिर्वादे च विजयी भवेत् ।
 तारो मायाधरो विन्दुः शक्तिस्तारः सरस्वती ॥ ८३ ॥
 डेन्तनत्यको मन्त्रः प्रोक्त एकदशाक्षरः ।
 ब्रह्मरन्ध्रे भ्रुवोर्मध्ये नवरन्ध्रेषु च क्रमात् ।
 मन्त्रवर्णान् न्यसेन्मन्त्री वाग्भवेनाङ्गकल्पना ॥ ८४ ॥
 वाणीं पूर्णनिशाकरोज्ज्वलमुखीं कर्पूरकुन्दप्रभां
 चन्द्रार्द्धाङ्कितमस्तकां निजकरैः संविभ्रतीमादरात् ।
 वीणामक्षगुणं सुधाढ्यकलसं विद्याच्च तुङ्गस्तनीं
 दिव्यैराभरणैर्विभूषिततनुं हंसाधिरूढां भजे ॥ ८५ ॥
 जपेद् द्वादशलक्ष्णाणि तत्सहस्रं सिताम्बुजैः ।
 नामचम्पकपुष्पैर्वा जुहुयात् साधकोत्तमः ॥ ८६ ॥
 मातृकोक्ते यजेत् पीठे वक्ष्यमाणक्रमेण ताम् ।
 वर्णाब्जो नासनं क्षुर्यात् मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ ८७ ॥
 देव्या दक्षिणतः पूज्या संस्कृता वाङ्मयी ततः ।
 प्राकृता वामतः पूज्या वाङ्मयी सर्वसिद्धिदा ॥ ८८ ॥
 इष्टा पूर्ववदङ्गानि प्रज्ञाद्यां प्रयजेत् पुनः ।
 प्रज्ञा मेधा श्रुतिः शक्तिः स्मृतिर्वागीश्वरी मतिः ॥ ८९ ॥
 स्यातिथेति समाख्याता ब्राह्मणाद्यास्तदनन्तरम् ।

लोकेशानर्चयेद् भूयस्तदस्त्राणि च तदुबहिः ॥ ८० ॥
 इति संपूजयेद्देवीं साक्षाद्वाग्वल्लभो भवेत् ।
 दशाक्षरीसमुक्तानि कर्माण्यत्रापि साधयेत् ॥ ८१ ॥
 वाचस्पतिमृते भूयः पुनः पुनरिति कीर्तयेत् ।
 वागाद्यो मुनिभिः प्रोक्तो रुद्रमंथ्याक्षरो मनुः ।
 कुर्यादङ्गानि विधिवद्वागाद्यैः पञ्चभिः पदैः ॥ ८२ ॥
 आसीना कमले करैर्जपवटीं पद्मद्वयं पुष्पकं
 विभ्राणा तरुणेन्दुवद्धमुकुटा मुक्तेन्दुकुन्दप्रभा ।
 भालोन्मीलितलोचना कुचभराक्रान्ताभवद्भूतले
 भूयाद्वागधिदेवता मुनिगणैरासेव्यमानानिशम् ॥ ८३ ॥
 रुद्रलक्षं जपेन्मन्त्रं दशांशं जुहुयाद् घृतैः ।
 मातृकाकल्पिते पीठे पूजयेत्तां यथा पुरा ॥ ८४ ॥
 पलाशकुसुमैर्हुत्वा परां सिद्धिं समाप्नुयात् ।
 कदम्बकुसुमैस्तद्वत् फलैः श्रौतक्षसम्भवैः ॥ ८५ ॥
 अचिरात् श्रियमाप्नोति वाचां कुन्दसमुद्भवैः ।
 नन्द्यावर्त्तप्रसूनैर्वा हुत्वा वाग्वल्लभो भवेत् ॥ ८६ ॥
 ब्राह्मीरसे वचाकल्के कपिलाज्यं पचेज्जपन् ।
 पिबेद्दिनादौ तन्मित्रं सर्वशास्त्रार्थविद्भवेत् ॥ ८७ ॥
 अनया विद्यया जप्तं ब्राह्मीपत्रं प्रभक्षयेत् ।
 न विस्मरति मेधावी श्रुत्वा वेदागमान् पुनः ॥ ८८ ॥
 बहुना किमियं विद्या भजतां कामदोमणिः ।
 तोयस्थं शयनं विष्णोः सेके वलचतुर्मुखः ॥ ८९ ॥
 विन्दुर्वीशयुतो वज्रिर्विन्दुसङ्ख्यामुमान् भृगुः ।
 उक्तानि त्रीणि बीजानि सङ्गिः सारस्वतार्थिनाम् ।
 अङ्गानि कल्पयेद्बीजैर्द्विरुक्तैर्जातिसङ्गतैः ॥ ९० ॥
 मुक्ताक्षरावदातां शिरसि शशिकलालङ्कृतां बाहुभिः स्वै-

व्याख्यां वर्णाख्यमालां मणिमयकलसं पुस्तकञ्चोदहन्तीम् ।
 आपीनोत्तुङ्गवक्षोरुहभवविलसन्मध्यदेशमधीशां
 वाचामीडे चिराय त्रिभुवननमितां पुण्डरीके निषण्णाम् ॥ १०१ ॥

त्रिलक्षं प्रजपेन्मन्त्रं जुहुयात्तद्दशांशतः ।

पायसेनाज्यसिक्तेन संस्कृते हव्यवाहने ॥ १०२ ॥

वागीशीं पूजयेत् पीठे विधिना मातृकोदिते ।

प्राक् प्रयुक्तेन मार्गेण प्रत्यहं साधकोत्तमः ॥ १०३ ॥

व्याघातकुसुमैर्हुत्वा वाक्सिद्धिमतुलां लभेत् ।

जातीपुष्पैः सिताम्भोजैः सिक्तैश्चन्दनवारिणा ॥ १०४ ॥

नन्द्यावर्तैः शुभैः कुन्दैर्हुत्वा वाक्सिद्धिमाप्नुयात् ।

जपन् वीजत्रयं मन्त्री सभायां जयमाप्नुयात् ॥ १०५ ॥

सितां वर्चा वा ब्राह्मीं वा जप्तां खादेद्दिनागमे ।

मेधां कामानवाप्नोति साधको नात्र संशयः ॥ १०६ ॥

एवमुक्तेषु मन्त्रेषु दीक्षितो यतमानसः ।

एवं यो भजते भक्त्या स भवेद्भुक्तिमुक्तिभाक् ॥ १०७ ॥

सुसितैः गन्धकुसुमैः पूजा सारस्वते विधौ ।

दूर्वायवाङ्गुरं पुष्पं राजवृक्षसमुद्भवम् ॥ १०८ ॥

उत्पलानि प्रशस्तानि सिन्धुवाराङ्गुराणि च ।

भजन् सरस्वतीं नित्यमेतानि परिवर्जयेत् ॥ १०९ ॥

आम्नातं गृह्णन् विल्वं कलञ्जं लसुनं तथा ।

तैलं पलाण्डुपिण्याकं शलाटुमपि भोजने ॥ ११० ॥

सर्वं पर्युषितं त्याज्यं सदा सारस्वतार्थिना ।

नाचरेन्निशि ताम्बूलं स्त्रियं गच्छेद्दिवा न च ॥ १११ ॥

न सन्ध्ययोः स्वपेक्षातु ना शुचिः किञ्चिदुच्चरेत् ।

प्रदोषेषु भजेन्मौनं दिग्वक्त्रां न विलोकयेत् ॥ ११२ ॥

न पुष्पितां स्त्रियं गच्छेन्न निन्देद्दामलोचनाम् ।

न संप्रावचनं ब्रूयान्नाक्रमेत् पुस्तकं सुधीः ॥ ११३ ॥
 अक्षराव्यानि पत्राणि नोपेक्षेत् न च लङ्घयेत् ।
 चतुर्दश्यष्टमीपर्वप्रतिपदग्रहणेषु च ॥ ११४ ॥
 संक्रमेषु च सर्वेषु विद्यां नैव पठेद् बुधः ।
 व्याख्याने संत्यजेन्निद्रामालस्यं जृम्भणं बुधः ॥ ११५ ॥
 क्रोधं निष्ठौवनं तद्वन्नीचाङ्गस्पर्शनं तथा ।
 मनुष्यसर्पमार्जारमूलूकनकुलादयः ॥ ११६ ॥
 अन्तरा यदि गच्छेयुस्तदाध्यायं परित्यजेत् ।
 निशासु दीपशेषेषु सद्यः पाठं परित्यजेत् ॥ ११७ ॥
 ज्ञात्वा दोषानिमान् सम्यक् भक्त्या यो भारतीं भजेत् ।
 वाचां सिद्धिमवाप्नोति वाचस्पतिरिवापरः ॥ ११८ ॥
 इति सारदातिलके सप्तमः पटलः ॥

अष्टमः पटलः ।

अथ वक्ष्ये श्रियो मन्त्रान् श्रीसौभाग्यबलप्रदान् ।
 यस्याः कटाक्षभात्रेण त्रैलोक्यमभिवर्द्धते ॥ १ ॥
 वान्तं वक्त्रिसमारूढं वामनेत्रेन्दुसंयुतम् ।
 बीजमेतत् श्रियः प्रोक्तं चिन्तारत्नमिवापरम् ॥ २ ॥
 ऋषिर्भृगुर्निवृच्छन्तो देवताश्रीः समीरिता ।
 षड्दीर्घयुक्तबीजेन कुर्यादङ्गानि षट्क्रमात् ॥ ३ ॥
 कान्त्या काञ्चनसन्निभां हिमगिरिप्रस्थैश्चतुर्भिर्गजै-
 र्हस्तोत्क्षिप्तहिरण्यमयामृतघटैरासिच्यमानां स्त्रियम् ।
 बिम्बाणां वरमञ्जयुग्ममभयं हस्तैः किरीटोज्ज्वलां
 क्षौमावन्नितम्बललितां वन्देऽरविन्दे स्थिताम् ॥ ४ ॥
 भानुलक्ष्मं जपेन्नन्तौ दौक्षितो विजितेन्द्रियः ।

त्रियमभ्यर्चयेन्नित्यं सुगन्धिकुसुमादिभिः ॥ ५ ॥
 सहस्रं जुहुयान्मन्त्री तैलैर्वा मधुराद्भुतैः ।
 वैष्णैः फलैर्वा जुहुयाच्चिभिर्वा साधकोत्तमः ॥ ६ ॥
 अत्रावाह्य यजेद् देवीं परिवारैः समन्विताम् ।
 बीजाद्यमासनं दत्त्वा भूर्ति मूलेन कल्पयेत् ॥ ७ ॥
 यजेत् पूर्ववदङ्गानि दिग्दलेष्वर्चयेत्ततः ।
 वासुदेवं सङ्कर्षणं प्रद्युम्नमनिरुद्धकम् ॥ ८ ॥
 हंसपीततमालेन्द्रनीलाभान् पीतवाससः ।
 चक्रशङ्खगदापद्मधारिणस्तान् चतुर्भुजान् ॥ ९ ॥
 विदिग्दलेषु पत्रेषु दमकादीन् यजेद्भुजान् ।
 दमकं सलिलञ्चैव गुग्गुलुञ्च कुरुण्टकम् ॥ १० ॥
 यजेच्छर्हानिधिं देव्या दक्षिणे दयितान्वितम् ।
 मुक्तामाणिक्यसङ्काशौ किञ्चित् स्मितमुखाम्बुजौ ॥ ११ ॥
 अन्योन्यालिङ्गनपरौ शङ्खपङ्कजधारिणौ ।
 विगलद्रत्नवर्णाभ्यां शङ्काभ्यां मूर्ध्नि लाञ्छितौ ॥ १२ ॥
 तुन्दिलं कम्बुकनिधिं वसुधारां घटस्तनीम् ।
 वामतः पङ्कजनिधिं प्रियया सहितं यजेत् ॥ १३ ॥
 सिन्दूराभौ भुजाञ्छिष्टौ रक्तपद्मोत्पलान्वितौ ।
 निःसरद्रत्नवर्षाभ्यां पद्माभ्यां मूर्ध्नि राजितौ ॥ १४ ॥
 तुन्दिलं पङ्कजनिधिं तन्वीं वसुमतीमपि ।
 दलाग्रेषु यजेदेता वलाकाद्याः समन्ततः ॥ १५ ॥
 वलाका विमला चैव कमला वनमालिका ।
 पङ्कजहयधारिण्यो मुक्ताहारसमप्रभाः ॥ १६ ॥
 लोकेशान् पूजयेदन्ते वज्राद्यस्त्राणि तदुबहिः ।
 इत्थं यो भजते देवीं विधिना साधकोत्तमः ॥ १७ ॥
 धनधान्यसमृद्धिः स्यात् त्रियमाप्नोत्यनिन्दिताम् ।

वक्षःप्रमाणे सलिले स्थित्वा मन्त्रमिमं जपेत् ॥ १९ ॥

त्रिलक्षं सञ्जपेन्मन्त्री देवीं ध्यात्वाकर्मण्डले ।

स लवेदल्पकालेन रमाया वसतिं स्थिराम् ॥ २० ॥

विष्णुगेहस्थवित्त्वस्य मूलमास्थाय मन्त्रवित् ।

त्रिलक्षं प्रजपेन्मन्त्री वाञ्छितं फलमाप्नुयात् ॥ २१ ॥

अशोकवङ्कौ जुहुयात्तण्डुलैराज्यलोहितैः ।

वश्यव्यचिरादेव त्रैलोक्यमपि मन्त्रवित् ॥ २२ ॥

जुहुयात्तण्डुलैः शुद्धैरर्काग्नौ नियुतं वशी ।

राज्यश्रियमवाप्नोति हरितुल्यां महीयसौम् ॥ २३ ॥

जुहुयात् खादिरे वङ्कौ तण्डुलैर्मधुरोक्षितैः ।

राजावश्यो भवेत् क्षिप्रं महालक्ष्मीश्च वर्द्धते ॥ २४ ॥

वित्त्वच्छायामधिवसन् वित्त्वमिश्रहविष्यभुक् ।

सवत्सरद्वयं हुत्वा तत्फलैरथवाम्बुजैः ॥ २५ ॥

साधकेन्द्रो महालक्ष्मीं चक्षुषा पश्यति ध्रुवम् ।

हविषा घृतसिक्तेन पायसेन सर्सापिषा ॥ २६ ॥

हुत्वा श्रियमवाप्नोति निश्चितं मन्त्रवित्तमः ।

मधुराक्तारुणान्भोजैर्जुहुयात्तद्वत्तमादरात् ॥ २७ ॥

न मुञ्चति रमा तस्य वशमाभूतसंप्लवम् ।

वाग्भवं वनिता विष्णोर्मायामकरकेतनः ॥ २८ ॥

चतुर्वीजात्मको मन्त्रश्चतुर्वर्गफलावहः ।

अङ्गानि कुर्याद् दीर्घाणि रमावौजेन मन्त्रवित् ॥ २९ ॥

माणिक्यप्रतिमप्रभां हिमनिभैस्तुङ्गैश्चतुर्भिर्मजै-

र्हस्तग्राहितरत्नकुम्भसलिलैरासिच्यमानां सदा ।

हस्ताब्जैर्वरदानमम्बुजयुगाभौतौर्दधानां हरः

कान्तां काङ्क्षितपारिजातलतिकां वन्दे सरोज्जासनाम् ॥ ३० ॥

भानुलक्षं हविष्याशी जपेदन्ते सरोरुहैः ।

जुहुयादरुणैः फलैस्तत् सहस्रं जितेन्द्रियः ॥ ३१ ॥

रमायाः कल्पिते पीठे तद्विधानेन पूजयेत् ।

कुर्यात् प्रयोगांस्तत्रस्थान्मनुनानेन साधकः ॥ ३२ ॥

विधिभिः सिच्यते नित्यं मूर्तिर्मङ्गिरूपस्थितैः ।

दीर्घाया द्विर्विसर्गान्तो ब्रह्मा भानुर्वसुन्धरा ॥ ३३ ॥

वान्तेशिन्यै प्रिया वङ्गेर्मनुः प्रोक्तो दशाक्षरः ।

ऋषिर्दक्षो विराट्कुन्दो देवताश्रीः समीरिता ॥ ३४ ॥

देव्यै हृदयमाख्यातं पद्मिन्याः शिर ईरितम् ।

विष्णुपत्न्यै शिखा प्रोक्ता वरदायै तनुच्छदम् ॥ ३५ ॥

अस्त्रं कमलरूपायै नमोऽन्ताः प्रणवादिकाः ।

अङ्गमन्त्राः समुददिष्टा ध्यायेद् देवीमनन्यधौः ॥ ३६ ॥

आसीना सरसीरुहे स्मितमुखी हस्ताम्बुजैर्विभ्रती

दानं पद्मयुगलभये च वपुषा सौदामिनीसन्निभा ।

मुक्तादामविराजमानपृथुलोत्तुङ्गस्तनोद्भासिनी

पायाद्वः कमला कटाक्षविभवैरानन्दयन्ती हरिम् ॥ ३७ ॥

दशलक्षं जपेदेन मन्त्रविद्विजितेन्द्रियः ।

दशांशं जुहुयान्मन्त्री मधुराक्तैः सरोरुहैः ॥ ३८ ॥

श्रीपीठे पूजयेद् देवीमङ्गानि प्रथमं यजेत् ।

वलाकाद्याः ततः पूज्या लोकेशाख्यावृती अपि ॥ ३९ ॥

इति संपूजयेद् देवीं सम्पदामालयो भवेत् ।

समुद्रगायां सरिति कण्ठमात्रे जले स्थितः ॥ ४० ॥

त्रिलक्षं प्रजपेन्नम्रं साक्षाद्वैश्रवणो भवेत् ।

आराध्योत्तरनक्षत्रे देवीं सक्चन्दनादिभिः ॥ ४१ ॥

नम्यावर्त्तभवैः पुष्पैः सहस्रं जुहुयात् ततः ।

पौर्णमास्यां फलैर्वैल्वैर्जुहुयान्मधुराङ्गुतैः ॥ ४२ ॥

पञ्चम्यां विशदाभोजैः शुक्रवारं सुगन्धिभिः ।

अन्यैर्वा विशदैः पुष्पैः प्रतिमासं विशालधीः ॥ ४३ ॥
 स भवेदब्दमात्रेण सर्वदा सम्पदां निधिः ।
 वाग्भवा शम्भुवनिता रमा मकरकेतनः ॥ ४४ ॥
 तार्त्तीयश्च जगत्पार्श्वी वङ्गवीजसमुज्ज्वलः ।
 अर्घीशाब्धोभृगुस्त्रैहृन्मन्त्रोऽयं द्वादशाक्षरः ॥ ४५ ॥
 महालक्ष्म्या समुद्दिष्टस्ताराद्यः सर्वसिद्धिदः ।
 ऋषिर्ब्रह्मा समुद्दिष्टश्छन्दो गायत्र्यमीरितम् ॥ ४६ ॥
 देवता जगतामादिर्महालक्ष्मीः समीरिता ।
 हस्तौ संशोध्य मन्त्रेण तारादिहृदयान्तकम् ॥ ४७ ॥
 वीजानां पञ्चकं न्यस्येदङ्गुलीषु यथाक्रमम् ।
 मन्त्रं शेषं न्यसेन्मन्त्री तलयोरुभयोरपि ॥ ४८ ॥
 मूर्द्धादिचरणं यावन्मन्त्रेण व्यापकं न्यसेत् ।
 मूर्द्धाक्षिवक्षोगुह्याङ्घ्रौ पञ्चवीजानि विन्यसेत् ॥ ४९ ॥
 शेषान् न्यसेत् सप्तवर्णान् हृदये सप्तधातुषु ।
 अङ्गानि पञ्चभिर्वीजैरस्त्रं शिष्टाक्षरैर्भवेत् ॥ ५० ॥
 ज्ञानैश्वर्यादिभिर्युक्तैश्चतुर्थ्यन्तैः सजातिभिः ।
 ज्ञानमैश्वर्यशक्ती च बलवीर्ये सतेजसी ॥ ५१ ॥
 ज्ञानैश्वर्यादयः प्रोक्ताः षट्क्रमादङ्गदेवताः ।
 एवं न्यस्तशरीरोऽसौ स्मरेदुद्यानमङ्गुतम् ॥ ५२ ॥
 चम्पकाशोकपुन्नागपाटलैरुपशोभितम् ।
 लवङ्गमालतीविल्वदेवदारुनमेरुभिः ॥ ५३ ॥
 मन्दारपारिजाताद्यैः कल्पवृक्षैः सुपूजितैः ।
 चन्दनैः कर्णिकारैश्च मातुलुङ्गैश्च मञ्जुलैः ॥ ५४ ॥
 दाडिमीलकुचाङ्गोलैः पूगैः कुरुवकैरपि ।
 कदलीकुन्दमन्दारनारिकेलैरलङ्कितम् ॥ ५५ ॥
 अन्यैः सुगन्धिपुष्पाढ्यैः वृक्षषण्डैश्च मण्डितम् ।

माधवीमल्लिकाजातीकेतकीशतपत्रकैः ॥ ५६ ॥
 पावन्तीतुलसीनन्द्यावर्तैर्दमनकैरपि ।
 सर्वर्तुकुसुमोपेतैर्लसद्भिरुपशोभितम् ॥ ५७ ॥
 मन्दमारुतसन्निवृत्तकुसुमामोदि दिङ्मुखम् ।
 तस्य मध्ये सदा फुल्लैः कुमुदोत्पलपङ्कजैः ॥ ५८ ॥
 सौगन्धिकैश्च कल्लारैर्नवैः कुवलयैरपि ।
 हंससारसकारण्डभ्रमरैश्चक्रनामभिः ॥ ५९ ॥
 अन्यैः कमलकल्लारविहङ्गैरुपशोभितम् ।
 महासरसि तन्मध्ये पुलिनेऽतिमनोहरे ॥ ६० ॥
 परितः पारिजाताढ्यं मण्डपं मणिकुट्टिमम् ।
 उद्यदादित्यसङ्काशं भास्वरं शशिशैतलम् ॥ ६१ ॥
 चतुर्द्वारसमायुक्तं हेमप्राकारशोभितम् ।
 रत्नोपकुट्टिसंशोभिकपाटाष्टकसयुतम् ॥ ६२ ॥
 नवरत्नसमाकुट्टितुङ्गगोपुरतोरणम् ।
 हेमदण्डशिखालम्बिध्वजावलिपरिष्कृतम् ॥ ६३ ॥
 नवरत्नसमाबद्धस्तम्भराजिविचित्रितम् ।
 सहस्रदीपसंयुक्तदीपदण्डविराजितम् ॥ ६४ ॥
 तप्तहाटकसंकुट्टितवातायनमनोहरम् ।
 नानावर्णांशुक्रोन्नद्धसुवर्णशतकोटिभिः ॥ ६५ ॥
 चित्रितैश्चित्रवर्णैश्च वितानैरुपशोभितम् ।
 सर्वरत्नसमायुक्तं हेमकुट्टिसमुज्ज्वलम् ॥ ६६ ॥
 केतकीमालतीजातीचम्पकोत्पलकेशरैः ।
 मल्लिकातुलसीजातीनन्द्यावर्तकचम्पकैः ॥ ६७ ॥
 एतैरन्यैश्च कुसुमैरलङ्कृतमहीतलम् ।
 अम्बुकाश्मीरकस्तूरीमृगनाभितमालकैः ॥ ६८ ॥
 चन्दनागुरुकर्पूरैरामोदितदिगन्तरम् ।

एवं सच्चिन्ध मनसा मण्डपं सुमनोहरम् ॥ ६८ ॥

तन्मध्ये भावयेन्नन्वी पारिजातं मनोहरम् ।

तस्याधस्तात् अरेन्नन्वी रत्नसिंहासनं महत् ।

तस्मिन् सच्चिन्तयेद् देवीं महालक्ष्मीं मनोहराम् ॥ ७० ॥

बालार्कद्युतिमिन्दुखण्डविलसत्कोटीरहारोज्ज्वलां

रत्नाकल्पविभूषितां कुचनतां शालीः करे मञ्जरीम् ।

पद्मी कौस्तुभरत्नमप्यविरतं संबिभ्रतीं सस्मितां

फुल्लाभोजविलोचनत्रययुतां ध्यायेत् परां देवताम् ॥ ७१ ॥

सिञ्चन्मञ्जोरसंशोभिपादाभोजविराजिताम् ।

नवरत्नरागकीर्णकाञ्चीदामविभूषिताम् ॥ ७२ ॥

मुक्तामाणिक्यवैदूर्यसन्नद्धोदरवन्धनाम् ।

विभ्राजमानां मध्येन वलित्रितयशोभिना ॥ ७३ ॥

जाङ्गवीसलिलावर्त्तशोभिनाभिविभूषिताम् ।

पट्टोरपङ्ककपूर्ऋकुङ्कुमालङ्कितस्तनीम् ॥ ७४ ॥

वारिवाहविनिर्मुक्तमुक्ताहारगरीयसीम् ।

विभ्रतौमुत्तरासङ्गं दुकूलं परिकल्पितम् ॥ ७५ ॥

क्षुप्तकाञ्चनसन्नद्धवैदूर्याङ्गदभूषणाम् ।

यद्गरागस्फुरत्स्वर्णकङ्कणाढ्यकराम्बुजाम् ॥ ७६ ॥

माणिक्यशकलावहमुद्रिकाभिरलङ्किताम् ।

तप्तहाटकसक्षुप्तमण्यैवेयशोभिताम् ॥ ७७ ॥

विचित्रविविधाकल्पां कम्बुसङ्काशकम्भराम् ।

उद्यद्दिनकराकारनयनत्रयसुन्दरीम् ॥ ७८ ॥

भ्रूलताजितकन्दर्पकरकामुकविभ्रमाम् ।

विकसत्तिलपुष्पश्रीविजयोद्यतनासिकाम् ॥ ७९ ॥

ललाटकान्तिविभवविजितार्द्धसुधाकराम् ।

सान्द्रसौरभसम्पन्नकस्तूरीतिलकाङ्किताम् ॥ ८० ॥

मत्तालिमालाविलसदलकाव्यमुखाव्युजाम् ।
 पारिजातप्रसूनश्रीवाहिधम्मिल्लबन्धनाम् ॥ ८१ ॥
 अनर्घ्यरत्नघटितमुकुटाङ्कितमस्तकाम् ।
 सर्वलावण्यवसतिं भवनं विभ्रममश्रयः ॥ ८२ ॥
 तेजसां जम्बभूमिं तां महालक्ष्मीं मनोहराम् ।
 एवं सच्चिन्तयन् देवीं हविष्याशौ जितेन्द्रियः ॥ ८३ ॥
 भानुलक्षं जपन्मन्त्रं दशांशं जुहुहाद् घृतैः ।
 जुहुयात् श्रीफलैः पद्मैः प्रत्येकमयुतं ततः ॥ ८४ ॥
 तर्पयेत् सलिलैः शुद्धैः सुगन्धैरयुतद्वयम् ।
 श्रीवीजस्योदिते पीठे महालक्ष्मीं प्रपूजयेत् ॥ ८५ ॥
 श्रीवीजेनासनं दत्त्वा मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ।
 पूजयेत् दक्षिणे पार्श्वे देव्याः शङ्करनन्दनम् ॥ ८६ ॥
 अन्यतः पुष्पधन्वानं पुष्पाञ्जलिकरं यजेत् ।
 अङ्गानि पूर्वमुक्तेषु स्थानेषु विधिवद् यजेत् ॥ ८७ ॥
 उमाद्याः पत्रमध्यस्थाः शक्तौरष्टौ यजेत् क्रमात् ।
 अथोमाश्रीसरस्वत्यौ दुर्गा धरणिसंयुता ॥ ८८ ॥
 गायत्रीदेव्या चेति पद्महस्ताः सुभूषणाः ।
 जङ्घसूर्यसुते पूज्ये पादप्रक्षालनोद्यते ॥ ८९ ॥
 शङ्खपद्मनिधी पूज्यौ पार्श्वयोर्धृतचामरौ ।
 धृतातपत्रं वरुणं पूजयेत् पश्चिमे ततः ॥ ९० ॥
 संपूज्य राशिं परितो यजेदथ नवग्रहान् ।
 अर्चयेद् दिग्गजान् दिक्षु चतुर्दन्तविभूषितान् ॥ ९१ ॥
 ऐरावतः पुण्डरीको वामनः कुमुदोऽञ्जनः ।
 पुष्पदन्तः सार्वभौमः सुप्रतीकश्च दिग्गजाः ॥ ९२ ॥
 अभ्यर्चयेदथेन्द्रादींस्तदस्त्राण्यपि तदुबहिः ।
 भृगुमोक्षेन विधिना सुगन्धैः सुमनोहरैः ॥ ९३ ॥

पूजयेद् गन्धपुष्पाद्यैर्देवीमन्त्रहमादरात् ।
 दूर्वाभिरान्यसिक्ताभिर्जुहुयादायुषे नरः ॥ ८४ ॥
 दशरात्रं समिद्धेऽग्नावष्टोत्तरसहस्रकम् ।
 गुडूचीराज्यसंसिक्ता जुहुयात् सप्तवासरम् ॥ ८५ ॥
 अष्टोत्तरसहस्रं वा स जीवेच्छरदां शतम् ।
 हुत्वा तिलान् घृताभ्यक्तान् दोर्घमायुरवाप्नुयात् ॥ ८६ ॥
 आरभ्यार्कदिनं मन्त्री दशरात्रं दिने दिने ।
 आज्याक्तार्कसमिद्धोमादारोग्यं लभते ध्रुवम् ॥ ८७ ॥
 कण्ठमात्रोदके स्थित्वा ध्यात्वा देवीं दिवाकरे ।
 ऊर्ध्वबाहुर्दशशतमष्टोत्तरमिमं जपेत् ॥ ८८ ॥
 आरोग्यं लभते सद्यो वाञ्छितान्यपि मन्त्रविद् ।
 शालिभिर्जुह्वतो नित्यमष्टोत्तरसहस्रकम् ॥ ८९ ॥
 अचिरादेव महती लक्ष्मीः सञ्जायते ध्रुवम् ।
 प्रसूनैर्जुहुयान्मन्त्री लक्ष्मीवल्लीसमुद्भवैः ॥ ९० ॥
 नन्द्यावर्तसमुत्थैर्वा सिद्धार्थैश्च घृतप्लुतैः ।
 महतीं श्रियमाप्नोति मान्यते सर्वजन्तुभिः ॥ ९१ ॥
 मरीचजौरकोन्मिश्रैर्नारिकेलरजोयुतैः ।
 सगुडैराज्यसंपक्कैरूपैराज्यलोडितैः ॥ ९२ ॥
 जुहुयात् पायसाहारो मन्त्रविद्विजितेन्द्रियः ।
 अष्टोत्तरशतं नित्यं मण्डलाइनदो भवेत् ॥ ९३ ॥
 हविषा गुडमिश्रेण जुहुयाद्वनवान् भवेत् ।
 जवापुष्पाणि जुहुयादष्टोत्तरसहस्रकम् ॥ ९४ ॥
 गृहीत्वा प्रजपेद् भस्म नागवल्लौरसान्वितम् ।
 तिलकं तनुपातनं सर्ववश्यकरं भवेत् ॥ ९५ ॥
 ब्रह्मवृक्षसमित्पुष्पैर्ब्राह्मणं वशयेद् वशी ।
 जातिपुष्पैश्च राजानं वैश्यान्क्रोत्पलैः सुधीः ॥ ९६ ॥

शूद्राक्षीलोत्पलैर्हृत्वा वशमानयति स्त्रियः ।
 कृत्वा नवपदात्मानं मण्डलं यन्त्रभूषितम् ॥ १०७ ॥
 अभिषेकं प्रकुर्वीत विधिना सर्वसिद्धये ।
 कलसान् स्थापयेत् तेषु पटेषु शुभलग्नवान् ॥ १०८ ॥
 चन्दनालिप्तसर्वाङ्गान् दूर्वाक्षतसमन्वितान् ।
 दुकूलवेष्टितानेतान् पूरयेत्तीर्थवारिभिः ॥ १०९ ॥
 नवरत्नसमाबद्धं कर्षकाञ्चनकल्पितम् ।
 मध्यकुम्भे क्षिपेत् पद्मं यन्वाङ्मं देशिकोत्तमः ॥ ११० ॥
 चन्दनोशीरकपूरजातिककीलकुङ्कुमम् ।
 कृष्णागुरुतमालैलायुतं संपिथ्य भागतः ॥ १११ ॥
 विलोच्य सर्वकुम्भेषु रत्नान्यपि विनिक्षिपेत् ।
 लक्ष्मीं दूर्वां सदा भद्रा महादेवो मधुव्रता ॥ ११२ ॥
 अशनौ शत्रुवल्ली च क्रान्तापामार्गपत्रकम् ।
 प्रियङ्गुमुद्गगोधूमव्रीहींश्च सतिलान् यवान् ॥ ११३ ॥
 शालितण्डुलमाषांश्च प्रक्षाल्य तेषु निक्षिपेत् ।
 धात्रीलकुचविल्वानां कदलीनारिकेलयोः ॥ ११४ ॥
 फलान्यपि विनिक्षिप्य पुष्पान्येतानि विन्यसेत् ।
 पद्मं सौमन्धिकं जातिमल्लिकावकुलं तथा ॥ ११५ ॥
 क्षम्यकाशोकपुष्पागतुलसीकेतकोद्भवम् ।
 पल्लवानि वटाश्वत्थप्लक्षोदुम्बरशाखिनाम् ॥ ११६ ॥
 ब्रह्मकूर्चश्च निःक्षिप्य चषकैः सफलाक्षतैः ।
 पिधाय कुम्भवक्त्राणि क्षीमैराच्छादयेत्ततः ॥ ११७ ॥
 आवाह्य मध्यकलसे महालक्ष्मीं प्रपूजयेत् ।
 यजेदुमाद्याः शिष्टेषु कलसेष्वष्टसु क्रमात् ॥ ११८ ॥
 गन्धैर्मनोहरैः पुष्पैर्धूपदीपसमन्वितैः ।
 निवेद्य भक्ष्यभोज्यानि तान् सृष्ट्वा प्रजपेन्मनुम् ॥ ११९ ॥

त्रिसहस्रं प्रजप्यान्ते साङ्गमान्तीय संयतम् ।
 संस्थाप्य स्थण्डिले पीठं तस्मिंस्तं विनिवेशयेत् ॥ १२० ॥
 वन्यैराभरणैर्वस्त्रैरलङ्कृत्य तमादरात् ।
 सुमङ्गलाभिर्नारीभिः क्षिप्तपुष्पाक्षताञ्चितम् ॥ १२१ ॥
 अर्चितानां द्विजातीनामाश्रीर्वादपुरःसरम् ।
 नदत्सु पञ्चवाद्येषु सुहृत्ते शोभने सुधीः ॥ १२२ ॥
 मध्यस्थं कुम्भमुद्धृत्य महालक्ष्मीमनुं स्मरन् ।
 अभिषिञ्चेत् क्रमादन्यैः कलसैरपि देशिकः ॥ १२३ ॥
 करेणास्य शिरः स्पृष्ट्वा प्रयुञ्जीताशिषं गुरुः ।
 भद्रमस्तु शिवञ्चास्तु महालक्ष्मीः प्रसीदतु ॥ १२४ ॥
 रक्षन्तु त्वां सदा देवाः सम्पदः सन्तु सर्वदा ।
 अथोत्थायाभिषिक्तः सन् वाससी परिधाय च ॥ १२५ ॥
 यथाविधि समाचम्य प्रणमेद्दण्डवद् गुरुम् ।
 वस्त्रैराभरणैर्धान्यैर्धनैर्गोमहिषादिभिः ॥ १२६ ॥
 द्वासीदासैश्च विधिवत्तोषयेद्देवताधिया ।
 ब्राह्मणान् भोजयित् पश्चात् दीनान्धक्तपणैः सह ॥ १२७ ॥
 महान्तमुत्सवं कुर्यात् भवने बन्धुभिः सह ।
 तदा कृतार्थमात्मनं मन्यते मनुजोत्तमः ॥ १२८ ॥
 अभिषिक्तो नरपतिः परान् विजयतेऽचिरात् ।
 नारौतु पतिमाप्नोति राजपुत्रं न संशयः ॥ १२९ ॥
 अभिषिक्ता सती बन्ध्या सूते पुत्रं महामतिम् ।
 महारोगेषु जातेषु क्वाद्दोहेषु देशिकः ॥ १३० ॥
 भूतेषु दुर्निमित्तादौ विदध्यादभिषेचनम् ।
 सर्वसम्पत्करं पुंसां सर्वसौभाग्यसिद्धिदम् ॥ १३१ ॥
 सर्वरोगप्रशमनं सर्वापद्धिनिवारणम् ।
 गर्भरक्षाकरं स्त्रीणां दीर्वायुर्जनकं परम् ॥ १३२ ॥

प्रसूतानामपि स्त्रीणां स्रुतिकागाररक्षकम् ।
 प्रनष्टपूर्वगर्भाणां परगर्भाभिरक्षणम् ॥ १३३ ॥
 आसन्नशत्रुभीतीनां नाशनञ्च महीभुजाम् ।
 अभिषेकमिमं प्राहुरागमार्थविशारदाः ॥ १३४ ॥
 वेदादिस्थितसाध्यनामयुगशःश्रीशक्तिमारान्वितं
 किञ्चत्केषु दिनेशपत्रविलसन्मन्त्राक्षरं तद्वह्निः ।
 पद्मं व्यञ्जनकेशरं स्वरलसत्पत्राष्टयुग्मं धरा-
 विम्बाभ्यां वषट्कन्तया त्वरितया यन्त्रं लिखेद् वेष्टितम् ॥ १३५ ॥
 भूपूरद्वयकोणेषु हृत्तौ लेख्यौ पुनः पुनः ।
 महालक्ष्मीयन्त्रमिदं सर्वैश्वर्यफलप्रदम् ॥ १३६ ॥
 सर्वदुःखप्रशमनं सर्वापह्निनिवारणम् ।
 बहुना किमिहोक्तेन परमस्मान्न विद्यते ॥ १३७ ॥
 शम्भुपत्नी श्रिया रुद्धा कामो भगवती महीं ।
 ब्रह्मादित्यो धरा दीर्घा लक्षादि भगवान्मरुत् ॥ १३८ ॥
 प्रसीद युगलं भूयः श्रीरुद्धा भुवनेश्वरी ।
 महालक्ष्मीं नमोऽन्तः स्यात् प्रणवादिरयं मनुः ॥ १३९ ॥
 सप्तविंशत्यक्षराढ्यः प्रोक्तः सर्वसमृद्धिदः ।
 कमले हृदयं प्रोक्तं शिरः स्यात् कमलालये ॥ १४० ॥
 शिखां प्रसीद तेनैव कवचं चतुरक्षरैः ।
 अस्त्रमेतैः पदैः कुर्यात् श्रीबीजपुटितैः पृथक् ॥ १४१ ॥
 सिन्दूरारुणकान्तिरञ्जवसतिं सौन्दर्यवारां निधिं
 कोटीराङ्गदहारकुण्डलकटीसूत्रादिभिर्भूषिताम् ।
 हस्ताङ्गैर्वसुपत्रमञ्जयुगलादर्शौ वहन्तीं परा-
 मावीतां परिचारिकाभिरनिशं ध्यायेत् प्रियां शार्ङ्गिणः ॥ १४२ ॥
 लक्षं जपेत् फलैर्वैल्वैर्जुहुयान्मधुरोक्षितैः ।
 दशांशसंस्कृते वङ्गी प्रागुक्तेनैव वर्त्मना ॥ १४३ ॥

श्रीवीजोक्ते यजेत् पीठे वक्ष्यमाणक्रमेण ताम् ।
 अङ्गावृतेर्बहिः पूज्या मूर्त्तयः श्रीधरादयः ॥ १४४ ॥
 श्रीधराख्यं हृषीकेशं वैकुण्ठं विश्वरूपकम् ।
 वासुदेवं सङ्कर्षणं प्रद्युम्नमनिरुद्धकम् ॥ १४५ ॥
 दलमूलेषु संपूज्य पत्रमध्येषु सयजेत् ।
 भारतीं पार्वतीं चान्द्रीं शचीञ्च दमकादिकान् ॥ १४६ ॥
 तदग्रेष्वर्चयेद् बाणान् महालक्ष्म्याः क्रमादमून् ।
 अनुरागं च संवादं विजयं वल्लभं दमम् ॥ १४७ ॥
 हर्षं बलञ्च तेजश्च लोकपालाननन्तरम् ।
 तदायुधानि तद्बाह्वो पूजयेत् साधकोत्तमः ॥ १४८ ॥
 अनेन विधिना देवीं महालक्ष्मीमुपासते ।
 एतेषु निवसेल्लक्ष्मीरस्मरन्ती निजालयम् ॥ १४९ ॥
 उत्पलैर्जुहुयात्तच्च चन्दनाभसि संस्थितैः ।
 लभेत् राज्यं शत्रुनाशं विना युद्धेन पार्थिवः ॥ १५० ॥
 जपन्नाजसभां गच्छेत् सम्भाव्येत तया नरः ।
 दूर्वा देवी महालक्ष्मीर्विष्णुक्रान्ता मधुव्रता ॥ १५१ ॥
 अशनी शक्रवल्ली च सदा भद्राञ्जलिः प्रिया ।
 हरिचन्दनकर्पूरलाक्षाचन्दनरोचनाः ॥ १५२ ॥
 मालूरकेशरौ कुष्ठं सर्वं पिष्ट्वा निशारसैः ।
 अष्टोत्तरसहस्रन्तु जपित्वा तिलकक्रियाम् ॥ १५३ ॥
 कुर्वतो मन्त्रिणः सर्वे वशे तिष्ठन्त्यहर्निशम् ।
 श्रियो मन्त्रं जपेन्मन्त्रौ श्रीसूक्तान्यपि संजपेत् ॥ १५४ ॥
 भूयसीं श्रियमाकाङ्क्ष्य सत्यवादी भवेत् सदा ।
 प्रत्यगाशमुखोऽश्रीयात् स्मितपूर्वं प्रियं वदेत् ॥ १५५ ॥
 भूषयेद् गन्धपुष्पाद्यैरात्मानं नियतः शुचिः ।
 शयीत शुद्धशय्यायां तरुण्या सह भार्यया ॥ १५६ ॥

नग्नो नावतरेदम्भस्तैलाभ्यक्तो न भक्षयेत् ।
हरिद्रां न मुखे लिम्पेन्न सुष्यादशुचिः क्वचित् ॥ १५७ ॥
न वृथा विलिखेद् भूमिं न विल्वं द्रोणमम्बुजम् ।
न धारयेत् मूर्द्धि चैव नाद्यात् तैलञ्च केवलम् ॥ १५८ ॥
मलिनो न भवेज्जातु कुत्सितान्नं न भक्षयेत् ।
द्रोणपङ्कजविल्वानि पदभ्यां जातु न लङ्घयेत् ॥ १५९ ॥
महादेवीमिन्द्रवल्लीं श्रीदेवीं विष्णुवल्गुभाम् ।
कन्यां जम्बूप्रवालञ्च धारयेन्मूर्ध्नि सर्वदा ॥ १६० ॥
इत्याचारपरो नित्यं विष्णुभक्तो दृढव्रतः ।
श्रियमाप्नोति महतीं देवानामपि दुर्लभाम् ॥ १६१ ॥
इति सारदातिलके अष्टमः पटलः ।

नवमः पटलः ।

अथ वक्ष्ये जगद्धात्रीमधुना भुवनेश्वरीम् ।
ब्रह्मादयोऽपि यां ज्ञात्वा क्षेभिरे श्रियमूर्जिताम् ॥ १ ॥
नकुलीशोऽग्निमारूढो वामनेतार्द्धचन्द्रवान् ।
वीजं तस्या यथाख्यातं सेवितं सिद्धिकाङ्क्षिभिः ॥ २ ॥
ऋषिः शक्तिर्भवेच्छन्दो गायत्री देवता मनोः ।
कथिता स्वरसङ्घेन सेविता भुवनेश्वरी ॥ ३ ॥
षड्दीर्घयुक्तवीजेन कुर्यादङ्गानि षट् क्रमात् ।
संहारसृष्टिमार्गेण मातृकान्यस्तविग्रहः ॥ ४ ॥
मन्त्रन्यासं ततः कुर्याद् देवताभावसिद्धये ।
हृत्क्षेत्रां मूर्ध्नि वदने गगणां हृदयाम्बुजे ॥ ५ ॥
रक्तां करालिकां गुह्ये महोच्छ्वां पदद्वये ।
ऊर्ध्वप्राग्दक्षिणे देव्याः पश्चिमेषु मुखेषु च ॥ ६ ॥

सत्यादिङ्गस्त्रयीजाढ्या न्यस्तव्या भूतसप्रभाः ।
 अङ्गानि विन्यसेत् पञ्चाज्जातियुक्तानि च क्रमात् ॥ ७ ॥
 ब्रह्माणं विन्यसेद्भाले गायत्र्या सह संयुतम् ।
 सावित्र्या संयुतं विष्णुं कपोले दक्षिणे न्यसेत् ॥ ८ ॥
 वागीश्वर्या समायुक्तं वामगण्डे महेश्वरम् ।
 श्रिया धनपतिं न्यसेद् वामकर्णाग्रके पुनः ॥ ९ ॥
 रत्या स्मरं मुखे न्यस्य पुष्ट्या गणपतिं न्यसेत् ।
 सव्यकर्णोपरि निधी कर्णगण्डान्तरालयोः ॥ १० ॥
 न्यस्तव्यौ वदने मूलं भूयश्चैतां स्तनौ न्यसेत् ।
 कण्ठमूले स्तनद्वन्द्वे वामांशे हृदयास्त्रुजे ॥ ११ ॥
 सव्यांशे पार्श्वयुगले नाभिदेशे च देशिकः ।
 भालांशपार्श्वजठरे पार्श्वसापरके हृदि ॥ १२ ॥
 ब्रह्माण्याद्यास्ततो न्यस्या विधिना प्रोक्तलक्षणाः ।
 मूलेन व्यापकं देहे न्यस्य देवीं विचिन्तयेत् ॥ १३ ॥
 लब्धाद्दिनकरद्युतिमिन्दुकिरीटतुङ्गकुचां त्रिनयनयुक्ताम् ।
 स्मरमूर्खीं वरदाङ्गुशपाशाभीतिकरां प्रभजे भुवनेशीम् ॥ १४ ॥
 प्रजपेन्मन्त्रविन्मन्त्रं द्वात्रिंशलक्षमानतः ।
 त्रिस्तादयुक्तैर्जुहुयादष्टद्वयैर्दशांशतः ॥ १५ ॥
 दद्यादर्थ्यं दिनेशाय तत्र सञ्चिन्त्य पार्वतीम् ।
 पद्ममष्टदलं बाह्ये वृत्तं षोडशभिर्दलैः ॥ १६ ॥
 विलिखेत् कर्णिकामध्ये षट्कोणमतिसुन्दरम् ।
 ततः संपूजयेत् पीठं नवशक्तिममन्वितम् ॥ १७ ॥
 जयाख्या विजया पञ्चादजिता चापराजिता ।
 नित्या विलासिनी दोम्घ्री त्वघोरा मङ्गला नव ॥ १८ ॥
 वीजाढ्यमासनं दत्त्वा मूर्त्तिं तेनैव कल्पयेत् ।
 तस्यां संपूजयेद्देवीमावाह्यावरणैः क्रमात् ॥ १९ ॥

मध्यप्राग्दक्षिणे दिव्यपश्चिमेषु यथाक्रमात् ।
 हस्तेखाद्याः समभ्यर्च्यार्ः पञ्चभूतसमप्रभाः ॥ २० ॥
 वरपाशाङ्कुशाभीतिधारिण्यो मितभूषणाः ।
 स्थानेषु पूर्वयुक्तेषु पूजयेदङ्गदेवताः ॥ २१ ॥
 षट्कोणेषु यजेन्मन्त्री पञ्चान्मैथुनदेवताः ।
 इन्द्रकोणे लसद्दण्डकुण्डिकाक्षगुणाभयाम् ॥ २२ ॥
 गायत्रीं पूजयेन्मन्त्री ब्रह्माणमपि तादृशम् ।
 रक्षःकोणे शङ्खचक्रगदापङ्कजधारिणीम् ॥ २३ ॥
 सावित्रीं पीतवसनां यजेद्विद्युच्च तादृशम् ।
 वायुकोणे परश्वक्षमालाभयवरान्विताम् ॥ २४ ॥
 यजेत् सरस्वतीमच्छां रुद्रं तादृशलक्षणम् ।
 वाङ्मकोणे यजेद्रत्नकुम्भं मणिकरण्डकम् ॥ २५ ॥
 कराभ्यां विभ्रतं पीतं तुन्दिलं धननायकम् ।
 आलिङ्ग्य सव्यहस्तेन वामेनाम्बुजधारिणीम् ॥ २६ ॥
 धनदाक्षसमारूढां जैत्रालक्ष्मीं प्रपूजयेत् ।
 वारुणे मदनं बाणपाशाङ्कुशशरासनाम् ॥ २७ ॥
 धारयन्तं जवारक्तं पूजयेद्रत्नभूषणम् ।
 सव्येन पतिमाश्लिष्य वामेनोत्पलधारिणीम् ॥ २८ ॥
 पाणिना रमणाङ्गस्थां रतिं सम्यक् समर्चयेत् ।
 ऐशान्ये पूजयेत् सम्यग्विघ्नराजं प्रियान्वितम् ॥ २९ ॥
 शूलपाशधरं कान्तावराङ्गस्यक् कराङ्गुलिम् ।
 माध्वीपूर्णकपालाढ्यं विघ्नराजं दिगम्बरम् ॥ ३० ॥
 पुष्करे विगलद्रत्नस्फुरच्चषकधारिणम् ।
 सिन्दूरसदृशाकारा मुहाममदविभ्रमाम् ॥ ३१ ॥
 धृतरक्तोत्पलामन्यपाणिना तङ्गुजस्युशम् ।
 आश्लिष्टकान्तामरुणां पुष्टिमध्ये दिगम्बरीम् ॥ ३२ ॥

कर्णिकायां निधौ पूज्यौ षट्कोणस्याथ पार्श्वयोः ।
 अङ्गानि केशरेखेताः पश्चात् पत्रेषु पूजयेत् ॥ ३३ ॥
 अनङ्गकुसुमा पश्चादनङ्गकुसुमातुरा ।
 अनङ्गमदना तद्वदनङ्गमदनातुरा ॥ ३४ ॥
 भुवनपाला गगनवेगा चैव ततः परम् ।
 शशिरेखा गणरेखा चेत्यष्टशक्तयः पराः ॥ ३५ ॥
 पाशाङ्कुशवराभीतिधारिण्योऽरुणविग्रहाः ।
 ततः षोडशपत्रेषु करास्त्री विकारान्युमा ॥ ३६ ॥
 सरस्वती श्रीदुर्गाया लक्ष्मीश्रुत्यौ स्मृतिर्धृतिः ।
 अङ्गा मेधा मतिः कान्तिरार्या षोडश शक्तयः ॥ ३७ ॥
 खड्गखेटकधारिण्यः श्यामाः पूज्याः समन्ततः ।
 पद्माद् बहिः समभ्यर्थाः शक्तयः परिचारिकाः ॥ ३८ ॥
 प्रथमानङ्गरूपा स्वादनङ्गमदना ततः ।
 मदनातुरा भुवनवेगा भुवनपालिका ॥ ३९ ॥
 स्यात् सर्वोशशिरानङ्गवदनानङ्गमेखला ।
 चषकं तालवृन्तञ्च ताम्बूलं छत्रमुज्ज्वलम् ॥ ४० ॥
 चामरे चांशुकं पुष्पं बिभ्राणा करपल्लवैः ।
 सर्वाभरणसन्दीप्तान् लोकपालान् बहिर्यजेत् ॥ ४१ ॥
 वज्रादीन्यपि तद्वाह्ये देवीमित्यं प्रपूजयेत् ।
 पूज्यते सकलैर्देवैः किं पुनर्मनुजोत्तमैः ॥ ४२ ॥
 मन्त्री त्रिमधुरोपेतैर्हृत्वाश्रित्यसमिह्रैः ।
 ब्राह्मणान् वश्येच्छीघ्रं पार्थिवान् पद्महोमतः ॥ ४३ ॥
 पलाशपुष्पैस्तत्पत्नीं मन्त्रिणं कुसुदैरपि ।
 पञ्चविंशतिसञ्ज्ञसैर्जलैः स्नानं दिने दिने ॥ ४४ ॥
 आत्मानमभिषिञ्चेद् यः सर्वसौभाग्यवान् भवेत् ।
 पञ्चविंशतिसञ्ज्ञं जलं प्रातः पिबेन्नरः ॥ ४५ ॥

अवाप्य महतीं प्रज्ञां कवीनामग्रणीर्भवेत् ।
 कर्पूरागुरुसंयुक्तं कुङ्कुमं स्वादुसाधितम् ॥ ४६ ॥
 गृहीत्वा तिलकं कुर्याद्राजवश्यमनुत्तमम् ।
 शालिं पिष्टमयीं कृत्वा पुत्तलीं मधुरान्विताम् ॥ ४७ ॥
 जप्तां प्रतिष्ठितप्राणां भक्षयेद्रविवासरे ।
 वशं नयति राजानं नारीं वा नरमेव वा ॥ ४८ ॥
 कण्ठमात्रोदके स्थित्वा वीक्ष्य तोयगतं रविम् ।
 त्रिसहस्रं जपेन्मन्त्रमिष्टकन्यां लभेत सः ॥ ४९ ॥
 अन्नं तन्मन्त्रितं मन्त्री भुञ्जीत श्रीप्रसिद्धये ।
 लिखित्वा भस्मना मायां सुसाध्यां फलकादिषु ।
 तत्काले दर्शयेन्मन्त्रं सुखं स्यूतं गर्भिणी ॥ ५० ॥
 शक्त्यन्तःस्थितमाद्यकर्मभवने वज्रैर्वृतं शक्तिभि-
 र्बाह्ये कोणगतेऽयुतं हरिहरैर्वर्णैः कपोलार्पितैः ।
 पञ्चाक्षैः पुनरियुतैर्लिपिभिरप्यावीतमिष्टार्थदं
 मन्त्रं भूपुरमध्यगं त्रिगुणितं सौभाग्यसम्पत्प्रदम् ॥ ५१ ॥
 वीजान्तःस्थितसाध्यनामशरणी मायारमामन्त्र्यै-
 र्वीतं वज्रपुरद्वये रसपुटेष्वाल्लिख्य वीजत्रयम् ।
 मायामात्मकमीशिकं हरिहरैराबद्धगण्डं बहिः
 षड्वीजैरनुबद्धसन्धिलिपिभिर्वीतं गृहाभ्यां भुवः ॥ ५२ ॥
 चिन्तामणिनृसिंहाभ्यां लसत्कोणमिदं लिखेत् ।
 यन्त्रं षड्गुणितं दिव्यं बहतां सर्वसिद्धिदम् ॥ ५३ ॥
 वीजं व्याहृतिभिर्वृतं गृहयुगद्वन्द्वेवसोः कोणगं
 दौर्गं वीजमनन्तरैर्लिपिवरैराबद्धगण्डं लिखेत् ।
 गायत्र्या रविशक्तिरुद्धविवरं त्रिष्टुब्धतं तत्ततो
 वीजं मातृकया धरापुरयुगे संसिद्धचिन्तामणिम् ॥ ५४ ॥
 यन्त्रं दिनेशगुणितं प्रोक्तं रक्षाप्रसिद्धिदम् ।

सर्वसौभाग्यजननं सर्वशत्रुनिवारकम् ॥ ५५ ॥

त्रिखेत् सरोजं रसपत्रयुक्तं मध्ये दलेष्वप्यभिलिख्य मायाम् ।

स्वराहतं यन्त्रमिदं बधूनां पुच्छप्रदं भूमिगृहान्तरस्थम् ॥ ५६ ॥

षट्कोणमध्ये प्रविलिख्य शक्तिं कोणेषु तामेव विलिख्य भूयः ।

समध्यगर्भं वसुधापुरस्तं यन्त्रं भवेद्विषयकरं नराणाम् ॥ ५७ ॥

वाग्भवं शश्वनिता रमावीजत्रयात्मकम् ।

मन्त्रं समुद्धरेन्मन्त्री त्रिवर्गफलसाधनम् ॥ ५८ ॥

षड्दीर्घभाजा मध्येन वाग्भवाद्येन कल्पयेत् ।

षडङ्गानि मनोरस्य जातियुक्तानि मन्त्रवित् ।

कुर्यात् पूर्वोदिताग्रासान् तथैवात्रापि साधकः ॥ ५९ ॥

सिन्दूरारुणविग्रहां त्रिनयनां माणिक्यमौलिस्फुर-

त्तारानायकशेखरां स्मितमुखीमापीनवक्षोरुहाम् ।

पाणिभ्यां मणिरत्नशुद्धचषकं रक्तोत्पलं बिभ्रतीं

सौम्यां रत्नघटस्थसव्यचरणां ध्यायेत् परामम्बिकाम् ॥ ६० ॥

रविलक्षं जपेन्मन्त्रं पायसैर्मधुराप्नुतैः ।

दशांशं जुहुयान्मन्त्री पीठे प्रागीदृतिं यजेत् ॥ ६१ ॥

देवी प्रागुक्तमार्गेण गन्धाद्यैरतिशोभनैः ।

हुत्वा पलाशकुसुमैर्वाक्श्रियं महतीं लभेत् ॥ ६२ ॥

ब्राह्मीघृतं पिबेज्जप्तं कवित्वं वत्सराद्भवेत् ।

सिद्धार्थान् लवणोपेतान् हुत्वा मन्त्री वशं नयेत् ॥ ६३ ॥

नरनारीनरपतीन्नात्र कार्या विचारणा ।

चतुरङ्गलजैः पुष्पैश्चन्दनाम्भः समुक्षितैः ॥ ६४ ॥

हुत्वा वशीकरोत्याशु त्रैलोक्यमपि साधकः ।

जुहुयादरुणाभोजैरयुतं मधुराप्नुतैः ॥ ६५ ॥

राज्यश्रियमवाप्नोति सतैललशुनैस्तथा ।

प्रागुक्तान्यपि कर्माणि मन्त्रेणानेन साधयेत् ॥ ६६ ॥

वाग्वीजपुटिता माया विद्येयं त्र्यक्षरी मता ।
 मध्येन दीर्घयुक्तेन वाक्पुटेन प्रकल्पयेत् ॥ ६७ ॥
 अङ्गानि जातियुक्तानि क्रमेण मनुविस्तमः ।
 यथा पुरा समुद्दिष्टा न्वासान् कुर्वीत मन्त्रवित् ॥ ६८ ॥
 श्यामाङ्गो शशिशेखरां निजकरैर्दानञ्च रक्तोत्पलं
 रत्नाढ्यं चषकं परं भयहरं संविभ्रतीं शाश्वतीम् ।
 सुक्ताहारलसत्पयोधरनतां नेत्रत्रयोक्तासिनीं
 वन्देऽहं सुरपूजितां हरबधू रक्तारविन्दे स्थिताम् ॥ ६९ ॥
 तत्पल्लवं जपेन्मन्त्रं जुहुयात्तद्दशांशतः ।
 पलाशपुष्पैः स्वादूतैः पुष्पैर्वा राजह्वयैः ॥ ७० ॥
 हृस्तेखाविहितं पीठे पूजयेत् परमेश्वरीम् ।
 मध्यादि पूजयेत् मन्त्री हृस्तेखाद्याः पुरोदिताः ॥ ७१ ॥
 मिथुनानि यजेन्मन्त्री षट्कोशेषु यथा पुरा ।
 अङ्गपूजा केशरेषु पूज्याः पत्रेषु मारुतः ॥ ७२ ॥
 भैरवाङ्गसमारूढाः स्मेरवक्त्रा मदालसाः ।
 असिताङ्गौ रुक्मण्डः क्रोध उन्मत्तसंज्ञकः ॥ ७३ ॥
 कपाली भीषणः पश्चात् संहारी चाष्टभैरवाः ।
 शूलं कपालं प्रेतञ्च बिभ्राणाः क्षुद्रदुन्दुभिम् ॥ ७४ ॥
 जगद्दिगम्बरा भीमाः कुटिलालकशोभिनः ।
 दीर्घाद्या मातरः प्रोक्ता ऋखाद्या भैरवाः स्मृताः ॥ ७५ ॥
 पूज्याः षोडशपत्रेषु कराख्याद्याः पुरोदिताः ।
 तद्वाह्येऽनङ्गरूपाद्या लोकेशास्त्राणि तद्वहिः ॥ ७६ ॥
 एवमाराधयेद् देवीं शास्त्रोक्तेन तु वर्त्मना ।
 वशं नयति राजानं रमिताश्च मदालसाः ॥ ७७ ॥
 मनुनाद्येन जुहुयात्तन्मते वसुं वाञ्छितम् ।
 सुगन्धैः कुसुमैर्हुत्वा श्रियमाप्नोति वाञ्छिताम् ॥ ७८ ॥

मन्त्रेणानेन संजप्तमश्रीयादन्नमन्त्रहम् ।

भवेदरोगी नियतं दीर्घमायुरवाप्नुयात् ॥ ७६ ॥

अनन्तो विन्दुसंयुक्तो मायाब्रह्माग्नितारवान् ।

पाशादित्राक्षरो मन्त्रः सर्ववश्यफलप्रदः ।

ऋष्याद्याः पूर्वमुक्ताः स्युर्वीजिनाङ्गक्रिया मता ॥ ८० ॥

वराङ्कुशौ पाशमभीतिविद्यां करैर्वहन्तीं कमलासनस्थाम् ।

बालार्ककोटिप्रतिमां त्रिनेत्रां भजेऽहमाद्यां भुवनेश्वरीं ताम् ॥ ८१ ॥

हविष्यभुग्जपेन्मन्त्रं तत्त्वलक्षं जितेन्द्रियः ।

षट्सहस्रं प्रजुहुयाज्जपान्ते मन्त्रवित्तमः ॥ ८२ ॥

दधिक्षौद्रवृताक्ताभिः समिद्धिः क्षीरभूरुहाम् ।

तत्संचयात्तिलैः शुद्धैः जलाक्षौर्जुहुयात्ततः ॥ ८३ ॥

हृल्लेखाकल्पिते पीठे नवशक्तिसमन्वितं ।

अर्चयेत् परमेशानीं वक्ष्यमाणक्रमेण ताम् ॥ ८४ ॥

हृल्लेखाद्या यजेदादौ कर्णिकायां यथाविधि ।

अङ्गानि केशरेषु स्युः पत्रस्था मातरः क्रमात् ॥ ८५ ॥

इन्द्रादयः पुनः पूज्या स्तेषामस्त्राणि तद्धर्हिः ।

एवं संपूजयेद् देवीं साक्षाद्दैत्यत्रणो भवेत् ॥ ८६ ॥

वन्द्यते सकलैर्लोकैस्तेजसा भास्करोपमः ।

अनेनाधिष्ठितं गेहं निशि दीपशिखाकुलम् ॥ ८७ ॥

दूष्यते प्राणिभिः सर्वमन्त्रस्यास्य प्रभावतः ।

सर्षपैर्लोणसंमिश्रैराज्याक्षौर्जुह्यान्निशि ॥ ८८ ॥

राजान वश्येत् सद्यस्तत्पत्नीमपि साधकः ।

अन्नवानन्नहोमेन श्रौमान्नवहुताङ्गवेत् ॥ ८९ ॥

राजवत्ससमुद्भूतैः पुष्पैर्हुत्वा कविर्भवेत् ।

श्रोगी तिलहोमेन घृतेनाशुरवाप्नुयात् ।

प्राक्प्रोक्तान्यपि कर्माणि साधयेत् साधकोत्तमः ॥ ९० ॥

आलिख्याष्टदिगर्गलान्युदरगं पाशादिकं त्र्यक्षरं
 कोष्ठेष्वङ्गमनून् परेषु विलिखेदष्टार्णमन्त्रद्वयम् ।
 अक्षपूर्वापरषट्क्रयुग्लयवरान् व्योमासनानर्गले-
 ष्वालिख्येन्द्रजलाधिपादिगुणशः पङ्क्तिद्वयात्तत्परम् ॥ ८१ ॥
 कोष्ठेष्वष्टयुगार्णमात्मसहितां युग्मस्वरान्तर्गतां
 मायां केशरागां दलेषु विलिखेन्मूलं त्रिपङ्क्तिक्रमात् ।
 त्रिःपाशाङ्कुशवेष्टितञ्च लिपिर्विर्वीतं क्रमादुत्क्रमात्
 पद्मस्थेन घटेन पङ्कजमुखेनावेष्टितं तद्वह्निः ॥ ८२ ॥
 घटार्गलमिदं यन्त्रं मन्त्रिणां श्रीप्रदं महत् ।
 पाशश्रीशक्तिकन्दर्पकामशक्तीन्दिराङ्कुशाः ॥ ८३ ॥
 प्रथमोऽष्टाक्षरो मन्त्रस्ततः कामिनि रश्मिनि ।
 स्वाहान्तोऽष्टाक्षरः सद्भिरपरः कीर्तितो मनुः ॥ ८४ ॥
 ह्रीं गौरि रुद्रदयिते योगेश्वरि सर्वकटादिठान्तः ।
 षोडशार्णोऽयं मन्त्रः सद्भिरुदीरितः ॥ ८५ ॥
 लिखित्वा भूर्जपत्रादौ यन्त्रमेतद् यथाविधि ।
 ध्यायेत् वामबाहौ वा कण्ठे वा निजमूर्धनि ॥ ८६ ॥
 वश्येत् सकलान् मर्त्यान् विशेषेण महीपतीन् ।
 तीक्ष्णपट्टे विलिख्यैतद् गुटिकां कृत्य तत् पुनः ॥ ८७ ॥
 साध्यप्रतिकृतेः सिक्थनिर्मिताया हृदि न्यसेत् ।
 पत्रे त्रिमधुरापूर्णे निःक्षिप्यैनां विधानतः ॥ ८८ ॥
 संपूज्य गन्धपुष्पाद्यैर्बलिं निःक्षिप्य रात्रिषु ।
 मूलमन्त्रं जपेन्नन्तौ नित्यमष्टसहस्रकम् ॥ ८९ ॥
 सप्ताहाद्वाञ्छितां नारीमाकर्षेत् स्मरविच्छलाम् ।
 भूर्जपत्रे विलिख्यैतद् गुटिकां कृत्य तत् पुनः ॥ ९० ॥
 लाक्षया ताम्स्मरजतकाञ्चनैर्वेष्टयेत् क्रमात् ।
 तत्कुम्भे न्यस्य संपूज्य यथावद्भुवनेश्वरीम् ॥ ९१ ॥

संश्लश्य तं जपेन्नन्तं दिवाकरसहस्रकम् ।
 अभिषिच्य प्रियं साध्यं बध्नीयाद् यन्त्रमाशिषाम् ॥ १०२ ॥
 कान्तिपुष्टिधनारोग्ययशांसि लभते नरः ।
 भिक्त्वा बिलिख्य तन्मन्त्रं पूजयेन्नित्यमादरात् ॥ १०३ ॥
 भूतप्रेतपिशाचास्तं न वीक्षितुमपि क्षमाः ।
 तद्विलिख्य शिरस्त्राणे साधितं साधयन् भटः ।
 युद्धे रिपून् बहन् हत्वा जयमाप्नोति पार्थवत् ॥ १०४ ॥
 वज्राङ्किते वज्रिपुरत्वमेतां
 पाशाङ्कुशाभ्यामुदरस्थसाध्याम् ।
 मध्येषु कोणेषु च बाह्यहस्ते
 पुनः पुनस्तान् विलिखेत् समन्तात् ॥ १०५ ॥
 भूर्जे लिखितमेतत् स्यात् सर्ववश्यकरं नृणाम् ।
 आरोग्यैश्वर्यजननं युद्धेषु विजयप्रदम् ॥ १०६ ॥
 लिखेत् सरोजे स्वरकेशराक्ष्य-
 वर्गाष्टपत्रे वसुधापुरस्थे ।
 पाशाङ्कुशाभ्यां गुणशः प्रबन्धं
 मायां लिखिन्मध्यगतां सुसाध्याम् ॥ १०७ ॥
 सर्वोत्तममिदं यन्त्रं धारितं कुरुते नृणाम् ।
 आरोग्यैश्वर्यसौभाग्यविजयादीनवाप्नुयात् ॥ १०८ ॥
 इति सारदातिलके नवमः पटलः ॥

दशमः पटलः ।

ततोऽभिधास्ये त्वरितां त्वरितं फलदायिनीम् ।
 तारो माया वर्मवीजमृद्भिरोशस्तरान्विता ॥ १ ॥
 कूर्मस्तदन्तो भगवाद् क्षत्रीदौर्घतनुच्छदम् ।

संवर्त्तो भगवान्माया फडन्तो द्वादशाक्षरः ॥ २ ॥
 मुनिरर्जुन आख्यातो विराट्छन्दः समीरितम् ।
 त्वरिता देवता प्रोक्ता पुरुषार्थफलप्रदा ॥ ३ ॥
 मायाविवर्जितान् वर्णान् मूर्ध्नि भाले गले हृदि ।
 नाभिगुह्योदयुग्मे षु जानुजङ्घापदेषु च ॥ ४ ॥
 विन्यस्य व्यापकं कुर्यात् समस्तेनैव साधकः ।
 कूर्माद्यैः सप्तभिर्वर्णैः पूर्वपूर्वविवर्जितैः ।
 द्वाभ्यां द्वाभ्यां षडङ्गानि कल्पयेत् साधकोत्तमः ॥ ५ ॥
 श्यामां वङ्गिकलापशेखरयुतामाबद्धपर्णांशुकां
 गुञ्जाहारलसत्पयोधरनतामष्टाङ्घ्रिपान् बिभ्रतीम् ।
 बाङ्गङ्गाङ्गदमेखलागुणरणन्मञ्जीरतां प्रापितान्
 कैरातीं वरदाभयोद्यतकरां देवीं त्रिनेत्रां भजे ॥ ६ ॥
 लक्षं संजप्य मन्त्रज्ञो मन्त्रमेनं जितेन्द्रियः ।
 दशांशैर्जुहुयादित्वैर्मधुराक्तैः समिद्धरैः ॥ ७ ॥
 हृल्लेखाकल्पिते पीठे नवशक्तिसमन्विते ।
 पूजयेत्त्वरितां देवीं वक्ष्यमाणविधानतः ॥ ८ ॥
 संवर्त्तको विन्दुयुतः कवचं सकलं वियत् ।
 गजयुग्मं वियत्सेन्दुर्वर्मान्तो दीर्घविन्दुमान् ॥ ९ ॥
 पञ्चाननाय हृदयं पीठमन्त्रः प्रकीर्तितः ।
 दद्यादासनमेतेन मूर्त्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ १० ॥
 अङ्गैः प्रणीतां गायत्रीं केशरेष्वर्चयेत् क्रमात् ।
 दलेषु पूजयेदेताः श्रीवौजाद्याः सुभूषिताः ॥ ११ ॥
 हुङ्कारीं खेचरीं चण्डां छेदनीं क्षेपणीं स्त्रियम् ।
 क्लीङ्कारीं क्षेमकारीञ्च लोके साधुधभूषणाम् ॥ १२ ॥
 फट्कारीमग्रतो बाह्ये कोदण्डशरधारिणीम् ।
 द्वारस्य पार्श्वयोः पूज्ये हैमवेचकराम्बुजे ॥ १३ ॥

जयाख्या विजयाख्या च किङ्कराय पदन्ततः ।
रक्ष रक्ष पदस्यान्ते त्वरितान्ना स्थिरो भव ॥ १४ ॥
वर्मास्त्रान्तेन मनुना किङ्करं तद्वहिर्यजेत् ।
लगुडं विभ्रतं कृष्णं कृष्णवर्चसमूर्ध्वजम् ॥ १५ ॥
आरण्यैर्वारुणैः पुष्पैरतिरम्यैः सुगन्धिभिः ।
पूजयेद्भूपदीपाद्यैर्नृत्यगीतैर्मनोहरैः ॥ १६ ॥
एवं सिद्धमनुर्मन्त्रो नरनारौनरेण्वरैः ।
मान्यते वत्सरादवाक् लक्ष्म्या जितधनेश्वरः ॥ १७ ॥
योनिगुण्डं प्रकल्प्यात्र कुर्याद्भोमं निजेच्छया ।
मल्लिकाकुसुमैर्हुत्वा वश्येदखिलं जनम् ॥ १८ ॥
कृत्वा द्रोहादिशमनं पलाशकुसुमैर्हुतम् ।
इक्षुखण्डैः शुभैर्हुत्वा महतीमृद्धिमाप्नुयात् ॥ १९ ॥
दीर्घमायुरवाप्नोति दूर्वाहोमेन साधकः ।
धान्यैः प्रक्षालितैर्हुत्वा त्रियमिष्टामवाप्नुयात् ॥ २० ॥
यवैर्धान्यसमृद्धिः स्याद् गोधूमैरिष्टसिद्धयः ।
तण्डुलैरक्षया सिद्धिः स्यादृद्धिर्महती तिलैः ॥ २१ ॥
मन्त्रो नीलोत्पलैर्हुत्वा नृपपत्नीं वशं नयेत् ।
प्रबुद्धैः पङ्कजैर्हुत्वा वशं नयति मेदिनीम् ॥ २२ ॥
अशोकैः पुत्रमाप्नोति मधुकैरिष्टमाप्नुयात् ।
फलैर्जम्बूवैर्हुत्वा लभते धनमौषितम् ॥ २३ ॥
पुष्पैः पाटलिसम्भूतैरिष्टमाप्नोति सुन्दरीम् ।
पुष्पैर्वकुलसम्भूतैः कीर्त्तिः स्यादनपायिनी ॥ २४ ॥
दीर्घमायुर्भवेदान्त्रैश्चम्पकैः काञ्चनं लभेत् ।
कुर्वीत सर्पपैर्होमं शत्रुनाशकरं सुधीः ॥ २५ ॥
पत्रैर्वकुलजैर्हुत्वा शीघ्रमुत्सादयेदरीन् ।
शाल्मलीपत्रहोमेन सपत्नान् नाशयेत् ध्रुवम् ॥ २६ ॥

कोद्रवैः कुण्डलैस्तद्वन्निखैर्बिम्बैर्मिथो हुनेत् ।
 माषहोमेन सूकः स्यादुन्मत्तोऽक्षैर्भवेदरिः ॥ २७ ॥
 अयुतं होमसंख्या स्याज्जपस्तावान् प्रकीर्तितः ।
 स्नानं तन्मन्त्रितं तोयं सर्वव्याधिहरं स्मृतम् ॥ २८ ॥
 तज्जप्तं चुलुकं तोयं मुखे क्षिप्तं विषापहम् ।
 आर्त्ताय भेषजं दद्यान्मन्त्रेणानेन मन्त्रितम् ॥ २९ ॥
 स भवेद् व्याधिनिर्मुक्तो मन्त्रस्यास्य प्रभावतः ।
 त्रिलोहौमुद्रिका तेन मनुना साधुसाधिता ॥ ३० ॥
 कृत्वा द्रोहादिशमनौ सर्वव्याधिविनाशिनौ ।
 सर्वसम्पत्प्रदा नित्यं सर्ववश्यकरी मता ।
 यद् यद्वाञ्छति मन्त्रज्ञस्तत्तदेकेन साधयेत् ॥ ३१ ॥
 मध्ये सरोजे दशपत्रयुक्ते मायां लिखेद्वाञ्छितसाध्यगर्भाम् ।
 तारादिवर्णान् दशपत्रसंस्थान् षट्कोणवीतं वसुधापुरस्थम् ॥ ३२ ॥
 कृत्वा द्रोहादिशमनं व्यालचौरभयापहम् ।
 विवृतं त्वरितायन्त्रं विशेषाद्भिजयप्रदम् ॥ ३३ ॥
 तारं ह्रं विलिखेत् सरोजकुहरे साध्याभिधानान्वितं
 मन्त्रार्णान् वसुसंख्यकान् वसुदलेष्वालस्थि तद्वाञ्छतः ।
 शक्त्या त्रिःपरिवेष्टितं घटगतं मध्यस्थमजाननं
 यन्त्रं वश्यकरं ग्रहादिभयहृत्क्ष्मीप्रदं कीर्तिदम् ॥ ३४ ॥
 कोष्ठानां शतमेकविंशतियुतं कृत्वा ध्रुवं मध्यतः
 साध्याब्धं त्वरितं शिवादि विलिखेत्तेखां विना मन्त्रवित् ।
 रेखाग्रेषु लसत् त्रिशूलमसक्तात् संजप्य सम्पातितं
 यन्त्रं खेडमहाभिचारशमनं वश्यावहं त्रीप्रदम् ॥ ३५ ॥
 एकाशीतिपदेषु टान्तविवरे साध्यं लिखेन्मध्यतः
 पश्चात् पंक्तिषु दिग्गतासु लिपिषो हंसं शिखान्तं लिखेत् ।
 शिष्टेस्त्रीशनिशाचरादि विलिखेत्क्ष्मीमनुं पंक्तिषु

ग्रस्तादिर्वषडन्तया त्वरितया वीतं चतुर्दिक्ष्वपि ॥ ३६ ॥

लान्तैः प्रवीतं कमलासनेन घटेन वीजं कमलाननेन ।

ससाधितं चक्रमनुग्रहाख्यं दद्याद् यथावत् कनकादिबद्धम् ॥ ३७ ॥

कृत्वापमृत्युरोगादिच्छेदभूतमन्त्राग्रहान् ।

जित्वा वर्षशतं पुत्तैः पीत्तैर्लक्षैश्च नन्दति ॥ ३८ ॥

श्रीसामा याया मासा श्रीसानोयाज्ञे ज्ञेया नोसा ।

माया नीला नाली यामा ज्ञेया लानीनीलायाज्ञा ॥ ३९ ॥

लिखेच्चतुःषष्टिपदेषु विद्यानीशादिकन्यादिरमामनुन्तु ।

वाह्ये ख्यावत्त्वरिताभिवीतं लान्तैश्च वीतं वरकाञ्चनस्थम् ॥ ४० ॥

देशे पुरे वा नगरे गृहे वा विनिक्षिपेच्चक्रमिदं यथावत् ।

तत्र ध्रुवं गोमहिषादिषुद्धिः सम्यक् प्रजाशस्यसमृद्धयः स्युः ॥ ४१ ॥

कवचं भगवांश्चण्डो मेरुः सर्गसमन्वितः ।

त्रिकर्तृकी समाख्याता विद्यावर्णत्रयात्मिका ।

द्विरुक्तैर्मन्त्रवर्णः स्यादङ्गकृतृप्तिरुदीरिता ॥ ४२ ॥

नीला नाभेरधस्तादङ्गणरुचिधरः कण्ठदेशात् सितास्या

युक्तैर्दंष्ट्राकरालैरुदरपरिगतैर्भीषणाङ्गैश्चतुर्भिः ।

दोषं कञ्चुं रथाङ्गं करसरसिरुहैर्धारयन्ती जटान्ते

स्फूर्जन्ती तां सुखण्डां भवतु भयहरी देवता या त्रिनेत्रा ॥ ४३ ॥

त्रिलक्षं प्रजपेदेनमाज्येनान्ते दशांशतः ।

हुत्वा पूर्वोक्तमार्गेण पूजयेत्तां त्रिकण्टकीम् ॥ ४४ ॥

त्रिशूलमुद्रां पाणिभ्यां बद्धात्मानं त्रिकण्टकीम् ।

ध्यायन् सृष्ट्वा जपेत् ग्रन्थं सद्यस्तं सुच्यति ग्रहः ॥ ४५ ॥

खे रुद्धा त्रिविर्गोऽयं विद्यावक्त्रा त्रिकण्टकी ।

मन्त्रार्णैरीशितैः कुर्यादङ्गषट्कं यथा पुरा ॥ ४६ ॥

पूर्वोक्तां देवतां ध्यायन् मन्त्रं त्रीणि शतं जपेत् ।

दशांशं सर्पिषा हुत्वा वश्येत्त्वरिता नरान् ॥ ४७ ॥

तारो माया वाग्भवान्ते नित्यक्लिन्ने मदद्रवे ।
 वाङ्माया वाङ्मजायान्तो मन्त्रः पञ्चदशाक्षरः ॥ ४८ ॥
 द्वाभ्यां द्वाभ्यां पुनर्द्वाभ्यां द्वाभ्यां पञ्चभिरक्षरैः ।
 वाचं विना समस्तेनाप्यङ्गषट्कमथाचरेत् ॥ ४९ ॥
 दीपं त्रिकोणवितलं सुरद्रुममनोहरम् ।
 कूजत्कोकिलनादाढ्यं मन्दमारुतसेवितम् ॥ ५० ॥
 शृङ्गपुष्पलताकीर्णं उदयचन्द्रदिवाकरम् ।
 स्मृत्वा सुराब्धिमध्यस्थं तस्मिन् माणिक्यमण्डपे ॥ ५१ ॥
 रत्नसिंहासनोपेते त्रिकोणोज्ज्वलकर्णिके ।
 पद्मे संचिन्तयेद् देवीं साक्षात्तैलोक्यमोहिनीम् ॥ ५२ ॥
 नित्यां भजे बालशशाङ्गचूडं पाशाङ्कुशैः कल्पलतां कपालम् ।
 हस्तैर्वहन्तीमरुणां त्रिनेत्रामास्फालयन्तं कलवल्लकीन्ताम् ॥ ५३ ॥
 त्रिलक्षं प्रजपेत् पीठं चतुःशक्तिसमन्वितम् ।
 आंपूर्वां द्राविणीं रामां शम्भुकोणे समर्चयेत् ॥ ५४ ॥
 आह्लादकारिणीं ज्येष्ठामोङ्काराभ्यां हुताशने ।
 पूजयेत् क्षोभिणीं रौद्रीमूकाराद्यान्निशाधिपे ॥ ५५ ॥
 वायौ यजेद् गुह्यशक्तिं वाग्भवाद्यां विचक्षणः ।
 मायाव्यमासनं दत्त्वा मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ ५६ ॥
 अत्र संपूजयेद्देवीं वक्ष्यमाणविधानतः ।
 अङ्गार्चना केशरेषु दलेष्वेताः समर्चयेत् ॥ ५७ ॥
 आद्या नित्या सुभद्रान्या मङ्गला नववीरिणी ।
 सुभगा दुर्भगा भूयः सप्तमी स्यान्मनोन्मनी ॥ ५८ ॥
 अष्टमी भद्ररूपा च वीणावादनतत्परा ।
 रक्ता मनोहरा द्रुत्यः सुवेशा मदमन्यराः ॥ ५९ ॥
 आद्यन्तयुग्मरहिताः स्तराः क्षीवविवर्जिताः ।
 विन्दन्ता मनवस्तासामनङ्गस्तरमन्मथाः ॥ ६० ॥

कामो मारश्च पञ्चेषुः पाशङ्कुशधनुर्भृतः ।

अपराङ्गिषङ्गाढ्या रक्ताः पूज्याः स्वभूषणाः ॥ ६१ ॥

मान्द्यं व्योमसर्गाढ्यं तेषां वीजमुदाहृतम् ।

रतिः स्याद्विरतिः प्रीतिरप्रीतिर्मतिदुर्मती ॥ ६२ ॥

धृतिः स्याद्विरतिस्तुष्टिरतुष्टिश्च दश स्मृताः ।

रक्ता वीणाकरा द्वे द्वे कामानां पार्श्वयोः स्थिताः ॥ ६३ ॥

सर्वाभरणसम्पन्नाः पूज्याः स्मरमुखाम्बुजाः ।

क्लीवौष्ठद्वयनिर्मुक्तसुराढ्यश्चतुराननः ॥ ६४ ॥

विन्दुमान् वीजमेतासां क्रमाल्लोकेश्वराश्च हि ।

एवं संपूजयेद्देवीं देवानामपि दुर्लभाम् ॥ ६५ ॥

परमैश्वर्यमाप्नोति प्रार्थयते वनिताजनैः ।

वाग्भवं मान्द्यं वीजं नित्यक्लिन्ने मदे पुनः ॥ ६६ ॥

द्रवे वल्लिवधूर्मन्त्रो द्वादशार्णोऽयमौरितः ।

ऋषिः स्यान्नोहनश्छन्दो त्रिवृन्नित्या च देवता ।

वाचा कृत्वा षडङ्गानि नित्यां ध्यायेन्निजेष्टदाम् ॥ ६७ ॥

अर्द्धेन्दुमौलिमरुणाममराभिवन्द्या-

मम्भोजपाशशृणिपूर्णकपालहस्ताम् ।

रक्ताङ्गरागवसनाभरणां त्रिनेत्रां

ध्यायेच्छिवस्य वनितां मदविह्वलाङ्गीम् ॥ ६८ ॥

चतुर्लक्षं जपित्वान्ते मधुराक्तैर्मधूकजैः ।

कुसुमैरयुतं हुत्वा तोषयेद्गुरुमात्मनः ॥ ६९ ॥

शक्तिपीठे यजेद्देवीं वक्ष्यमाणेन वर्त्मना ।

अङ्गान्यर्चेद् यथापूर्वं ततः शक्तीरिमा यजेत् ॥ ७० ॥

नित्या निरञ्जना क्लिन्ना क्लोदिनी मदनातुरा ।

मदद्रवा द्राविणी च द्रविणेत्यष्टशक्तयः ॥ ७१ ॥

नीलोत्पलकपालाढ्यकरा रक्ताम्बुजैश्चणाः ।

श्लोकपालान् यजेदन्ते वाहनायुधसंयुतान् ॥ ७२ ॥
 सिद्धमन्त्रो जपेन्नन्त्रो सहस्रं शयने स्थितः ।
 यां विचिन्त्य स्त्रियं रात्रौ सा समायाति तत्क्षणात् ॥ ७३ ॥
 वाङ्मायानन्तरं भूयो नित्यक्लिन्ने मदद्रवे ।
 द्विठान्तो रविसंख्याणो मन्त्रो वज्रप्रदायकः ॥ ७४ ॥
 अङ्गिराः स्यादृषिस्त्रिष्टुप्छन्दो मुनिभिरोरितम् ।
 वज्रप्रस्तारिणी प्रोक्ता देवताभीष्टदायिनी ॥ ७५ ॥
 वाग्भवेन षडङ्गानि विदध्यान्मन्त्रवित्तमः ।
 वज्रप्रस्तारिणीं ध्यायेत् समाहितमनास्ततः ॥ ७६ ॥
 रक्ताब्धौ रत्नपोते रविदलकमलाभ्यन्तरे सन्निषणां
 रक्ताङ्गीं रक्तमौलिस्फुरितशशिकलां स्मेरवक्त्रां त्रिनेत्राम् ।
 वीजापूरेशपाशाङ्कुशमदनधनुःसत्कपालानि हस्तै-
 र्विभ्राणामानताङ्गीं स्तनभरनमितामम्बिकामाश्रयामः ॥ ७७ ॥
 मन्त्रं मन्त्रो जपेन्नन्त्रं जपान्ते जुहुयात् पुनः ।
 अमृतं राजवृक्षोत्प्लैर्घृतमिश्रैः समिद्धरैः ॥ ७८ ॥
 शक्तिपीठे यजेद् देवीमरुणैः कुसुमादिभिः ।
 अङ्गानि केशरेषु स्युर्चनीया दलेष्विमाः ॥ ७९ ॥
 हृत्तेखा क्लेदिनी क्लिन्ना क्षोभिणी मदनातुरा ।
 निरञ्जना रागवती सप्तमी मदनावती ॥ ८० ॥
 मेखला द्राविणी पञ्चाङ्गेगवत्यपरा स्मरा ।
 कपालोत्पलधारिण्यः शक्तयो रक्तविग्रहाः ॥ ८१ ॥
 मातरो दिग्विदिच्छर्चाः पुनः पूज्याः दिगीश्वराः ।
 भजन् मन्त्रमनुं नित्यमर्चनादिभिरादरात् ॥ ८२ ॥
 दरिद्रो रोगनिर्मुक्तः स जीवेच्छरदां शतम् ।
 अस्त्रिन् मन्त्रे ततो मन्त्रो वशयेदखिलं जगत् ॥ ८३ ॥
 नित्यामन्त्रैरधः कुर्यान्मुखचालनमन्त्रहम् ।

अञ्जनं तिलकं पुष्पं धारयेन्मन्त्रितं सुधीः ॥ ८४ ॥
 ताम्बूलं मन्त्रितं खाहेन्मन्त्री स स्याज्जगत्प्रियः ।
 श्रीमाया मदनैः प्रोक्तो मन्त्रो वीजत्रयात्मकः ॥ ८५ ॥
 ऋषिः सम्मोहनशृङ्गो गायत्री देवता स्मृता ।
 विपुटाख्या विरक्तैस्तैर्वीजैरङ्गानि षट्क्रमात् ॥ ८६ ॥
 पारिजातवने रम्ये मण्डपे मणिकुट्टिमे ।
 रत्नसिंहासने रम्ये पद्मे षट्कोणशोभितैः ॥ ८७ ॥
 अधस्तात् कल्पवृक्षस्य निषण्णां देवतां स्मरेत् ॥ ८८ ॥
 चापं पाशाम्बुजसरसिजान्यङ्गुशं पुष्पशणान्
 बिभ्राणां तां करसरसिजै रत्नमौलिं त्रिनेत्राम् ।
 हेमाब्जाभां कुचभरनतां रत्नमञ्जीरकाञ्चीं
 ग्रैवेयाद्यैर्विलसिततनुं भावयेच्छक्तिमाद्याम् ॥ ८९ ॥
 चामरादर्शताम्बूलकरण्डकसमुद्भवान् ।
 वहन्तीभिः कुचार्त्ताभिर्दूतीभिः परिवारिताम् ॥ ९० ॥
 करुणास्मृतवर्षिण्या पश्यन्तीं साधकं दृशा ।
 भानुलक्षं जपेदेनं मनुं तावत् सहस्रकम् ॥ ९१ ॥
 विस्वारग्वधसम्भूतैर्मधुराक्तैः समिद्धरैः ।
 जवापुष्पैश्च जुहुयात्तोषयेदसुना गुरुम् ॥ ९२ ॥
 हृस्तेखाविहिते पीठे पूजयेत्तां यथाविधि ।
 अग्न्यादिषट्सु कोणेषु लक्ष्म्याद्याः परिपूजयेत् ॥ ९३ ॥
 लक्ष्मीं हेमप्रभां तन्वीं श्वराजयुगाभयाम् ।
 चक्रशङ्खगदाभोजधरं हेमनिभं हरिम् ॥ ९४ ॥
 पाशाङ्कुशाभयाभीष्टधरां गौरीं जवारुणाम् ।
 मृगटङ्गाभयाभीष्टधरं स्वर्णनिभं शिवम् ॥ ९५ ॥
 नीलोत्पलकरां सौम्यां रतिं काञ्चनसन्निभाम् ।
 धृतपाशाङ्कुशेष्वासं पुष्पेषुमरुणं स्मरम् ॥ ९६ ॥

पूर्ववन्निधियुग्मन्तु यजेदुभयपार्श्वयोः ।
 बहिरङ्गानि संपूज्य पूज्याः पत्रेषु मातरः ॥ ८७ ॥
 लोकेशान् वनितारूपानर्चयेत् सौम्यविग्रहान् ।
 इत्थं यः पूजयेद्देवीं निश्चयं मक्तिसमन्वितः ॥ ८८ ॥
 संप्राप्य कवितां दिव्यां प्राप्य लक्ष्मीमनश्वराम् ।
 सौभाग्यमतुलं लब्ध्वा विहरेत् सुचिरं भुवि ॥ ८९ ॥
 पाशाङ्कुशपुटा शक्तिभिर्गण्टीशो गगनं सकृत् ।
 परमेश्वरि शब्दान्ते द्विठान्तः प्रवणादिकः ॥ ९० ॥
 अन्वारूढा मनुः प्रोक्तस्त्रयोदशभिरक्षरैः ।
 द्वाभ्यामेकेन चैकेन द्वाभ्यां पञ्चभिरक्षरैः ।
 द्वाभ्यामङ्गानि षट् कुर्यात्ततो देवीं विचिन्तयेत् ॥ ९१ ॥
 रक्तामर्खाधिरूढां शशधरशकलां वज्रमौलित्रिनेत्रां
 पाशेनावद्धसाध्यां स्मरशरविवशां दक्षिणेनानयन्तीम् ।
 हस्तेनान्येन वेत्रं वरकनक मयं धारयन्तीं मनोज्ञं
 देवीं ध्यात्वेदजसं कुचभरनामितां दिव्यहारभिरामाम् ॥ ९२ ॥
 बाणलक्षं जपेन्न्यन्तमाज्येनान्ते जितेन्द्रियः ।
 दशांशं जुहुयाद्देवीं शक्तिपीठे समर्चयेत् ॥ ९३ ॥
 पाशादित्त्रयोक्षरोक्तेन विधानेन समाहितः ।
 आज्याब्जान्नहुतान्मन्त्री वाञ्छितं लभते वसु ॥ ९४ ॥
 लवणैर्मधुरासिक्तैर्ह्रीमिन वश्येन्नृपान् ।
 तेनैव विधिना मन्त्री वश्येद् वनितामपि ॥ ९५ ॥
 आलेख्य कोष्ठानि विकारसंख्यान्यस्तं चतुष्के प्रणयं सुसाध्यम् ।
 अन्येष्वथ द्वादशमन्त्रवर्णान् लिखेदिदं यन्मन्त्रशेषवश्यम् ॥ ९६ ॥
 माया हृद्भगवत्यन्ते माहेश्वरिपदं भजेत् ।
 अन्नपूर्णे ठयुगलं मनुः सप्तदशाक्षरः ।
 अङ्गानि मायया कुर्यात्ततो देवीं विचिन्तयेत् ॥ ९७ ॥

रक्तां विचित्रवसनां नवचन्द्रचूडा-
मन्त्रप्रदाननिरतां स्नानभारनम्राम् ।
मृत्यन्तमिन्दुशकलाभरणां विलोक्य
हृष्टां भजे भगवतीं भवदुःखहन्त्रीम् ॥ १०८ ॥

यथाविधि जपेन्मन्त्रं वसुयुग्मसहस्रकम् ।
साज्येनाब्देन जुहुयाद्दशांशं तदनन्तरम् ॥ १०९ ॥
शक्तिपीठे यजेद्देवीमङ्गलेश्वरायुधैः ।
प्रातरेनं जपेन्मन्त्रं नित्यमष्टोत्तरं शतम् ॥ ११० ॥
तस्मादन्नसमृद्धिः स्याच्छ्रिया सह महीयसी ।

माया पद्मावतिपदं ततः पावकवक्त्रभा ॥ १११ ॥
सप्तार्धो मनुराख्यातः सर्ववश्यप्रदायकः ।

अङ्गानि मायया कृत्वा ध्यायेत् त्रैलोक्यमोहिनीम् ॥ ११२ ॥
पद्मासनस्थां करपङ्कजाभ्यां रक्तोत्पले सन्दधतीं त्रिनेत्राम् ।
आविभ्रतीमाभरणानि रक्तां पद्मावतीं पद्ममुखीं नमामि

॥ ११३ ॥

पञ्चलक्षं जपेन्मन्त्रं दशांशैर्जुहुयाद् दृष्टैः ।
शक्तिपीठे यजेद्देवीमङ्गाद्यावरणान्विताम् ॥ ११४ ॥
किञ्चल्लोष्वङ्गपूजा स्यात् पूज्याः पत्रेषु मातरः ।
लोकपाला बहिः पूज्या स्तदस्त्राणि ततो बहिः ॥ ११५ ॥
इत्थं यो भजते मन्त्रं जपहोमार्चनादिभिः ।

सुभगः सर्वनारीणां भवेत् काम इवापरः ॥ ११६ ॥

षडक्षमध्ये प्रविलिख्य शक्तिं कोणेषु शिष्टानि षडक्षराणि ।
तद्वाङ्मतो मातृकयाभिधीतं पद्मावतीयन्त्रमिदं प्रशस्तम् ॥ ११७ ॥

तारं शिरसि विन्यस्येद्देवीं सञ्चिन्त्य भारतीम् ।

शक्तिबीजं न्यसेद्भाले संस्मृत्य भुवनेश्वरीम् ॥ ११८ ॥

अयसौ नेत्रयोर्न्यस्येद्वात्वा सूर्यं हुताशनम् ।

सुखहृत्ते च विन्यस्येद्वान्तं चन्द्रमनुं स्मरन् ॥ ११८ ॥
 जिह्वायां विन्यसेद् वीजं रमायास्तां विचिन्तयन् ।
 स्वाहाणौ गण्डयोर्न्यस्येत्तद्गजेन्द्रधिया सुधीः ॥ १२० ॥
 अमठन्यासमाख्यातं कुर्वन् प्रतिदिनं नरः ।
 कीर्तिश्रीकान्तिमेधानां वल्लभो भवति ध्रुवम् ॥ १२१ ॥
 इति श्रीसारदातिलके दशमः पटलः ॥

एकादशः पटलः ॥

ततो दुर्गामनुं वक्ष्ये दृष्टादृष्टफलप्रदाम् ।
 मायात्रिकर्णविन्दाव्यो भूयोऽसौ सर्गवान् भवेत् ॥ १ ॥
 पञ्चान्तकः प्रतिष्ठावान्भारुतो भौतिकासनः ।
 तारादिहृदयान्तोऽयं मन्त्रो वस्त्रचरात्मकः ॥ २ ॥
 ऋषिः स्यान्नारदश्छन्दो गायत्री देवता मनोः ।
 दुर्गा समीरिता सद्भिर्दुरितापन्निवारिणी ॥ ३ ॥
 नमस्कारविभुक्तेन मूलमन्त्रेण साधकः ।
 क्रमाद्यैः सह कुर्वीत षडङ्गानि यथाविधि ॥ ४ ॥
 सिंहस्था शशिशेखरा मरकतप्रख्या चतुर्भिर्भुजैः
 शङ्खं चक्रधनुःशरांश्च दधती नेत्रैस्त्रिभिः शोभिता ।
 आमुक्ताङ्गदहारकङ्कणरणत्काञ्चीकणन्नूपुरा
 दुर्गा दुर्गतिहारिणी भवतु वो रत्नोत्सवत्कुण्डला ॥ ५ ॥
 वसुलक्षं जपेन्मन्त्रं तिलैर्मधुरलोलितैः ।
 पयोऽन्धसावाजुहुयात्तत्सहस्रं जितेन्द्रियः ॥ ६ ॥
 पीठमित्यं यजेत् सम्यङ्नवशक्तिसमन्वितम् ।
 प्रभा माया जया सूक्त्या विशुद्धा नन्दिनी पुनः ॥ ७ ॥
 सुप्रभा विजया सर्वसिद्धिदा नव शक्तयः ।

स्वरैर्ऋस्वत्रयक्तीवरहितैः पूजयेदिमाः ॥ ८ ॥
 प्रणवानन्तरं वज्रनखदंष्ट्रायुधाय च ।
 महासिंहाय वर्मास्त्रनतिः सिंहमनुर्मतः ॥ ९ ॥
 दद्यादासनमेतेन मूर्त्तिं मूलेन कल्पयेत् ।
 तस्यां प्रपूजयेन्मूर्त्तौ देवीमावाह्य मन्त्रवित् ॥ १० ॥
 अङ्गावृत्तिं पुराभ्यर्च्य शक्तीः पत्रेषु पूजयेत् ।
 जया च विजया कीर्त्तिः प्रीतिः पञ्चात् प्रभा पुनः ॥ ११ ॥
 अङ्गा मेधा श्रुतिः प्रोक्ता स्वनामाद्यक्षरादिकाः ।
 पत्राग्रेष्वर्चयेदष्टावायुधानि यथाक्रमम् ॥ १२ ॥
 शङ्खचक्रगदाखड्गपाशाङ्कुशशरान् धनुः ।
 लोकेश्वरांस्ततो बाह्ये तेषामस्त्राण्यनन्तरम् ॥ १३ ॥
 इत्थं जपादिभिर्मन्त्रैः जपसिद्धिविधानवित् ।
 कुर्यात् प्रयोगानेतेन मनुना सुमनोषितान् ॥ १४ ॥
 प्रतिष्ठाप्य विधानेन कलसान्नव शोभनान् ।
 रत्नहेमादिसंयुक्तान् पदेषु नव संस्थितान् ॥ १५ ॥
 मध्यस्थे पूजयेद्देवीमितरेषु जयादिकाः ।
 संपूज्य गन्धपुष्पाद्यैरभिषिञ्चेन्नराधिपम् ॥ १६ ॥
 राजा विजयते शत्रून् योधको विजयश्रियम् ।
 प्राप्नोति रोगौ दीर्घायुः सर्वव्याधिविवर्जितः ॥ १७ ॥
 बन्ध्याभिषिक्ता विधिना लभते तनयं वरम् ।
 मन्त्रेणानेन संजप्तमाज्यं क्षुद्रग्रहापहम् ।
 गर्भिणीनां विशेषेण जप्तं भक्ष्यादिकं तथा ॥ १८ ॥
 मध्ये तारे वीजवन्तः स्वसाध्यं पञ्चेष्वष्टौ मन्त्रवर्णान् विलिख्य ।
 त्रिष्टुब्बीतं वेष्टितं मातृकार्णैर्यन्त्रं दौर्गं भूपुरस्थं विदध्यात् ॥ १९ ॥
 क्षुद्रभूतमहारोगसर्पचौरनिवारणम् ।
 विजयं श्रीप्रदं पुंसां गर्भिणीनां सुतप्रदम् ॥ २० ॥

भ्रान्तं चिरं सनयनं श्वेतमर्दिनि ठहयम् ।
 अष्टाक्षरीयमाख्याता विद्या महिषमर्दिनी ॥ २१ ॥
 महिषामोहिके हुँ फट् स्वाहेति परिकीर्तितम् ।
 महिषशत्रो यावँ हुँ फट् शिरः समुदाहृतम् ॥ २२ ॥
 महिषं द्वेषय हन्तं हुँ फडन्तं शिखामनुः ।
 महिषं हन युग्मान्ते देवि हुँ फट् तनुच्छदम् ॥ २३ ॥
 महिषान्ते सूदनि हुँ फडन्तं मन्त्रमौरितम् ।
 मन्त्रैरेतैर्जातिपुष्पैः पञ्चाङ्गानि प्रकल्पयेत् ॥ २४ ॥
 गारुडोपलसन्निभां मणिमयकुण्डलमण्डितां
 नौमि भालविलोचनां महिषोत्तमाङ्गनिषेदुषीम् ।
 चक्रशङ्खकपाणखेटककरालकार्मुकशूलकान्
 तर्जनीमपि बिभ्रतीं निजवाहुभिः शशिशेखराम् ॥ २५ ॥
 अष्टलक्षं जपेन्मन्त्रं तत्सहस्रं तिलैः शुभैः ।
 हुत्वा प्रागौरिते पीठे यजेन्महिषमर्दिनीम् ॥ २६ ॥
 संपूज्याङ्गानि पत्रेषु दुर्गाख्यां वरवर्णिनीम् ।
 आर्याह्वयां तृतीयाञ्च चतुर्थीं कनकप्रभाम् ॥ २७ ॥
 पञ्चमीं कृत्तिकां संज्ञां षष्ठीमप्यभयप्रदाम् ।
 कन्यां सूरुपां प्रयजेन्मन्त्री दीर्घस्वरैः क्रमात् ॥ २८ ॥
 यजेद्देवेष्वायुधानि चक्रशङ्खासिखेटकान् ।
 बाणं बाणासनं शूलं कपालं तर्जनीं क्रमात् ॥ २९ ॥
 लोकपालाः पुनः पूज्यास्तदस्त्राणि ततः परम् ।
 वश्येत्तिलहोमेन नरान्नरपतीनपि ॥ ३० ॥
 सिद्धार्थैर्जुहुयान्मन्त्री रोगान्मुच्येत तत्क्षणात् ।
 पद्मैर्हुत्वा जयेच्छत्रून् दूर्वाभिः शान्तिमाप्नुयात् ॥ ३१ ॥
 पलाशकुसुमैः पुष्टिं धान्यैर्धान्यश्रियं व्रजेत् ।
 काकपक्षैः कृतो होमो द्वेषं वितनुते नृणाम् ॥ ३२ ॥

मरिचहोमान्तरणं रिपुराप्नोति सर्वथा ।
 क्षुद्रारिचौरभूताद्यान् ध्यात्वा देवीं विनाशयेत् ॥ ३३ ॥
 तारो दुर्गे युगं रक्तमन्थारूढं सलोचनम् ।
 द्विठान्ता जयदुर्गेयं विद्या वेद्या-दशाक्षरौ ॥ ३४ ॥
 तारादि दुर्गे हृदयं दुर्गे शिर उदीरितम् ।
 दुर्गायै स्याच्छिखा वर्मभूतरक्षिणि कीर्त्तितम् ॥ ३५ ॥
 तारादि दुर्गे हितयं रक्षिष्यन्ति समीरितम् ।
 तारादि दुर्गे युगलं रक्षिष्यन्तमुदीरितम् ॥ ३६ ॥
 कालाभ्रां तां कटाक्षैररिकुलभयदां मौलिवद्वन्दुलेखां
 शङ्खं चक्रं कपाणं त्रिशिखमपि करैरुद्वहन्तीं त्रिनेत्राम् ।
 सिंहस्कन्धाधिरूढां त्रिभुवनमखिलं तेजसा पूरयन्तीं
 ध्यायेद् दुर्गां जयाख्यां त्रिदशपरिवृतां सेवितां सिद्धिकारिः ॥ ३७ ॥
 बाणलक्षं जपेन्नन्त्रं श्रुतेन जुहुयान्ततः ।
 दशशं संस्कृते वज्रौ ब्राह्मणानपि भोजयेत् ॥ ३८ ॥
 अष्टाक्षरोदिते पीठे पूजयेत् पूर्ववत् सुधीः ।
 मन्त्रं जपन् विंशलक्षं शक्रं हन्याद्विशेषतः ॥ ३९ ॥
 प्रजपेद् व्यवहारादौ तत्रापि विजयी भवेत् ।
 अर्चयेदस्त्रशस्त्राणि युद्धार्थी विद्ययानया ॥ ४० ॥
 ज्वल ज्वल पदस्थान्ते शूलिनीश्चपदन्ततः ।
 दुष्टग्रहे हुमस्त्रान्ते खड्गजायावधिर्मनुः ॥ ४१ ॥
 भूतन्द्रियाक्षरैः प्रोक्तो क्षुद्रग्रहविनाशनः ।
 ऋषिदीर्घतपाः प्रोक्तः ककुप्कन्द उदाहृतम् ॥ ४२ ॥
 शूलिनी देवता प्रोक्ता समस्तसुरवन्दिता ।
 दुर्गे हृदरदे शीघ्रं विन्दुवासिनि तच्छिखा ॥ ४३ ॥
 असुरान्ते मर्दिनी स्याद् युद्धपूर्वप्रिये पुनः ।
 त्रासय हितयं धर्मदेवसिद्धसुपूजिते ॥ ४४ ॥

नन्दिनि स्यात् क्षुद्रयुगं महायोगेश्वरि क्रमात् ।

शूलिन्याद्या हुँफडन्ता पञ्चाङ्गमनवः स्मृताः ॥ ४५ ॥

अध्यारूढां सृगेन्द्रं सजलजलधरश्यामलां हस्तपद्मैः

शूलं बाणं कृपाणन्वसिजलजगदाबाणपाशान् वहन्तीम् ।

चन्द्रोत्तंसां त्रिनेत्रां चतसृभिरसिना खेटकं बिभ्रतीभिः

कन्याभिः सेव्यमानां प्रतिभयभयदां भूतिनीं भावयामि ॥ ४६ ॥

मनुमेनं जपेन्मन्त्रौ वर्णलक्षं विचक्षणः ।

सर्पिषान्नेन जुहुयात्तद्दशंशेन साधकः ॥ ४७ ॥

प्रागुक्ते पूजयेत् पीठे वक्ष्यमाणेन वर्त्मना ।

विधाय पूजामङ्गानां पूज्याः पत्रेषु शक्तयः ॥ ४८ ॥

दुर्गाद्या वरदाविन्ध्यवासिन्यसुरमर्दिनी ।

युद्धप्रिया पञ्चमी स्याद्देवेशि त्वं सुपूजिता ॥ ४९ ॥

सप्तमी नन्दिनी प्रोक्ता महायोगेश्वरी परा ।

दलाग्रेषु तदस्त्राणि चक्रं शङ्खमसिं पुनः ॥ ५० ॥

दलेषु चापशूलानि पाशं पञ्चाद् दिशोऽधिपान् ।

इत्थं जपादिभिः सिद्धः कुर्यात् कर्म निजैस्सितम् ॥ ५१ ॥

अष्टोत्तरसहस्रं यस्तिष्ठैस्त्रिमधुराङ्गुतैः ।

नित्यं प्रजुहुयात्तस्य शक्तिः स्यादतिमानुषी ॥ ५२ ॥

अष्टोत्तरशतं नित्यं सर्पिषा जुहुयान्नरः ।

वाञ्छितं वत्सरादर्वाक् प्राप्नोति महतीं श्रियम् ॥ ५३ ॥

दूर्वाहोमो भवेन्नृणां सर्ववाञ्छितसिद्धिदः ।

कुरिकाद्यानि शस्त्राणि जप्तानि मनुनामुना ॥ ५४ ॥

सम्पाताज्यविलिप्तानि वितन्वन्ति जर्याश्रयम् ।

अश्वत्यकसमिद्धिर्वा तिलैर्वा मधुरोद्धितैः ॥ ५५ ॥

होमो वशयति क्षिप्रमीप्सितान् मन्त्रितो नरान् ।

उद्यदायुधहस्तां तां देवीं कालवनप्रभाम् ॥ ५६ ॥

ध्यात्वात्मानं जपेन्मन्त्रं स्पृष्ट्वा त्तं मुञ्चति ग्रहः ।
 सर्पाखुवृश्चिकादीनां विषमाशु विनाशयेत् ॥ ५७ ॥
 मनुनानेन विधिवन्मन्त्रः सिद्धिमुपेयिवान् ।
 मन्त्रेणानेन संजप्तान् बाणानादाय योधकः ॥ ५८ ॥
 विमुञ्चेत् प्रतिसेनायां सा द्रुतं विद्रुता भवेत् ।
 शूलपाशधरां देवीं ध्यात्वात्मानमनाकुलः ॥ ५९ ॥
 प्रविशेद् युद्धदेशं यो जित्वा याति स निर्वृतिम् ।
 जुहुयात्तिलसिद्धार्थैर्लक्ष्ममेकं यथाविधि ॥ ६० ॥
 नामयुक्तं जपेन्मन्त्रं यस्यासौ मृतिमेष्यति ।
 गुटिकां गोमयोत्पन्नां हुत्वा चोत्तरसंख्यया ॥ ६१ ॥
 सप्ताहात् कुरुते मन्त्री विद्वेषं स्निग्धयोर्मिथः ।
 गृहीत्वा गोमयं व्योम्नि त्रिसहस्रं जपेत्ततः ॥ ६२ ॥
 गमिष्यतां द्वारदेशे निखातं स्तम्भनं भवेत् ।
 बहुनोक्तेन किं सर्वं साधयेन्मनुनामुना ॥ ६३ ॥
 उत्तिष्ठपदमाभाष्य गुरुः शिष्ये पदं पुनः ।
 पितामहः सनेत्रेन्दुः स्वर्पिषि स्वाभयञ्च मे ॥ ६४ ॥
 समुपस्थितमुच्चार्य यदि शक्यमनन्तरम् ।
 अशक्यं वा पुनस्तन्मे वदेद्भगवतीन्ततः ॥ ६५ ॥
 शमयाग्निं बधूः सप्तत्रिंशद्वर्णात्मको मनुः ।
 ऋषिरारण्यकः प्रोक्तश्छन्दोऽनुष्टुबुदाहृतम् ॥ ६६ ॥
 देवता नवदुर्गाद्या सर्वदुर्गतिमोचनी ।
 पदाष्टसन्धिषु गुदलिङ्गाधारोदरेषु च ॥ ६७ ॥
 पार्श्वहृत् स्तनकण्ठेषु पुनर्बाह्वष्टसन्धिषु ।
 मुखनासाकपोलाच्चिकर्णभूमध्यमूर्धसु ॥ ६८ ॥
 यन्त्रक्षराणि विन्यसेद् देवताभावसिद्धये ।
 षड्भिष्वतुर्भिरष्टाभिरष्टभिः षड्भिरिन्द्रियैः ।

मन्त्रार्णैरङ्गकृत्तिः स्याज्जालियुक्तैर्यथाक्रमम् ॥ ६८ ॥
 सौवर्णस्वजमध्यगां त्रिनयनां सौदामिनीसन्निभां
 चक्रं शङ्खवराभयानि दधतीमिन्दोः कलां विभ्रतौम् ।
 ग्रैवेयाङ्गदहारकुण्डलधरामाखण्डलाद्यैः स्तुतां
 ध्यायेद्विन्ध्यनिवासिनीं शशिमुखीं पार्श्वस्थपञ्चाननाम् ॥ ७० ॥

एवं ध्यात्वा जपेत्तत्तत्तुष्कं तद्दशंशतः ।

शुहुयाङ्गविषा मन्त्री शालिभिः सर्पिषा तिलैः ॥ ७१ ॥

प्रागौरिते यजेत् पीठे देवीमङ्गणैः सह ।

अङ्गपूजा यथापूर्वं दलमूलेष्विमाः पुनः ॥ ७२ ॥

आर्यां दुर्गांथ भद्राख्या भद्रकाली ततोऽम्बिका ।

धर्माख्या वेदगर्भाख्या क्षेमङ्कर्यष्टशक्तयः ॥ ७३ ॥

अस्त्राणि पत्रमध्येषु चक्रशङ्खासिखेटकान् ।

बाणकोदण्डशूलानि कपालान्तानि पूजयेत् ॥ ७४ ॥

ब्राह्माद्याः स्युर्दलाग्रेषु लोकपालास्ततः परम् ।

सिद्धमन्त्रप्रयोगेषु देवीमित्थं विचिन्तयेत् ॥ ७५ ॥

कालपावकसन्निभां कलितार्द्धचन्द्रशिरोरुहां

भालनेत्रविभीषणां भयदायिसिंहनिषेदुषीम् ।

चक्रशङ्खकपाणखेटकचापबाणकरोटिकां

शूलवाहिभुजां भजे विजिताखिलासुरसैनिकाम् ॥ ७६ ॥

प्रातःस्नानरतो नित्यमष्टोत्तरसहस्रकम् ।

जपेत्तस्याशु सिध्यन्ति धनधान्यादिसम्पदः ।

अनेनैव विधानेन गृहक्षेत्ररिपून् जयेत् ॥ ७७ ॥

नाभिमात्रोदके स्थित्वा देवीमर्कगतां स्मरन् ।

जपेदष्टोत्तरशतं लभते महतीं श्रियम् ॥ ७८ ॥

अयुतं वटवृक्षोत्थैः सशृङ्गैरर्चयेत्तुल्ये ।

होमं समिधरैः कुर्यान्नाशयेदापदां कुलम् ॥ ७९ ॥

घोराभिचारान् भूतादीन् शमयेद्दिधिनामुना ।
 अपामार्गसमिद्धिर्वा तिलैर्वा काननोद्भवैः ॥ ८० ॥
 सर्षपैर्वा कृतो होमः क्षुद्रापस्मारनाशनः ।
 अभौष्टसिद्धेर् जुहुयादार्कर्मन्त्रौ समिद्धरैः ॥ ८१ ॥
 सहस्रमर्कवारादिदिवसान् दश संयतः ।
 सारान् शुङ्गान् समादाय सकलान् मनुनामुना ॥ ८२ ॥
 जुहुयादेधिते वङ्गौ सप्तरात्रमतन्द्रितः ।
 साधयेदखिलं शश्वदभीष्टं मन्त्रवित्तमः ॥ ८३ ॥
 कुसुमैर्वशयेद्दिप्रान् नृपतीन् पद्महोमतः ।
 तत्पत्नीरुत्पलैः पुष्पैर्वैश्यान् कङ्कारहोमतः ॥ ८४ ॥
 शूद्रान् लवणहोमेन जातीपुष्पैः सतां पुनः ।
 ब्रीहिभिर्जुहुयान्नित्यं वत्सराद् ब्रीहिमान् भवेत् ॥ ८५ ॥
 दूर्वाहोमेन दीर्घायुर्मधुना रत्नवान् भवेत् ।
 अन्नैरन्नसमृद्धिः स्यादाज्येन लभते धनम् ॥ ८६ ॥
 गोदुग्धेन गवां वृद्धिमाप्नुयान्नात्र संशयः ।
 ज्वरे गर्भे ग्रहे सर्पे तर्जन्या संसृशन् जपेत् ॥ ८७ ॥
 निधायग्रे जपेन्नन्त्रमष्टोत्तरसहस्रकम् ।
 सन्ध्यासु पञ्चमात्रेण वशमायाति वाञ्छितम् ॥ ८८ ॥
 अभ्यर्च्य देवीमनले तीक्ष्णतैलेन मन्त्रवित् ।
 हुत्वायुतं निधायग्रे तीक्ष्णान् स्त्रिंशच्छरान् पुनः ॥ ८९ ॥
 तेषु सम्पातयेद्भूयः सृष्ट्वा तान्नियुतं जपेत् ।
 वेधयेत् परसेनायां क्षणान्नष्टा दिशो दश ॥ ९० ॥
 प्राप्नुयान्नष्टसंज्ञा सा पलायनपरायणा ।
 जपित्वा स्मितमुञ्चानां कुडवं कुलिकोदरे ॥ ९१ ॥
 विकिरेच्छत्रुसेनायां गूढश्छत्रपलादिषु ।
 ज्वरमारीमहारोगैः पीडिता सैन्यनायकैः ॥ ९२ ॥

परस्परविरोधेन नश्येत् सेना ततः परम् ।
 सेनासंस्तम्भने मन्त्री कारस्करसमुद्भवैः ॥ ८३ ॥
 पुष्पैः सहस्रं जुहुयादुत्पलैस्तान्निवारयेत् ।
 अङ्गारवारे कुलिके जम्बा भस्म चितोद्भवम् ॥ ८४ ॥
 निक्षिपेन्मूर्ध्नि रिपोर्विद्विष्टो देशतो व्रजेत् ।
 मरुन्निपातितैः पत्नैः कारस्करसमुद्भवैः ॥ ८५ ॥
 तस्य पादरजोयुक्तैर्होमादुच्चाटयेदरीन् ।
 कारस्करमयीं कृत्वा प्रतिमामतिशोभनाम् ॥ ८६ ॥
 जम्बा प्रतिष्ठितप्राणां हृदयेदङ्गशः पुनः ।
 काकोलूकवसायुक्तमष्टोत्तरसहस्रकम् ॥ ८७ ॥
 कृष्णपक्षचतुर्दश्यां श्मशाने हव्यवाहने ।
 जुहुयात् म्रियतेऽरातिरेवमेव दिनत्रयात् ॥ ८८ ॥
 उन्नतसविधा होमान्मत्ताः स्युः शत्रवः क्षणात् ।
 उलूककाक्रयोः पक्षैस्तद्वसारक्तसंयुतैः ॥ ८९ ॥
 जुहुयाद्भिषि कान्तारि शत्रुः कालातिथिर्भवेत् ।
 शत्रोः प्रतिकृतिं मन्त्री प्रतिष्ठितसमीरणाम् ॥ ९० ॥
 विषाष्टकविलिप्ताङ्गीमत्युष्णे निक्षिपेज्जले ।
 ज्वराक्रान्तो भवेच्छीघ्रं तं नयेद् यमसादनम् ॥ ९१ ॥
 तर्जनीं त्रिशिखं दोर्भ्यां धारयन्तीं भयङ्करीम् ।
 रक्तां ध्यात्वा रवेर्विम्बे प्रजपेद्युतं मनुम् ॥ ९२ ॥
 मारयेदचिरादेव रिपून् बन्धुसमन्वितान् ।
 खड्गखेटकरां क्रुद्धां सन्नद्धां भानुमण्डले ॥ ९३ ॥
 ध्यात्वा मन्त्रं जपेन्मन्त्री पूर्ववद्भाषयेदरीन् ।
 चापबाणधरां भीमां सिंहस्थां ज्वलनोपमाम् ॥ ९४ ॥
 सृजन्तीं बाणनिवहान् धावन्तीं तादृशं रिपुम् ।
 ध्यात्वा जपेन्मन्त्रमिममयुतं तोयमध्यगः ॥ ९५ ॥

रिपूंश्च परसेनाञ्च द्रुतमुच्चाटयेद् भ्रुवम् ।
 अनित्यकसमिहोमान्मुच्यते रोगतो गजः ॥ १०६ ॥
 पुष्पैस्तदीयैर्वशयेन्मधुराक्तैर्मतङ्गजान् ।
 रक्षायै पञ्चगव्येन लिपेज्जप्तेन दन्तिनः ॥ १०७ ॥
 गव्याज्यतिलसिद्धार्थैरनित्यकसमिह्वरैः ।
 दुग्धान्नपञ्चमव्याभ्यां तण्डुलेन घृतेन च ॥ १०८ ॥
 एतैः पृथक् पृथग्द्रव्यैरष्टोत्तरसहस्रकम् ।
 जुहुयाद्दिनशो विप्रान् भोजयेन्मधुरादिभिः ॥ १०९ ॥
 गुरवे दक्षिणां दद्याद् वस्त्राभरणसंयुताम् ।
 मातङ्गाश्च तुरङ्गाश्च वर्द्धन्ते विधिनामुना ॥ ११० ॥
 सर्वव्याधिविनिर्मुक्ता क्षुद्रपीडाविवर्जिताः ।
 कारयेद् ब्रह्महृत्क्षेण शिल्पिनायुधपञ्चकम् ॥ १११ ॥
 शङ्खखड्गरथाङ्गानि शार्ङ्गं कौमोदकीं क्रमात् ।
 पञ्चगव्येषु निःक्षिप्य तानि सृष्ट्वा जपेन्मनुम् ॥ ११२ ॥
 सम्यक् पञ्चसहस्राणि तेषु सम्पातयन् पुनः ।
 तावदाज्येन जुहुयान्मन्त्रैः स्वैः पूजयेत् क्रमात् ॥ ११३ ॥
 उद्धृत्य पञ्चगव्येभ्यः पूर्ववत् प्रजपेन्मनुम् ।
 अवटान् पञ्च निखनेद्दिक्षु मध्यादिषु क्रमात् ॥ ११४ ॥
 अवटेष्वेषु पूर्णेषु पञ्चगव्येन साधकः ।
 आयुधानि प्रजप्तानि पञ्चघोषपुरःसरम् ॥ ११५ ॥
 विन्यसेत्तेषु मध्यादि पूजां कुर्याद् यथा पुरा ।
 वालुकाभिः समापूर्य्य सृङ्गिः कुर्यात् समस्थलम् ॥ ११६ ॥
 बलिञ्च विकिरेत्तत्र तेषां मन्त्रैर्यथाक्रमम् ।
 विष्णुमन्त्रेण च त्रिंशत्पञ्चमस्तुतम् ॥ ११७ ॥

श्वेताकृतकमूलेन रक्तचन्दनदाहणा ।
 इभभग्नेन निम्बेन दन्तिदन्तेन वा कृतम् ॥ २१ ॥
 विघ्नेश्वरं समभ्यर्च्य शीतांशुग्रहणे जपेत् ।
 सृष्ट्वा मन्त्री निराहारस्तं शिखायां समुदहन् ।
 युद्धेषु व्यवहारादौ विजयश्रियमाप्नुयात् ॥ २२ ॥
 मन्त्रेणानेन संजप्त्वा रोचनाम्बुदसंयुता ।
 तिलकक्रियया सर्वान् वशं नयति मानवान् ॥ २३ ॥
 अनुलोमविलोमस्थवीजेनासनमालिखेत् ।
 नवनीते समभ्यर्च्य सृष्ट्वा प्राणमनुं जपेत् ॥ २४ ॥
 अष्टोत्तरशतं भूयान्मूलमन्त्रं प्रजल्प्य तत् ।
 भक्त्येन्मौनमास्थाय यामिन्यां सप्तवासरम् ॥ २५ ॥
 स वश्यो जायते शीघ्रं साधकस्य न संशयः ।
 त्रीशक्तिस्मरभूविघ्नवीजानि प्रथमं वदेत् ॥ २६ ॥
 ङेऽन्तं गणपतिं पञ्चाद्वरान्ते वरदं पदम् ।
 उक्त्वा सर्वजनं मेऽन्ते वशमानय ठहयम् ॥ २७ ॥
 अष्टाविंशत्यक्षरोऽयं ताराद्यो मनुरीरितः ।
 गणकः स्वाष्टषिष्कन्दो गायत्री त्रिवृदन्विता ॥ २८ ॥
 महागणपतिः प्रोक्तो देवता देववन्दिता ।
 षड्वीजस्थस्ववीजेन दीर्घभाजा प्रकल्पयेत् ॥ २९ ॥
 षडङ्गानि मनोरस्य यथाविधि विधानवित् ।
 नवरत्नमयं द्वीपं स्मरेदिक्षुरसाम्बुधौ ॥ ३० ॥
 तद्द्वीचिधौतपर्यन्तं मन्दमारुतसेवितम् ।
 मन्दारपारिजातादिकल्पवृक्षलताकुलम् ॥ ३१ ॥
 तद्भूतलच्छायाभिररुणीकृतभूतलम् ।
 उद्यद्दिनकरेन्दुभ्यामुज्जासितदिगन्तरम् ॥ ३२ ॥
 तस्य मध्ये पारिजातं नवरत्नमयं स्मरेत् ।

ऋतुभिः सेवितं षड्भिरनैशं प्रीतिवर्द्धनैः ॥ ३३ ॥
 तस्याधस्तान्महापीठे रतिके मातृकाम्बुजे ।
 षट्कोणान्तस्त्रिकोणस्थं महागणपतिं स्मरेत् ॥ ३४ ॥
 हस्तौन्त्राननमिन्दुचूडमरुणच्छायं त्रिनेत्रं रसा-
 दाश्लिष्टं प्रियया सपद्मकरया स्वाङ्गस्थया सन्ततम् ।
 बीजाधूरगदाधनुस्त्रिशिखयुक्चक्राञ्जपाशोत्पलं
 ग्रीह्यग्रं स्रविषाणरत्नकलसान् हस्तैर्वहन्तं भजे ॥ ३५ ॥
 गण्डपालीगलहामपूरलालसमानसान् ।
 द्विरेफान् कर्णतालाभ्यां वारयन्तं मुहुर्मुहुः ॥ ३६ ॥
 क्रराग्रधृतमाणिक्यकुम्भवक्त्रविनिःसृतैः ।
 रत्नवर्षैः प्रीणयन्तं साधकं मदविह्वलम् ॥ ३७ ॥
 माणिक्यमुकुटोपेतं वस्त्राभरणभूषितम् ।
 ध्यायेन्मन्त्रं जपेन्मन्त्री चतुर्लक्षं समाहितः ॥ ३८ ॥
 चतुःसहस्रसंयुक्तं चत्वारिंशत्सहस्रकम् ।
 दशांशं जुहुयाद् द्रव्यैरष्टभिर्मोदकादिभिः ॥ ३९ ॥
 तर्पयेद्दिनशो विघ्नं प्रागुक्तेनैव वर्त्मना ।
 प्रागुक्ते पूजयेत् पीठे विधिना गणनायकम् ॥ ४० ॥
 त्रिकोणबाह्ये पूर्वादिचतुर्दिक्षु समर्चयेत् ।
 अग्रस्थविल्ववृक्षाधः श्रियं श्रीपतिमर्चयेत् ॥ ४१ ॥
 पद्मयुग्मधरा पद्मा शङ्खचक्रधरो हरिः ।
 दक्षिणे वटवृक्षाधो गौरीं गौरीपतिं यजेत् ॥ ४२ ॥
 पाशाङ्कुशधरा गौरी टङ्कशूलधरो हरिः ।
 पश्चिमे पिप्पलस्याधो रतिं रतिपतिं यजेत् ॥ ४३ ॥
 रतिरुत्पलहस्ताद्या कोदण्डास्त्रधरः स्मरः ।
 सौम्ये प्रियङ्गुवृक्षाधो महीं पोत्रिणमर्चयेत् ॥ ४४ ॥
 शुकव्रीह्यग्रहस्ताभूर्गदाचक्रधरः पतिः ।

देवाग्रे पूजयेत्तन्मोसहितं गणनायकम् ॥ ४५ ॥
 षट्कोणेषु च संपूज्या आमोदाद्याः प्रियान्विताः ।
 आमोदं सिद्धिसहितमग्रकोणे समर्चयेत् ॥ ४६ ॥
 समृद्ध्या युतमभ्यर्चेत् प्रमोदं वज्रिकोणतः ।
 सुमुखं कान्तिसंयुक्तमीशकोणे समर्चयेत् ॥ ४७ ॥
 दुर्मुखं मदनावत्या यजेद्दक्षकोणके ।
 विघ्नं मदभ्रमायुक्तं कोणे नैशाचरेऽर्चयेत् ॥ ४८ ॥
 वायव्ये विघ्नकर्त्तारं द्राविण्या सह संयजेत् ।
 पाशाङ्कुशाभयाभीष्टधारिण्योऽवशविग्रहाः ॥ ४९ ॥
 गण्डभित्तिगलद्दानपूरधौतमुखाम्बुजाः ।
 विघ्नास्तत्प्रमदाः सर्वाः सदा घूर्णितलोचनाः ॥ ५० ॥
 एकहस्तदृताम्बोजा इतरालिङ्गितप्रियाः ।
 षट्कोणपार्श्वयोः पूज्यौ शङ्खपद्मनिधी क्रमात् ॥ ५१ ॥
 निजप्रियाभ्यां सहितौ पूर्वोदौरितलक्षणी ।
 केशरेष्वङ्गपूजा स्याद् ब्रह्मराद्याः पद्ममध्यगाः ॥ ५२ ॥
 बहिर्लोकेश्वराः पूज्या वज्रादीनि ततः परम् ।
 इत्थं जपादिभिः सिद्धः प्रयोगान् सुमनीषितान् ॥ ५३ ॥
 साधयेदष्टभिर्द्रव्यैरन्यैर्वा कल्पनोदितैः ।
 पद्महोमेन भूपालांस्तत्पत्नीरुत्पलैः शुभैः ॥ ५४ ॥
 मन्त्रिणः कुमुदैः फुल्लैर्विप्रान् पिप्पलसम्भवैः ।
 समिहरेर्नरपतीनुदुम्बरसमुद्भवैः ॥ ५५ ॥
 प्लक्षैर्वैश्यान् वटोद्भूतैः शूद्रान्मन्त्री वशं नयेत् ।
 मधुना स्वर्णलाभः स्याद् गोदुग्धेन लभेत गाः ॥ ५६ ॥
 आज्यहोमेन महतीं श्रियमाप्नोति मानवः ।
 दध्ना सर्वसमृद्धिः स्यादन्नैरन्नपतिर्भवेत् ॥ ५७ ॥
 वृष्टिकामः प्रजुहुयाद्देतसानां समिहरेः ।

कुसुभकुसुमैर्हृत्वा वासांसि लभतेऽचिरात् ॥ ५८ ॥

प्रत्येकमादौ मूलेन चतुर्वारं प्रतर्पयेत् ।

श्रीशक्तिरतिभूलक्ष्मीः स्ववीजाद्याः प्रियान्विताः ॥ ५९ ॥

आमोदादौन् स्ववीजाद्यान् युक्तियुक्तांश्च तर्पयेत् ।

चतुश्चतुः पृथङ्मन्त्री शङ्खपद्मनिधौ पुनः ॥ ६० ॥

नामादिवीजसहितौ तर्पयेत् स्वप्रियान्वितौ ।

तर्पणेनामुनात्मीयमिष्टमाप्नोति मण्डलात् ।

स्मृतिस्थमासनं विन्दुयुतं भूवीजमीरितम् ॥ ६१ ॥

वीजं षट्कोणमध्ये स्फुरदनलपुरे तारगं दिक्षु लक्ष्मी-

मायाकन्दर्पभूमिस्तदनुरसपुटेष्वालखेद्वीजषट्कम् ।

तत्सन्निध्वङ्गमन्त्रान् वसुदलकमले मूलमन्त्रस्य वर्णान्

शिष्टान् पत्रेषु विद्वान् विलिखतु गुणश्रान्त्यमन्त्ये पलाशे

॥ ६२ ॥

आवीतं लिपिभिः क्रमोत्क्रमवशात् पाशाङ्कुशाभ्यामपि

क्षमागेहद्वितयेन संयुतमिदं यन्त्रं गणाधीशितुः ।

लाक्षाकुङ्कुमरोचनामृगमदैर्भूर्जे वरे हेन्नि वा

संलिख्याभिरमां लभेत सकलैः समर्थनीयां श्रियम् ॥ ६३ ॥

उक्तं महागणपतेर्विधानं सुरपूजितम् ।

सर्वसिद्धिकरं पुंसां समस्तपुरुषार्थदम् ॥ ६४ ॥

मायाविधिपदद्वन्द्वं ततो गणपतिं वदेत् ।

खड्गीशपावकौ पञ्चाद्वरान्ते प्रवदेत् पुनः ॥ ६५ ॥

सर्वलोकं मे पदान्ते वशमानय ठद्वयम् ।

षड्विंशत्यक्षरो मन्त्रो भजतां सुरपादयः ॥ ६६ ॥

गणकः स्यादृषिष्कन्दो गायत्र्यं देवता मनोः ।

विधिविघ्नेश्वरः प्रोक्तो भजतां सर्वकामदः ॥ ६७ ॥

अन्तःकरणवेद्येषु भूतपञ्चविलोचनैः ।

एवं विभक्तैर्मन्त्रार्णैर्मायाद्यैरङ्गकल्पना ।
 महागणपतेः प्रोक्तस्थाने मन्त्रौ विचिन्तयेत् ॥ ६८ ॥
 सिन्दूराभनिभाननं त्रिनयनं हस्तेषु पाशाङ्कुशौ
 विभ्राणं मधुमत्कपालमनिशं सार्धेन्दुमौलिं भजे ।
 पुष्ट्यास्तिष्ठतनुं ध्वजाग्रकरया पद्मोक्तसङ्घस्तया
 तद्योन्याहितपाणिमात्तवसुमत्पत्रोक्तसत्पुष्करम् ॥ ६९ ॥
 चतुर्लक्षं जपेन्मन्त्रं तद्दशांशं हुतक्रिया ।
 प्राक्प्रोक्तैरष्टभिर्द्रव्यैस्त्रिमध्वक्तैः समीरिता ॥ ७० ॥
 पूर्वोक्तो पूजयेत् पीठे तीव्रादिनवशक्तिके ।
 मूलेन मूर्तिं सङ्कल्प्य तत्रावाह्यार्चयेद्दिभुम् ॥ ७१ ॥
 मिथुनावृतिराद्या स्यादामोदाद्यैर्दिगम्बरैः ।
 द्वितीयाङ्गैस्तृतीया स्याच्चतुर्थी मातृभिः स्मृताः ॥ ७२ ॥
 पञ्चमी लोकपालैः स्यात् षष्ठी वज्रादिभिः स्मृताः ।
 एवं सिद्धमनुर्गन्तव्यं प्रफुल्लैः सरसीरुहैः ॥ ७३ ॥
 जुहुयाद्दशगाः सर्वे तण्डुलैस्त्रिलमिश्रितैः ।
 हुत्वा विजयमाप्नोति पार्थिवो युद्धभूमिषु ॥ ७४ ॥
 मधुत्रयेण हवनं वशं नयति पार्थिवान् ।
 भक्ष्यभोज्यादिकं सर्वं हुत्वाभीष्टानि साधयेत् ॥ ७५ ॥
 शक्तिरुद्धं निजं वीजं महागणपतिं वदेत् ।
 छेन्तमग्निबधूः प्रोक्तो मन्त्रोऽयं द्वादशाक्षरः ॥ ७६ ॥
 गणकः स्यादृषिश्छन्दो गायत्री त्रिवृदादिका ।
 उदिता देवता तन्त्रे नाम्ना शक्तिगणाधिपः ।
 व्यस्तैः समस्तैर्मन्त्रस्य पदैरङ्गानि कल्पयेत् ॥ ७७ ॥
 मुक्तागौरं मदगजमुखं चन्द्रचूडं त्रिनेत्रं
 हस्तैः स्त्रीयैर्दधतमरविन्दान्कुशौ रत्नकुशम् ।
 अङ्गस्थायाः सरसिजरुचः स्वध्वजालम्बिपाणे-

दंष्ट्रा योनौ विनिहितकरं रत्नमौलिं भजामः ॥ ७८ ॥

लक्ष्मिकं जपेन्मन्त्रमपूपैस्तद्वशांशतः ।

जुहुयादचिते वङ्गी दिनशो देवमर्चयेत् ॥ ७९ ॥

प्राक्प्रोक्ते पूजयेत् पीठे प्रागुक्तेनैव वर्त्मना ।

हुत्वेक्षुखण्डैर्मतिमान्प्राज्याश्रयमवाप्नुयात् ॥ ८० ॥

नारिकेलैः फलैस्तद्वत् रश्मापक्वफलैस्ततः ।

वश्यत्यखिलं लोकं पृथुकैः शर्करान्वितैः ॥ ८१ ॥

वशं नयति राजानं शक्तुभिर्ब्राह्मणान् शुभैः ।

घृतहोमेन धनवान् जायते नात्र संशयः ॥ ८२ ॥

शक्त्यारुहं निजं वीजं वशमानय ठडयम् ।

ताराद्यो मनुराख्यातो रुद्रसंख्याक्षरान्वितः ॥ ८३ ॥

क्षत्राद्याः पूर्वमुक्ताः स्युरङ्गं मन्त्रपदैर्भवेत् ।

एकेनादौ त्रिभिर्द्वाभ्यां त्रिभिर्द्वाभ्यामनन्तरम् ।

समस्तेनास्त्रमाख्यातमङ्गलकृतिसिरियं मता ॥ ८४ ॥

हस्तैर्विभ्रतमिक्षुदण्डवरदौ पाशाङ्गौ पुष्कर-

सृष्टस्वप्रमदावराङ्गमनयाक्षिष्टं ध्वजाग्रसृष्टा ।

श्यामाङ्गा विधृताङ्गया त्रिनयनं चन्द्रार्धचूडं जवा-

रत्नं हस्तिमुखं स्मरामि सततं भोगातिलोणं विभुम् ॥ ८५ ॥

लक्षत्रयं जपेन्मन्त्रमिक्षुदण्डैर्दशांशतः ।

अपूपैराज्ययुक्तैर्वा जुहुयान्मन्त्रसिद्धये ॥ ८६ ॥

स्वगुडं धनधान्याद्यैः प्रीणयेत् प्रीतमानसः ।

पूजा पूर्ववदादिष्टा ततः कर्माणि साधयेत् ॥ ८७ ॥

हुत्वापूपैस्त्रिमध्वक्तैर्वश्येद् भुवि पार्थिवान् ।

चतुर्थ्यां नारिकेलेन महतीं श्रियमाप्नुयात् ॥ ८८ ॥

लवणैर्मधुसंयुक्तैर्वश्येदनिताजनम् ।

संवर्त्तको नेत्रयुग्मः पार्श्वौ बद्धासनस्थितः ॥ ८९ ॥

प्रसादनाय हृन्मन्त्रः स्ववीजाद्यो दशाक्षरः ।
 गणको मुनिवश्यः स्याद् विराट्छन्द उदीरितम् ॥ ८० ॥
 क्षिप्रप्रसादनो विघ्नो देवता च समीरिता ।
 दीर्घयुक्तेन वीजेन षडङ्गानि प्रकल्पयेत् ॥ ८१ ॥
 पाशाङ्कुशौ कल्पलतां विषाणं दधत् सहस्ताह्वितवीजपूरः ।
 रक्तस्त्रिनेत्रस्तरुणेन्दुमौलिर्हारोज्ज्वलो हस्तिमुखोऽवताहः ॥ ८२ ॥
 लक्षं जपेज्जपस्यान्ते जुहुयादयुतं तिलैः ।
 समधुत्रितयैर्द्रव्यैरथवाष्टभिरीरितैः ॥ ८३ ॥
 एकाक्षरोदिते पीठे वक्ष्यमाणेन वर्त्मना ।
 पूजयेद्जनपुण्याद्यैर्धूपदोषैर्गजाननम् ॥ ८४ ॥
 अङ्गानि पूर्वमभ्यर्च्य विघ्नानष्टौ यजेत्ततः ।
 विघ्नविनायकं वीरं शूरं वरदसंज्ञकम् ॥ ८५ ॥
 इभवक्तं चैकदन्तं लम्बोदरमनन्तरम् ।
 पद्माशेष्वर्चयेत् प्रसादं ब्राह्मणाद्यास्तदनन्तरम् ॥ ८६ ॥
 लोकपालांस्तदस्त्राणि विघ्नपूजा समीरिता ।
 आज्यान्नैर्जुहुयान्नित्यं वत्सरादन्नवान् भवेत् ॥ ८७ ॥
 पायसाज्येन महर्तोऽश्रियमाप्नोति मानवः ।
 आज्यहोमेन वश्येत् प्राणिनः सकलान् सुधीः ॥ ८८ ॥
 नारिकेलफलं पक्वं लोड्गचर्मसमन्वितम् ।
 जुहुयात् प्रत्यहं मन्त्री मण्डलात् सिद्धिमाप्नुयात् ॥ ८९ ॥
 जुहुयादष्टभिर्द्रव्यैर्मधुरचयसंयुतैः ।
 वश्येत् पार्थिवान् सर्वांस्तत्पद्मीर्विधिनामुना ॥ ९० ॥
 दिनादिषु चतुश्चत्वारिंशद्वारं शुभोदकैः ।
 तर्पयेद्द्विभ्राजस्य मस्तके श्रीप्रसिद्धये ॥ ९१ ॥
 पाशाङ्कुशौ कल्पलतां स्वदन्तं
 करैर्वहन्तं कनकादिकान्तम् ।

सोपानपङ्क्त्या दिननाथविम्बा-

दायातमश्वोजगतं विचिन्त्य ॥ १०२ ॥

प्रागुक्तमन्त्रसंप्रोक्तान् प्रयोगान् मनुनामुदा ।

तैरस्मिन्नथवा प्रोक्तान् कुर्यान्मन्त्री विधानवित् ॥ १०३ ॥

पञ्चान्तको विन्दुयुतो वामकर्णविभूषितः ।

तारादिहृदयान्तोऽयं हेरम्बमनुरौरितः ॥ १०४ ॥

चतुर्वर्णात्मको नृणां चतुर्वर्गफलप्रदः ।

षड्दोर्धभाजा वीजेन षडङ्गानि समाचरेत् ॥ १०५ ॥

सुक्ताकाञ्चननीलकुन्दमसृणच्छायेस्त्रिनेत्रान्वितै-

र्नागास्यैर्हरिवाहनं शशिधरं हेरम्बमर्कप्रभम् ।

दृष्टं दानमभीतिमोदकरदानृकं शिरोऽक्षात्मिकां

मालां मुद्गरमङ्कुशं विशिखकं दोर्भिर्दधानं भजे ॥ १०६ ॥

लक्षत्रयं जपेन्मन्त्रं दशांशं जुहुयात्तिलैः ।

तीव्रादिपूजिते पीठे देवं हेरम्बमर्चयेत् ॥ १०७ ॥

प्रणवः कवचद्वन्द्वं महासिंहाय गां ततः ।

हेरम्बेति पदं पश्चादासनाय हृदन्वितम् ॥ १०८ ॥

अयमासनमन्त्रः स्यात् प्रदद्यादनुशासनम् ।

तारादिविघ्नवीजेन मूर्तिं तस्य प्रकल्पयेत् ॥ १०९ ॥

आवाह्यं पूजयेत्तस्यामङ्गावरणसंयुतम् ।

बाह्ये लोकेश्वराः पूज्या वज्रादीनि ततः परम् ॥ ११० ॥

एवमभ्यर्चयेन्नित्यं साधयेत् स्वमनीषितान् ।

मोदकैर्जुहुयात् षष्ठ्यामष्टम्यां कुसुमैस्तथा ॥ १११ ॥

चतुर्दशीदिनेऽपूपैर्जुहुयाद्वाञ्छिताप्तये ।

एभिर्द्रव्यैः प्रजुहुयान्मन्त्री पर्वदिनेष्वपि ।

साधयेत् सकलान् कामान् प्रयत्नेनैव साधकः ॥ ११२ ॥

अश्वोजं प्रथमं लिखेद्वसुदलं मध्ये स्रवीजान्तरे

साध्याख्यां बहिरङ्गमन्त्रविलसत् किञ्चल्कसंशोभितम् ।
 पत्राणामुदरे विभज्य मुनिशो मालामनून् शेषितान्
 षड्वर्णांश्चरमे दले परिवृतान् शक्त्यक्षरैः संयुतान् ॥ ११३ ॥
 रोचनामदकाश्चौरैर्भूर्जपत्रे लिखेत्ततः ।
 वेष्टितं श्वेतसूत्रेण लोहैस्त्रिभिरपि क्रमात् ॥ ११४ ॥
 धारयेद्वाहुना यन्त्रं सर्वकामानवाप्नुयात् ।
 शक्त्यङ्गुशो ध्रुवान्तेऽस्यात् स्ववीजं हृदयं ततः ॥ ११५ ॥
 सर्वविघ्नाधिपायान्ते ङेऽन्तं सर्वार्थसिद्धिदम् ।
 प्रवदेत् सर्वदुःखप्रशमनाय पदं ततः ॥ ११६ ॥
 एह्येहि भगवन् ! सर्वान् खादय स्तम्भय हयम् ।
 भुवनेशीं स्ववीजं गां नतिः पावकवज्रभा ॥ ११७ ॥
 पुनरङ्गुशमायान्तं पञ्चपञ्चाशदक्षरैः ।
 मालामन्त्रोऽयममुना प्रयोगान् साधयेत् सुधीः ।
 तारं खड्गौश्चरः क्रूर्मो निखरो शान्त ईरितः ॥ ११८ ॥
 भुवे नतिः सप्तवर्णः सुब्रह्मण्यात्मको मनुः ।
 वज्रिवीजेन षड्दीर्घयुक्तेनाङ्गक्रिया मता ॥ ११९ ॥
 सिन्दूरारुणकान्तिमिन्दुवदनं केयूरहारादिभि-
 र्द्रव्यैराभरणैर्विभूषितमनुं स्वर्गस्य सौख्यप्रदम् ।
 अभोजाभयशक्तिकुक्कुटधरं रक्ताङ्गरामांशुकं
 सुब्रह्मण्यमुपास्महे प्रणमतां भौतिप्रणाशोद्यतम् ॥ १२० ॥
 लक्ष्मेकं जपेन्नन्त्रं सान्ध्येन हविषा ततः ।
 दशांशं जुहुयादन्ते ब्राह्मणानपि भोजयेत् ॥ १२१ ॥
 धर्मादिकल्पिते पीठे वज्रिमण्डलपश्चिमे ।
 पूजयेद्दिधिना देवमुपचारैर्यथोदितैः ॥ १२२ ॥
 केशरिष्वङ्गपूजा स्यात् पत्रमध्यगतानिमान् ।
 जयन्ताख्यमग्निवेशं कृत्रिकापुत्रसंज्ञकम् ॥ १२३ ॥

अनन्तरं भूतपतिं सेनान्यं गुह्यसंज्ञकम् ।

हेमशूल विशालाख्यं शक्तिवज्रकरान् यजेत् ॥ १२४ ॥

दिग्दलाग्रेषु पूर्वादि देवसेनापतिं पुनः ।

विद्यां मेधां ततो वज्र कोणस्थान् शक्तिकुक्कुटौ ॥ १२५ ॥

मयूरं द्विपमभ्यर्च्य बाह्यलोकेश्वरान् पुनः ।

अस्त्राणि तेषामन्ते स्तुः स्वब्राह्मण्यार्चनेरिता ॥ १२६ ॥

स्वादुभिर्भक्षभोज्याद्यैः षष्ठांशं प्रौणयेद्विजान् ।

पूजयेद्देवताबुद्ध्या कुमारान् ब्रह्मचारिणः ॥ १२७ ॥

सन्तानं विजयं वीर्यं रक्षामाद्युः श्रियं यशः ।

प्रदद्यात् साधकस्याशु स्वब्रह्मण्यः सुरार्चितः ॥ १२८ ॥

जपतर्पणपूजादौ विघ्ने शं सर्वसिद्धिदम् ।

प्रौणयेदनया स्तुत्या प्राप्तये सर्वसम्पदाम् ॥ १२९ ॥

ॐकारमाद्यं प्रवदन्ति सन्तो वाचः श्रुतीनामपि यं गृणन्ति ।

गजाननं देवगणानताङ्घ्रिं भजेऽहमर्द्धेन्दुकृतावतंसम् ॥ १३० ॥

पादारविन्दार्चनतत्पराणां संसारदावानलभङ्गदक्षम् ।

निरन्तरं निर्गतदानतोयैस्तं नौमि विघ्नेश्वरमम्बुदाभम् ॥ १३१ ॥

कृताङ्गरामं नवकुङ्कुमेन भक्तालिमालां मदपङ्कजलनाम् ।

निवारयन्तं निजकर्णतालैः को विस्मरेत् पुत्रमनङ्गशत्रोः ॥ १३२ ॥

शम्भोजं टाजूटनिवासिगङ्गाजलं समादाय कराम्बुजेन ।

लीलाभिराराच्छिवमर्चयन्तं गजाननं तं शरणं भजामि ॥ १३३ ॥

कुमारभुक्तौ पुनराज्जितोः पयोधरौ पर्वतराजपुत्राः ।

प्रक्षालयन्तं करशीकरेण मौग्धेयवतं नागमुखं भजामि ॥ १३४ ॥

त्वया समुद्धृत्य गजास्यहस्तात् ये शीकराः पुष्कररन्ध्रमुक्ताः ।

व्यामाङ्गणे ते विचरन्ति ताराः कालात्मका मौक्तिकतुल्यभासः ॥ १३५ ॥

क्रौञ्चारतेः कासिनिधौ गजास्ये विलासति कर्मसि वासिपुत्रे ॥

कल्पावसानं प्रविचिन्त्य देवाः कैलासनाथं श्रुतिभिः स्तुवन्ति

॥ १३६ ॥

नागानने नागकृतोत्तरीये क्रीडारते देवकुमारसंघैः ।

त्वयि क्षणं कालहतिं विहाय तौ प्रापतुः कन्दुकतामिलेन्दू ॥ १३७ ॥

मदोल्लसत्पञ्चमुखैरजस्रमध्यापयन्तं सकलागमार्थान् ।

देवानृषीन् भक्तजनेकमिच्छं हेरम्बमकारुणमाश्रयामि ॥ १३८ ॥

पादास्तुजाभ्यामतिवामनाभ्यां कृतार्थयन्तं कृपया धरित्रीम् ।

अकारणं कारणमाप्तवाचां तं नागवक्त्रं न जहाति चेतः ॥ १३९ ॥

येनार्पितं सत्यवतीसुताय पुराणमालिख्य विषाणकोट्या ।

तं चन्द्रमौलेस्तनयं तपोभिराराध्यमानन्दघनं भजामि ॥ १४० ॥

पदं श्रुतीनामपदं स्तुतीनां लीलावतारं परमार्थमूर्तेः ।

नागात्मको वा पुरुषात्मको वेत्यभेद्यमाद्यं भज विघ्नराजम् ॥ १४१ ॥

पाशाङ्कुशौ भग्नरदं त्वभीष्टं करैर्दधानं कररन्ध्रमुत्तैः ।

सुक्ताफलामैः पृथुशौकरौघैः सिञ्चन्तमङ्गं शिवयोर्भजामि ॥ १४२ ॥

अनेकमेकं गजमेकदन्तं चैतन्यरूपं जगदादिवीजम् ।

ब्रह्मोति यं ब्रह्मविदो वदन्ति तं शश्वस्रुनुं शरणं भजामि ॥ १४३ ॥

स्वाङ्गस्थिताया निजशक्तभाया मुखास्वजालोकनलोलनेत्रम् ।

स्मैराननाजं मदवैभवेन रुद्धं भजे विश्वविमोहनं तम् ॥ १४४ ॥

ये पूर्वमाराध्य गजाननं त्वां सर्वाणि शास्त्राणि पठन्ति तेषाम् ।

त्वत्तो न चान्यत् प्रतिपाद्यमस्ति तदस्ति चेत् सर्वमसत्यकल्पम्

॥ १४५ ॥

हिरण्यवर्णं जगदीशितारं कविं पुराणं रविमण्डलस्थम् ।

गजाननं यं प्रविशन्ति सन्तस्तत्कालयोगैस्तमहं प्रपद्ये ॥ १४६ ॥

वेदान्तगीतं पुरुषं भजेम आनन्दमानन्दघनं हृदिस्थम् ।

गजाननं यस्याहसा जनानां विघ्नान्धकारो विलयं प्रयाति ॥ १४७ ॥

शश्वीः समालोक्य जटाकलापे शशाङ्कखण्डं निजगुणैरेण ।

स्वभग्नदन्तं प्रतिचिह्न्य मौग्ध्यादाक्रोष्टुकामः त्रियमातनोतु

॥ १४८ ॥

विघ्नार्गलानाम् विनिपाटनार्थं यं नारिकेलैः कदलीफलार्थैः ।

प्रतारयन्तो मदवारणास्यं प्रापुर्नराऽभीष्टमहं भजे तम् ॥ १४९ ॥

यज्ञैरनेकैर्बहुभिस्तपोभिराराध्यमाद्यं गजराजवक्त्रम् ।

स्तुत्यानया ये विधिना स्तुवन्ति ते सर्वलक्ष्मिनिधयो भवन्ति

॥ १५० ॥

इति सारदातिलके त्रयोदशः पटलः ।

चतुर्दशः पटलः ।

अथोच्यते चन्द्रमसो मनुः सर्वसमृद्धिदः ।

खड्गोशस्थो भृगुर्विन्दुमनूत्तसमन्वितः ॥ १ ॥

सोमाय हृदयान्तोऽयं मन्त्रः प्रोक्तः षडक्षरः ।

ऋषिरुक्तो भृगुश्छन्दः पङ्क्तिः सोमोऽस्य देवता ॥ २ ॥

दीर्घभावा स्ववीजेन मनोरङ्गक्रिया मता ॥ ३ ॥

कर्पूरस्फटिकावदातमनिशं पूर्वेन्दुविम्बाननं

सुक्तादामविभूषितेन वपुषा निर्मलयन्तं तमः ।

हस्ताभ्यां कुमुदं वरञ्च दधतं लीलालकोद्भासितं

स्वस्याङ्गस्थमृगोदिताश्रयगुणं सोमं सुधार्ढ्यं भजे ॥ ४ ॥

वसुलक्षं जपेन्मन्त्रं साधको विजितेन्द्रियः ।

षट्सहस्रं प्रनुहुयात् पायसेन ससर्पिषा ॥ ५ ॥

सोमान्तं पूजिते पीठे पूजयेद्गोहिणीपतिम् ।

अङ्गानि केशरेषु स्युस्तद्देव्यः पत्रमध्यगाः ॥ ६ ॥

रोहिणी कृत्तिका भूयो रेवती भरणी पुनः ।

रात्रिरार्द्रा तथा ज्योत्स्ना सुक्ताहारसमप्रभाः ॥ ७ ॥

श्वेतमाख्याम्बरधरा मुक्ताहारविभूषणाः ।
 पद्मोदरभराक्रान्ता रचिताञ्जलयः शुभाः ॥ ८ ॥
 वल्लभासक्तमनसो मदविभ्रममन्यराः ।
 समभ्यर्चाः सरोजाक्ष्यश्चन्द्रविम्बनिभाननाः ॥ ९ ॥
 आदित्यमङ्गलबुधमन्दवाक्पतिराहवः ।
 शुक्रकेतुयुताः पूज्या दलाग्रेषु ग्रहा इमे ॥ १० ॥
 स्वस्ववर्णाम्बरोपेताः स्वनामाद्यर्णवीजकाः ।
 रक्तावर्णाः श्वेतनीलपीतधूस्रसितासिताः ॥ ११ ॥
 वामोरुन्यस्ततद्वस्ता दक्षिणेन धृताभयाः ।
 अम्बुजाब्जकरो भानुर्दंष्ट्राभीममुखः शनिः ॥ १२ ॥
 राहुर्विकृतवक्त्रः स्यात् केतुः स्याद्विष्टताञ्जलिः ।
 लोकपालास्ततः पूज्या वच्चाद्यस्त्रैः सह क्रमात् ॥ १३ ॥
 एवं मिहमनुर्मन्त्री सम्पदां वसतिर्भवेत् ।
 हृत्पुण्डरीकमध्यस्थं तारहारविभूषितम् ॥ १४ ॥
 तारापतिं स्मरन्मन्त्री त्रिसहस्रं मनु जपेत् ।
 राज्यैश्वर्यं दरिद्रोऽपि प्राप्नुयादक्षरान्तरे ॥ १५ ॥
 पूर्वोक्तसंख्यं प्रजपेच्छशिनं मूर्ध्नि चिन्तयन् ।
 रोगापमृत्युदुःखानि जित्वा वर्षशतं वसेत् ॥ १६ ॥
 ब्रह्मचर्यं रतः शुद्धश्चतुर्लक्षमिमं जपेत् ।
 निधानं भूगतं सद्यः प्राप्नुयात्पुनर्वर्जितम् ॥ १७ ॥
 जितेन्द्रियो जपेन्मन्त्रं पीर्णमास्यां विशेषतः ।
 भवेत् सौभाग्यनिलयः सम्पदामपरो निधिः ॥ १८ ॥
 घोरज्वरांश्चिररोगानभिचाराद्युपद्रवान् ।
 विषाणामपि सङ्घातान्मुच्यते मनुनामुना ॥ १९ ॥
 पीर्णमास्यां निराहारो दद्यादर्घ्यं विधूदये ।
 प्राक् प्रत्युदयायतं कुर्याद्भूतले मण्डलत्रयम् ॥ २० ॥

निषण्णः पश्चिमे मन्त्री मण्डले विहितासने ।
 मध्यस्थे स्थापयेत् पश्चात् पूजाद्रव्यमशेषतः ॥ २१ ॥
 अन्यस्निग्धं मण्डले सोममर्चयित्वाम्बुजान्विते ।
 राजतं चषकं पश्चात् स्थापयेत् पुरतः सुधीः ॥ २२ ॥
 गोदुग्धेन समापूर्य्यं सृष्ट्वा तत् प्रजपेन्ननुम् ।
 अष्टोत्तरशतं पश्चाद् विद्यामन्त्रेण देशिकः ॥ २३ ॥
 दद्यादर्घ्यं शशाङ्काय सर्वकामार्थसिद्धये ।
 अनेन विधिना कुर्वन् प्रतिमासमतन्द्रितः ॥ २४ ॥
 षण्मासाभ्यन्तरे सिद्धिं साधकेन्द्रः समश्नुते ।
 त्रियमष्ट्युजितां पुत्तान् सौभाग्यं पुष्कलं यशः ॥ २५ ॥
 कन्यामिष्टामवाप्नोति कन्यापि वरमाप्नुमात् ।
 बहुना किमिहोक्तेन सर्वं दद्यान्निशापतिः ॥ २६ ॥
 विद्याविद्ये मानिनि स्वाञ्चन्द्रिण्यन्ते ततो भवेत् ।
 पुनश्चन्द्रमुखि स्वाहा विष्णामन्त्र उदाहृतः ॥ २७ ॥
 तारो घृणिर्भृगुः पश्चाद्दामकर्णविभूषितः ।
 वङ्गाग्रामनो मरुच्छेषः सनेत्रोऽहिष्टपश्चिमः ॥ २८ ॥
 अष्टाक्षरो मनुः प्रोक्तो भानोरभिमतप्रदः ।
 देवभागो मुनिः प्रोक्तो गायत्री कृन्द ईरितम् ॥ २९ ॥
 आदित्यो देवता प्रोक्तो दृष्टादृष्टफलप्रदः ।
 सत्याय हृदयं प्रोक्तं ब्रह्मणे शिर ईरितम् ॥ ३० ॥
 विष्णवे स्वाच्छिखा वर्म रुद्राय परिकीर्तितम् ।
 अग्नये नेत्रमाख्यातं शर्वायास्त्रमुदाहृतम् ॥ ३१ ॥
 तेजोज्वालामणे हुंफट् द्विठान्ताः पृथगीरिताः ।
 अङ्गमन्त्रान् पुनर्न्यसेत् पञ्चमूर्तिर्यथाक्रमात् ॥ ३२ ॥
 आदित्यं विन्यसेन्मूर्ध्नि रविं मुखगतं न्यसेत् ।
 हृदये भानुनामानं भास्करं गुह्यदेशतः ॥ ३३ ॥

सूर्यचरणयोन्यस्येद् द्रव्यैः संख्यादिपञ्चभिः ।
 प्रधानमूर्त्तिप्रतिमाः सर्वाभरणभूषिताः ॥ ३४ ॥
 मूर्द्धास्यकण्ठहृत्कुक्षिनाभिगुह्यध्वजाङ्घ्रिषु ।
 मन्त्रवर्णान् न्यसेदष्टौ प्रत्येकं प्रणवादिकान् ।
 एवं न्यस्तशरीरोऽसौ चिन्तयेत्तेजसां निधिम् ॥ ३५ ॥
 रक्ताज्युग्माभयदानहस्तं केयूरहाराङ्गदकुण्डलाढ्यम् ।
 माणिक्यमौलिं दिननाथमीडे बभ्रुककान्तिं विलसत्त्रिनेत्रम्
 ॥ ३६ ॥

वर्गलक्षं जपेन्मन्त्रं समिद्धिः क्षीरभूरुहाम् ।
 तत्सहस्रं प्रजुहुयात् क्षीराक्ताभिर्जितेन्द्रियः ॥ ३७ ॥
 पीठस्य क्लृप्तिः प्रथमं दिक्षु मध्ये च संयजेत् ।
 प्रभूतं विमलं सारं समाराध्यमनन्तरम् ॥ ३८ ॥
 परमादिमुखं पीठं स्वविम्बान्तं प्रकल्पयेत् ।
 दीप्ता सूक्ष्मा जया भद्रा विभूतिर्विमला पुनः ॥ ३९ ॥
 अमोघा विद्युता शक्तितोमुखी पीठशक्तयः ।
 दीप्तदीपशिखाकारा वीजान्यासां विदुः क्रमात् ॥ ४० ॥
 अक्षीवङ्गस्त्रितयस्वरान् विन्दग्निसंयुतान् ।
 वदेत् पदं चतुर्थ्यन्तं ब्रह्मविष्णुशिवात्मकम् ॥ ४१ ॥
 सौराय योगपीठाय नमः पदमनन्तरम् ।
 पीठमन्त्रोऽयमाख्यातो दिनेशस्य जगत्पतेः ॥ ४२ ॥
 तारादि खं खमौल्काय मनुना मूर्त्तिकल्पना ।
 काङ्क्षिणं सर्वलोकानां तस्यामावाह्य पूजयेत् ॥ ४३ ॥
 अङ्गानि पूजयेदादौ दिक्पत्रेष्वर्कमूर्त्तयः ।
 आदित्याद्याश्चतस्रोऽर्चाः शक्तयः कोणपञ्चगाः ॥ ४४ ॥
 स्वस्वनामादिवर्णाः स्युस्तासां वीजान्यनुक्रमात् ।
 उषा प्रज्ञा प्रभा सन्ध्या शक्तयः परिकौर्त्तिताः ॥ ४५ ॥

पत्रायसंस्था ब्राह्मणाद्याः पुरुतोऽरुणमर्चयेत् ।
 चन्द्रादीन् पूजयेत् पश्चाद् ग्रहानष्टौ ततो बहिः ॥ ४६ ॥
 इन्द्रादयस्तदस्त्राणि यथापूर्वं समर्चयेत् ।
 एवं संपूज्य विधिवद्भास्करं भक्तवत्सलम् ॥ ४७ ॥
 दद्यादर्घ्यं प्रतिदिनं वारे वा तस्य चोदिते ।
 प्रभाते मण्डलं कृत्वा पूर्ववत् पीठमर्चयेत् ॥ ४८ ॥
 पात्रं ताम्रमयं प्रस्थं तोयग्राहि मनोहरम् ।
 विधाय तत्र मनुना पूरयेत्तत् शुभोदकैः ॥ ४९ ॥
 कुङ्कुमं रोचनाराजिरक्तचन्दनवैशवान् ।
 करवीरजवाशालिकुशश्यामाकतण्डुलान् ॥ ५० ॥
 निःक्षिपेच्छशिने तस्मिन्नैक्यं सङ्कल्प्य भानुना ।
 साङ्गमभ्यर्चयेत्तस्मिन् भास्करं प्रोक्तलक्षणम् ॥ ५१ ॥
 गन्धपुष्पादिनैवेद्यैर्यथाविधि विधानवित् ।
 तत् पिधाय जपेन्मन्त्रं सम्यगष्टोत्तरं शतम् ॥ ५२ ॥
 पुनः संपूज्य गन्धाद्यैर्जानुभ्यामवनीङ्गतः ।
 ग्रामस्तकं तदुद्धृत्य व्योम्नि सावरणो रवौ ॥ ५३ ॥
 दृष्टिं विधाय स्त्रैक्येन मूलमन्त्रं धिया जपन् ।
 दद्यादर्घ्यं दिनेशाय प्रसन्नेनान्तरात्मना ॥ ५४ ॥
 कृत्वा पुष्पाञ्जलीन् भूयो जपेदष्टोत्तरं शतम् ।
 यावदर्घ्यामृतं भानुः समादत्ते निजैः करैः ॥ ५५ ॥
 तेन दत्तो दिनपतिर्दद्यादस्मै मनोरथान् ।
 अर्घ्यं दानमिदं पुसामायुरारोग्यवर्द्धनम् ॥ ५६ ॥
 धनधान्यपशुक्षेत्रपुष्पमित्रकलत्रदम् ।
 तेजोवीर्य्ययशःकान्तिविद्याविभवभाग्यदम् ॥ ५७ ॥
 अशोकामग्निदीर्घेन्दुसंयुतां भुवनेश्वरीम् ।
 सर्गान्वितो भवेद् भानोस्त्वच्चरो मन्त्र ईरितः ॥ ५८ ॥

आधारादिपदाग्रान्तं कण्ठादाधारकावधि ।
 मूर्द्धादिकण्ठपर्यन्तं क्रमाद् वीजत्रयं न्यसेत् ।
 षड्दीर्घस्वरयुक्तेन मध्येनाङ्गानि कल्पयेत् ॥ ५८ ॥
 रक्ताम्बुजासनमशेषगुणैकसिन्धुं
 भानुं समस्तजगतामधिपं भजामि ।
 पद्मद्वयाभयवरान्दधतं कराब्जै-
 र्माणिक्यमौलिमरुणाङ्गरुचिं त्रिनेत्रम् ॥ ५९ ॥
 भानुलक्षं जपेन्नान्त्रमन्त्रान्येन दशांशतः ।
 तिलैर्वा मधुना सितैर्जुहुयाद्विजितेन्द्रियः ॥ ६० ॥
 पूर्वोक्ते पूजयेत् पीठे विधानेनामुना रविम् ।
 प्रथमावृत्तिराङ्गः स्यात् परा चन्द्रादिभिर्गङ्गैः ॥ ६१ ॥
 तृतीया लोकपालैः स्याच्चतुर्थी स्यात्तदायुधैः ।
 इति संपूज्य निर्माळ्यं तेजश्चण्डाय दीयताम् ॥ ६२ ॥
 अर्घ्यं प्रागौरितं दद्याद्भानवे विजितेन्द्रियः ।
 सोऽपि बहुधनं धान्यं पुच्छपौच्छयशःपशून् ॥ ६३ ॥
 वस्त्राणि भूषणादीनि दद्यात्तस्मै न संशयः ।
 आकाशमग्निपवनमथान्ताधीशविन्दुमत् ॥ ६४ ॥
 मार्त्तण्डभैरवं नाम वीजमेतदुदाहृतम् ।
 पुटितं विश्ववीजेन सर्वकामफलप्रदम् ॥ ६४ ॥
 टान्तं दहननेत्रेन्दुसहितं तदुदीरितम् ।
 पञ्चङ्गस्वाद्यवीजेन पञ्चमूर्तिं प्रविन्यसेत् ॥ ६६ ॥
 अङ्गुष्ठाङ्गकनिष्ठाङ्गमङ्गुली शुक्रमादिमान् ।
 सूर्यस्तु भास्करो भानुस्ततो रविदिवाकरौ ॥ ६७ ॥
 शिरोवदनहृद्दुग्धपाददेशेषु ताम् पुनः ।
 दीर्घयुक्तेन वीजेन नेत्रान्ताङ्गानि विन्यसेत् ।
 व्यापकं मूलवीजेन कुर्वीत तद्दनन्तरम् ॥ ६८ ॥

हेमाभोजप्रवालप्रतिमनिजरुचिं चारुखट्वाङ्गपद्मी
चक्रं शक्तिं सपाशं शृणिमणिरुचिरामन्मालाकपालम् ।
हस्ताभोजैर्दधानं त्रिनयनविलसद्देवक्लाभिरामं
मार्त्तण्डं वल्लभाङ्गं मणिमयमुकुटं हारदीप्तं भजामः ॥ ६८ ॥

लक्ष्म्यं जपेन्मन्त्री बीजं विश्वपुटीकृतम् ।
दशांशं कमलैः फुल्लैर्जुहुयान्मधुरोचितैः ॥ ७० ॥
पीठे दीप्तादिभिर्युक्ते कर्णिकायामुषादिकाः ।
पूर्वादिदिक्षु संपूज्य मूर्त्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ ७१ ॥
आवाह्य पूजयेद्देवं वक्ष्यमाणविधानतः ।
सूर्यादींश्चतुरो दिक्षु विदिक्ष्वन्यं समर्चयेत् ॥ ७२ ॥
अङ्गपूजा यथापूर्वं नेत्रमौशानादिगगतम् ।
ग्रहानष्टौ ततो बाह्ये लोकपालानतः परम् ॥ ७३ ॥
अर्घ्यप्रदानं प्रजपेन्मन्त्री मार्त्तण्डभैरवम् ।
इति सिद्धमनुर्मन्त्री साधयेदिष्टमात्मनः ॥ ७४ ॥
शास्त्रान्यतिलविस्त्वानां लक्ष्म्योमाङ्गवेन्निधिः ।
राजवृक्षसमुद्भूतैः पुष्पैर्होमो रमाकरः ॥ ७५ ॥
जवाकुसुमहोमेन वक्षयेदचिरान्नृपान् ।
मातुलुङ्गफलैर्हुत्वा धनमिष्टं लभेत सः ॥ ७६ ॥
इमं मन्त्रं जपेन्मन्त्र्यः कीर्त्तिं पुञ्जान् धनं द्युतिम् ।
वाक्सिद्धिममितां लक्ष्मीं सौभाग्यमपि साधयेत् ॥ ७७ ॥
वियदर्हन्दुललितं तदादिः स्वर्गसंयुतः ।
अजपाख्यो मनुः प्रोक्तो ह्यक्षरः स्वरपादपः ॥ ७८ ॥
ऋषिर्ब्रह्मा स्मृतो देवी गायत्री छन्द ईरितः ।
देवता जगतामादिः संप्रोक्तो गिरिजापतिः ।
हंसा षड्दीर्घयुक्तेन कुर्यादङ्गक्रिया मनोः ॥ ७९ ॥
अथ ह्यनुस्मृतिततडिदाकारमर्द्धाश्विकेशं

पाशाभीतिवरदपरशून् सन्दधानं कराब्जैः ।

दिव्याकल्पैर्नवमणिमयैः शोभितं विश्वमूलं
सौम्याग्नेयं वपुरवतु वक्षन्त्रचूडं त्रिनेत्रम् ॥ ८० ॥

भ्यानुल्लङ्घं जपेन्मन्त्रं पायसेन ससर्पिषा ।

दशांशं जुहुयात् सम्यक् ततः सिद्धो भवेन्मनुः ॥ ८१ ॥

दौसादिपूजितं पीठे प्रागुक्ते पूजयेद्दिभूम् ।

मूर्तिं मूलेन सङ्कल्प्य यजेदङ्गादिभिः सह ॥ ८२ ॥

ऋतं वसुं नवरवौ दिग्दक्षेषु विदिक्षुथ ।

अर्चयेत् ऋतजां गोजामजामयार्द्रजां पुनः ॥ ८३ ॥

लोकेश्वरांस्तदस्त्राणि प्रयजेद्देवमन्त्रहम् ।

अर्घञ्च विधिवद्दद्यात् प्रागुक्तेनैव वर्त्मना ॥ ८४ ॥

मन्त्राव्यमाद्यकाभोजे पूर्णकुम्भं निधाय तम् ।

पिधाय वामहस्तेन न्यस्तमन्त्रं संयतः ॥ ८५ ॥

अष्टोत्तरशतं मन्त्रं जपेत्तृतीयं स्वधामयम् ।

स्मृत्वा तेनाभिषिञ्चेद् यं स भवेद्दिगतामयः ॥ ८६ ॥

आयुरारोग्यविभवानमितान् लभते नरः ।

अनेनैव विधानेन विषार्त्ती निर्विषो भवेत् ॥ ८७ ॥

विन्दुभ्यां विगलेत्सुधापरिहृतं मन्त्रान्धवीजं ततः

प्रच्योतत्परमानृतार्द्रशशिना संसिक्तमाद्यं स्मरन् ।

मन्त्री मन्त्रमिमं जपेद्द्विषगदोन्मादापमृत्युज्वरान्

जित्वा वर्षशतं विशिष्टविभवो जीवेत् सुखं बन्धुभिः ॥ ८८ ॥

व्याहृतित्रयमग्निः स्याज्जातवेद इहावह ।

सर्वकर्माणि सन्नाथ साधयाग्निप्रियां ततः ॥ ८९ ॥

ताराद्योऽयं मनुः प्रोक्तः पञ्चविंशतिवर्णवान् ।

ऋषिर्भृगुर्भवेच्छन्दो गायत्रीदेवता मतः ॥ ९० ॥

विभक्तैः पञ्चभिः षड्भिश्चतुर्भिः पञ्चभिस्त्रिभिः ।

हाभ्यामङ्गक्रिया प्रोक्ता वर्णैर्मूलमनोः क्रमात् ॥ ८१ ॥
 अंसासक्तसुवर्णमाख्यमरुणं स्रक्चन्दनालङ्कृतं
 ज्वालापुञ्जजटाकलापविलसन्मौलिञ्च शुक्लांशुकम् ।
 शक्तिस्त्रिस्तिकदर्भमुष्टिकजपस्रक्स्त्रुग्भवाभीवरान्
 दोर्भिर्विभ्रतमञ्चितं त्रिनयनं रक्ताभमङ्गनं भजे ॥ ८२ ॥
 गुरोर्लब्धमनुर्मन्त्रौ चतुर्दश्यामुपोषितः ।
 जपेद्भानुसहस्राणि शुद्धाचारो जितेन्द्रियः ॥ ८३ ॥
 अमावस्यादिने विप्रान् भोजयेन्मधुरोत्तरैः ।
 भक्ष्यैर्भोज्यैर्यथाशक्ति दद्यात्तेभ्योऽपि दक्षिणाम् ॥ ८४ ॥
 यद्वा स्वयं समानीय होमद्रव्याणि शोधयेत् ।
 अफरं दिनमारभ्य होमं कुर्यादतन्द्रितः ॥ ८५ ॥
 क्रमाद्वटसमिद्धब्रीहितिलराजिह्वविधृतैः ।
 प्रत्येकमष्टोत्तरशतं जुहुयाद्दिनशः सुधीः ॥ ८६ ॥
 दशाहमेवं निर्वर्त्य विधानेन विधानवित् ।
 दत्त्वा पूर्णाहुतिं सम्यगेकादश्यां द्विजोत्तमान् ॥ ८७ ॥
 संपूज्य तर्पयेद्विर्त्तैर्यथाविभवमादरात् ।
 गुरवे दक्षिणां दद्यादरुणां गां पयस्विनीम् ॥ ८८ ॥
 वासांसि धनधान्यानि दत्त्वा संप्रीणयेत् गुरुम् ।
 सुमण्डलान्तं प्रजपेत् पौठं सनवशक्तिकम् ॥ ८९ ॥
 पीता श्वेतारुणा कृष्णा धूम्रा तीक्ष्णा स्फुलिङ्गिनी ।
 रुचिरा ज्वालिनी प्रोक्ताः कृशानोर्नवशक्तयः ॥ ९० ॥
 स्ववीजिनासनं दत्त्वा मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ।
 तत्र संपूजयेद्वाङ्गं विधिना प्रोक्तलक्षणम् ॥ ९०१ ॥
 अङ्गपूजां पुरा कृत्वा मूर्त्तिरिष्टौ दलेष्विमाः ।
 जातवेदाः सप्तजिह्वो हव्यवाहनसंज्ञकः ॥ ९०२ ॥
 अश्वोदरजसंज्ञोऽन्यः पुनर्वैश्वानराह्वयः ।

कौमारतेजाः स्याद्विष्वमुखो देवमुखः परः ॥ १०३ ॥
 अर्चाः स्वस्तिकशक्तिभ्यां विराजितकराम्बुजाः ।
 लोकेशानर्चयेद्वाङ्मे वज्राद्यायुधसंयुतान् ॥ १०४ ॥
 इति संपूजयेन्नित्यं जपेत् साष्टसहस्रकम् ।
 जायते वृत्तरादवाक् धनधान्यसमृद्धिमान् ॥ १०५ ॥
 साज्यमन्नं प्रजुहुयादत्सराक्षभते श्रियम् ।
 कुसुमैर्ब्रह्महृत्स्य दधिक्षीद्रष्टतप्तुतैः ॥ १०६ ॥
 करवीरप्रसूनैर्वा मण्डलात् स्यात् समृद्धिमान् ।
 षण्मासं कपिलाज्येन जुहुयादत्सराक्षरे ॥ १०७ ॥
 तस्य सञ्जायते लक्ष्मीः कौर्त्तिस्त्रै लोक्यवन्दिता ।
 शालिभिर्जुहुयान्नित्यं विधिनाष्टोत्तरं शतम् ॥ १०८ ॥
 त्रीहिगोमहिषाद्यार्थैर्भवनं तस्य पूर्यते ।
 तिलहोमेन महतीं लक्ष्मीमाप्नोति मानवः ॥ १०९ ॥
 पलाशवित्स्वखदिरशमीदुग्धमङ्गीरुहान् ।
 विकङ्कतारग्वधयोः समिद्धिः करवीरजैः ॥ ११० ॥
 प्रसूनैः कुसुमैः पद्मैः कङ्कारैररुणोत्पलैः ।
 जातीप्रसूनैर्दूर्वाभिर्नित्यमष्टोत्तरं शतम् ॥ १११ ॥
 एकेन जुहुयान्नन्वी प्रतिपत्स्वथवा सुधीः ।
 साधयेदखिलान् कामान् षण्मासान्नात्र संशयः ॥ ११२ ॥
 उत्तिष्ठ पुरुषं ब्रूयात् इरिपिङ्गलतत्परम् ।
 लोहिताक्षपदं देहि मे ददापय ठहयम् ॥ ११३ ॥
 चतुर्विंशत्यक्षरात्मा समृद्धिमनुरीरितः ।
 ऋष्यादयः पुरा प्रोक्ताः षड्भूतकरणैस्त्रिभिः ॥ ११४ ॥
 चतुर्भियुगलैर्नान्यैर्मूलमन्त्रसमुद्भवैः ।
 विदधीत षडङ्गानि जातियुक्तानि मन्त्रवित् ॥ ११५ ॥
 स्वर्णाश्वत्थविनिर्गतं ह्रस्ववृहं सिन्दूरपुष्पप्रभं

ज्वालाभिर्निचिताङ्गरोमनिचयं काक्था जगन्मोहनम् ।
 अश्वत्थारमनघ्वं रत्नविलसद्भूषालसत्कन्धरं
 रत्नैरिन्द्रियनिर्गतैर्वसुमतीमाच्छादयन्तं स्मरेत् ॥ ११६ ॥
 लक्षं मनुं जपेदेनं पयोऽन्नेन ससर्पिषा ।
 दशांशं जुहुयादङ्गी तुरङ्गाम्निमनुं स्मरन् ॥ ११७ ॥
 पीठे प्रागीरितेऽभ्यर्चेदङ्गैस्तन्मूर्त्तिभिः सह ।
 आशापालैस्तदीयास्तैरर्चयेद्व्यवाहनम् ॥ ११८ ॥
 प्रातः स्नानरतो मन्त्री सहस्रं यो जपेन्ननुम् ।
 जित्वा रोगान् सुखं जीवेच्छ्रिया वर्षशतं नरः ॥ ११९ ॥
 हृत्प्रमाणे जले स्थित्वा भानुमालोक्य संयतः ।
 चतुःसहस्रं प्रजपेन्नित्यं संवत्सरावधि ॥ १२० ॥
 अपमृत्युभयं रोगकृत्यादारिद्र्यसम्भवान् ।
 क्लेशान्निहत्य तेजस्वी जीवेद्वर्षशतं सुखम् ॥ १२१ ॥
 कृत्तिकायां प्रतिपदि शालिहोमो धनप्रदः ।
 दध्नाश्वत्थसमिद्धिर्वा प्रतिपत्सु भवेद्वनम् ॥ १२२ ॥
 इष्टावाप्तिर्भवेदाज्यैः पद्मेर्याममवाप्नुयात् ।
 तैलैर्ज्योतिष्वतीमृतैरिपुराष्ट्रं जयेन्नृपः ॥ १२३ ॥
 अश्वत्थ समिधो होमे घृताक्ता जुहुयान्नरः ।
 कन्यामिष्टामवाप्नोति सापि तं प्राप्नुयात् पतिम् ॥ १२४ ॥
 शुद्धाज्येन कृतो होमो ज्वरनाशकरः स्मृतः ।
 सप्ताहं जुहुयान्मन्त्री बन्धूककुसुमैः शुभैः ॥ १२५ ॥
 सायं सहस्रमक्षिरान्नहतीं त्रियम्भुते ।
 मांसं क्षीरेण मय्येन क्षीराहारो जितेन्द्रियः ॥ १२६ ॥
 सहस्रं जुहुयान्मन्त्री संम्यदामधिपो भवेत् ।
 आज्याक्तदूर्वाहोमेन जीवेद्वर्षशतं नरः ॥ १२७ ॥
 अष्टोत्तरशतं नित्यं हविषा मृगमुद्रया ।

जुह्वतो जायते लक्ष्मोर्ध्वनधान्यसमृद्धिदा ॥ १२८ ॥
 प्रतिमासं प्रतिपदि जुहुयादयुतं घृतैः ।
 श्रीर्भवेन्महती तस्य षण्मासादनपायिनी ॥ १२९ ॥
 अरुणैरुत्पलैः फुल्लैर्मधुरत्रयसंयुतैः ।
 जुहुयाद्वत्सरादङ्गं स भवेदिन्दिरापतिः ॥ १३० ॥
 अरुणामैस्त्रिमध्वक्तैर्जुहुयादन्वहं सुधीः ।
 सहस्रं वत्सराङ्गेन भवेद् भूमिपुरन्दरः ॥ १३१ ॥
 वत्सरं जुह्वतस्तैः स्यान्नक्षत्रिन्द्रेण वाञ्छिता ।
 जुहुयादमृताखण्डैः पयोऽक्तैः सप्तवासरान् ॥ १३२ ॥
 त्रिसहस्रं प्रतिदिनं मन्त्रविद्विजितेन्द्रियः ।
 कृत्याद्रोहज्वरोन्मादरोगाञ्छित्वा निरन्तरम् ॥ १३३ ॥
 जीवेद्वर्षशतं हुत्वा तेजसा भास्करप्रभः ।
 करवीरजवाविल्वपलाशनृपभूरुहाम् ॥ १३४ ॥
 प्रसूनैः कुमुदैः फुल्लैः कुरुण्टैर्जातिसम्भवैः ।
 पुष्पैर्हुत्वा त्रिमध्वक्तैर्मन्त्री प्रतिपदं प्रति ॥ १३५ ॥
 प्राप्नुयान्महतीं लक्ष्मीं वत्सराद्वाञ्छिताधिकाम् ।
 आदाय तण्डुलप्रस्थं निर्मलं साधुशोधितम् ॥ १३६ ॥
 गोदुग्धेन हविःपक्वकवलान्तेन कल्पयेत् ।
 आज्याक्तं तत् समादाय पूजिते हव्यवाहने ॥ १३७ ॥
 शम्भुपुष्पादिभिः सम्यग्जपित्वाष्टोत्तरं शतम् ।
 जुहुयात् प्रतिपद्यग्निं ध्यात्वाष्टोत्तरपरिग्रहम् ॥ १३८ ॥
 जाग्रते वत्सरादेव लक्ष्मीस्त्रैलोक्यमोहिनी ।
 मन्त्रेणानेन संजप्तां वचां खादेद्विमाममे ॥ १३९ ॥
 भारती निवसेत्तस्य सुखाभोजे विनिश्चला ।
 अष्टोत्तरशतं जप्तं जलं प्रातः पिबेन्नरः ॥ १४० ॥
 जठराग्निर्ज्वलेत्तस्माद्घृतैरिव हुताशनः ।

कृत्वा नवपदात्मानं मण्डलं प्रागुदीरितम् ॥ १४१ ॥
 कलसान्नव कल्याणान् स्थापयेत् प्रोक्तवर्त्मना ।
 क्षीरवृक्षत्वगुद्भूतैः काथैस्तान् पूजयेत् क्रमात् ॥ १४२ ॥
 वस्त्रादिभिरलङ्कृत्य नवरत्नानि निःक्षिपेत् ।
 मध्ये संपूजयेद्गग्निं मूर्त्तिरष्टौ दिशां क्रमात् ॥ १४३ ॥
 कुम्भेषु गन्धपुष्पाद्यैर्धूपदीपमनोहरैः ।
 स्पृष्ट्वा जपेन्नवकुम्भान्मन्त्रमष्टोत्तरं शतम् ॥ १४४ ॥
 अभिषिञ्चेत् पुनः साध्यं विनीतं दत्तदक्षिणम् ।
 ज्वरग्रहमहारोगदारिद्र्यादीन् विजित्य सः ।
 जीवेद्द्वर्षशतं सम्यगभिषिक्तः श्रिया सह ॥ १४५ ॥
 इति सारदातिलके चतुर्दशः पटलः ॥

पञ्चदशः पटलः ।

अथ वक्ष्ये महामन्त्रान् विष्णोः सर्वार्थसाधकान् ।
 यस्य संस्मरणात् सन्तो भवाब्धेः पारमाश्रिताः ॥ १ ॥
 तारं नमः पदं ब्रूयान्नारौ दीर्घसमन्वितौ ।
 पवनोणाय मन्त्रोऽयं प्रोक्तो वस्त्रचरात्मकः ॥ २ ॥
 साध्यो नारायणः प्रोक्तो मुनिश्छन्द उदाहृतम् ।
 मन्त्रस्य देवी गायत्री देवता विष्णुरव्ययः ॥ ३ ॥
 शुद्धोल्काय हृदाख्यातं महोल्काय शिरः स्मृतम् ।
 वीरोल्काय शिखा प्रोक्ता उल्काय कवचं स्मृतम् ॥ ४ ॥
 सहस्रोल्कायास्त्रमुक्तामङ्गलमृत्तिरियं मता ।
 भूयो वर्णैर्मनोः षड्भिः षडङ्गानि समाचरेत् ॥ ५ ॥
 अवशिष्टौ पुनर्वर्णौ विन्यसेत् कुक्षिपृष्ठयोः ।
 बद्धदिक्चक्रमन्त्रेण मन्त्रवर्णांस्तनौ न्यसेत् ॥ ६ ॥

आधारे हृदये वक्त्रे दोःपद्मलेषु नाभिके ।
 कण्ठे नाभौ हृदि कुचे पार्श्वपृष्ठेषु तत्परम् ॥ ७ ॥
 मूर्द्धास्यश्रवणे चैव घ्राणेषु तदनन्तरम् ।
 दोःपादसन्ध्यङ्गुलीषु धातुप्राणेषु हृत्स्थले ॥ ८ ॥
 मूर्धेक्षणास्यहृत्कुक्षिसोरजङ्घापदद्वये ।
 एकैकशो न्यसेद्वर्णान् मण्डांसोरुपदेषु च ॥ ९ ॥
 शङ्खचक्रगदाभोजपदेष्ववहितो न्यसेत् ।
 अष्टोर्णोऽष्टप्रकृत्यात्मा त्रयोऽसौ चतुरात्मनाम् ॥ १० ॥
 संयोगः सूरिभिः प्रोक्तो विशिष्टो द्वादशाक्षरः ।
 अतस्तन्मन्त्रवर्णाद्या द्वादशस्वरसंयुताः ॥ ११ ॥
 द्वादशादित्यसहिता मूर्त्तिर्द्वादश विन्यसेत् ।
 केशवाद्याः क्रमाद्देहे वक्ष्यमाणविधानतः ॥ १२ ॥
 खलाटे केशवं धात्रा कुक्षौ नारायणं पुनः ।
 अर्घ्यम्ना हृदि मित्रेण माधवं कण्ठदेशतः ॥ १३ ॥
 वरुणेन च गोविन्दं पुनर्दक्षिणपार्श्वके ।
 अंसेन विष्णुमंसस्थं भगेन मधुसूदनम् ॥ १४ ॥
 गले विवस्वता युक्तं त्रिविक्रिममनन्तरम् ।
 वामपार्श्वस्थमिन्द्रेण वामनाख्यमथांसके ॥ १५ ॥
 पुष्पा औधरनामानं गले पर्जन्यसंयुतम् ।
 हृषीकेशाह्वयं पृष्ठे पद्मनाभं ततः परम् ॥ १६ ॥
 त्वष्टा दामोदरं पश्चाद्विष्णुना ककुद्दि न्यसेत् ।
 द्वादशाक्षं महासन्धं ततो मूर्ध्नि प्रविन्यसेत् ॥ १७ ॥
 पुनः किरीटमन्त्रेण व्यापकं विन्यसेत्ततः ।
 ब्रूयात् किरीटकेयूरहारं मकरमण्डलम् ॥ १८ ॥
 शङ्खचक्रगदाभोजहस्तं धीताम्बरं धरम् ।
 श्रीवत्साङ्कितवचोऽन्ते खलशब्दमुदीरयेत् ॥ १९ ॥

श्रीभूमिसहितं सात्माज्योतिर्द्वयमुदाहरत् ।
 पञ्चाद्वीसिकरायेति सहस्रादित्यतेजसे ॥ २० ॥
 नमोऽन्तः प्रणवाद्योऽयं किरौटमनुरीरितः ।
 एवं न्यासं तनौ कृत्वा ध्यायेन्नारायणं परम् ॥ २१ ॥
 उद्यत्कोटिदिवाकराभमनिशं शङ्खं मदपङ्कजं
 चक्रं बिभ्रतमिन्दिरावसुमतीसंशोभिपार्श्वद्वयम् ।
 कोटीराङ्गदहारकुण्डलधरं पीताम्बरं कौस्तुभ
 दीप्तं विश्वधरं स्ववक्षसि लसच्छ्रीवत्सचिह्नं भजे ॥ २२ ॥
 विकारलक्षं प्रजपेन्मनुमेवं समाहितः ।
 तद्दृशंशं सरसिजैर्जुहुयान्मधुराद्भुतैः ॥ २३ ॥
 पीठे संपूजयेद्देवं विमलादिसमन्वितम् ।
 विमलोत्कर्षिणी ज्ञाना क्रिया योगा ततः परम् ॥ २४ ॥
 प्रह्वी सत्या तथेशानानुग्रहा नवमी मता ।
 नमो भगवते ब्रूयात् विष्णवेऽथ पदं वदेत् ॥ २५ ॥
 सर्वभूतात्मने वासुदेवायेति वदेत्ततः ।
 सर्वात्मसंयोगपदाद् योगपद्मपदं पुनः ॥ २६ ॥
 पीठात्मने हृदन्तोऽयं मन्त्रस्तारादिरौरितः ।
 दत्त्वानेनासनं मन्त्री मूर्त्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ २७ ॥
 अथाह्य पूजयेद्देवं सुगन्धिकुसुमादिभिः ।
 अङ्गान्यभ्यर्च्य मन्त्रार्णान् केशरेषु समर्चयेत् ॥ २८ ॥
 दलेषु वासुदेवाद्या मूर्त्तीः शक्तिसमन्विताः ।
 वासुदेवं सङ्कर्षणं प्रद्युम्नमनिरुद्धकम् ॥ २९ ॥
 हिमपीततमालेन्द्रनीलाभाः पीतवाससः ।
 शङ्खचक्रगदाशोभधरा एते चतुर्भुजाः ॥ ३० ॥
 शान्तिं श्रियं सरस्वत्या रतिं कोणदलेषु ताः ।
 श्वेतकाञ्चनगोदुग्धदूर्वावर्णाः सुभूषिताः ॥ ३१ ॥

हितौरर्चेद्दलाग्रेषु शङ्खं चक्रं गदाम्बुजे ।
 कौस्तुभं मुषलं खड्गं वनमालां यथाक्रमम् ॥ ३२ ॥
 रक्ताब्जपीतकनकश्यामकृष्णासिपाण्डुरान् ।
 बहिरग्रे समभ्यर्च्यद् गरुडं कुङ्कुमप्रभम् ॥ ३३ ॥
 मुक्तामाणिक्यसङ्काशौ दक्षिणोत्तरयोर्निधौ ।
 ध्वजं वरुणदिङ्गाग्रे श्यामलं पूजयेत्ततः ॥ ३४ ॥
 अरुणं विघ्नमाप्राय श्याममार्थं निशाचरे ।
 श्यामां दुर्गां वायुकोणे सेनान्यं प्रीतमीश्वरे ॥ ३५ ॥
 इन्द्रादीन् पूजयेत् पश्चात् वज्राद्यायुधसंयुतान् ।
 इति संपूजयेद्विष्णुं प्रोक्तैर्वावरणैः सह ॥ ३६ ॥
 धर्मार्थकामान् लब्ध्वान्ते विष्णोः सायुज्यमाप्नुयात् ।
 प्रणवो हृद्भगवते वासुदेवाय कीर्तितः ॥ ३७ ॥
 प्रधानं वैष्णवे तन्त्रे मन्त्रोऽयं द्वादशाक्षरः ।
 ऋषिः प्रजापतिश्छन्दो गायत्री परिकीर्तितम् ॥ ३८ ॥
 देवतास्य मनोः प्रोक्तो वासुदेवो मनीषिभिः ।
 तारेण हृदयं प्रोक्तं नमसा शिर ईरितम् ॥ ३९ ॥
 चतुर्वर्णैः शिखा प्रोक्ता पञ्चार्णैः कवचं मतम् ।
 समस्तेन भवेदस्त्रमङ्गकल्पनमौरितम् ॥ ४० ॥
 मूर्ध्नि भाले दृशोरास्ये गलदोर्हृदयाम्बुजे ।
 कुक्षौ नाभौ ध्वजे जानुद्वये पादद्वये न्यसेत् ॥ ४१ ॥
 विष्णुं शारदचन्द्रकोटिसदृशं शङ्खं रथाङ्गङ्गदा-
 मम्भोजं दधत् सितार्जनिलयं कान्त्या जगन्मोहनम् ।
 आवद्वाङ्गदहारकुण्डलमहामौलिं स्फुरत्कङ्कणं
 श्रीवत्साङ्गमुदारकौस्तुभधरं वन्दे मुनीन्द्रस्तुतम् ॥ ४२ ॥
 वर्णलक्षं जपेदेन दीक्षितो विजितेन्द्रियः ।
 तत्सहस्रं प्रजुहुयात्तिलैराज्यपरिप्लुतैः ॥ ४३ ॥

पीठे प्रागीरिते मन्त्री मूर्त्तिं मूलेन कल्पयेत् ।
 पूजयेद्दिधिनानेन वासुदेवं विधानवित् ॥ ४४ ॥
 प्रथमा वृत्तिरङ्गैः स्याद्वासुदेवादिभिः परा ।
 शान्त्यादिशक्तिसहितैः परा द्वादशमूर्त्तिभिः ॥ ४५ ॥
 चतुर्थी स्वरणार्थाद्यैर्विजाद्यैः पञ्चमौ मता ।
 एवं संपूजिते विष्णौ प्रदद्यादिष्टमात्मनः ॥ ४६ ॥
 पायसेन घृताक्ते न मन्त्रवर्णसहस्रकम् ।
 जुहुयान्मनसः शब्दौ समिद्धिः क्षीरभूरुहाम् ॥ ४७ ॥
 तत्संख्यया पयोक्ताभिः सर्वपापविमुक्तये ।
 हृत्ते स्वावीजयुगलं रमावीजयुगं पुनः ॥ ४८ ॥
 लक्ष्म्यान्ते वासुदेवाय इदन्तः प्रणवादिकः ।
 चतुर्दशाक्षरः प्रोक्तो मन्त्रोऽयं सुरपादपः ॥ ४९ ॥
 हृदयं शक्तिवीजाभ्यां रमाभ्यां शिर ईरितम् ।
 लक्ष्म्याः प्रोक्तं शिखावर्मं वासुदेवाय कीर्तितम् ।
 नमसास्तं समुद्दिष्टं सर्वतारादि कल्पयेत् ॥ ५० ॥
 विद्युच्चन्द्रनिभं वपुः कमलजावैकुण्ठयोरेकतां
 प्राप्तं स्नेहवशेन रत्नविलसद्भूषाभरालङ्कृतम् ।
 विद्यापङ्कजदर्पणान्मणिमयं कुम्भं सरोजं गदां
 शङ्खचक्रममूनि विभ्रतमिमां दिश्याच्छ्रियं वः सदा ॥ ५१ ॥
 वर्णलक्षं जपेदेनं तत्सहस्रं सरोरुहैः ।
 होमं कुर्याद्विकसितैर्मधुरत्रयसंयुतैः ॥ ५२ ॥
 पूजा स्याद्वैष्णवे पीठे द्वादशाक्षरवर्त्मना ।
 पायसेन कृतो होमो लक्ष्मीवश्यप्रदायकः ॥ ५३ ॥
 मधुराक्तैस्त्रिलैर्हुत्वा सर्वकार्याणि साधयेत् ।
 तारो हृद्विष्णवे पश्चात् डेन्तः स्वरपतिर्भवेत् ॥ ५४ ॥
 महाबलाय ठदन्तं मनुरष्टादशाक्षरः ।

विधिविन्दुविराट्कृत्यो देवता दधिवामनः ॥ ५५ ॥
 हृदेकेन शिरो द्वाभ्यां शिखात्रिभिरुदाहृता ।
 कवचं पञ्चभिः प्रोक्तं नेत्रन्तावङ्गिरक्षरैः ॥ ५६ ॥
 द्वाभ्यामस्त्रमिति प्रोक्तं प्रकारोऽङ्गस्य सूरिभिः ।
 मूर्ध्नि भाले दृशोर्युग्मे कर्णनासौष्ठतालुषु ॥ ५७ ॥
 कण्ठे बाहुद्वये पश्चाद् हृदयोदरनाभिषु ।
 गुह्योरुजानुयुग्मेषु जङ्घयोः पादयोन्यसेत् ।
 अष्टादश मनोर्वर्णान् पश्चाद् देवं विचिन्तयेत् ॥ ५८ ॥
 मुक्तागौरं नवमणिलसद्भूषणचन्द्रसंस्थं
 भृङ्गाकारैर्वनकलिकरैः शोभिवक्त्रावरिन्दम् ।
 हस्ताब्जाभ्यां कनककलसं शुद्धतोयाभिपूर्णं
 दध्यन्नाढ्यं कनकचपकं धारयन्तं भजामः ॥ ६० ॥
 गुणलचं जपेन्मन्त्रं तद्दशशंष्टताम्रतैः ।
 पायसान्नैः प्रजुहुयाद् दध्यन्नैर्वा यथाविधि ॥ ६१ ॥
 चन्द्रान्तकल्पिते पीठे प्रागुक्ते तं समर्चयेत् ।
 मूर्त्तिं मूलेन सङ्कल्प्य वक्ष्यमाणविधानतः ॥ ६२ ॥
 षडङ्गानि समभ्यर्चेत् केशरेषु यथा पुरा ।
 अभ्यर्च्य वासुदेवादीन् ध्वजादीनर्चयेत्ततः ॥ ६३ ॥
 केशवाद्या दलाग्रेषु सुरेन्द्रादीननन्तरम् ।
 वज्रादीनि गजानष्टौ सप्तावरणमीरितम् ॥ ६४ ॥
 विधानमेतद्देवस्य कीर्तितं सुरपूजितम् ।
 पायसान्ज्येन जुहुयात् सहस्रं श्रियमाप्नुयात् ॥ ६५ ॥
 धान्यहोमेन धान्याग्निः शतपुष्पासमुद्भवैः ।
 वीजैः सहस्रसंख्यातैर्होमो भयविनाशनः ॥ ६६ ॥
 दध्योदनेन गुह्येन हुत्वा मुच्येत दुर्गतैः ।
 स्मृत्वा त्रिविक्रमं रूपं जपन्मन्त्रमनन्यधीः ॥ ६७ ॥

सुक्तीबन्धाद्भवेत् सद्यो नात्र कार्य्या विचारणा ।
 पटे संपाद्य देवेशं भित्तौ वा पूजयेत् सुधीः ।
 सुगन्धिकुसुमैर्नित्यं महतीं श्रियमश्नुते ॥ ६८ ॥
 समध्यतारोज्ज्वलकर्षिकाव्यमष्टाक्षरैरुज्ज्वलकेशराटरम् ।
 मन्त्राक्षरद्वन्द्वयुताष्टपञ्चं शिष्टार्णयुग्मोत्तसितान्धपञ्चम् ॥ ६९ ॥
 द्वादशाक्षरसम्बोधितं तत्परं मातृकाक्षरैः ।
 विदध्याच्चेष्टितं यन्त्रं सर्वसम्पत्प्रदायकम् ॥ ७० ॥
 उद्गिरत् पदमाभास्य प्रणवोद्गोशशब्दतः ।
 सर्ववागौश्वरेत्यन्ते प्रवदंदीश्वरेत्यथ ॥ ७१ ॥
 सर्ववेदमयाचक्ष्य पदान्ते सर्वमुच्चरेत् ।
 बोधय दितयान्तोऽयं मन्त्रस्तारादिरौरितः ॥ ७२ ॥
 ऋषिर्ब्रह्मास्य निर्दिष्टश्चन्दोऽनुष्टुबुदाहृतम् ।
 देवता स्यात् हयग्रीवो वागीश्वर्य्यप्रदायकः ।
 तारिण पादैर्मन्त्रस्य पञ्चाङ्गानि प्रकल्पयेत् ॥ ७३ ॥
 शरच्छशाङ्गप्रभमश्वत्थं सुक्तामयैराभरणैरुपेतम् ।
 रथाङ्गशङ्खाञ्चितबाहुयुग्मं जानुद्वयन्यस्तकरं भजामः ॥ ७४ ॥
 वर्णलक्षं जपेन्मन्त्रं कुन्दपुष्पैर्मधुमैः ।
 द्वात्रिंशं वैष्णवे वङ्गौ जुहुयान्मन्त्रसिद्धये ॥ ७५ ॥
 अष्टाक्षरोदिते पौठे हयग्रीवं प्रपूजयेत् ।
 बीजेन मूर्त्तिं सङ्कल्प्य बीजमुद्ध्रियते यथा ॥ ७६ ॥
 वियद्भृगुस्थमर्घीशं विन्दुमह्वीजमौरितम् ।
 केशरेषु चतुर्वेदांश्चतुर्दिक्षु समर्चयेत् ॥ ७७ ॥
 विदिच्छङ्खमृतिन्याससर्वशास्त्राणि पूजयेत् ।
 अर्चयेत् पत्रमध्येषु विधानेनाङ्गदेवताः ॥ ७८ ॥
 बाह्ये लोकेश्वरांस्तेषां वज्राद्यस्त्राणि संयजेत् ।
 एवं यो भजते देवं साक्षाद् वागीश्वरो भवेत् ॥ ७९ ॥

विल्वैः फलैः कृतो होमः श्रीकरः परिग्रीयते ।
 कुन्दपुष्पाणि जुहुयादिच्छन् वाक्श्रियमुत्तमाम् ॥ ८० ॥
 मनुनानेन संजप्तं घृतं ब्राह्मणैरसैः सृतम् ।
 कवितामाहरेत् पुंसामनर्गलविजृम्भिणीम् ॥ ८१ ॥
 वचामनेन संजप्तां भक्षयेत् प्रातरन्वहम् ।
 सर्ववेदागमादीनां व्याख्याता जायतेऽचिरात् ॥ ८२ ॥
 मनोरस्य समो नास्ति ज्ञानैश्वर्य्यप्रदः पुनः ।
 अनन्तोऽग्न्यासनः सेन्दुबीजं रामाय हृन्मनुः ॥ ८३ ॥
 षडक्षरोऽयमादिष्टो भजतां कामदो मणिः ।
 ब्रह्मा प्रोक्तो मुनिश्छन्दो गायन्नं देवता मनोः ॥ ८४ ॥
 देशिकेन्द्रैः समाख्यातो रामो राक्षसमर्दनः ।
 दीर्घभाजा स्वबीजेन कुर्यादङ्गानि षट् क्रमात् ॥ ८५ ॥
 ब्रह्मरन्ध्रे भ्रुवोर्मध्ये हृन्नाभ्यम्बुषु पादयोः ।
 षडक्षराणि विन्ध्यस्येन्नन्धस्य मनुवित्तमः ॥ ८६ ॥
 कालाभोधरकान्तिमनिशं वीरासनाध्यासिनं
 सुद्रां ज्ञानमयीं दधानमपरं हस्ताम्बुजं जानुनि ।
 सीतां पार्श्वगतां सरोरुहकरां विद्युन्निभां राघवं
 पश्यन्तं सुकुटाङ्गदादिविविधाकल्पोज्ज्वलाङ्गं भजे ॥ ८७ ॥
 वर्णलक्षं जपेन्नन्दं दशांशं कमलैः शुभैः ।
 जुहुयादर्चिते वङ्गौ ब्राह्मणान् भोजयेत्ततः ॥ ८८ ॥
 पूजयेद्द्वैष्णवे पीठे मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ।
 श्रीं सीतायै द्विठान्तेन सीतां पार्श्वगतां यजेत् ॥ ८९ ॥
 अग्रे पार्श्वद्वये साङ्गं शरणाङ्गानि तद्वहिः ।
 हनूमन्तं ससुग्रीवं भरतं सविभीषणम् ॥ ९० ॥
 लक्ष्मणाङ्गदशतुष्टान् जाम्बवन्तं दलेष्विमान् ।
 वारयन्तं हनूमन्तमग्रतो घृतपुस्तकम् ॥ ९१ ॥

भजेद्भरतशत्रुघ्नौ पार्श्वयोर्धृतचामरौ ।
 धृतातपत्रं हस्ताभ्यां लक्षणं पश्चिमे यजेत् ॥ ८२ ॥
 सृष्टिं जयन्तं विजयं स्वराष्ट्रं राष्ट्रवर्द्धनम् ।
 अकोपं धर्मपालाख्यं सुमन्त्रञ्च दलायतः ॥ ८३ ॥
 सर्वाभरणसम्पन्नान् लोकेशानर्चयेत्ततः ।
 ततस्तानि ततो ब्राह्मे वज्रादीनि प्रपूजयेत् ॥ ८४ ॥
 एवं पूजादिभिः सिद्धे मनौ कर्माणि साधयेत् ।
 जातिप्रसूनैर्जुहुयाच्चन्दनाम्भःसमुच्चितैः ॥ ८५ ॥
 राजवैश्याय कमलैर्धनधान्यादिसम्पदे ।
 नीलोत्पलानां होमेन वश्येदखिलं जगत् ॥ ८६ ॥
 विल्वप्रसूनैर्जुहुयादिन्दिरावासये नरः ।
 दूर्वाहोमेन दौर्घ्यायुर्भवेन्मन्त्री निरामयः ॥ ८७ ॥
 रक्तोत्पलहुतान्मन्त्री धनमाप्नोति वाञ्छितम् ।
 मेधाकामेन होतव्यं पलाशकुसुमैर्नरैः ॥ ८८ ॥
 तज्जप्तमन्त्रः प्रतिवेत् कविर्भवति वत्सरात् ।
 तन्मन्त्रिताम् भुञ्जीत महदारोग्यमाप्नुयात् ॥ ८९ ॥
 तारं मये विलिखतु मनुं षट्सु कोणेषु सन्धि-
 पङ्क्त्यामां स्मरमपि लिखेत् कोणगण्डेषु पश्चात् ।
 किञ्चल्लोषु स्वरगणमथो पञ्चमध्येषु माला-
 मन्त्रोऽस्यार्णान् गुहमुखमितानष्टमे पञ्चवर्णान् ॥ १०० ॥
 दशाक्षरेण संवेष्ट्य कार्दिवर्णैश्च भूपुरे ।
 दिग्विदिक्षु लिखेद्बीजे नरसिंहवराहयोः ॥ १०१ ॥
 नमो भगवते ब्रूयाच्चतुर्थ्यां रघुनन्दनम् ।
 रक्षोघ्नविषदायान्ते मधुरादि समीरयेत् ॥ १०२ ॥
 प्रसन्नवदनायेति पश्चादमिततेजसे ।
 बलाय पश्चाद्रामाय विष्णवे तदनन्तरम् ॥ १०३ ॥

ग्रणवादि नमोऽन्तोऽयं मालामनुबद्धोरितः ।

ज्ञानकीवल्लभायाथ भवेत् पावकवल्लभा ॥ १०४ ॥

हुमादिरेषु कथितो राममन्त्रो दशाक्षरः ।

जपादिसाधितं यन्त्र स्वरूपपट्टादिकल्पितम् ॥ १०५ ॥

बाहुना विष्टृतं दद्यात् विजयश्रीपराक्रमान् ।

गदितं रामचन्द्रस्य विधानं सुरपूजितम् ॥ १०६ ॥

तारं नमो भगवते वराहपदमीरयेत् ।

रूपाय भूर्भुवः स्त्रः स्यात् पतये तदनन्तरम् ॥ १०७ ॥

भूपतित्वं मे पदान्ते देह्यन्ते च ददापय ।

वह्निजायावधिमन्त्रः स्यात् त्रयस्त्रिंशदक्षरः ॥ १०८ ॥

भार्गवो सुनिराख्यातश्छन्दोऽनुष्टुबुदाहृतम् ।

देवतादिवराहोऽस्य मन्त्रस्य कथितो बुधैः ॥ १०९ ॥

एकदंष्ट्राय हृदयं व्योमोल्काय शिरः स्मृतम् ।

शिखा तेजोऽधिपतये विश्वरूपाय वर्म च ।

महादंष्ट्राय शस्त्रं स्यात् पञ्चाङ्गमिति कल्पयेत् ॥ ११० ॥

आपादं जानुदेशाद्वरकनकनिभं नाभिदेशादधस्ता-

न्मुक्ताभं कण्ठदेशात्तरुणरविनिभं मस्तकान्नीलभासम् ।

ईडे हस्तैर्द्रधानं रथचरणदरौ खड्गखेटौ गदास्थां

शक्तिं दानाभये च क्षितिधरणलसहं द्रुमाद्यं वराहम् ॥ १११ ॥

लक्ष्म्या मनुं जपेन्मन्त्रं मधुराक्तैः सरोरुहैः ।

जुहुयात्तददंशंशेन पीठे विष्णोः प्रपूजयेत् ॥ ११२ ॥

मूर्तिं मूलेन सङ्कल्प्य वक्ष्यमाणविधानतः ।

पूर्वादिषु चतुर्दिक्षु हृदाद्यङ्गानि पूजयेत् ॥ ११३ ॥

अस्त्रं कोणेष्वधोर्ध्वं चक्राद्यस्त्राणि तद्वहिः ।

चक्रं शङ्खमसिं खेटं गदां शक्तिं वराभये ॥ ११४ ॥

संपूज्य बाह्ये लोकेशान् बहिरस्त्राणि पूजयेत् ।

ध्यानाद्देवो धनं दद्याद्भोमाहद्याहसुन्धराम् ॥ ११५ ॥
 ग्रन्दद्याज्जपपूजाद्यैर्धनधान्यं महीं श्रियम् ।
 रवौ सिंहगतेऽष्टम्यां शुक्लपक्षे सितां शिलाम् ॥ ११६ ॥
 पञ्चगव्येषु निःक्षिप्य स्पृष्ट्वा तामयुतं जपेत् ।
 उत्तराभिमुखो भूत्वा तां शिलां निखनेद्भुवि ॥ ११७ ॥
 शत्रुचोरमहाभूतैः कृतां बाधां विनाशयेत् ।
 भानूदये भौमवारि साध्यक्षेत्रात् समाहरेत् ॥ ११८ ॥
 ऋत्तिकां संजपन्मन्त्रं तां पुनर्विभजेत् त्रिधा ।
 चुल्यामेकं समारोप्य पाकपात्रे तथा परम् ॥ ११९ ॥
 गोदुग्धे परमालोद्य शोधितांस्तण्डुलान् क्षिपेत् ।
 संस्क्रताग्नौ पचेत् सम्यक् चरुं मन्त्रौ जपन्मनुम् ॥ १२० ॥
 अवतार्य चरुं पश्चादग्नौ देवं यथाविधि ।
 धूपदीपादिकैरिष्ट्वा पुनराज्यप्नुतं चरुम् ॥ १२१ ॥
 जुहुयादेधिते वल्ली यावदष्टोत्तरं शतम् ।
 एवं जम्भारवारिषु जुहुयात् क्षेत्रसिद्धये ॥ १२२ ॥
 प्रातःकाले भृगोर्वारि ऋदं साध्यमहीतलात् ।
 आदाय हविरापाद्य पूर्ववत् जुहुयात् सुधीः ॥ १२३ ॥
 विरोधो नश्यति क्षेत्रे सह चौराद्युपद्रवैः ।
 राजवृक्षसमुत्थाभिः समिद्धिर्मनुनामुना ॥ १२४ ॥
 त्रिसहस्रं प्रजुहुयात्तस्य स्युः सर्वसम्पदः ।
 शालिभिर्जुहुयान्मन्त्रौ नित्यमष्टोत्तरं शतम् ॥ १२५ ॥
 समृद्धैर्धान्यसंघातैः शोभते तस्य मन्दिरम् ।
 तावदाज्येन जुहुयात् मण्डलात् सर्वमाप्नुयात् ॥ १२६ ॥
 लाजैः कन्यामवाप्नोति मध्वक्तौर्निजवाञ्छितम् ।
 मधुरत्रयसंसिक्तैर्जुहुयादुत्पलैर्नवैः ॥

महतीं श्रियमाप्नोति मण्डलात् पूर्वसंख्यया ॥ १२७ ॥
 मध्ये वीजं सतारं दहनपुरयुगे चक्रवर्णान् षडंश-
 खालिख्याङ्गानि सन्धिष्वथ करणदलैरम्बुजं केशरेषु ।
 अष्टाणान् पत्रमंथ्य लिखतु वसुमिताम्बन्धवर्णांश्चतुर्थे
 शिष्टं पत्रेष्वधस्तात् वसुदलकमले केशरस्थस्वराज्ये ॥ १२८ ॥
 मन्त्राणान् वेदसंख्यान्दलमनुविलिखेदन्यमन्त्रेऽथ बाह्ये
 किञ्चल्कैः कादिवर्णैर्विकसितकमले षोडशारे यथावत् ।
 मन्त्राणान् युग्मशस्तांश्चरमदलगतं शिष्टवर्णं लिखित्वा
 तारक्ष्माकोणवीजैस्तदनुपरिवृतं साध्यनामार्णमध्यैः ॥ १२९ ॥
 अभितः साध्यनामार्णैर्मन्त्रार्णैश्च वृतं बहिः ।
 भूवीजनास्य कोणेषु भूवीजं साध्यसंयुतम् ॥ १३० ॥
 अष्टमूलेषु वाराहं भूवीजसहितं लिखेत् ।
 सार्धांशविन्दुगगनं वीजं वाराहमीरितम् ॥ १३१ ॥
 रोचनागुरुकपूर्वलाक्षाकुङ्कुमचन्दनैः ।
 गोमयान्धसि संपिष्टैर्लिखेद् यन्त्रं शुभे दिने ॥ १३२ ॥
 लेखन्या हिममय्या च सर्वकामप्रसिद्धये ।
 स्वर्णपट्टे लिखेद् यन्त्रं राज्यश्रीसमवाप्तये ॥ १३३ ॥
 ग्रामसिद्धये च रजते ताम्रपट्टे धनाप्तये ।
 भूर्जपत्रे निजिष्टास्थौ क्षौमे भूसिद्धये लिखेत् ॥ १३४ ॥
 जपपूजादिभिः सिद्धं यन्त्रं कुर्यान्निजोष्णितम् ।
 ग्रामपत्तनराष्ट्रेषु यन्त्रमेतत् सुसाधितम् ॥ १३५ ॥
 निखनेच्छुभवारादौ स्वाङ्गं दिक्षु समर्चयेत् ।
 क्षुद्रापमृत्युचौरादिभूतव्यालमहाभयैः ॥ १३६ ॥
 न शक्यते परं द्रष्टुं तं देशं देवताबलात् ।
 हृदयं भगवत्यै स्यात् धरत्यै तदनन्तरम् ॥ १३७ ॥
 धरत्यन्ते धरद्वन्द्वं द्विठान्तोऽयं धरादिकः ।

एकोनविंशत्यर्ण्यं धरा हृदयमीरितम् ॥ १३८ ॥
 वराहस्य मनुः प्रोक्तश्चन्दो त्रिवृदुदाहृतम् ।
 देवता सर्वभूतानां प्रकृतिर्वसुधा मता ॥ १३९ ॥
 हृदयं त्रिभिराख्यातं चतुर्भिः शिरः ईरितम् ।
 त्रिभिः शिखा समुद्दिष्टा पञ्चभिः कवचं मतम् ॥ १४० ॥
 द्वाभ्यां नेत्रं समाख्यातं द्वाभ्यामस्त्रं पुनर्भवेत् ।
 मन्त्रवर्णैः षडङ्गानि कुर्यादेवं विधानवित् ॥ १४१ ॥
 श्यामां विचित्रां शुकरवभूषणां
 पद्मासनां तुङ्गपयोधरानताम् ।
 इन्द्रीवरे द्वे नवशालिमञ्जरीं
 शुक्रं दधानां वसुधां भजामहे ॥ १४२ ॥
 लक्ष्मणानं जपेन्नन्वी धराहृदयमादरात् ।
 ससर्पिषा पायसेन जुहुयात्तद्दशांशतः ॥ १४३ ॥
 तां विष्णोः पूजयेत् पीठे वक्ष्यमाणविधानतः ।
 अङ्गानि पूजयेदादौ भूवर्ज्जलमारुतान् ॥ १४४ ॥
 दिक्पत्रेषु समभ्यर्च्य कोणपत्रेषु तत्कलाः ।
 आशापालाः पुनः पूज्या वज्राद्यस्त्रसमन्विताः ॥ १४५ ॥
 एवं सिद्धमनुर्मन्वी साधयेत् सुमनोरयान् ।
 मधुरत्रयसंसिक्तैर्जुहुयादरुणोत्पलैः ॥ १४६ ॥
 सहस्रं भूसृष्टिः स्यात्तथा नीलोत्पलैः शुभैः ।
 प्रियङ्गुपुष्पैर्मध्वत्तैर्धनधान्यमहीश्रियः ॥ १४७ ॥
 मञ्जरीं शालिसम्भूतां मधुरत्रयलोडिताम् ।
 जुहुयात् साधिते वङ्गौ मण्डलात् स्याच्चरापतिः ॥ १४८ ॥
 शुक्रवारं दिनमुखे गृहीत्वा साध्यभूसृदम् ।
 तामभसि विनिक्षिप्य शोधितेऽत्र चक्रं पचेत् ॥ १४९ ॥
 पयोदृताभ्यां सहितं जुहुयात् तं हुताग्ने ।

षण्मासं शुक्रवारेषु हुत्वैवं प्राप्नुयाद्धराम् ॥ १५० ॥

धरामिवं जपेन्मन्त्री पशुरन्नधनादिभिः ।

धराया वल्लभः स स्यान्नात्र कार्या विचारणा ॥ १५१ ॥

इति सारदातिलके पञ्चदशः पटलः ।

षोडशः पटलः ।

अथाभिधास्ये विधिवन्नारसिंहं महामनुम् ।

उग्रं वीरं वदेत् पूर्वं महाविष्णुमनन्तरम् ॥ १ ॥

ज्वलन्तं पदमाभाष्य सर्वतोमुखमीरयेत् ।

नृसिंहं भीषणं भद्रं मृत्युमृत्युं वदेत् ततः ॥ २ ॥

नमाम्यहमयं प्रोक्तो मन्त्रराजः सुरद्रुमः ।

ऋषिर्ब्रह्मा समुद्दिष्टश्छन्दोऽनुष्टुबुदाहृतम् ॥ ३ ॥

देवता नरसिंहोऽस्य सुरासुरनमस्कृतः ।

चतुर्भिर्हृदयं प्रोक्तं शिरस्तावद्भिरक्षरैः ॥ ४ ॥

शिखाष्टभिः समादिष्टा षड्भिः कवचमीरितम् ।

तावद्भिर्नयनं प्रोक्तं अस्त्रं स्थात् करणाक्षरैः ॥ ५ ॥

शिरोललाटनेत्रेषु मुखबाहुङ्घ्रिसन्धिषु ।

साग्रेषु कुक्षौ हृदये मूले पार्श्वद्वये पुनः ।

अपराङ्गे ककुदि च न्यसेद् वर्णान् यथाक्रमम् ॥ ६ ॥

माणिक्याद्रिसमप्रभं निजरुचा संतस्तरक्षोगणं

जानुन्यस्तकराम्बुजं त्रिनयनं रत्नोत्तसद्भूषणम् ।

बाहुभ्यां धृतशङ्खचक्रमनिशं दंष्ट्रोयवक्तोत्तस-

ज्वालाजिह्वमुदयकेशनिचयं वन्दे नृसिंहं विभुम् ॥ ७ ॥

वर्णलक्षं जपेन्मन्त्रं तत्सहस्रं घृतप्लुतैः ।

पायसान्नैः प्रजुहुयाद्विधिवत् पूजितेऽनले ॥ ८ ॥

एवं कृते भवेन्नन्वी सिद्धमन्त्रः प्रतापवान् ।
 पूजा प्रागौरिते पीठे मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ ९ ॥
 पूजयेद्द्विधिवत्तस्यां दैत्यशत्रुमनन्वधीः ।
 अङ्गान्यादौ समाराध्य दिग्दले पूजयेदथ ॥ १० ॥
 पक्षीन्द्रं शङ्करं शेषमज्योनिं यथाक्रमम् ।
 श्रियं क्रियं धृतिं पुष्टिमन्यादिषु यजेत् पुनः ॥ ११ ॥
 लोकपालाः समभ्यर्च्यस्तदस्त्राणि ततः परम् ।
 इत्थं जपादिभिः सिद्धे मनसि काम्यानि साधयेत् ॥ १२ ॥
 उद्यत्कोटिरविप्रभं नरहरिं कोटीरहारोज्ज्वलं
 दंष्ट्राभीममुखं लसन्नखमुखैर्दीर्घैरनेकैर्भुजैः ।
 निर्भिन्नासुरनाथमग्निशशिभृतं सूर्यात्मनेत्रयं
 विद्युत्पुञ्जसटाकलापभयदं वह्निं वमन्तं यजे ॥ १३ ॥
 सौम्ये सौम्यं स्मरेत् कार्यं क्रूरे क्रूरमिमं यजेत् ।
 श्रोत्रपुष्पैर्जुहुयान्मन्त्री विल्वकाष्ठैर्धितेऽनले ॥ १४ ॥
 सहस्रं श्रियमाप्नोति पञ्चैर्वा विल्वसम्भवैः ।
 असूनैर्वा फलैस्तद्वत् दूर्वाहोमादरेगताम् ॥ १५ ॥
 मन्त्रजप्तां वचां श्वेतां भक्षयेत् प्रातरन्वहम् ।
 वाक्सिद्धिं लभते मन्त्री वाचस्पतिरिवापरः ॥ १६ ॥
 सलिले देवमभ्यर्च्य मन्त्रपुष्पादिभिः शुभैः ।
 दूर्वाभिस्तत्र जुहुयान्नित्यमष्टोत्तरं शतम् ॥ १७ ॥
 उपसर्गा विनश्यन्ति क्षुद्रभूतज्वरादिभिः ।
 दुःस्वप्ने निशि सञ्जाते स्नात्वा मन्त्रमनुं जपेत् ॥ १८ ॥
 अनिद्रो मन्त्रवित् पश्चात् सुस्वप्नस्तस्य जायते ।
 व्याघ्रचोरसृगादिभ्यो महारण्ये भयाकुले ॥ १९ ॥
 रक्षेन्नतुरयं जप्तो भयेष्वन्येषु मन्त्रिणम् ।
 अनेन मन्त्रितं भस्मं विषग्रहमहाभयम् ॥ २० ॥

नाशयेदचिरादेव मन्त्रस्यासि प्रभावतः ।
 घोराभिचारे सोन्मादे महोत्पाते महाभये ॥ २१ ॥
 जपेन्मन्त्रं स्मरेद् देवं दुःखान्मुक्तो भवेन्नरः ।
 सिंहरूपं महाभीमं नखदंष्ट्राविभीषणम् ॥ २२ ॥
 स्मृत्वात्मानं रिपुं पश्चात् ध्यायेन्मृगरिपुं पुनः ।
 निश्चितैर्नखदंष्ट्राद्यैः खण्ड्यमानं रिपुं स्मरन् ॥ २३ ॥
 नित्यमष्टोत्तरशतं जपेन्मन्त्रमतन्द्रितः ।
 जायते मण्डलादवाक् शत्रुर्वैवस्वतप्रियः ॥ २४ ॥
 यत्नं कुर्वीत विधिवच्छत्रुसेनानिवारणे ।
 विभीतकाष्ठैर्ज्वलिते पावके रिपुमर्दनम् ॥ २५ ॥
 विचिन्त्य देवं नृहरिं संपूज्य कुसुमादिभिः ।
 समूलचूतैर्जुहुयाच्छरैर्दशशतं पृथक् ॥ २६ ॥
 रिपुं खादन्निव जपेत् निर्भिन्दन्निव तान् क्षिपेत् ।
 हुत्वा सप्तदिनं मन्त्रो सेनामिष्टां महीपतेः ॥ २७ ॥
 प्रस्थापयेच्छुभे लग्ने परराष्ट्रजयेच्छया ।
 तस्याः पुरस्तानृहरिं निघ्नन्तं रिपुमण्डलम् ॥ २८ ॥
 स्मृत्वा प्रयोगं कुर्वीत यावदायाति सा पुनः ।
 विजित्य निखिलान् शत्रून् सह वीरश्रिया सुखम् ॥ २९ ॥
 आगत्य विजयी राजा ग्रामक्षेत्रधनादिभिः ।
 प्रीणयेन्मन्त्रिणं सम्यग्विभवैः प्रीतमानसः ।
 मन्त्रो यदि न सन्तुष्टेदनर्थः स्यान्महीपतेः ॥ ३० ॥
 बीजं साध्यसमन्वितं प्रविलिखेन्मध्येषु पत्रेष्वथो
 मन्त्रार्णान् श्रुतिशो विभज्य विलिखेत्त्रिप्याबहिर्वेष्टयेत् ।
 बाह्ये कोणजबीजवसुधागेहद्वयेनावृतं
 यत्नं क्षुद्रविषग्रहामयरिपुप्रध्वंसनं श्रीपदम् ॥ ३१ ॥
 कृत्वा नवपदात्मानं मण्डलं यन्त्रसयुतम् ।

अस्मिन् संस्थापयेन्नन्त्री कलसाक्षव शोभनान् ॥ ३२ ॥
 कषायतोयसम्यूर्णान् वस्त्ररत्नादिसंयुतान् ।
 मध्ये संपूजयेद्देवं नृसिंहं शान्तविग्रहम् ॥ ३३ ॥
 तार्क्ष्यादीन् पूजयेन्नन्त्री पूर्वादिषु यथाक्रमम् ।
 इति संशोधितैस्तोयैरभिषिञ्चेत् प्रियं नरम् ॥ ३४ ॥
 अभिचारग्रहोन्मादा विनश्यन्त्यरिभिः सह ।
 अभिषिक्तस्तदा विप्रान् प्रभजेद्देवताधिया ॥ ३५ ॥
 यथावत् पूजयेत् पश्चाद्भक्त्या गुरुमवच्चयन् ।
 राजा विजयमाप्नोति युद्धेषु विधिनामुना ॥ ३६ ॥
 वीजाङ्गं फणपञ्चजं प्रविलिखेच्छेषस्य भोगे पुनः
 हार्त्रिंशत् पदसंयुते प्रविलिखेन्नन्त्राक्षराणि क्रमात् ।
 पुच्छे नामजपादिसाधितमिदं होमेन सम्पातितं
 भूतापस्मृतिदुःखरोगशमनं यन्त्रं रिपुध्वंसनम् ॥ ३७ ॥
 ककारो वङ्गिमारूढो मनुस्वरसमन्वितः ।
 विन्दुनादलसन्मूर्ध्ना वीजं नरहरैर्मतम् ॥ ३८ ॥
 वीजं नमो भगवते नरसिंहाय तत्परम् ।
 स्याज्ज्वालामालिने पश्चात् दीप्तदंष्ट्राय तत्परम् ॥ ३९ ॥
 अग्निनेत्राय सर्वादिरक्षोभ्नाय पदं वदेत् ।
 सर्वभूतविनाशान्ते नकारो दीर्घवाक्सारुत् ॥ ४० ॥
 सर्वज्वरविनाशान्ते नायाणैर्दहयुग्मकम् ।
 पचद्वयं रक्षयुग्मं हुं फट् स्वाहा ध्रुवादिकः ॥ ४१ ॥
 सप्तषष्ठाक्षरैः प्रोक्तो ज्वालामाली महामनुः ।
 हृत्त्रयोदशभिः प्रोक्तं शिरो दशभिरौरितम् ॥ ४२ ॥
 शिखैकादशभिः प्रोक्ता वर्माष्टादशभिर्मतम् ।
 वर्णैर्द्वादशभिर्नेत्रं अस्त्रं स्यात् करणाक्षरैः ।
 एवमङ्गानि विन्यस्य चिन्तयेन्नन्त्रदेवताम् ॥ ४३ ॥

उज्ज्वलप्रलयानलाभमयुग्मैनेत्रमनारतं
 भास्वतं शिखिनः शिखाभिरुदयदंष्ट्रमुखाब्जम् ।
 रक्षसां भयदं विकीर्णसटाकलापविभीषणं
 शङ्खचक्रकपाणखेटकधारिणं नृहरिं भजे ॥ ४४ ॥
 लक्ष्मेकं जपेन्मन्त्रं तद्दशांशं समाहितः ।
 कपिलाज्येन जुहुयात् समृद्धे हव्यवाहने ॥ ४५ ॥
 प्रागुक्ते पूजयेत् पीठे देवं प्रागुक्तवर्त्मना ।
 कुर्वीत मन्तराजोक्तान् प्रयोगान्मनुनामुना ॥ ४६ ॥
 विशेषात् क्षुद्रभूतादिनाशनोऽयं मनुः स्मृतः ।
 पाशः शक्तिर्नरहरिरङ्गुशो वर्म फट् मनुः ॥ ४७ ॥
 षडक्षरो नरहरेः कथितः सर्वकामदः ।
 षड्विंशत्या समुद्दिष्टः पंक्तिश्छन्द उदाहृतम् ।

देवता नरसिंहस्य षड्वीजैरङ्गकल्पना ॥ ४८ ॥

कोपादालोलजिह्वं विधृतनिजमुखं सोमसूर्याग्निनेत्रं
 पादादानाभिरक्तप्रभमुपरि सितं भिन्नदैत्येन्द्रगात्रम् ।
 शङ्खं चक्रं सपाशाङ्गुशकुलिशगदादारुणान्युदहन्तं
 भीमं तीक्ष्णायदंष्ट्रं मणिमयविविधाकल्पमीडे नृसिंहम् ॥ ४९ ॥

ऋतुलक्षं जपेदेनं घृतेन जुहुयात्ततः ।

तत्सहस्रं समिद्धेऽग्नौ तोषयेद् द्रविणैर्गुरुम् ॥ ५० ॥

अर्चा प्रगौरिते पीठे मूर्त्तिं मूलेन कल्पयेत् ।

अङ्गावृतेर्वह्निश्चक्रं शङ्खं पाशाङ्गुशौ पुनः ॥ ५१ ॥

वज्रं कौमोदकीं खड्गखेटौ पत्रेषु पूजयेत् ।

वज्रादीनि तदस्त्राणि पूजयेत् बाह्यतः सुधीः ॥ ५२ ॥

एवं कृत्वा पुरश्चर्या मन्त्रेणानेन मन्त्रवित् ।

प्रयोगान् कल्पनिर्दिष्टान् कुर्यात् स्वस्य परस्य वा ॥ ५३ ॥

रक्तोत्पलैस्त्रिमध्वक्तैः सहस्रं जुहुयान्नवैः ।

नित्यं मासाद्भवेदिष्टं वत्सराजनधान्यवान् ॥ ५४ ॥

रक्तैस्त्रिमधुरोपेतैः पद्मैर्भानुसहस्रकम् ।

जुहुयान्नहतीं लक्ष्मीमायुर्वश्यमवाप्नुयात् ॥ ५५ ॥

लाजांस्त्रिमधुरोपेतान् प्रातःकालेषु जुह्वतः ।

कन्यासिद्धिर्भवेत् पश्चात् कन्यायाः सङ्गो भवेत् ॥ ५६ ॥

दूर्वापयोदृताभ्यक्तौ ह्यष्टोत्तरशतं सुधीः ।

अन्वहं जुहुयात् सम्यक्दोषमायुरवाप्नुयात् ॥ ५७ ॥

तस्य रोगाः प्रणश्यन्ति धृत्या द्रोहादिभिः सह ।

सपञ्चगव्यां जुहुयादपामार्गस्य मञ्जरीम् ॥ ५८ ॥

नित्यं सहस्रमानेन सप्ताहं विजितेन्द्रियः ।

होमोऽयं सर्वथा भूतकृत्त्यरोगान् प्रणाशयेत् ॥ ५९ ॥

सतिलैराज्यपामार्गहविराद्यैर्यथाक्रमम् ।

द्विसहस्रं प्रजुहुयात् क्षुद्ररोगग्रहान् जयेत् ॥ ६० ॥

षयोक्तैरमृताखण्डैस्त्रिसहस्रं चतुर्गुणम् ।

अनेन विहितो होमो ग्रहज्वरविनाशनः ॥ ६१ ॥

नृसिंहशक्तिबीजे द्वे शूले तारगते लिखेत् ।

तत्र ग्रहाक्षं संस्थाप्य जपेन्नान्नं षडक्षरम् ।

आविश्य सद्यस्तं मुञ्चेत् ग्रहः क्रन्दन् भयाकुलः ॥ ६२ ॥

आलिख्याग्निपुरद्वयं तदुदरे शक्तिं ससाध्यां लिखेत्

षट्कोणेषु षडक्षराख्य मनोः किञ्चल्लोकसंस्थान् स्वरान् ।

पत्रेष्वष्टसु मन्त्रराजविहितान् वर्णान् क्रमाद्दशः

काद्यर्णैः पुनराकृतं क्षितिपुरे कोणेषु चिन्तामणिम् ॥ ६३ ॥

नारसिंहमिदं यन्त्रं लिखितं भूर्जपत्रके ।

विधृतं शिरसा शीर्षे रोमभूतज्वरान् हरेत् ॥ ६४ ॥

बहुना किमिहोक्तेन मन्त्रैरेतैरुदीरितैः ।

समो नास्ति मनुः कश्चिच्छापानुग्रहकारकः ॥ ६५ ॥

तारो भृगुर्वियद्भूयस्तदाद्यं वज्रिदीर्घयुक् ।
 पावकः कवचास्त्रान्तो मनुः सप्ताक्षरः स्मृतः ॥ ६६ ॥
 अहिब्रध्नो मुनिः प्रोक्तश्छन्दोऽनुष्टुबुदाहृतम् ।
 देवता मुनिभिः प्रोक्तश्चक्ररूपी हरिः स्वयम् ॥ ६७ ॥
 आचक्राय हृदास्थ्यातं विचक्राय शिरः स्मृतम् ।
 सुचक्राय शिखा प्रोक्ता धीचक्राय तनुच्छदम् ॥ ६८ ॥
 सचक्राय स्मृतं नेत्रं ज्वालाचक्राय तत्परम् ।
 षडङ्गमन्त्राः प्रत्येकं द्विठान्ता जातिसंयुता ॥ ६९ ॥
 ऐन्द्रीचक्रेण बध्नाति नमश्चक्राय च द्वयम् ।
 मन्त्रेणानेन कुर्वीत दिशां प्रागादिबन्धनम् ॥ ७० ॥
 त्रैलोक्यान्ते रक्षयुगं हुं फट् स्वाहा ध्रुवादिकः ।
 अग्निप्राकारमन्त्रोऽयं रक्षार्थं पुनरात्मनः ॥ ७१ ॥
 प्राकारं तेन कुर्वीत मन्त्रेण मनुवित्तमः ।
 सितरक्ताञ्जनप्रस्थं तारं मूर्ध्नि प्रविन्यसेत् ॥ ७२ ॥
 अन्यानग्निनिभान् वर्णान् भ्रुवोर्मध्ये सुखे हृदि ।
 गुह्यनाभिपदहृन्धसन्धिषु क्रमशो न्यसेत् ॥ ७३ ॥
 कल्पान्तार्कप्रकाशं त्रिभुवनमखिलं तेजसा पूरयन्तं
 रक्ताक्षं पिङ्गकेशं रिपुकुलभयदं भीमदंष्ट्रादृहासम् ।
 चक्रं शङ्खं गदाब्जे पृथुतरमुषलं चापपाशाङ्कुशान् खै-
 र्विभ्राणं दोर्भिराद्यं मनसि सुररिपुं भावयेच्चक्रसंज्ञम् ॥ ७४ ॥
 अर्कलक्षं जपेन्मन्त्रं जुहुयात्तत्सहस्रकम् ।
 तिलैः ससर्षपैः पद्मैर्विल्वैर्दुग्धौदनैः क्रमात् ॥ ७५ ॥
 विष्णोः संपूजयेत् पीठे मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ।
 अङ्गानि पूर्वमभ्यर्च्य चक्राद्यस्त्राणि तद्वहिः ॥ ७६ ॥
 चक्रं शङ्खं गदां पद्मं मुषलं सशरं धनुः ।
 पाशाङ्कुशौ दलाग्रेषु लक्ष्मणाद्याः पूजयेत्ततः ॥ ७७ ॥

लक्ष्मीं सरस्वतीं पश्चात् रतिं प्रीतिं ततः परम् ।
 कीर्त्तिं कान्तिं तुष्टिपुष्टौ सर्वा एताः स्मृता द्विशः ॥ ७८ ॥
 पीतरक्तसितश्यामा इन्द्राद्यस्त्राणि तर्द्धहिः ।
 इति सिद्धे मनौ मन्त्री प्रयोगान् कर्त्तुमर्हति ॥ ७९ ॥
 आत्मनो वा परस्यार्थान् दृष्टादृष्टफलप्रदान् ।
 दूर्वाहोमो विधातव्यो दीर्घमायुरभीप्सता ॥ ८० ॥
 औकामो जुहुयात् पद्मैः फलैराज्यपरिप्लुतैः ।
 मेधाकामेन होतव्यं प्रसूनेर्ब्रह्मवृक्षजैः ॥ ८१ ॥
 दिनत्रयं यो जुहोति तिलकैः पुरुनिर्मितैः ।
 अष्टोत्तरसहस्रेण स जयेन्निखिलापदः ॥ ८२ ॥
 गव्येनाज्येन गोसिद्धे जुहुयाद्दिवसत्रयम् ।
 उडुम्बरसमिद्धोमः पुत्रदायी भवेन्नृणाम् ॥ ८३ ॥
 प्रलयाग्निसमं चक्रं यस्य मूर्द्धनि चिन्तयेत् ।
 सप्ताहाज्ज्वरमूर्च्छार्त्तो मण्डलान्मृतिमेति सः ॥ ८४ ॥
 अकारादिस्वरावीतं याहि याहि पदाष्टतम् ।
 सकारं चिन्तयेच्छत्रोर्मूर्द्धोच्चाटनमावहेत् ॥ ८५ ॥
 अनेन विधिना शत्रुर्मण्डलान्मृत्युभाग् भवेत् ।
 शरच्चन्द्रनिभं साध्यं सुधाधाराभिवर्षिणम् ॥ ८६ ॥
 स्मरेन्मूर्द्धनि यस्यासौ स जीवेद्दिगतामयः ।
 आत्मानं चक्रनाभिस्थं ध्यात्वा मन्त्रममुं जपन् ॥ ८७ ॥
 एकोऽपि रणभूमिस्थो जयेत् प्रत्यर्थिनो बह्वन् ।
 अपामार्गस्य समिधो जुहुयादयुतावधि ॥ ८८ ॥
 ज्वरभूतपिशाचारिपीडा तस्य न जायते ।
 निर्गुण्डीसर्जकनकखेतकिंशुकसन्धवैः ॥ ८९ ॥
 समिद्धरैः कृतो होमः क्षुद्ररोगग्रहापहः ।
 अपामार्गस्य समिधः सर्पिर्मध्ये सृतश्चरुः ॥ ९० ॥

साज्यमेतानि जुहुयादष्टोत्तरशतं पृथक् ।
 साधकाय पुनर्दद्याच्चरुसम्पातसाधितम् ॥ ८१ ॥
 अभिचारकृता द्रोहास्तस्य नश्यन्ति सर्वथा ।
 अपामार्गस्य समिधः प्रक्ष्वगव्यपरिप्लुताः ॥ ८२ ॥
 जुहुयादयुतं मन्त्री निशासु बलिमाहरेत् ।
 द्रव्योदनेन मधुना क्षुद्ररोगादिशान्तये ॥ ८३ ॥
 क्षीरवृक्षसमित्क्षीरैर्हविराज्यैः पृथक् पृथक् ।
 चतुःसहस्रं होतव्यं शान्तिः स्यात् सर्वतोमुखी ॥ ८४ ॥
 दक्षिणोत्तरगं मन्त्री चक्रयुग्मं समालिखेत् ।
 वेदादीन् विलिखेन्नध्ये मन्त्रवर्णान् षडसिषु ॥ ८५ ॥
 मध्यं पीतं कोणप्रटकं रक्तं श्याममनन्तरम् ।
 नेमिं श्वेतां लसद्वाङ्मिश्रिताभिरुपशोभिताम् ॥ ८६ ॥
 पार्थिवं मण्डलं बाह्ये कुर्यादेवं यथाविधि ।
 रक्ततोयेन सम्पूर्णं कुम्भं सौम्ये प्रविन्यसेत् ॥ ८७ ॥
 आवाह्य पूजयेत् तस्मिंश्चक्रात्मानं जनार्दनम् ।
 दक्षिणे मण्डले कुर्याद्भोमकर्म विधानवित् ॥ ८८ ॥
 क्रमात् सर्पिरपामार्गैस्तण्डुलैः सर्षपैस्तिलैः ।
 पायसैर्गव्यसर्पिभ्यां षड्विंशत्यधिकं शतम् ॥ ८९ ॥
 जुहुयादेधिते वल्ली प्रतिद्रव्यं विधानवित् ।
 सम्पातयेत् कुम्भताये पूजिते सौम्यमण्डले ॥ ९० ॥
 प्रस्थाप्य चरुणा पिण्डं कृत्वा तस्मिन् विनिक्षिपेत् ।
 बाह्ये बलिप्रदानार्थं तदर्द्धमवशेषयेत् ॥ ९१ ॥
 स्नातं विशुद्धवस्त्राढ्यं साध्यमानीय तं पुनः ।
 दक्षिणे स्थापयेन्नन्त्री कुम्भाग्निभ्यामनन्तरम् ॥ ९२ ॥
 नीराज्यं तौ नयेद् बाह्ये ग्रामादष्टमराशिके ।
 स्थापयेत्तौ यथापूर्वं सपरिस्तरणे क्रमात् ॥ ९३ ॥

हुत्वा वङ्गी यथापूर्वं शिष्टाग्नेन बलिं हरेत् ।
 मनुना वस्त्रमाग्नेन दशदिक्षु यथाविधि ॥ १०४ ॥
 सहृदिष्णुगणेभ्योऽन्ते सर्वशान्तिकरे पुनः ।
 द्वौ बली प्रतिगृह्णन्तु शान्तये हृदयं ततः ॥ १०५ ॥
 ब्राह्मणान् भोजयेत् सम्यङ्मधुरोत्तरमादरात् ।
 गुरवे दक्षिणां दद्याद्ब्रह्मभूषणसंयुताम् ॥ १०६ ॥
 हन्यादयं विधिः पुंसां कृत्यारोगज्वरग्रहान् ।
 रक्तःपिशाचमायादिक्लेशान् शीघ्रं न संशयः ॥ १०७ ॥
 विधाय पञ्चरं मन्त्री फलकैः क्षीरशाखिनाम् ।
 पञ्चगव्येन संपूज्य तस्मिन् साध्यं निवेशयेत् ॥ १०८ ॥
 धौतवस्त्रं विशुद्धाङ्गं सृष्ट्वा सम्यक् जपेन्मनुम् ।
 पूर्वदिदिक्षु संस्थाप्य वङ्गिं ब्राह्मणसत्तमैः ॥ १०९ ॥
 कारयेत् पूर्वसन्दिष्टैर्हव्यैर्होमं विधानवित् ।
 तोषयेद्दक्षिणाभिस्तान् यजमानः स्वशक्तितः ॥ ११० ॥
 गुरुञ्च धनधान्याद्यैर्नत्वा संप्रीणयेत्तदा ।
 सर्वरोगप्रशमनः कृत्याद्रोहादिनाशनः ॥ १११ ॥
 अपमृत्युहरः पुंसां विधिरेष प्रकीर्तितः ।
 पञ्चगव्यैः कषायैर्वा क्षीरभूरुहसम्भवैः ॥ ११२ ॥
 पूरितैः सकलैर्जप्तैः कृतसम्पातसंयुतैः ।
 अभिषिञ्चेद्गृहाविष्टमभिचारातुरं नरम् ॥ ११३ ॥
 स्वस्थो भवति शीघ्रं हि विधानेनामुना नरः ।
 भानुवारेऽभिषेकस्य विधानेन सुसाधितैः ॥ ११४ ॥
 सलिलैः स्नापयेन्नारीं सुखप्रसवकाङ्क्षिणीम् ।
 सप्तवाराभिषेकेण सर्वे नश्यन्त्युपद्रवाः ॥ ११५ ॥
 पञ्चगव्ये सृतं सर्पिर्मन्त्रितं मनुनामुना ।
 गर्भिणीनां ग्रहात्तानां सेवितं तत् शुभावहम् ॥ ११६ ॥

उच्चस्थानगते शुक्ले मनुना साधुसाधिता ।
 त्रिलोहीमुद्रिका हन्यात् चुद्रभूतग्रहच्चरान् ॥ ११७ ॥
 तद्वर्णसंख्यया सूत्रे गृह्णीन् कृत्वा जपादिभिः ।
 साधितं कल्पयेद्दत्ते कण्ठे वा दुःखशान्तये ॥ ११८ ॥
 पञ्चगव्यं जपेत् स्पृष्ट्वा मन्त्रं दशशतावधि ।
 न्यस्य तत् पद्मपत्रादौ पत्रे वा ब्रह्मावृत्तजे ॥ ११९ ॥
 फले विष्वस्य वा मन्त्री गृहे स्वस्य परस्य वा ।
 निखनेत् सर्वरक्षा स्नाद्वर्द्धन्ते सर्वसम्पदः ॥ १२० ॥
 पलाशक्षीरित्वक्षाणां त्वचां मलयजं परम् ।
 कुङ्कुमं यामिनीकोष्ठविल्वापामार्गसर्षपान् ॥ १२१ ॥
 तिलदूर्वायवान् देवीं तुलसीयुगलं कुशम् ।
 लक्ष्मीं गोरोचनां पद्मं वचां गोमयसंयुताम् ॥ १२२ ॥
 विष्णुक्रान्तामर्कयुतां जपन्मन्त्री विनिक्षिपेत् ।
 पञ्चगव्येन संपूर्णं पात्रे तत्संस्कृतेऽनले ॥ १२३ ॥
 संस्थाप्य काययेत् सम्यगारोग्याय भविष्यति ।
 तदादाय जपेद् भूयो ह्ययुतं देवताधिया ॥ १२४ ॥
 क्षिप्तेत् सर्वाङ्गमेतेन किञ्चिच्छिरसि निःक्षिपेत् ।
 कृत्याद्रोहग्रहोन्मादव्याधिदुःखनिवारणम् ॥ १२५ ॥
 सर्वशत्रुप्रशमनं सर्वपापहरं परम् ।
 शुभदं वश्यदं पुंसां समस्तापन्निवारणम् ॥ १२६ ॥
 गर्भिणीबालरूग्णानां विशेषेण प्रशस्यते ।
 अस्मात् परतरा रक्षा नास्ति लोके च कीर्तिता ॥ १२७ ॥
 सुस्ता शुण्ठी निशा वङ्गिरला यष्टिर्वचा वृषा ।
 पाठा विडङ्गमञ्जिष्ठा द्राक्षा दार्वी सरोहिणी ॥ १२८ ॥
 फलत्रयञ्च तैः कल्कैः पञ्चगव्येषु सर्पिषाम् ।
 प्रस्थं पचेद् यथान्यायं मन्त्रेणानेन साधितम् ॥ १२९ ॥

शान्तिदं सुतदं स्त्रीणां भूतप्रेतामयापहम् ।

गर्भरक्षाकरं शुभ्रं पञ्चमव्यष्टतं विदुः ॥ १३० ॥

टान्तान् सप्त लिखेन्मध्ये षट्सु कोणेषु तेष्वथ ।

मन्त्रवर्णान् लिखेदेतच्चक्रमापन्निवारणम् ॥ १३१ ॥

षट्कोणमध्ये विलिखेत् सुसाध्यं तारं षड्रसेष्ववशिष्टवर्णान् ।

अङ्गानि तत्सन्धिसु यन्त्रमेतत् करोति रक्षां विधिवत् प्रजप्तम्

॥ १३२ ॥

तारं लिखेत् टान्तगतं सुसाध्यं कोणेषु शिष्टं मनुवर्णषट्कम् ।

अङ्गानि सन्धिव्यय षोडशारं सषोडशार्णं वसुधापुरस्थम् ॥ १३३ ॥

जपित्वा कृतसम्पातं गर्भिणीनां हितं परम् ।

अभिचारग्रहोन्मादान् यन्त्रमेतद्विनाशयेत् ॥ १३४ ॥

मध्ये तारं सुसाध्यं मनुमथ विलिखेत् षट्सु कोणेषु सन्धि-

ष्वङ्गान्यन्ते कलानां युगयुगविलसत्केशराष्टार्णपत्रम् ।

किञ्चल्लोकान् कादिवर्णैर्द्विवसुदललसत्षोडशार्णं खनाम्ना

हृत्ताभ्यां त्रिःपरीतं लिखतु परिवृतं तत्रिपाशाङ्कुशाभ्याम्

॥ १३५ ॥

तारं नमो भगवते महासुदर्शनाय च ।

वर्मास्त्रान्तश्चक्रमन्त्रः षोडशाक्षर ईरितः ॥ १३६ ॥

चक्रमन्त्रमिदं प्रोक्तं सर्वभीतिनिवारणम् ।

क्षुद्रापशुत्युशमनं राक्ष्सां विजयवर्द्धनम् ॥ १३७ ॥

रेखा विलिख्याष्टशिरांसि तासामावध्य बाह्वे श्रुतिशः क्रमेण ।

स्थाने हृषीकेशमनुं विभज्य पादास्त्रिखेत् कोष्ठचतुष्टयस्थान्

॥ १३८ ॥

अष्टाक्षराण्यैः परिदर्भितांस्तान् कोष्ठद्वये चक्रमनुं यथावत् ।

मध्यस्थकोष्ठे त्रिलिखेत् सुसाध्यं स्यात् सप्तकोष्ठाद्वययन्त्रमेतत्

॥ १३९ ॥

स्थाने हृषीकेश ! तव प्रकृत्या जगत् प्रहृष्यत्यनुरज्यते च ।

रक्षांसि भीतानि दृशोद्धरन्ति सर्वे नमस्यन्ति च सिद्धसङ्घाः ॥ १४० ॥

धारितं सप्तकोष्ठं तच्चायते मङ्गतो भयात् ।

दुःखप्रदुर्निमित्तादिशमनं कीर्तितं बुधैः ॥ १४१ ॥

इति श्रीसारदातिलके षोडशः पटलः ॥

सप्तदशः पटलः ।

अथ वक्ष्ये जगन्मूलं मन्त्रं श्रीपुरुषोत्तमम् ।

गोपितं वैष्णवे तन्त्रे भुक्तिमुक्तिफलप्रदम् ॥ १ ॥

तारमाररमावीजं नत्यन्ते पुरुषोत्तमम् ।

पुनरप्यतिरूपान्ते ततो लक्ष्मीग्रहाय च ॥ २ ॥

सकलान्ते जगत्पूर्वं क्षोभणेति पदं पुनः ।

सर्वस्त्रीहृदयोपेतविदारणपदं पुनः ॥ ३ ॥

ततः परं त्रिभुवनमदोन्मादकरं ततः ।

मनांसि तापय हृन्दं दीपय द्वितयं पुनः ॥ ४ ॥

शोधय द्वितयं भूयो मारय द्वितयं पुनः ।

स्तम्भय द्वितयं पश्चात् मोहय द्वितयं परम् ॥ ५ ॥

भावय द्वितयं पश्चात् मोहय द्वितयं परम् ।

द्रावय द्वितयं पश्चादाकर्षय युगन्ततः ॥ ६ ॥

समस्तपरमोपेतसुभगेन च संकुतम् ।

सर्वसौभाग्यशब्दान्ते करेति पदसंयुते ॥ ७ ॥

सर्वकामप्रदपदममुकं हन युष्मकम् ।

चक्रेण गदया पश्चात् खड्गेन तदनन्तरम् ॥ ८ ॥

सर्वबाणैर्भिन्दि युगं पाशेनेति पदं ततः ।

कट्टहयान्ते ऽङ्गुशेन ताडय द्वितयं पुनः ॥ ९ ॥

गुरुशब्दद्वयमथो किं तिष्ठसि पदं पुनः ।
 तावदयावत्पदस्यान्ते समोहितमनन्तरम् ॥ १० ॥
 ततो मे सिद्धमाभाष्य भवत्यन्ते सवर्मफट् ।
 नमोऽन्तोऽयं मनुः प्रोक्तो द्विशताक्षरसंयुतः ॥ ११ ॥
 जैमिनिर्मुनिराख्यातश्छन्दोऽस्यामितमौरितम् ।
 समस्तजगतामादिर्देवता पुरुषोत्तमः ॥ १२ ॥
 पुरुषोत्तमशब्दान्ते वदेत् त्रिभुवनं पुनः ।
 मदोन्मादकरान्ते हुं हृदयं सकलं ततः ॥ १३ ॥
 जगत्क्षोभणशब्दान्ते लक्ष्म्योदयितहुं शिरः ।
 मन्मथोत्तमसंयुक्तमङ्गजे कामदायिनि ॥ १४ ॥
 हुं शिखापरमोपेतसुभगाक्षरसंयुतम् ।
 सर्वसौभाग्यकरह्वं कवचं परिकीर्तितम् ॥ १५ ॥
 उक्त्वा सुरासुरोपेतमनुजान्वितसुन्दरीम् ।
 ततः परस्तात् हृदयविदारणपदं वदेत् ॥ १६ ॥
 सर्वप्रहरणधर सर्वकामिक तत्परम् ।
 हन द्वयञ्च हृदयबन्धनानि ततः परम् ॥ १७ ॥
 आकर्षय पदद्वन्द्वमहाबलहुमन्त्रकम् ।
 त्रिभुवनेश्वरपदं ततः सर्वजनं ततः ॥ १८ ॥
 मनांसि हन युग्मान्ते दारय द्वितयञ्च मे ।
 वशमानय हुं नेत्रं ताराद्याः फट् नमोऽन्तिकाः ॥ १९ ॥
 षडङ्गमन्त्राः सन्दिष्टा नेत्रान्तास्तत्त्ववेदिभिः ।
 त्रैलोक्यमोहनार्णान्ते हृषीकेशपदं पुनः ॥ २० ॥
 पश्चादप्रतिरूपादि मन्त्रथानन्तरं वदेत् ।
 सर्वादि स्त्रीपदं पश्चात् हृदयाकर्षणं ततः ॥ २१ ॥
 आगच्छागच्छ मन्त्रोऽयं ताराद्यो मनसान्वितः ।
 अनेन मनुना कृत्वा व्यापकं न्यस्य बाहुषु ॥ २२ ॥

अष्टायुधानि मुद्राभिर्मन्त्रैः सार्धं विचिन्तयेत् ।
 क्षीराब्धोनिधिमध्यस्थं निरन्तरसुरद्रुमम् ॥ २३ ॥
 उदयदर्केन्दुकिरणं दूरीकृततमोभरम् ।
 कालमेघसमालोकं नृत्यदर्हिकदम्बकम् ॥ २४ ॥
 उत्फुल्लकुसुमामोदप्रहृष्यदभृङ्गसंकुलम् ।
 कूजत्कोकिलसङ्घेन वाचालितदिगन्तरम् ॥ २५ ॥
 नानाकुसुमसौरभ्यवाहिगन्धवहान्वितम् ।
 कल्पवल्लीनिकुञ्चेषु क्रीडत्सिद्धकदम्बकम् ॥ २६ ॥
 देवगन्धर्वनारीभिर्गायन्तीभिरलङ्कितम् ।
 अनेकदीर्घिकायुक्तमुद्यानं महदद्भुतम् ॥ २७ ॥
 तस्य मध्ये मणिमये मण्डपे तोरणाञ्चिते ।
 ऋतुभिः षड्भिरनिशं सेवितस्य महीयसः ॥ २८ ॥
 सुरद्रुमस्य मूलस्थे महासिंहासने शुभे ।
 रत्नारविन्दमध्यस्थगरुडस्योपरि स्थितम् ।
 ध्यायेत् वल्लभया सार्धं जगन्नाथं जगन्मयम् ॥ २९ ॥
 देवं श्रीपुरुषोत्तमं कमलया स्नाङ्गस्थया पङ्कजं
 बिभ्रत्या परिवहमम्बुजरुचा तस्यां निबद्धेक्षणम् ।
 ध्यायेच्चेतसि शङ्खपाशमुषलांश्चापासिखङ्कं गदां
 हस्तैरङ्गुशमुद्वहन्तमरुणं स्मेरारविन्दाननम् ॥ ३० ॥
 एवं ध्यात्वा श्रियः कान्तं मनुं लक्ष्यतुष्टयम् ।
 जपेद्वशी विधायाथ कुन्दमध्येन्दुसन्निभम् ॥ ३१ ॥
 जुहुयाद्दैष्णवे वज्रौ पद्मैर्जातिसमुद्भवैः ।
 पुष्पैर्यवैः क्रमात् पश्चाद् ब्राह्मणानपि भोजयेत् ॥ ३२ ॥
 अर्चयिष्यन् जगन्नाथं गायत्र्या परिशीलयेत् ।
 आत्मानं यागवस्तूनि यागभूमिञ्च देशिकः ॥ ३३ ॥
 त्रैलोक्यमोहनायेति विद्महे षट्पदीरयेत् ।

स्मराय धीमहि पश्चात्तन्नौ विष्णुः प्रचोदयात् ॥ ३४ ॥
 गायत्र्येषा समाख्याता वैष्णवी सर्वसिद्धिदा ।
 प्राक्प्रोक्ते वैष्णवे पीठे कल्पयेदासनं ततः ॥ ३५ ॥
 पश्चिराजाय ठद्वन्द्वमस्य मन्त्रः प्रकीर्त्तितः ।
 सङ्कल्पितायां मूलेन मूर्त्तौ देवमनन्यधीः ॥ ३६ ॥
 प्रावाह्य मनुना विद्वान् व्यापकेन समर्चयेत् ।
 भृगुर्लान्तयुतः सेन्दुर्वीजं देव्याः प्रकीर्त्तितम् ॥ ३७ ॥
 कर्णिकायां यजेदादौ विधानेनाङ्गदेवताः ।
 दलेषु पूजयेत् पश्चाज्जम्भामाद्या धृतचामराः ॥ ३८ ॥
 सुक्ताहारलसच्चारुपयोधरभरानताः ।
 जवाकुसुमसङ्काशा मदविभ्रममन्यराः ॥ ३९ ॥
 ऋस्वत्रयक्तीवसर्गरहितस्वरशोभितम् ।
 देव्या वीजं क्रमादासां मन्त्रमाहुर्मनीषिणः ॥ ४० ॥
 दलाग्रेषु यजेत् शङ्खं शार्ङ्गं चक्रमसिं मदाम् ।
 अङ्गुशं मुषलं पाशमेतान्यस्त्राणि शार्ङ्गिणः ॥ ४१ ॥
 स्वमुद्राभिः स्वमनुभिः कथ्यन्ते मनवः क्रमात् ।
 आद्यो जलचरायान्ते ठद्वयं मनुरीरितः ॥ ४२ ॥
 शार्ङ्गाय सशराद्यन्ते स्वाहान्तोऽनन्तरो मनुः ।
 सुदर्शनमहाचक्रराजान्ते स्यात् हनद्वयम् ॥ ४३ ॥
 सर्वदुष्टभयं पश्चात् कुरु क्षिन्धि युगं पृथक् ।
 विदारय पदद्वन्द्वं परमन्त्रान् ग्रस ग्रस ॥ ४४ ॥
 भक्ष्य त्रासय द्वन्द्वं प्रत्येकं वर्मफट्द्वयम् ।
 चक्राय नम इत्येष तृतीयो मन्त्र ईरितः ॥ ४५ ॥
 खड्गतीक्ष्णपदान्ते स्यात् क्षिन्धि खड्गयुगं पृथक् ।
 चतुर्थोऽयं मनुः प्रोक्तः कौमोदकी महाबले ॥ ४६ ॥
 सर्वस्वरान्तकिपदं प्रसीद युगवर्मफट् ।

स्वाहान्तोऽयं मनुः प्रोक्तः षड्भिः कौमोदकीप्रियः ॥ ४७ ॥

अङ्कुशान्ते कटयुगं षष्ठोऽयं मनुरीरितः ।

संवर्त्तकान्ते सुप्रलं प्रोथय द्वितयं पुनः ॥ ४८ ॥

हुं फट् द्विठान्तो मन्त्रोऽयं सप्तमः परिकीर्त्तितः ।

पाशबन्धद्वयं पश्चादाकर्षय पदद्वयम् ॥ ४९ ॥

वक्त्रिजायावधिः सदुभिरष्टमो मन्त्र ईरितः ।

लोकेशान् पूजयेत् पश्चादज्जाद्यैरायुधैः सह ॥ ५० ॥

इत्थं समर्चयेन्नित्यं यथावत् पुरुषोत्तमम् ।

आप्नोति महतीं लक्ष्मीं सौभाग्यमतुलं यशः ॥ ५१ ॥

आयुरारोग्यमैश्वर्यमनोऽभीष्टानि विन्दति ।

हयारिकुसुमैर्देवमर्चयित्वा यथाविधि ॥ ५२ ॥

शशिप्रसूनैर्जुहुयादष्टोत्तरसहस्रकम् ।

मासमात्रेण वशगास्तस्य स्युः सकला नृपाः ॥ ५३ ॥

हुत्वा विल्वफलैः पक्कैः श्रियं विन्देदनिन्दिताम् ।

प्रफुल्लैररुणाम्भोजैस्तामेव लभते पुनः ॥ ५४ ॥

हुत्वा ज्योतिष्मतीतैलं सहस्रं वसुसंख्यकम् ।

सुभगो जायते सम्यक् सर्वेषां नात्र संशयः ॥ ५५ ॥

विधानेनामुना मन्त्रो महारोगात् प्रमुच्यते ।

अश्वत्थसमिधो होमः पराहतधनावहः ॥ ५६ ॥

आज्याक्तदूर्वाहोमेन मुच्यते महतो भयात् ।

यस्य नामयुतं मन्त्रं जपेदयुतसंख्यया ॥ ५७ ॥

स भवेद्दासवत्तस्य नात्र कार्या विचारणा ।

बहुना किमिहोक्तेन मनुना साधकोत्तमः ॥ ५८ ॥

साधयेदखिलान् कामान् साक्षाद्विष्णुरिवापरः ।

उत्तिष्ठ वर्णमाभाष्य श्रीक्रोधौशहुताशनैः ॥ ५९ ॥

वक्त्रिजायावधिर्मन्त्रो वस्त्रक्षरसमन्वितः ।

ऋषिरस्य भवेद्वामपङ्क्तिश्छन्द उदाहृतम् ॥ ६० ॥
 श्रीकराख्यो हरिः प्रोक्तो देवतास्य मनीषिभिः ।
 हृदयं भीषय इन्द्रं त्रासय द्वितयं शिरः ॥ ६१ ॥
 शिखां प्रमर्दय युगं वर्म प्रध्वंसय द्वयम् ।
 अस्त्रं रक्ष युगं सर्वे हुमन्ताः समुदौरिताः ॥ ६२ ॥
 मूर्ध्नि नेत्रद्वये कण्ठे हृदयोदरयोः पुनः ।
 ऊरुजङ्घापदद्वन्द्वे मन्त्रवर्णान् प्रविन्यसेत् ॥ ६३ ॥
 मुखे न्यसेद् ब्राह्मणोऽस्य सुखमासीदयं मनुः ।
 बाह्व राजन्यः कृतोऽयं न्यस्तव्यो बाहुयुग्मके ॥ ६४ ॥
 ऊरु तदस्य यद्वैश्य इदमूर्ध्वद्वये न्यसेत् ।
 पादद्वये न्यसेन्मन्त्रं पद्भ्यां शूद्रोऽजायत ॥ ६५ ॥
 चक्रं शङ्खं गदां पद्मं हस्ताग्रेष्वथ विन्यसेत् ।
 इत्थं न्यासं तनौ कृत्वा देवं पूर्वोक्तमण्डपे ।
 रक्तपद्मासनस्थस्य गरुडस्योपरिस्थितम् ॥ ६६ ॥
 काञ्चनाद्रिसमप्रभं कमलाननं कमलैक्षणं
 चक्रशङ्खमदासरोजधरं मनोहरदर्शनम् ।
 कौस्तुभाङ्कितवक्षसं मुकुटाङ्गदादिविभूषणं
 तार्क्ष्यवाहनमच्युतं हृदि भावयामि जगत्पतिम् ॥ ६७ ॥
 अष्टलक्षं जपेन्नन्त्री मन्त्रमेनं दशांशतः ।
 विष्ण्वक्षीरद्रुमोत्थाभिः समिद्भिरुखाब्जुजैः ॥ ६८ ॥
 पयोऽक्तैः सर्पिषा हुत्वा गुरुं सन्तोषयेद्भजेनैः ।
 मूर्त्तौ मूलेन क्लृप्तायां पूजयेद्देवमन्त्रहम् ॥ ६९ ॥
 अङ्गान्यादौ समाराध्य दिक्पत्रेषु समर्चयेत् ।
 त्रियं रतिं धृतिं कान्तिं लीलापङ्कजधारिणीम् ॥ ७० ॥
 पीतारुणश्यामनीलविदिक्पत्रेषु पूजयेत् ।
 वासुवेदादिका मूर्त्तीः पार्श्वयोर्निधियुग्मकम् ॥ ७१ ॥

विश्वक्सेनं यजेदीशे लोकपालाननन्तरम् ।
 एवं संपूयेद्देवं साधयेदिष्टमात्मनः ॥ ७२ ॥
 दूर्वाचरुभ्यां सान्द्राभ्यां जुहुयादयुतं बुधः ।
 सम्पातितं चरुं पश्चात् सान्द्रं भुञ्जीत साधितम् ॥ ७३ ॥
 ब्राह्मणान् भोजयेत् सम्यक् मधुरैर्होमवासरे ।
 तोषयेद् गुरुमर्थेन वस्त्रैर्धान्यैर्विभूषणैः ॥ ७४ ॥
 जित्वापमृत्सुरोगादीन् दीर्घमायुः स विन्दति ।
 आज्यसिक्तैः सरसिजैर्जुहुयादयुतत्रयम् ॥ ७५ ॥
 निवसेत् कमला तस्मिन् न त्यजेत्तत्सुतानपि ।
 विल्ववृक्षसमिद्धोमात् साक्षाद्जनपतिर्भवेत् ॥ ७५ ॥
 पूगपुष्पसमायुक्तैस्तण्डुलैर्मधुरौचितैः ।
 जुहुयादचिरादेव सम्पदां जायते निधिः ॥ ७६ ॥
 आज्येन लक्षं जुहुयात् परान् जयति पार्थिवः ।
 अक्षसूत्रं भुजे बद्धं मनुनानेन साधितम् ॥ ७७ ॥
 रोगापमृत्युदुःखानि नाशयेन्नात्र संशयः ।
 जलाञ्जलिभिरात्मानमभिषिञ्चेद् दिने दिने ॥ ७८ ॥
 स्नानकालेषु स भवेत् सीभाग्यश्रीसमृद्धिमान् ।
 ऊर्ध्वबाहुद्वयो मन्त्रो पश्यन्नादित्यमण्डलम् ॥ ७९ ॥
 सहस्रमानं प्रजपेन्नित्यं निश्चितधीर्मनुम् ।
 सर्वं मनोरथास्तस्य सिध्येयुर्नात्र संशयः ॥ ८० ॥
 कृष्टाय पदमाभाष्य गोविन्दाय ततः परम् ।
 गोपीजनपदस्यान्ते वल्लभाय द्विठावधिः ॥ ८१ ॥
 कामवौजादिराख्यातो मनुरष्टादशाक्षरः ।
 नारदोऽस्य मुनिः प्रोक्तो गायत्रं छन्द उच्यते ॥ ८२ ॥
 देवताकथितः कृष्णः सर्वकामफलप्रदः ।
 चतुष्करणवेदाब्जिनेत्रसंख्याक्षरैः क्रमात् ॥ ८३ ॥

प्रश्नाङ्गानि मनोः कुर्यान्मन्त्रविज्ञातिसंयुतैः ।
 स्मरदृन्दावने रस्ये मोहयन्तमनारतम् ॥ ८४ ॥
 गोविन्द पुण्डरीकाक्षं गोपकन्याः सहस्रशः ।
 आत्मनो वदनाश्रजे प्रेरिताक्षिमधुव्रताः ॥ ८५ ॥
 पौडिताः कामबाणेन चिरमाक्षेपणीत्सुकाः ।
 सुक्ताहारलसत्पीनतुङ्गस्तनभरानताः ॥ ८६ ॥
 सस्तधम्मिल्लवसना मदस्खलितभाषणाः ।
 दन्तपंक्तिप्रभोज्ञासिख्यन्दमानाधराञ्चिताः ।
 विलोभयन्तीर्विविधैर्विभ्रमैर्भावगवितैः ॥ ८७ ॥
 फुल्लेन्द्रीवरकान्तिमिन्दुवदनं वर्हावतंसप्रियं
 श्रौवत्साङ्गमुदारकौस्तुभधरं पौताम्बरं सुन्दरम् ।
 गोपीनां नयनोत्पलार्चिततनुं गोमोपसङ्गावृतं
 गोविन्दं कलवेणुवादनपरं दिव्याङ्गभूषं भजे ॥ ८८ ॥
 मन्त्रमेनं यथान्यायमयुतद्वितयं जपेत् ।
 जुहुयादरुणाश्रोजैस्तद्दृशांशं समाहितः ॥ ८९ ॥
 वैष्णवे पूजयेत् पीठे यथावद् देवकौसुतम् ।
 अङ्गारवणमावाह्य पत्रेषु पूजयेत् प्रियाः ॥ ९० ॥
 कालिन्दौ नाग्नजित्याख्या मित्रविन्दा ततः परम् ।
 चारुहासिन्यथ परा रोहिणी जाम्बवत्यथ ॥ ९१ ॥
 रुक्मिणी सत्यभामेति कथिताश्चारुभूषणाः ।
 पौताम्बरधराः सौम्याः कराम्बुजधृताम्बुजाः ॥ ९२ ॥
 ऐरावतादीनभ्यर्च्येद् गजानष्टौ ततो बहिः ।
 लोकपालान् यजेन्मन्त्री वज्राद्यस्त्राणि तद्बहिः ॥ ९३ ॥
 इति संपूजयेद् देवं गोविन्दं जगतां पतिम् ।
 कुर्वीत कल्पनिर्दिष्टान् प्रयोगान्निजवाञ्छितान् ॥ ९४ ॥
 लक्ष्मीप्रसूनैर्जुहुयात् त्रियमेतामनिन्दिताम् ।

साज्येनास्नेन जुहुयादाज्यान्त्रस्य समृद्धये ॥ ८५ ॥

आरख्यैः कुसुमैर्विप्रान् जातिभिः वृथिवीपतीन् ।

प्रसूनैरसितैर्वैश्यान् शूद्रान्नीलोत्पलेनैः ॥ ८६ ॥

वश्येस्त्वयैः सर्वान् पङ्कजैर्वनिताजनम् ।

गोशालासु कृतो ह्योमः पायसेन ससर्पिषा ॥ ८७ ॥

गवां शान्तिं करोत्याशु गोवृन्दो गोकुलप्रियः ।

शिशुवेशधरं दिव्यकिङ्किणीदामशोभितम् ॥ ८८ ॥

स्मृत्वा प्रतर्पयेन्नन्तौ दुग्धबुद्ध्या शुभैर्जलैः ।

धनधान्यांशुकादीनि प्रीतस्तस्मै ददाति सः ॥ ८९ ॥

पिण्डं मूलेन वीतं दहनपुरयुगे कोणराजद्रसार्थं

कुर्व्यात् पद्मं दशार्णं स्फुरितदशदलं कामवीजेन वीतम् ।

पद्मं किञ्जल्कसंस्थं स्वरविकृतदलं प्रोक्ष्यसत्षोडशार्णं

किञ्जल्कं व्यञ्जनाक्यं विकृतयुगदलेष्वर्पितानुष्टुबर्णम् ॥ १०० ॥

पाशाङ्कुशाभ्यामावीतं चौणीसुरयुगास्त्रिषु ।

अष्टाक्षरेण लसितं यन्त्रं गोविन्ददेवतम् ॥ १०१ ॥

धर्मार्थकामफलदं सर्वरक्षाकरं स्मृतम् ।

पञ्चान्तको धरासंस्थो मनुर्विन्दुबिभूषितः ॥ १०२ ॥

पिण्डवीजमिदं प्रोक्तं सर्वसिद्धिकरं परम् ।

स्मर कृण्वाय ठहन्धं षड्गो मनुरीरितः ॥ १०३ ॥

गोपीजनान्ते प्रवदेद्वल्लभायाग्निसुन्दरीम् ।

अयं दशाक्षरो मन्त्रो दृष्टादृष्टफलप्रदः ॥ १०४ ॥

प्रणवं हृदयं कृष्णं डेऽन्तमुक्त्वा ततः परम् ।

तादृशं देवकीपुत्रं हुंफट् स्वाहासमन्वितम् ॥ १०५ ॥

षोडशाक्षरमन्त्रोऽयं गोविन्दस्य समीरितः ।

पिण्डं रतिपतेर्वीजं नमो भगवते ततः ॥ १०६ ॥

नन्दपुत्राय बालादिवपुषे श्यामलाय च ।

गोपीजनपदस्यान्ते वक्षभाय द्विठावधिः ॥ १०७ ॥

अनुष्टुप्मन्त्र आख्यातो गोपालस्य जगत्पतेः ।

अनङ्गः कृष्णगोविन्दौ छेन्तावष्टाक्षरो मनुः ॥ १०८ ॥

प्राक्प्रत्यन्दक्षिणोदग्विधिवदभिलिखेत् स्पष्टरेखाचतुष्कं

कोणोदच्छूलमुक्तं वलययुगयुतं मध्यपूर्वं तदन्तम् ।

श्लोकस्यार्णान् परस्तादसुपदविवरेष्वष्टवर्णं लिखित्वा

तद्वाह्ये द्वादशार्णैस्तदनुपरिवृतं देवकीपुत्रयन्त्रम् ॥ १०९ ॥

तं मुकौदेवदेवेतं तं वेदे परतोरतम् ।

तं वातारुढताख्यातं तं ख्यातं देवकीसुतम् ॥ ११० ॥

लिखितं भूर्जपत्रादौ यन्त्रमेतद् यथाविधि ।

विष्टृतं बाहुना नित्यं सर्वकामफलप्रदम् ॥ १११ ॥

पलाशवृक्षफलके लिखितं साधुसाधितम् ।

गोस्थाने विलिखेदेतत् गवां वृद्धिर्भवेत् सदा ॥ ११२ ॥

श्लोकं चतुषष्टिपदेषु भूर्जे शिवादिदैत्यादि लिखेत् क्रमेण ।

तत् सर्वतोभद्रमिति प्रसिद्धं यन्त्रं यशःश्रीविजयप्रदायि ॥ ११३ ॥

फलके खादिरे क्लृप्तं गवां गोष्ठे निवेशितम् ।

रक्षाकृत् चौरमारीघ्नं सवत्सानां गवां हितम् ॥ ११४ ॥

श्वीरगोपपगोरक्षी रक्षमाक्षक्षमाक्षर ।

गोमानो गगनोमागोपक्षगत्क्षमक्षप ॥ ११५ ॥

ब्रह्मा भूम्यासनासीनः शान्तिविन्दुविभूषितः ।

सर्वं लोकां सर्वं लोकां सर्वं लोकां

पञ्चभिर्नेत्रमाख्यातं त्रिभिरस्त्रमुदाहृतम् ॥ ६ ॥
 षडेते तारशक्त्वाद्या ज्वाङ्मन्ताः स्वजातयः ।
 अङ्गमन्त्राः समुद्दिष्टां यथावद्देशिकोत्तमैः ॥ ७ ॥
 मूर्ध्नि भाले दृशोः ओत्रे गण्डयुग्मे सनासिके ।
 आस्ये दोःसन्धियुगले स्तनद्वयाभिमण्डले ॥ ८ ॥
 कक्षां मुह्ये पुनः पादसन्धिवर्णाग्रसेत् क्रमात् ।
 व्यापकं तारशक्तिभ्यां कुर्याद् देहे ततः परम् ॥ ९ ॥
 हेमाचलतटे रम्ये सिद्धकिन्नरसेविते ।
 विविधद्रुमशाखाभिः सर्वतो वारितारतपे ॥ १० ॥
 सुपुष्पितैर्लताजालैराञ्चिष्टकुसुमदुमे ।
 शिलाविवरनिर्गच्छन्निर्भरानिलशैतले ॥ ११ ॥
 नायदभृङ्गाङ्गनासंधे नृत्यद्वर्हिकदम्बके ।
 कूजत्कोकिलसंधेन मुखरौकतदिङ्मुखे ॥ १२ ॥
 परस्परविनिर्मुक्तमातङ्गमृगसेविते ।
 आद्यैः शुक्राद्यैर्मुनिभिरजस्रं समुपस्थिति ॥ १३ ॥
 पुरन्दरमुखैर्देवैः सेवायातैर्विलोकिते ।
 वटवृक्षं महोच्छ्रायं पञ्चरागफलोज्ज्वलम् ॥ १४ ॥
 गारुत्मतमयैः पत्रैर्निर्विडैरुपशोभितम् ।
 नवरत्नमयाकल्पैर्लम्बमानैरलङ्कृतम् ॥ १५ ॥
 जलजैः स्थलजैः पुष्पैरामोदिभिरलङ्कृतम् ।
 शृङ्खलैर्वेदशास्त्राणि शुकवन्दैर्निर्सेवितम् ॥ १६ ॥
 संसारबापविच्छेदकुशलच्छायमद्भुतम् ।
 विचिन्त्य तस्य मूलस्थे रत्नसिंहासने शुभे ॥ १७ ॥
 आसीनमसिताकल्पं शरच्चन्द्रनिभाननम् ।
 स्तूयमानं मुनिगणैर्दिव्यज्ञानाभिलाषिभिः ।
 संस्मरेज्जगतामाद्यां दक्षिणामूर्त्तिमव्ययाम् ॥ १८ ॥

कैलासाद्रिनिभं शशाङ्कशकलस्फूर्जज्जटामण्डितं
 नासालोकनतत्परं त्रिनयनं वीरासनाध्यासिनम् ।
 मुद्राटङ्कुरङ्गजानुविलसत्पाणिं प्रसन्नाननं
 कक्षाबद्धभुजङ्गमं सुनिवृतं वन्दे महेशं परम् ॥ १८ ॥
 अयुतद्वयसंयुक्तं गुणलक्षं जपेन्मनुम् ।
 तद्वशांशं तिलैः शुद्धैर्जुहुयात् चौरसंभृतैः ॥ २० ॥
 पञ्चाक्षरोदिते पीठे विधानेन प्रपूजयेत् ।
 उपचारैः समुत्पन्नैः पाद्याद्यैः परमेश्वरम् ॥ २१ ॥
 एवं कृतपुरस्चर्यः सिद्धमन्त्रो भवेत् सुधीः ।
 भिक्षाहारो जपेन्मासं मनुमेनं जितेन्द्रियः ॥ २२ ॥
 नित्यं सहस्रमष्टोर्ध्वं परं विन्दति वाङ्मयम् ।
 त्रिवारं जप्तमेतेन मनुना सलिलं पिबेत् ॥ २३ ॥
 नित्यशो दक्षिणामूर्तिं ध्यायन् साधकसत्तमः ।
 शास्त्रव्याख्यानसामर्थ्यं लभते वत्सरान्तरे ॥ २४ ॥
 ब्राह्मीसैन्धवसिद्धार्थवचाकुष्ठकणोत्पलैः ।
 सुदम्भसंयुतैः कल्कैः शृतं ब्राह्मीरसे घृतम् ॥ २५ ॥
 मनुनानेन संजप्तमयुतं संधुसाधितम् ।
 निपीतं कविताकान्तिरक्षायुःश्रीघृतिप्रदम् ॥ २६ ॥
 प्रणवो हृदयं पश्चात्ततो भगवते पदम् ।
 ड्युतं दक्षिणामूर्तिं मङ्गं मेधामुदीरयेत् ॥ २७ ॥
 प्रयच्छे ठदयान्तोऽयं द्वाविंशलक्षरो मनुः ।
 सुनिश्चतुर्मुखश्छन्दो गायत्री देवता मनोः ॥ २८ ॥
 दक्षिणामूर्तिं राख्यातो वेदव्याख्यानतत्परः ।
 तारुद्धैः स्वरैर्दीर्घैः षड्भिरङ्गानि कल्पयेत् ॥ २९ ॥
 अथवा मन्त्रसम्भूतैः पदैर्वा कल्पयेत् क्रमात् ।
 पूर्वोक्तवटमूलस्थं चिन्तयेन्मन्त्रनायकम् ॥ ३० ॥

स्फटिकरजतवर्णं मौक्तिकीमञ्जमाला-

ममृतकलसविद्यां ज्ञानमुद्रां कराग्रैः ।

दधतमुरगकक्षं चन्द्रचूडं त्रिनेत्रं

विधृतविविधभूषं दक्षिणामूर्तिं मीडे ॥ ३१ ॥

लक्ष्मिकं जपेन्मन्त्रं ब्रह्मचारिव्रते स्थितः ।

जुहुयात् सष्टतैः पद्मैर्दशांशं संस्कृतेऽनले ॥ ३२ ॥

पूर्वोदिते यजेत् पीठे वक्ष्यमाणेन वर्त्मना ।

अङ्गान्यभ्यर्चयेद्वाह्ये पत्रेष्वष्टसु पूजयेत् ॥ ३३ ॥

सरस्वतीं वाचयन्तीं पुस्तकं सस्मिताननाम् ।

ब्रह्माणं सनकं पश्चात् सनन्दनमतः परम् ॥ ३४ ॥

सनत्कुमारनामानं शुकं व्यासं गणेश्वरम् ।

सिद्धगन्धर्वयोगीन्द्रविद्याधरगणान् बहिः ॥ ३५ ॥

वाह्ये लोकेश्वरानर्चद्वज्राद्यायुधसंयुतान्

इत्थं पूजादिभिः सिद्धे मन्त्रेऽस्मिन् साधकोत्तमः ॥ ३६ ॥

वज्रभो जायते वाचां वाचस्पतिरिवापरः ।

मन्त्रेणानेन संजतैर्विशुद्धैः सलिलैः सुधीः ॥ ३७ ॥

अभिषिञ्चेत् स्वशिरसि श्रियमारोग्यमाप्नुयात् ।

कण्ठमात्रोदके स्थित्वा जपेन्मन्त्रं सहस्रकम् ॥ ३८ ॥

प्रत्यहं मण्डलादवाक् कवीनामग्रणीर्भवेत् ।

गौड्या पार्श्वस्थया सार्द्धं श्रीकामी चिन्तयेद् विभुम् ॥ ३९ ॥

अयुतं प्रजपेन्मन्त्रं भूयसीं श्रियमाप्नुयात् ।

भुञ्जानः प्रयतो मन्त्री गोमूत्रे शृतमोदनम् ॥ ४० ॥

भिक्षान्नमथवा मन्त्रमयुतद्वितयं जपेत् ।

अश्रुतान् वेदशास्त्रादीन् व्याचष्टे नात्र संशयः ॥ ४१ ॥

सिद्धगन्धर्वमुनिभिर्योगीन्द्रैरपि सेवितौ ।

ज्ञानवागर्थिनां प्रीत्यै कथितौ मन्त्रनायकौ ॥ ४२ ॥

लोहितोऽग्न्यासनः सद्यो विन्दुमान् प्रथमं ततः ।
 द्वितीयं वज्रिवीजस्था दीर्घा शान्तिः सुभूषिता ॥ ४३ ॥
 तृतीयं लाङ्गली सर्गी मन्त्रो वीजत्रयान्वितः ।
 नीलकण्ठात्मकः प्रोक्तो विषद्वयहरः परः ॥ ४४ ॥
 हरद्वयं वज्रिजाया हृदयं परिकीर्तितम् ।
 कपर्दिने ठयुगल शिरोमन्त्र उदाहृतः ॥ ४५ ॥
 नीलकण्ठाय ठद्वन्द्वं शिखामन्त्रोऽयमीरितः ।
 कालकूटपदस्यान्ते विषभक्षण्डेयुतम् ॥ ४६ ॥
 हुं फट् कवचमादिष्टं विद्वद्भिर्नीलकण्ठिने ।
 स्वाहान्तमन्त्रमेतानि पञ्चाङ्गानि मनोर्विदुः ॥ ४७ ॥
 भूर्भ्रिं कण्ठे हृदभोजे क्रमाद्वीजत्रयं न्यसेत् ।
 ततः समाहितो भूत्वा नीलकण्ठं विचिन्तयेत् ॥ ४८ ॥
 बालार्कयुततेजसं धृतजटाजूटेन्दुखण्डोज्ज्वलं
 नागेन्द्रैः कृतभूषणं जपवटीं शूलं कपालं करैः ।
 खट्वाङ्गं दधत्तं त्रिनेत्रविलसत्पञ्चाननं सुन्दरं
 ध्यान्नत्वक्परिधानमञ्जनिलयं श्रीनीलकण्ठं भजे ॥ ४९ ॥
 लक्ष्म्यं जपमन्त्रं तद्वशात् ससर्पिषा ।
 हविषा जुहुयात् सम्यक् संस्कृते हव्यवाहने ॥ ५० ॥
 शैवे पीठे यजेद्देवं मृत्युञ्जयविधानतः ।
 एवं पूजादिभिः सिद्धे मनौ मन्त्री विषद्वयम् ॥ ५१ ॥
 नाशयेदचिरादेव नीलकण्ठ इवापरः ।
 मनुनानेन संजप्तैः कुम्भस्थैः सलिलैः शुभैः ॥ ५२ ॥
 अभिषिञ्चेद्विषाक्रान्तं स विषाम्बुच्यते ध्रुवम् ।
 सृष्ट्वा जपेद्विषग्रस्तं तत्क्षणात् निर्विषो भवेत् ॥ ५३ ॥
 वीजाभ्यां प्रथमान्ताभ्यां पार्श्वयोर्विषमाहरेत् ।
 मध्येन मध्यगं सर्वं मनुनानेन संहरेत् ॥ ५४ ॥

बहुना किमिच्छोक्तेन मन्त्रेणानेन मन्त्रितम् ।

कालकूटं विषं साक्षात् भुक्तं स्यात् परमाश्रुतम् ॥ ५५ ॥

अग्निसंवर्त्तकादित्यावनिलौ षष्ठविन्दुमान् ।

चिन्तामणिरिति स्यातं वीजं सर्वसमृद्धिदम् ॥ ५६ ॥

काश्यपो मुनिराख्यातश्छन्दोऽनुष्टुबुदाहृतम् ।

अर्द्धनारीश्वरः प्रोक्तो देवता जगतां पतिः ।

रेफादिव्यञ्जनैः षड्भिः कुर्यादङ्गानि षट् क्रमात् ॥ ५७ ॥

नीलप्रकालरुचिरं विलसाक्षनेत्रं

पाशाङ्कुशोत्पलकपालशूलहस्तम् ।

अर्द्धाश्विकेशमनिशं प्रविभक्तभूर्ध्वं

बालेन्दुबद्धमुकुटं प्रणमामि रूपम् ॥ ५८ ॥

एकलक्षं जपेद्बीजमित्यं मन्त्रौ विचिन्तयन् ।

अयुतं मधुरासिक्तैर्जुहुयात्तिलतण्डुलैः ॥ ५९ ॥

शैवोदिते यजेत् पीठे प्रागङ्गैः षड्भिरीरितैः ।

हृषाद्यैर्मातृभिः पञ्चाह्लोकपालैस्त्रिदायुधैः ॥ ६० ॥

एवमभ्यर्चयेद् देवमर्द्धनारीश्वरं परम् ।

तेजःकान्तियशोलस्यैवाचां भवति वज्रभः ॥ ६१ ॥

प्रासादाद्यं जपेन्नन्वमयुतं रोगशान्तये ।

स्वराहतमिदं वीजं विगलत्परमाश्रुतम् ॥ ६२ ॥

चन्द्रविम्बस्थितं मूर्ध्नि ध्यातं च्छेदगदापहम् ।

प्रतिलोमस्वरावीतं वीजं वङ्गिगृहे स्थितम् ॥ ६३ ॥

रेफादिव्यञ्जनोक्तासिषट्कोणाभिहतं बहिः ।

भूतार्त्तस्य स्मृतं मूर्ध्नि भूतमाशु विनाशयेत् ॥ ६४ ॥

वीजं चन्द्रगतं वीतं स्वरैः षोडशभिः क्रमात् ।

गलत्परमुधापूर्णं नेत्रे ध्यातं रुजं हरेत् ॥ ६५ ॥

एवमेव स्मृतं वीजं कुक्षौ शूलादिरोगनुत् ।

स्फोटे विषज्वरे दाहे मोहे शीर्षगदे भ्रमे ॥ ६६ ॥
 बीजमेतत्तथा ध्यातं तत्तत्क्षेत्रां विनाशयेत् ।
 कुङ्कुमाभमिदं बीजं त्रिकोणगतमुज्ज्वलम् ॥ ६७ ॥
 यस्य मूर्ध्नि स्मरेन्मन्त्रो स वश्यो जायतेऽचिरात् ।
 उर्ध्वरेफस्थसाध्याख्यं बीजं वक्लिगृहे स्थितम् ॥ ६८ ॥
 वक्लिगृहद्वयेनाग्नियुक्तकोणेन संवृतम् ।
 प्रतिलोमस्वरावीतं चुल्लीस्थाने निवेशितम् ॥ ६९ ॥
 वशीकरोति रमणीमचिरेणैव दासवत् ।
 मधुरत्रययुक्तेन शालिपिष्टेन पुत्तलीम् ॥ ७० ॥
 कृत्वा प्रतिष्ठितप्राणां विभज्य जुहुयाद्वशी ।
 त्रिवासरमनेनैव साध्यस्तस्य वशी भवेत् ॥ ७१ ॥
 मकारगतसाध्याख्यमनलस्थ गदाद्वयम् ।
 चन्द्रगञ्जतुरस्त्रेण टान्तकोणेन वेष्टितम् ॥ ७२ ॥
 बीजं ताम्बूलपत्रस्थं प्रजप्तं मनुनामुना ।
 भक्षितं नाशयेत् सम्यक् शिरोरोगं न संशयः ॥ ७३ ॥
 लिखित्वा बन्धुबीजेन त्रिकोणं बीजगर्भितम् ।
 अत्र वक्लिं समाधाय सम्यगाराध्य देवताम् ॥ ७४ ॥
 जुहुयात् कृतसम्पातं सर्पिषाष्टोत्तरं शतम् ।
 सम्पाताज्येन संसिक्ता त्रिलोहकृतमुद्रिका ।
 विधृता भूतवेतालकृत्यारोगविनाशिनी ॥ ७५ ॥
 ऊर्ध्ववक्लिप्रहितं मनुमेनं वक्लिगेहयुगले परिलिखितम् ।
 अग्निमसिषु महीपुरा धृतं यन्त्रमेतदुदितं ग्रहवैरि ॥ ७६ ॥
 अग्निबीजलसत्त्रिकोणत्रिकोणे लिखिते ध्रुवे ।
 शरावे कपिलाज्याजसूत्रदीपं प्रविन्यसेत् ॥ ७७ ॥
 घटेनैव पिधायाम् पृष्ठे यन्त्रमिदं लिखेत् ।
 भूतार्त्तमत्र संस्थाप्य चिन्तामणिमनुं जपेत् ।

तमाविश्य क्षणान्मुञ्चेद् ग्रहः क्रूरोऽपि सर्वथा ॥ ७८ ॥

क्षशानुभवनद्वये मनुमिमं लिखित्वा पुन-

स्तदस्त्रिषु हलो लिखेत् स्वरयुगं ततः सन्धिषु ।

ध्रुवेण परिवेष्टितं धरणिगीहमध्यस्थितं ।

मनोरथफलप्रदं भवति यन्त्रमेतन्नृणाम् ॥ ७९ ॥

षट्कोणान्तस्त्रिकोणे लिखतु मनुमिमं साध्यनामाक्षराब्जं

षट्कोणेष्वङ्गमन्त्रान्वसुदलविवरेष्वष्टमन्त्राक्षराणि ।

वीतं बाह्ये कलाभिस्तदनुपरिवृतं कादिभिर्वादिभिस्तत्

क्षौणीविम्बेन युक्तं नृहरिमनुयुजं यन्त्रमापदग्रहघ्नम् ॥ ८० ॥

अस्मिन् यन्त्रे प्रतिष्ठाप्य कलसं प्रोक्तवर्त्मना ।

कृतोऽभिषेकः स्यात् कृत्याभूतद्रोहादिशान्तिदः ॥ ८१ ॥

स्वरावृतमनु लिखत्तटान्तमध्ये ततः

षडस्त्रिषु हुताशनं तदन्नकादिवर्णैर्वृतम् ।

धरापुरयुगेन तं नृहरिवीजयुक्तास्त्रिणा

प्रवेष्टितमुदाहृतं दुरितरोगकृत्यापहम् ॥ ८२ ॥

क्षकारोमाग्निपवनवामकर्णाङ्गचन्द्रवान् ।

उक्तं तुम्बुरुवीजन्तु येन सिध्यन्ति साधकाः ॥ ८३ ॥

षड्दीर्घभाजा वीजेन षडङ्गानि प्रकल्पयेत् ।

क्षकाररहितं वीजं क्रमात् जमसहान्वितम् ॥ ८४ ॥

चत्वारि देवीवीजानि देव्याच्चेया इमाः क्रमात् ।

जयाख्या विजया पञ्चादजिता चापराजिता ॥ ८५ ॥

वीजमङ्गलिषु न्यस्य करयोर्व्यापकं ततः ।

कनिष्ठादिषु विन्यसेत् षडङ्गानि तलावधि ॥ ८६ ॥

देव देवी स्ववीजानि कनिष्ठादिषु विन्यसेत् ।

पादान् मूर्धावधि न्यसेन्मुष्टिनावयवेषु तत् ॥ ८७ ॥

तलाभ्यां व्यापकं कुर्यान्मूर्धादिचरणावधि ।

षडङ्गानि ततो न्यस्येद् यथास्थानं विशालधीः ॥ ८८ ॥

देवं देवीर्यथा पूर्वं मूर्धास्ये हृदयाम्बुजे ।

नाभी युक्ते क्रमान्नस्य पश्चाद्देवं विचिन्तयेत् ॥ ८९ ॥

रक्ताभमिन्दुशकलाभरणं त्रिनेत्रं

खट्वाङ्गपाशशृणिशुभ्रकपालहस्तम् ।

वेदाननं निविडनासमनर्घ्यभूषं

रक्ताङ्गरागकुसुमांशुकमीशमीडे ॥ ९० ॥

लक्ष्मणं जपेन्नान्तं जुहुयात् सर्पिषा युतम् ।

वक्ष्यमाणे यजेत् पीठे देवमावरणैः सह ॥ ९१ ॥

नपुंसकस्वरैर्विद्वाननुलोमविलोमगैः ।

धर्माद्रिकानधर्माद्यान् पादान् गात्राणि विन्यसेत् ॥ ९२ ॥

इकारेण न्यसेत् पञ्चादूर्ध्वरूपान् गुणानथ ।

शान्त्वा तत्परवर्णेन मायाविद्यामयैः क्रमात् ॥ ९३ ॥

अधर्षच्छेदे न्यस्येदधीशेन तत्पीठम्बुजम् ।

सन्ध्यचरैर्यजेन्नन्त्री शक्तीर्वामादिकाः क्रमात् ॥ ९४ ॥

ब्रामां ज्येष्ठां ततो रौद्रीमिच्छां ज्वालास्वरूपिणीम् ।

एवं प्रकल्पिते पीठे मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ ९५ ॥

आवाह्य पूजयेद्देवं तस्यामावरणैः सह ।

अङ्गावृतेर्ब्रह्मिर्देवीर्दिकूपत्रेषु समर्चयेत् ॥ ९६ ॥

जयाद्याः स्वस्ववीजेन रक्तारक्तानुलेपनाः ।

अरुणांशुकपुष्पाद्यास्ताम्बूलपूरिताननाः ॥ ९७ ॥

वल्लकीवादनपरा मदनोन्मथपीडिताः ।

ईशादिकोषेष्वभ्यर्चेद् भूतीर्वीजादिकाः क्रमात् ॥ ९८ ॥

दुर्भगां सुभगां भूयः करालां मोहिनीमिमाः ।

बद्धाक्षलिपुटाः किञ्चिदानम्रवदनाम्बुजाः ॥ ९९ ॥

देवीसदृशभूषाभ्या दूतीमन्त्रान् विदुः क्रमात् ।

चतुरः शादिकान् वर्णानर्हन्दुक्तशेखरान् ॥ १०० ॥
 लोकपालान् यजेद्वाह्ये वज्राद्यायुधसंयुतान् ।
 एवं यो भजते भक्त्या देवमुक्तेन वर्त्मना ॥ १०१ ॥
 न तस्य दुर्लभं किञ्चित् त्रिषु लोकेषु विद्यते ।
 वामवक्त्रिपुरान्तस्थं बीजं स्मृत्वा जपेत् सुधीः ॥ १०२ ॥
 ज्वरभूतमहारोगा नश्यन्ति तेन तत्क्षणात् ।
 ऊर्वास्यहृदये ध्यात्वा जपेद्बीजमनन्यधीः ॥ १०३ ॥
 स वश्यो जायते शीघ्रं मन्त्रस्यास्य प्रभावतः ।
 हृद्रोगे कामला रोगे विष्टम्भे श्वासकासयोः ॥ १०४ ॥
 एतज्जप्तं जलं प्रातः पिवेद्रोगोपशान्तये ।
 कृत्वा नवपदात्मानं मण्डलं तत्र शोभनम् ॥ १०५ ॥
 कलसान् स्थापयेन्मन्त्री नव पूर्वोक्तलक्षणान् ।
 मध्ये देवं यजेत् सख्यग् देवीः पूर्वादिकुम्भगाः ॥ १०६ ॥
 ईशकोणस्थिता दूतीरभिषिञ्चेत् पतिव्रता ।
 नारी सा लभते पुत्रं बन्ध्यापि किमुतापरा ॥ १०७ ॥
 भूतकृत्याग्रहद्रोहशान्तिदः सम्पदावहः ।
 अभिषेकोऽयमाख्यातो राज्ञां विजयवर्द्धनः ॥ १०८ ॥
 अन्तर्वीजं स्वरगणलसत्केशरं तस्य बाह्ये
 देवी दूतीमनुयुतदलं दिग्विदिक्षु क्रमेण ।
 काद्यैर्वर्णैर्वृतमथ बहिर्भूमिगेह्नेन वीतं
 यन्त्रं प्रोक्तं सकलसुखदं रोगकृत्याग्रहघ्नम् ॥ १०९ ॥
 प्रणवो हृदयं पश्चात् ऊन्तं पशुपतिं पुनः ।
 व्याघ्रचर्मपदस्यान्ते परिधानाय तत्परम् ॥ ११० ॥
 शशाङ्ककतशब्दान्ते शेखराय ततः परम् ।
 कृष्णसर्पपदं पश्चात्ततो यज्ञोपवीतिने ॥ १११ ॥
 चलयुग्मं वलयुगमग्निवर्त्तकपालिने ।

हलयुग्मं ततो भूतांस्त्रासय द्वितयं पुनः ॥ ११२ ॥
 भूमौ मण्डलमध्ये स्वात् कलयुग्मं ततः परम् ।
 रुद्राङ्गुणेन शमय प्रवेशय युगं ततः ॥ ११३ ॥
 आवेशय युगं पञ्चाच्चण्डादि पदमीरयेत् ।
 धाराधिपतिरुद्रोऽथ ज्ञापयत्यग्निसुन्दरी ॥ ११४ ॥
 खड्गवारणमन्त्रोऽयं सप्तमूर्ध्वशताक्षरः ।
 भूताधिपतये स्वाहा पूजामन्त्रोऽयमीरितः ॥ ११५ ॥
 सत्यादिपञ्चङ्गस्त्राव्यकान्तबीजादिकान् न्यसेत् ।
 ईशानाद्याः पञ्चमूर्त्तिर्देहे वक्त्रेषु च क्रमात् ।
 षड् दीर्घविन्दुयुक्तेन कान्ते नाङ्गक्रिया मता ॥ ११६ ॥
 घण्टाकपालशृणिमुण्डकपाणखेट-
 खट्वाङ्गशूलडमरुं ह्यभयं दधानम् ।
 रक्ताम्बुमिन्दुसकलाभरणं त्रिनेत्रं
 पञ्चाननाञ्जमरुणांशुकमीशमीडे ॥ ११७ ॥
 अयुतद्वितयं मन्त्रं जपित्वा तद्दशंशतः ।
 पायसैः पृताक्तेन जुहुयात्तस्य सिद्धये ॥ ११८ ॥
 पञ्चाक्षरोदिते पीठे पूजयेत् खड्गवारणम् ।
 बीजेन मूर्त्तिं कृत्वा स्थातुं कान्ते मनुविन्दुमत् ॥ ११९ ॥
 अङ्गानि दलमूलेषु भूतौः पत्रेषु संयजेत् ।
 द्विलक्षाणां प्रस्फुलिनीं तृतीयां कृष्णपिङ्गलाम् ॥ १२० ॥
 फाल्गुनीं टीविटिनीं पञ्चमीं मन्त्रमालिकाम् ।
 सप्तमीं शङ्खिनीं पञ्चाचन्द्राङ्कितजटामिमाम् ॥ १२१ ॥
 पूर्वपत्रादि सव्येन खड्गधारणवत्प्रभाम् ।
 ऐन्द्रीं कौमारिकीं ब्राह्मीं वाराहीं वैष्णवीं पुनः ॥ १२२ ॥
 वैनायिकीञ्च चामुण्डां माहेशीं दिक्षु पूजयेत् ।
 द्वारपालान् यजे दिक्षु द्वौ द्वौ प्रागादिदेशिकः ॥ १२३ ॥

रौद्रपिङ्गलनामानौ द्वौ श्मशानाङ्गभीषणौ ।
 दृढकर्णं भृङ्गरिटिसुदीच्यग्रामर्चयेत् पुनः ॥ १२४ ॥
 ग्रामदर्दकमहाकालौ कोणपालान् यज्जेत्ततः ।
 कुम्भवर्षमत्स्यकास्यं भस्माटं जातहारकम् ॥ १२५ ॥
 इन्द्रादिकान् लोकपालान् सायुधान् प्रयज्जेत्ततः ।
 धूपदीपादिभिर्देवं प्रीणयित्वा महेश्वरम् ॥ १२६ ॥
 पञ्चक्रूरान्धसा चाज्ये ततो भूतबलिं हरेत् ।
 एवं पूजादिभिः सिद्धे मन्त्रे मन्त्रविदांवरः ॥ १२७ ॥
 नाशयेत् सकलान् भूतान् कृत्याग्रहमहाभयान् ।
 आदेशं तस्य कुर्वन्ति भूता भीता महात्मनः ॥ १२८ ॥
 बहुना किमिहोक्तेन मन्त्रेणानेन भूतले ।
 सदृशो नास्ति मन्त्रोऽन्यो भूतनिग्रहसाधनः ॥ १२९ ॥
 इति सारदातिलके जनविंशः पटलः ।

विंशः पटलः ।

अथाभिधास्ये विधिवद् घोरास्त्रमनुमुत्तमम् ।
 यस्य संस्मरणादेव सर्वे नश्यन्त्युपद्रवाः ॥ १ ॥
 मायास्फुरद्वयं भूयः प्रस्फुरद्वितयं ततः ।
 घोरघोरतरेत्यन्ते तनुरूपपदं पुनः ॥ २ ॥
 चटयुग्मं तदन्ते स्यात् प्रचटद्वितयं ततः ।
 करयुगं रमहन्त्रं ततो वल्लयुगं पुनः ॥ ३ ॥
 घातय द्वितयं वर्मफडन्तः समुदीरितः ।
 एकपञ्चाशदर्पोऽयमघोरास्त्रमहामनुः ॥ ४ ॥
 अघोरोऽस्य मुनिः प्रोक्तश्छन्दस्त्रिष्टुबुदाहृतम् ।
 अघोरमन्त्रः सन्दिष्टो देवता मन्त्रवित्तमैः ॥ ५ ॥

हृदयं पञ्चभिः प्रोक्तं शिरः षड्भिरुदाहृतम् ।
 शिखा दशभिराख्याता तावद्भिः कवचं वृतम् ॥ ६ ॥
 वसुवर्णैः स्मृतं नेत्रं मासाणैरस्त्रमीरितम् ।
 मूर्धनेत्रास्यकण्ठेषु ह्यत्राभ्यङ्ग्यूरुषु क्रमात् ॥ ७ ॥
 जानुजङ्घापदद्वन्द्वे रुद्रभिन्नाक्षरैर्न्यसेत् ।
 पञ्चभिश्च पुनः षड्भिर्द्वाभ्यामष्टभिरक्षरैः ॥ ८ ॥
 चतुर्वर्णैः षड्वर्णैश्च करणैः करणैः पुनः ।
 चतुर्भिः षड्भिरक्षिभ्यां वर्णभेदोऽयमीरितः ॥ ९ ॥

सजलघनसमाभं भौमदंष्ट्रं त्रिनेत्रं
 भुजगधरमघोरं रक्तवस्त्राङ्गरागम् ।
 परशुडमरुखङ्गान् खेटकं बाणचापौ
 त्रिशिखनरकपाले बिभ्रतं भावयामि ॥ १० ॥

अभिचारे ग्रहध्वंसे कृष्णवर्णी भवेत् प्रभुः ।
 वशे कुसुम्भसङ्काशो मुक्तौ चन्द्रसमप्रभः ॥ ११ ॥
 लूचमेकं जपेन्मन्त्रं घृतसिक्तैस्त्रिलैः शुभैः ।
 तद्दशांशं प्रजुहुयान्मन्त्रौ मन्त्रस्य सिद्धये ॥ १२ ॥
 शैवे संपूजयेत् पीठे षट्कोणस्तन्मपङ्कजे ।
 अङ्गपूजां केशरेषु कृत्वा पत्रेषु तत्परम् ॥ १३ ॥
 परशुं डमरुं खड्गं खेटं बाणञ्च कार्मुकम् ।
 शूलं कपालं प्रयजेदष्टास्त्राण्यस्य देशिकः ॥ १४ ॥
 दलाग्रेषु ततः पूज्या ब्रह्मपाद्याः प्रोक्तलक्षणाः ।
 लोकेशान् पूजयेत् सम्यगायुधैः स्त्रैः समन्वितान् ॥ १५ ॥
 इति पूजादिभिः सिद्धे मन्त्रेणानेन साधकः ।
 इष्टा प्रयोगान् कुर्वीत सिद्धान्तोऽयं न संशयः ॥ १६ ॥
 क्रमः सर्पिरपामार्गतिलसर्पपपायसैः ।
 साजः सहस्रं प्रत्येकं यामिन्यां जुहुतात् सुधीः ॥ १७ ॥

होमोऽयं नाशयेत् सद्यो भूतकल्याद्युपद्रवान् ।

सितकिंशुकनिर्गुण्डीहेमापामार्गसम्भवैः ॥ १८ ॥

समिद्धरैः कृतो होमः पूर्ववद् भूतशान्तिदः ।

अपामार्गारम्बधयोः पञ्चगव्यसमुच्चिताः ॥ १९ ॥

समिधो जुहुयात् कृष्णपञ्चम्यां निशि संयतः ।

पृथक् सहस्रहोमेन भूतानां निग्रहो भवेत् ॥ २० ॥

क्रमात् सर्पिरपामार्गपञ्चगव्यहविर्घृतैः ।

हुत्वा सहस्रं प्रयेकं पात्रे सम्पातयेत् सुधीः ।

सम्पातसर्पिषा साध्यं भोजयेद् भूतशान्तये ॥ २१ ॥

मध्ये शक्तिं सप्ताध्यां स्वरगणसहितां केशरेष्वष्टवर्णान्

पत्रान्तर्मन्त्रवर्णान् लिखतु गुणमितानग्रदेशेषु तद्वत् ।

वर्मास्त्रोक्तासिकोणे दहनपुरयुगे कल्पिते भूपुरस्थे

यन्त्रेऽस्मिन् प्राग्विधानात् कृतकलसविधिः सर्वदुःखापहारी २२

षट्कोणे शक्तिरन्तः स्फुरयुगलवृता प्रस्फुरद्वन्द्वकोणे

शिष्टैर्मन्त्रस्य वर्णैरसकरणचतुःषट्चतुर्वेददेवैः ।

षड्भिः क्लृप्ताष्टपत्रं दहनपुरयुगेनावृतं वर्मफड्भ्यां

राजत्कोणेन वीतं धरणिपुरगतं यन्त्रमाधोरमेतत् ॥ २३ ॥

क्षुद्रचौरग्रहव्यालभूतापस्मारनाशनम् ।

यन्त्रमेतत् समाख्यातं सर्वसम्पत्प्रदायकम् ॥ २४ ॥

तारो वान्तो धरासंस्थो वामनेत्रेन्दुभूषितः ।

पार्श्वोरुकः कर्णयुतो वर्मास्त्रान्तः षडक्षरः ॥ २५ ॥

मनुः पाशुपतास्त्राख्यो ग्रहक्षुद्रनिवारणः ।

षड्भिरर्णैः षडङ्गानि हुं फडन्तैः सजातिभिः ॥ २६ ॥

मध्याङ्गार्कसमप्रभं शशिधरं भीमाट्टहासोज्ज्वलं

त्र्यक्षं पन्नगभूषणं शिखिशिखाश्मश्रुस्फुरन्मूर्ध्वजम् ।

हस्ताब्जैस्त्रिशिखं समुन्दरमसिं शक्तिं दधानं विभुं

दंष्ट्राभीमचतुर्मुख पशुपतिं दिव्यास्त्ररूपं स्मरेत् ॥ २७ ॥

वर्णलक्षं जपेन्मन्त्रं जुहुयात्तद्दृशांशतः ।

गव्येन सर्पिषा मन्त्रो संस्कृते हव्यवाहने ॥ २८ ॥

शैवे पीठे यजेद् देवं प्रागङ्गैरष्टमातृभिः ।

इन्द्रादिभिर्लोकपालैर्वज्राद्यैरायुधैस्ततः ॥ २९ ॥

अग्नेन मन्त्रितं तीयप्रस्थञ्च वदने क्षिपेत् ।

सद्यस्तं मुञ्चति क्रन्दन् ग्रहो मन्त्रप्रभावतः ॥ ३० ॥

ब्रह्मदेव सवित्राश्च ब्रह्मदेव विष्णवे च सवित्राश्च ।

जेतप्रतिहरीत्यं ताः प्राणदृत्यो नव स्मृताः ।
 पाशेन बद्धचेष्टस्य शक्त्या स्वीकृतचेतसः ॥ ८२ ॥
 अङ्गुशेन कृतस्याथः साध्यस्यासून् समाहरेत् ।
 द्वादशाङ्गुलमानेन कृत्वा साध्यस्य पुत्तलीम् ॥ ८३ ॥
 तस्याः प्राणात्मकं मन्त्रं सकीटं हृदये न्यसेत् ।
 निशीथसमये साध्ये सुप्ते तस्य हृदस्त्रुजे ॥ ८४ ॥
 दानवासुरवह्नीन्द्रवरुणानामतः परम् ।
 ईशराक्षसशीतांशुयमानां कर्णिकान्तरे ॥ ८५ ॥
 यादीन् हंससमायुक्तान् भृङ्गाकारान् ननु स्मरेत् ॥
 शिरोविन्दुसमुद्भूततन्तुसम्बन्धविग्रहान् ॥ ८६ ॥
 एवमात्महृदभोजे भृङ्गरूपान् धिया स्मरेत् ।
 आत्महृत्पद्मगा भृङ्गीः प्रस्थाप्य स्वस्ववर्त्मना ॥ ८७ ॥
 एकैकात् साध्यहृत्पद्मात् भृङ्गमेकैकमानयेत् ।
 पुत्तल्यां स्थापयेन्नन्त्री स्वचित्ते वा विधानवित् ॥ ८८ ॥
 तन्तुच्छदं प्रकुर्वीत वह्निबीजेन सर्वतः ।
 आकृष्टान् साध्यहृद्भृङ्गान् तद्वा संस्तम्भयेत्ततः ॥ ८९ ॥
 एवमेकादशावृत्तीः कुर्यात् सर्वेषु कर्मसु ।
 वश्याकर्षणयोर्यादीन् वरुणान् संस्मरेत् सुधीः ॥ ९० ॥
 मोहविद्वेषयोर्धीमान् कृष्णान्भारणकर्मणि ।
 पीतान् संस्तम्भने ध्यायेत् प्राणाकर्षणकर्मणि ॥ ९१ ॥
 आकृष्टान् साध्यहृत्प्राणान् स्थापयेदात्मनो हृदि ।
 क्रूरकर्मसु पुत्तल्यां तेषां स्थापनमौरितम् ॥ ९२ ॥
 प्राणान् साध्यस्य मण्डूकानात्मनस्तु भुजङ्गमान् ।
 संस्मरेत्तत्र निपुणः सदा क्रूरेषु कर्मसु ॥ ९३ ॥
 वायुग्निशक्रवरुणेश्वरराक्षसेन्दु-
 ग्रेतेन पत्रलिखिते रथयादिवर्णैः ।

विन्दन्तकौचगतहंससमेतसाध्यं

प्राणात्मयन्त्रमथ वर्णकृतं धरास्थम् ॥ १०४ ॥

इत्थं प्रयोगकुशलो मनुनानेन मन्त्रवित् ।

वश्येत् सकलान् देवान् किं पुनः पार्थिवान् जनान् ॥ १०५ ॥

आवाहन्त्यादिका मुद्रा प्रवक्ष्यामि यथाक्रमम् ।

याभिर्विरचिताभिश्च मोदन्ते सर्वदेवताः ॥ १०६ ॥

सम्यक् संपूरितः पुष्पैः कराभ्यां कल्पितोऽञ्जलिः ।

आवाहनौ समाख्याता मुद्रा देशिकसत्तमैः ॥ १०७ ॥

अधोमुखी कृता सैव प्रोक्ता स्थापनकर्मणि ।

अस्त्रिष्टमुष्टियुगला प्रोन्नताङ्गुष्ठयुग्मका ॥ १०८ ॥

मन्त्रिधाने समुद्दिष्टा मुद्रेयं तन्त्रवेदिभिः ।

अङ्गुष्ठगर्भिणी सैव सन्निरोधे समीरिता ॥ १०९ ॥

उत्तानमुष्टियुगला संमुखीकरणी मता ।

देवताङ्गे षडङ्गानां न्यासः स्यात् सकलीकृतिः ॥ ११० ॥

सव्यहस्तकृता मुष्टिर्दीर्घाधोमुखतर्जनी ।

अवगुण्ठनमुद्रेयमभितो भ्रामिता सती ॥ १११ ॥

अन्योन्याभिमुखास्त्रिष्टकनिष्ठानामिका पुनः ।

तथा तु तर्जनी मध्या धेनुमुद्रेयमीरिता ॥ ११२ ॥

अमृतीकरणं कुर्यात्तया देशिकसत्तमः ।

अन्योन्यग्रथिताङ्गुष्ठप्रसारितकराङ्गुली ॥ ११३ ॥

महामुद्रेयमुदिता परमीकरणे बुधैः ।

प्रयोजयेदिमा मुद्रा देवतायागकर्मणि ॥ ११४ ॥

आदिक्षान्तार्णयोगित्वादक्षमालेति कीर्तिता ।

तद्वर्णसंख्यैर्मणिभिर्जपमालां प्रकल्पयेत् ॥ ११५ ॥

रुद्राक्षमालया भद्रे जपेन सुमनोरथान् ।

पद्माक्षैर्विहिता माला शत्रूणां नाशिनी मता ॥ ११६ ॥

कुशग्रन्थिमयी माला सर्वपापविनाशिनी ।
 पुत्रजीवफलैः क्लृप्ता कुरुते पुत्रसम्यदम् ॥ ११७ ॥
 निर्मिता रौप्यमणिभिर्जपमालेष्ठितप्रदा ।
 हिरण्यैर्विरचिता माला कामान् प्रयच्छति ॥ ११८ ॥
 प्रवालैर्विहिता माला प्रयच्छेत् पुष्कलं धनम् ।
 सौभाग्यं स्फाटिकी माला मौक्तिकैर्विहिता श्रियम् ॥ ११९ ॥
 निर्मिता शङ्खमणिभिः कुरुते कीर्त्तिमच्चयाम् ।
 सर्वैरतैर्विरचिता माला स्थान्मुक्तये नृणाम् ॥ १२० ॥
 अथाभिधास्ये तन्त्रेऽस्मिन् सम्यक् षट्कर्मलक्षणम् ।
 सर्वतन्त्रानुसारेण प्रयोगे फलसिद्धिदम् ॥ १२१ ॥
 शान्तिवश्यस्तन्त्रनानि विद्वेषोच्चाटने ततः ।
 मारणान्तानि शंसन्ति षट्कर्मणि मनीषिणः ॥ १२२ ॥
 रोगकल्याणहृद्दीनां निरासः शान्तिरीरिता ।
 वश्यं जनानां सर्वेषां विधेयत्वमुदीरितम् ॥ १२३ ॥
 प्रवृत्तिरोधः सर्वेषां स्तम्भनं समुदाहृतम् ।
 स्निग्धानां द्वेषजननं मिथो विद्वेषणं मतम् ॥ १२४ ॥
 उच्चाटनं स्वदेशादेर्गमनं परिकीर्त्तितम् ।
 प्राणिनां प्राणहरणं मारणं समुदाहृतम् ॥ १२५ ॥
 स्वदेवतादिक्कालादीन् ज्ञात्वा कर्माणि साधयेत् ।
 रतिर्वाणी रमा ज्येष्ठा दुर्गा काली यथाक्रमात् ॥ १२६ ॥
 षट्कर्मदेवताः प्रोक्ताः कर्मादौ ताः प्रपूजयेत् ।
 ईशचन्द्रेन्द्रनिर्ऋतिवायुग्नीनां दिशो मताः ॥ १२७ ॥
 सूर्योदयं समारभ्य घटिका दशकं क्रमात् ।
 ऋतवः स्युर्वसन्ताद्या अहोरात्रं दिने दिने ॥ १२८ ॥
 वसन्तघ्रीशवर्षाख्यशरद्वसन्तशैशिराः ।
 हेमन्तः शान्तिके प्रोक्ता वसन्तो वश्यकर्मणि ॥ १२९ ॥

शिशिरः स्तम्भने प्रोक्तो विद्मेषे ग्रीष्म ईरितः ।
 प्राहुञ्चाटने ज्ञेयो शरत्कारणकर्मणि ॥ १३० ॥
 पद्माख्यं स्रस्तिकं भूयो विकटं कुक्कुटं पुनः ।
 बज्रं भद्रकमित्याहुरासनानि मनौषिणः ॥ १३१ ॥
 यस्मद्भाः क्रमतो ज्ञेयाः पद्मपाशगदाक्षयाः ।
 मुषलाग्निखड्गाख्याः शान्तिकादिषु कर्मसु ॥ १३२ ॥
 जलं शान्तिविधौ शस्तं वश्ये वह्निरुदाहृतः ।
 स्तम्भने पृथिवी शस्ता विद्मेषे व्योम कीर्तितम् ॥ १३३ ॥
 उच्चाटने स्मृतो वायुर्भूयोऽग्निर्मारणे मतः ।
 तत्तद्भूतोदये सम्यक् तत्तन्मण्डलसंयुतम् ॥ १३४ ॥
 तत्तत् कर्म विधातव्यं मन्त्रिणा निश्चितात्मना ।
 शीतांशुसलिलस्त्रीणीव्योमवायुहविर्भुजाम् ॥ १३५ ॥
 वर्णाः स्युर्मन्त्रवौजानां षट्कर्मसु यथाक्रमम् ।
 अथनञ्च विदर्भश्च सम्पुटो रोधनं तथा ॥ १३६ ॥
 रोमः पल्लव इत्येते विन्धासः षट्सु कर्मसु ।
 मन्त्रेणान्तरितान् कुर्व्यान्नामवर्णान् यथाविधि ॥ १३७ ॥
 अथनं तद्विजानीयात् प्रशस्तं शान्तिकर्मणि ।
 मन्त्रार्णद्वन्द्वमध्यस्थं साध्यनामाक्षरं क्षिपेत् ॥ १३८ ॥
 विदर्भः स च विज्ञेयो मन्त्रिर्भिवश्यकर्मणि ।
 आदावन्ते च मन्त्रः स्यान्नाम्नाऽसौ संपुटः स्मृतः ॥ १३९ ॥
 एषः संस्तम्भने शस्तः इत्युक्तो मन्त्रवेदिभिः ।
 नाम्न अद्यन्तमध्येषु मन्त्रः स्वाद्रोधनं मतम् ॥ १४० ॥
 विद्मेषणविधानेषु प्रशस्तमिदमौरितम् ।
 मन्त्रस्यान्ते भवेन्नामयोगः प्रोच्चाटने मतः ॥ १४१ ॥
 अन्ते नान्तो भवेन्मन्त्रः पल्लवो मारणे मतः ।
 सितरक्तपीतमिश्रकृष्णधूम्राः प्रकीर्तिताः ॥ १४२ ॥

वर्णतो मन्त्रसंप्रोक्ता देवताः षट्सु कर्मसु ।
 मन्त्राणां लेखनद्रव्यं चन्दनं रोचना निशा ॥ १४३ ॥
 गृहधूमो चिताङ्गारो मारणेऽष्टविषाणि च ।
 श्येनाग्निलोणपित्तानि धूसूरकरसं ततः ॥ १४४ ॥
 गृहधूमस्तिकञ्चैव विषाष्टकमुदाहृतम् ।
 देवताकालमुद्रादीन् सम्यक् ज्ञात्वा विचक्षणः ।
 षट्कर्माणि प्रयुञ्जीत यथोक्तफलसिद्धये ॥ १४५ ॥
 इति श्रीसारदातिलके त्रयोविंशः पटलः ।

चतुर्विंशः पटलः ।

अथ वक्ष्यामि यन्त्राणां भेदांस्तन्त्रेषु गोपितान् ।
 यैः साधयन्ति सततं मन्त्रिणो निजवाञ्छितम् ॥ १ ॥
 सार्णं लिखेत् सार्णयुतं ससाध्यं वर्णाष्टपत्रे स्वरकेशराव्यम् ।
 वह्निः सदीर्घैर्गगनैः प्रवीतं रक्षाकरं यन्त्रमिदं प्रशस्तम् ॥ २ ॥
 पुटीकृतं भूमिपुरस्य युग्मे मायां लिखेन्मध्यगं साध्यसंज्ञाम् ।
 वकारकोणेन महीपुरेण संवेष्टितं वश्यकरं तदुच्चैः ॥ ३ ॥
 मध्ये सार्णविदर्भितं प्रपुटितं मृत्युञ्जयत्रयचरैः
 चान्तःस्थं निजसाध्यनाम विलिखेत् किञ्चलसंस्थान् स्तरान् ।
 पत्रेष्वष्टसु नाममन्त्रपुटितान् वर्णांस्तदग्रेष्वथो
 यन्त्रं पद्मपुटीकृतं निगदितं मृत्युञ्जयाख्यं परम् ॥ ४ ॥
 विषज्वरशिरोरोगनाशनं श्रीजयप्रदम् ।
 कान्तिपुष्टिप्रदं वश्यं सर्वकार्यार्थसाधनम् ॥ ५ ॥
 साध्याव्यचिन्तामणिमग्निगेहे विलिख्य बाह्येऽनलगेहवीतम् ।
 प्रवेष्टयेत्तद्वह्निष्टवर्णमन्त्रेण यन्त्रं ज्वरशान्तिदं स्यात् ॥ ६ ॥
 संभवसः प्लावयसो मन्त्रोऽष्टाक्षर ईरितः ।

एष एव भवेद्दत्तो विप्रज्वरविनाशने ॥ ७ ॥

तारठद्वयपुटं कुरुकुल्ले मन्त्रमत्र हुतभुक् गृहयुग्मे ।

मध्यकोणविवरेषु लिखेत्तद् यन्त्रमाशु विनिहन्ति भुजङ्गान्

॥ ८ ॥

ॐकारमायादिकमेखलेऽग्नि-

बधूमनुं वङ्गिगृहस्य युग्मे ।

मध्यादिकोणेषु विलिख्य भूजे

यन्त्रं विदध्याद्रिपुनागहारि ॥ ९ ॥

शूलाङ्किते वङ्गिगृहस्य युग्मे

धूमावतीमत्र लिखेत् क्रमेण ।

मध्यादिकोणेषु मरुदगृहस्य

यन्त्रं हुताशानिलवर्णवौतम् ॥ १० ॥

दान्तौ सार्धौ शविन्दन्तौ वीजे धूमावती द्विठः ।

धूमावतीमनुः प्रोक्तः शत्रुनिग्रहकारकः ॥ ११ ॥

विशेषात् कनकाभ्योभिः प्रेतकर्पटकल्पितम् ।

शंशाने निखनेदेतच्छत्रु मुत्सादयेद्द्रुतम् ॥ १२ ॥

हुताशगेहद्वितयं लिखित्वा वैवस्वताय द्विठवर्णमन्त्रम् ।

मध्यान्तमाकल्पितमिन्दुविम्बे यन्त्रं महाभूतपिशाचवैरि ॥ १३ ॥

नामालिख्य मकारकोष्ठयुगलं कोणेषु तस्या लिखेत्

मन्त्रज्ञो ङ ज ण नकारसहितां धूमावतीं यन्त्रगाम् ।

वौतं घुर्मुटिकां दिनापरमिदं बाह्यत्रिगेहावृतं

यन्त्रं प्रान्तपरितभूमिनिहतं विद्वेषणं स्याद्विषाम् ॥ १४ ॥

पूर्वं घुर्मुटिके युग्मं ततो मर्कटिके युगम् ।

घोरे विद्वेषकारिणि विद्वेषो द्वेऽकारिणि ॥ १५ ॥

अथ घोराघोरयोः स्यादमुकामुकयोस्ततः ।

विद्वेषय द्वयं ह्रं फट् विद्या घुर्मुटिकेरिता ॥ १६ ॥

प्राक् प्रत्यग्दक्षिणोदग्विधिवदभिलिखेत् स्पष्टरेखाचतुष्कं
कोणोद्यच्छूलयुक्तं वलययुगयुतं मध्यपूर्वं तदन्तम् ।
मन्त्रस्थार्णान् परस्तात् वसुपदविवरेष्वष्टवर्णान् लिखित्वा
शूलोद्यद्वादशार्णं विधिवदभिहितं प्रेतराजस्य यन्त्रम् ॥ १७ ॥

यमराज सदाभेय यदा भै दारुणोदयः ।

सद्योनिजरूपाय क्षेपकञ्च निरामयः ॥ १८ ॥

अनेन मनुना सिद्धिः सत्यं सत्यं न संशयः ।

प्रणवः श्रीस्ततो दंष्ट्रा तत्परं विहतायतुः ॥ १९ ॥

वर्मास्त्रान्ते बधूर्वक्लेर्मन्त्रोऽयं द्वादशाक्षरः ।

विषहृत्तस्य फलके नृचर्मणि पटेऽथवा ॥ २० ॥

आलिख्याष्टविधैरेतत् श्मशाने निखनेन्निशि ।

ज्वरेण महताविष्टो भूर्च्छाकुलितमानसः ।

रिपुर्गच्छति पक्षेण यमलोकं न संशयः ॥ २१ ॥

एकाग्रौतिपदेषु मध्यदहने साध्यं लिखेत् धूँ पुनः

क्षूँ शूँ झूमिति दिग्गतासु विलिखेत् बीजानि पंक्तिष्वथ ।

शिष्टे वै निशाचरादि विलिखेत् कालीमनुं पंक्तिश-

स्तद्वाह्ये यमबीजमग्निपवनं बीजञ्च यन्त्रं लिखेत् ॥ २२ ॥

कालीमारय मालिका नीलामाक्षक्षमालिनी ।

मामोदे ततदेवो मा रक्ष तदन्नतक्षर ॥ २३ ॥

कालीमनुरयं प्रोक्तः कालरात्रिः स्ववैरिणाम् ।

यमापाटटमायाय माटमोट टमोटमाम् ॥ २४ ॥

वामो भुवि विभूमो वा टट वीस्वटवीटट ।

यमात्मकोऽयमाख्यातो ह्योको वैरिविनाशनः ॥ २५ ॥

लिखेदष्टविषाङ्गारैर्निम्बनिर्यासकज्जलैः ।

निग्रहाख्यमिदं चक्रं काकपक्षेण कर्पटे ॥ २६ ॥

विभीतवृक्षे वस्त्रोके श्मशाने वा चतुष्पथे ।

दक्षिणस्थेऽनिले मन्त्री निखनेदङ्गरात्रिके ॥ २७ ॥

सर्वथा शत्रुरेतेन सप्ताहान्मरणं व्रजेत् ।

निगृह्यते महारोगैः पतितो वा भवेदसौ ॥ २८ ॥

शिलायामिष्टकायां वा चक्रमेतत् प्रकल्पितम् ।

मर्कटोविषदण्डीभिः समालिप्तमधोमुखम् ।

यन्त्रं रात्रौ खनेत्तत्र भूयो भूयो शुभं भवेत् ॥ २९ ॥

लिखेच्चतुःषष्टिपदेषु कालीमीशादिकन्यादियमात्मकेन ।

श्लोकेन संवेक्ष्य क्लेशानुवायुबीजावृतं यन्त्रमिदं विदध्यात् ॥ ३० ॥

लिप्तं विषमसीदण्डीमर्कटौभिरधोमुखम् ।

निखनेद् यत्र तत्र स्यान्नृणामुच्चाटनं सदा ।

ग्रस्यहानिमनावृष्टिं गवां नाशं करोति सः ॥ ३१ ॥

आख्यातुं कुरु मध्यतः स्मरगतामालिख्य जम्भादिकां

विद्यां दिग्गतपत्रकेष्वथ लिखेद्देवीं कुलेषु स्मरम् ।

कोणस्थेषु सनामकं बहिरतः पाशाङ्कुशाभ्यां वृतं

यन्त्रं वश्यकरं ग्रहादिभयकृत् क्षुद्राभिचारापहम् ॥ ३२ ॥

जम्भे जम्भिनि ठद्वन्द्वं मोहे मोहिनि ठद्वयम् ।

अम्भे अम्भिनि ठद्वन्द्वं रुम्भे रुम्भिनि ठद्वयम् ॥ ३३ ॥

हित्वा कामं लिखेच्छान्तिं यन्त्रेऽस्मिन् नृकपालके ।

सन्ध्यासु तापयेदेतदुच्चैः साध्यं वशं नयेत् ॥ ३४ ॥

हित्वा शान्तिं लिखेद्धर्मं पटे वा नरचर्मणि ।

वह्निवायुगृहावीतं श्मशानस्थं रिपुं हरेत् ॥ ३५ ॥

हित्वा वर्मं लिखेदस्मिन् फलकेऽक्षतरुद्भवे ।

वह्निवायुयुतं नाम विषाद्व्यरुधिरेण तत् ॥ ३६ ॥

चत्वरे निखनेज्जप्तं विद्वेषं कुरुते मिथः ।

हित्वा रेफयकारौ द्वौ लकारं मध्यतो लिखेत् ॥ ३७ ॥

धरापुरेण बीतं तदिष्टकान्तर्निवेशितम् ।

सर्वेषां स्तम्भनं कुर्यान्नात्र कार्या विचारणा ॥ ३८ ॥
 हुत्वा लकारं तन्मध्ये वायुबीजं समालिखेत् ।
 विषरक्तमसीकाकपुरीषैर्ध्वजवाससि ॥ ३९ ॥
 श्मशाने निहितं कुर्यात् कुलोच्छेदं स्ववैरिणाम् ।
 सुक्ता वायुमयं बीजं तत्र फट्कारमालिखेत् ॥ ४० ॥
 तच्चैव कृष्णकाकस्य रुधिराण्यथाविधि ।
 ईक्षिते निखनेत् स्थाने विद्वेषं कुरुते द्विषाम् ॥ ४१ ॥
 अस्त्रबीजमपास्यास्मिन् लकारं स्वार्णसंयुतम् ।
 विलिखेन्नन्तमेतत् स्यात्तोहयसमावृतम् ॥ ४२ ॥
 सर्वरोगप्रशमनं कृत्याद्रोहादिशान्तिदम् ।
 विहाय बीजं तूङ्कारं ग्लौङ्कारं तत्र संलिखेत् ॥ ४३ ॥
 क्षकारेण वृतं बाह्ये पाशाङ्कुशवृतं पुनः ।
 टकारेण वृतं भूयो भूमिमण्डलमध्यगम् ॥ ४४ ॥
 लकारैर्विन्दुसंयुक्तैर्वेष्टितं तद्वह्निः क्रमात् ।
 सार्धान्तमाह्लाकाबीजं सर्वं वृन्तेन वेष्टितम् ॥ ४५ ॥
 कौशेयकर्पटे क्लृप्तमिष्टकादयमध्यगम् ।
 सेनाग्रे निखनेदेतत् स्तम्भनं कुरुते ध्रुवम् ॥ ४६ ॥
 मध्ये ओनरसिंहबीजमथ तद्बाह्ये स्वरान् केशवे-
 रविचन्द्रयमेन्द्रान् पश्चात् दिक्षु विलिखेत् मध्ये मनुं गारुडम् ।
 अन्तस्थान् मरुदग्निनैर्ऋतशिरस्त्रालिख्य चक्राकृतं
 यन्त्रं षड्भिरष्टभिः परिवृतं संवर्त्तकैर्गारुडम् ॥ ४७ ॥
 संवर्त्तको नेत्रयुतः पार्थस्तारोऽग्निसुन्दरी ।
 गारुडो मनुराख्यातो विषद्वयविनाशनः ॥ ४८ ॥
 स्मरन् गरुडमात्मानं स्तम्भनार्थं जपेन्नरः ।
 विषमालोकनेनैव हन्यान्नागकुलोद्भवम् ॥ ४९ ॥
 मध्ये वार्ध्वा भृगुस्थं विलिखतु विधिवत् साध्यनान्ना समेतम् ।

किञ्चल्लोषु स्वराः स्फुर्वसुदलविवरेष्वाल्लिखेन्मध्यबीजम् ।
 काद्यर्णान् केशरेषु त्रिगुणवसुदलेवर्षयेन्मध्यबीजं
 यन्त्रं संजीवनाख्यं सलिलपुरगतं क्षुद्ररोगादिहारि ॥ ५० ॥
 मध्ये पिण्डमतो दलादिषु लिखेद्धारौशताराधिप-
 प्रेताधीश्वरशक्रदिक्षु विलिखेत् मध्ये च वर्णान् लिखेत् ।
 यादीन् मारुतवह्निराक्षसशिरः स्वर्णान् बहिर्वेष्टयेत्
 काद्यैर्वामविलोचनेन कथितं पिण्डाख्ययन्त्रं परम् ॥ ५१ ॥

मनुस्वरेन्दुजे साग्निसंयुतश्चतुराननः ।
 पिण्डबीजमिदं प्रोक्तं पुंसां सर्वार्थसाधनम् ॥ ५२ ॥
 बीजिनानेन संजप्तं यन्त्रं रक्षाकरं परम् ।
 आयुरारोग्यजननं लक्ष्मीसौभाग्यवर्द्धनम् ॥ ५३ ॥
 चौरसर्पमृगव्यालभूतामयनिक्रान्तनम् ।
 गर्भरक्षाकरं स्त्रीणां पुत्रदं क्षुद्रनाशनम् ।
 धृतं मूर्ध्नि करोत्येतत् लोकवश्यमनुत्तमम् ॥ ५४ ॥
 मध्ये तोयगृहे लकारविवरे सान्ताब्जसाध्यं लिखेत्
 पत्रेष्वष्टसु हंसमन्त्रमभितो हंसार्णसंवेष्टितम् ।
 यन्त्रं भूमिगृहेण वेष्टितमिदं मूढा सदा धारितं
 हन्यात् क्षुद्रमहाग्रहामयरिपुं दद्यात् यशः सम्पदम् ॥ ५५ ॥
 ईकारगर्भे विलिखेत् स्वसाध्यं तमष्टपत्रेषु पुनर्विलिख्य ।
 संवेष्टयेत्तेन धरापुरस्थं यन्त्रं भवेद्वश्यकरं नराणाम् ॥ ५६ ॥
 ताम्रपत्रे समालिख्य यन्त्रमेतत् सुसाधितम् ।
 वशयेत् सकलान् मर्त्यान् नात्र कार्या विचारणा ॥ ५७ ॥
 मध्ये भान्तं भृगुविनिहितं नामवर्णैः प्रवीतं
 टान्तं लान्तान्वितमथ विलिखेदष्टपत्रेषु भूयः ।
 भूविम्बस्थं निगदितमिदं साधुसंजीवनाख्यं
 शत्रून्भूतं भयमपहरेद्धार्यमाणं भुजेन ॥ ५८ ॥

वर्णावृतं साध्ययुतं सकारं टान्ते लिखेदष्टदलेषु हंसम् ।

आवेष्टयेदम्बुगृहेण बाह्ये लान्तावृतं यन्त्रमिदं ज्वरघ्नम् ॥ ५८ ॥

टान्ते नाम लिखेत् चकारविवरे मृत्युञ्जयत्रयचरो

रुद्धं तद्वहिरष्टपत्रविवरे साध्याह्वयं पूर्ववत् ।

अथ किञ्जल्कयुते वसुद्वयदले पद्मे तथैवाह्वयं

हात्रिं शङ्खपङ्कजेषु च तथा काद्यर्णयुक्केशरे ॥ ६० ॥

ईकारेण समावीतं यन्त्रं मृत्युञ्जयाह्वयम् ।

सर्वरोगाभिचारघ्नं सर्वसौभाग्यसिद्धिदम् ॥ ६१ ॥

ग्लौरुद्धं प्रणवद्वयं परिलिखेत् साध्यस्य नामान्वितं

बाह्ये भूपुरमष्टवज्रविलसत्तारं लिखित्वा पुनः ।

ग्लौं कोणेषु दिशास्त्रलं प्रविलिखेत् पाशाङ्कुशत्रयचरो-

वीतं स्तम्भनयन्त्रमावृतिलसज्जम्भादिविद्याष्टकम् ॥ ६२ ॥

जम्भे वज्रिवधूः पूर्वं पञ्चाज्जम्भिनि ठद्वयम् ।

मोहे पावकजाया स्यात्ततो मोहिनि ठद्वयम् ।

रुन्धे कशानुपल्ली स्याद्गुन्धिनि द्विठसंयुतम् ॥ ६३ ॥

वान्ते नाम विलिख्य दिक्षु विलिखेत् भूयस्तमेवाष्टसु

क्षीणी विश्वमतो नरेन्द्रभुजगावन्योन्यवज्रौ लिखेत् ।

आख्यान्तान् सुखयोर्विभीतफलके यन्त्रं समापादितं

निर्मात्ये निहितं सदा वितनुते वाचां द्विषां स्तम्भनम् ॥ ६४ ॥

साध्याब्धं कवचं लिखेद् बहिरथो दिक्पत्रमध्येषु तत्

ग्लौं मध्येषु महीपुरस्य विलिखेत् कोणेषु शंलान्वितम् ।

वज्रेष्वष्टसु वर्मतोयपुरगं भूविस्वमध्यस्थितं

यन्त्रं रात्रिविनायकान्तरगलं न्यस्येच्छरावद्वये ॥ ६५ ॥

रहस्यस्थाननिक्षिप्तं पूजितं प्रतिवासरम् ।

स्तम्भनं कुरुते वाचां सेनादौनाञ्च वैरिणाम् ॥ ६६ ॥

कृत्वा रेखाष्टकमृजु पुनस्तिथ्यगालिख्य षट्कं

बाह्यां वृत्तां लिखतु विधिवद्विन्दुयुक्तं चकारम् ।

अन्तः पङ्क्तौ लिखतु धरणीं शिष्टकोष्ठत्रयान्तः

कृत्वा नाम प्रथममुदितं यन्त्रमेतज्जरघ्नम् ॥ ६७ ॥

यन्त्रमेतत् समभ्यर्च्य दत्त्वा भूतबलिं ततः ।

माध्यस्य सूर्ध्नि बध्नीयात् सर्वज्वरविमुक्तये ॥ ६८ ॥

तारं लिखेद् वक्त्रिपुरस्य युग्मे

तत्पार्श्वं योर्नान्तमथाग्निबीजम् ।

कोणेषु पूर्वापरयोश्च यन्त्रं

पाशाङ्कुशावीतमिदं ज्वरघ्नम् ॥ ६९ ॥

यन्त्रमभ्यर्च्य मन्त्रेण तारपाशाङ्कुशात्मना ।

निबध्नीयाज्ज्वरार्त्तस्य हस्तादौ ज्वरशान्तये ॥ ७० ॥

पिण्डे लिखेद्ब्राम ससर्णठान्तं विदर्भितं सस्वरकेशराक्यम् ।

तान्ताष्टपत्रं वसुधापुरस्य कान्तिप्रदं यन्त्रमिदं ज्वरघ्नम् ॥ ७१ ॥

तारादिलुहयजलाद्विठवर्णवीता

तस्यान्तरे विनिहिता विधिनैव माया ।

साध्यावृता बहिरतो वदमार्द्धचन्द्रै-

र्यन्त्रं शिशो रुरुदिमां विनिहन्ति सद्यः ॥ ७२ ॥

व्योमार्णमालिख्य सविन्दुमाख्या विदर्भितं तु त्रययुक्तकोणे ।

वसुन्धरा गेहयुगे निबद्धं यन्त्रं समस्तज्वरनाशनं स्यात् ॥ ७३ ॥

सारणं नाम विदर्भितं प्रविलिखेद् बाह्येऽष्टपत्रे भृगुं

पञ्चं स्यादथ कादिशान्तलिपिमर्चिशङ्खं बाह्यतः ।

वीतं तोयपुरेण यन्त्रमुदितं भूर्जोदरे कल्पितं

भूतव्याधिमहाज्वरप्रशमनं कृत्वापहं श्रीपदम् ॥ ७४ ॥

चक्रे चतुःषष्टिपदे सविन्दूनन्तस्थवर्णान् क्रमशो विलिख्य ।

रेखा शिरःकल्पितशूलयुक्ते यन्त्रेऽथ शीत ज्वरशान्तिहेतोः ॥ ७५ ॥

पुटितभूमिपुरद्वयमध्यतः प्रविलिखेद्द्विनितां गिरिजापतेः ।

प्रणवमस्य लिखेद् वसुकोणं ज्वरहरं परमेतदुदीरितम् ॥७६॥

वाणे लिखेन्नाम शशाङ्कमध्ये टान्तं बहिर्भूमिपुरं परस्तात् ।

वृत्तावृतं यन्त्रमिदं समुक्तं वक्ष्यामि नृणां सकलान्तिशान्धे ॥७७॥

सस्वस्तिके दहनगेहयुगे ससाध्यां

मायां लिखेत्तलितनागलतादलान्तः ।

पाशाङ्कुशावर्तमिदं निशि तापयेद् द्यौ

मन्त्रं जपन् व्रजति तत् स्वयमेव साध्याम् ॥ ७८ ॥

षट्कोणे निजसाध्यनामसहितां मायां लिखेन्मध्यत-

स्तत्कोणेषु विदर्भितामभिलिखेच्छक्तिं स्वसाध्याख्यया ।

बाह्ये भूमिपुरं सकोणसदनं ताम्बूलपत्रे कृतं

जप्तं खादयतुं प्रिया निशि भवेत् सा तस्य वक्ष्या चिरम् ॥७९॥

शक्तौ नाम लिखेच्चतुर्भिरभितो वीजैः समावेष्टयेद्

वोतं शक्तिमनोभवाङ्कुशमनुश्रीवीजकैः पिष्टजे ।

रूपे साध्यनरस्य जप्तपवनं त्रिः स्वादुना तज्जजेत्

स्वादेत्तस्य वशं प्रयाति नियतं साध्यः सदा दासवत् ॥ ८० ॥

कामं लिखेत् साध्ययुतं सरोजे खरोल्लसत्केसरपत्रके च ।

उदीरितं मन्त्रयमन्त्रमेतत् सौभाग्यलक्ष्मीविजयप्रदायि ॥८१॥

काश्मीररोचनालाक्षासृगेभमदचन्दनैः ।

विलिखेद्देमलेखन्या यन्त्राण्येतानि देशिकः ॥ ८२ ॥

भूमिस्पृष्टं शवस्पृष्टं दग्धं निर्मात्यसङ्गतम् ।

विशीर्णं लङ्घितं मन्त्रौ यन्त्रं जातु न धारयेत् ॥ ८३ ॥

अथानन्दमयीं साक्षात् शब्दब्रह्मस्वरूपिणीम् ।

ईडे सकलसम्पत्त्यै जगत्कारणमम्बिकाम् ॥ ८४ ॥

आद्यामशेषजननीमरविन्दयोने-

र्विष्णोः शिवस्य च वयुः प्रतिपादयित्रीम् ।

सृष्टिस्थितिचयकरीं जगतां त्रयाणां

स्तुत्वा गिरा विमलयाप्यहमम्बिके ! त्वाम् ॥ ८५ ॥
 पृथ्वा जलेन शिखिना मनुनाम्बरेण
 होत्रेन्दुना दिनकरेण च मूर्त्तिभाजः ।
 देवस्य मन्मथरिपोरपि शक्तिमत्ता-
 हेतुस्त्वमेव खलु पर्वतराजपुत्रि ! ॥ ८६ ॥
 त्रिस्रोतसः सकललोक समर्चिताया
 वैशिष्ट्यकारणमवैमि तदेव मातः ! ।
 त्वत्पादपङ्कजपरागविचित्रितासु
 शम्भोर्जटासु सततं परिवर्त्तनं यत् ॥ ८७ ॥
 आनन्दयेत् कुमुदिनीमधिपः कलानां
 नान्यामिनः कमलिनीमथ नेतरां वा ।
 एकस्य मोदनविधौ परमेक ईष्टे
 त्वन्तु प्रपञ्चमभिनन्दयसि स्मृष्ट्या ॥ ८८ ॥
 आद्याप्यशेषजगतां नवयौवनासि
 शैलाधिराजतनयाप्यतिकोमलासि ।
 त्रय्याः प्रसूतिरनया न समौक्षितासि
 ध्येयापि गौरि ! मनसां पथि न स्थितासि ॥ ८९ ॥
 आसाद्य जन्म मनुजे सुचिराद् दुरापं
 तत्रापि पाटवमवाप्य निजेन्द्रियाणाम् ।
 नाभ्यर्चयन्ति जगतां जनयित्रि ! ये त्वां
 निःश्रेणिकाग्रमधिरुद्ध पुनः पतन्ति ॥ ९० ॥
 कर्पूरचूर्णहिमवारिविलोडितेन
 ये चन्दनेन कुसुमैश्च सुजातगन्धैः ।
 आराधयन्ति हि भवानि ! समुत्सुकास्त्वां
 ते खल्वशेषभुवनाधिभुजः प्रथन्ते ॥ ९१ ॥
 आविश्ममध्यपदवी प्रथमे सरोजे

सुप्ताहिराजसदृशी विरचय्य विश्वम् ।
 विद्युत्क्षतावलयविभ्रममुद्बहन्ती
 पद्मानि पञ्च विदलानि समञ्जुवाना ॥ ८२ ॥
 तन्निर्गतामृतरसैः परिषिक्तगात्री
 मार्गेण तेन निलयं पुनरप्यवाप्ता ।
 येषां हृदि स्फुरसि जातु न ते भवेयु-
 र्मातर्महेश्वरकुटुम्बिनि ! गर्भभाजः ॥ ८३ ॥
 आलम्बिकुन्तलभरामभिरामवक्त्रा-
 मापीवरस्तनतटीं तनुवृत्तमध्याम् ।
 चिन्ताक्षसूत्रकलसालिखिताग्रहस्ता-
 मावर्त्तयामि मनसा तव गौरि ! भूर्त्तिम् ॥ ८४ ॥
 आस्थाय योगमवजित्य च वैरिषट्क-
 माबध्य चेन्द्रियगणं मनसि प्रसन्ने ।
 पाशाङ्कुशाभयवराढ्यकरां सुरक्ता-
 मालीकयन्ति भुवनेश्वरि ! योगिनस्त्वाम् ॥ ८५ ॥
 उत्तमहाटकनिभा करिभिश्चतुर्भि-
 रावर्त्तितामृतघटैरभिषिच्यमाना ।
 हस्तद्वयेन रुचिरे नलिने वहन्ती
 पद्मापि साभयवरा भवसि त्वमेव ॥ ८६ ॥
 अष्टाभिरुग्रविविधायुधवाहिनीभि-
 र्दीर्घक्षरौभिरधिरुह्य मृगाधिराजम् ।
 दूर्वादलद्युतिभिरमर्त्यं पद्मपद्मान्
 न्यक् कुर्वती त्वमसि देवि ! भवानि ! दुर्गे ! ॥ ८७ ॥
 आदौ निदाघजलशीकरशोभिवक्त्रां
 गुञ्जागुणेन परिकल्पितहारयष्टिम् ।
 पद्मांशुकामसितकान्तिमनङ्गहन्त्री-

भाद्यां पुलिन्दतृणीमसक्तत् स्मरामि ॥ ९८ ॥
 हंसैर्गतिक्वणितनूपुरदूरकष्टै-
 र्भूर्त्तैरिवार्थवचनैरनुगम्यमानौ ।
 पद्माविबोर्ध्वमुखरूढसुजातनाली
 श्रीकण्ठपद्मि ! शिरसैव दधे तवाङ्घ्रौ ॥ ९९ ॥
 ह्याभ्यां समीक्षितुमदृष्टिमतेव दृग्भ्यां
 उत्पाद्य भालनयनं वृषकेतनेन ।
 सान्द्रानुरागतरलेन निरीक्ष्यमाणे
 जङ्घे उभे ह्यपि भवानि ! तवानतोऽस्मि ॥ १०० ॥
 ऊरू स्मरामि जितहस्तिकरावलेपौ
 स्थौल्येन पाण्डुरतया परिभूतरभौ ।
 ओणिभरस्य सहनौ परिकल्प्य दत्तौ
 स्तम्भाविवाह्य ! वयसा तव मध्यमेन ॥ १०१ ॥
 ओखौ स्तनौ च युगपत् प्रथयिष्यतोच्चै-
 र्बाह्यात् परेण वयसा परिकृष्टसारः ।
 रोमावलीविलसितेन विभाव्यमूर्त्ति-
 र्मध्यस्तव स्फुरतु मे हृदयस्य मध्ये ॥ १०२ ॥
 सख्युः स्मरस्य हरनेत्रहुताशभीरो-
 र्त्तावस्थवारिभरितं नवयौवनेन ।
 आपाद्य दत्तमिव पल्लवमप्रधृष्यं
 नाभिं कदापि तव देवि ! न विस्मरेयम् ॥ १०३ ॥
 ईशोपगुहपिशुनं हसितं दधाने
 काश्मीरकर्दममनु स्तनपङ्कजे ते ।
 स्नातोत्थितस्य करिणः क्षणलब्धफेनौ
 सिन्दूरितौ स्मरयतः स्वमदस्य कुम्भौ ॥ १०४ ॥
 कण्ठातिरिक्तगलदुज्ज्वलकान्तिधारा-

शोभौ भुजौ निजरिपोर्मकरध्वजेन ।
 कण्ठग्रहाय रचितौ किल दीर्घपाशौ
 मातर्मम स्मृतिपथं न विलङ्घयेताम् ॥ १०५ ॥
 नात्यायतं रचितकम्बुविलासचौर्यं
 भूषाभरेण विविधेन विराजमानम् ।
 कण्ठं मनोहरगुणं गिरिराजकन्ये !
 सञ्चिन्त्य हृत्तिमुपयामि कदापि नाहम् ॥ १०६ ॥
 अत्यायताक्षमभिज्जललाटपट्टं
 मन्दस्मितोदरफुल्लकपोलरेखम् ।
 विम्बाधरं वदनमुन्नतदीर्घनासं
 यस्ते स्मरत्यसक्तदम्ब ! स एव जातः ॥ १०७ ॥
 आदौ तुषारकररेखमनल्पगन्धं
 पुष्पोपरि भ्रमदलिव्रजनिर्विशेषम् ।
 यश्चेतसा कलयते तव केशपाशं
 तस्य स्त्रयं गलति देवि ! पुराणपाशः ॥ १०८ ॥
 श्रुतिषु चरितपाकं श्रीमतां स्तोत्रमेतत्
 पठति य इह मर्त्यो नित्यमाद्रान्तरात्मा ।
 स भवति पदमुच्चैः सम्पदां पादनम्ब-
 द्धितिपमुकुटलक्ष्मीलक्षणानां चिराय ॥ १०९ ॥
 इति श्रीसारदातिलके चतुर्विंशः पटलः ।

पञ्चविंशः पटलः ।

अथ योगं प्रवक्ष्यामि साङ्गं संवित्प्रदायकम् ।
 ऐक्यं जीवात्मनोराहुर्योगं योगविशारदाः ॥ १ ॥
 शिवात्मनो भवेदेवं प्रतिपत्तिः परे विदुः ।
 शिवशक्त्यात्मकं ज्ञानं जगुरागमवेदिनः ॥ २ ॥

पुराणपुरुषस्यान्ये ज्ञानमाहुर्विशारदाः ।
 जित्वादावात्मनः शत्रून् कामादीन् योगमभ्यसेत् ॥ ३ ॥
 कामक्रोधौ लोभमोहौ तत्परं मदमत्सरौ ।
 वदन्ति दुःखदानेतानरीन् षड्वर्गमात्मनः ॥ ४ ॥
 योगाष्टकैरिमान् जित्वा योगिनो योगमाप्नुयुः ।
 यमनियमावासनप्राणायामौ ततः परम् ॥ ५ ॥
 प्रत्याहारं धारणाख्यं ध्यानं सार्वं समाधिना ।
 अष्टाङ्गान्वाहुरेतानि योगिनो योगसाधने ॥ ६ ॥
 अहिंसा सत्यमस्तेयं ब्रह्मचर्यं जपार्जवम् ।
 क्षमा धृतिर्मिताहारः शौचञ्चेति यमा दश ॥ ७ ॥
 तपः सन्तोष आस्तिक्यं दानं देवस्य पूजनम् ।
 सिद्धान्तश्रवणञ्चैव क्लीर्मतिश्च जपाच्छतम् ॥ ८ ॥
 दशैते नियमाः प्रोक्ता योगशास्त्रविशारदैः ।
 पञ्चासनं स्वस्तिकास्यं वज्रं भद्रासने तथा ॥ ९ ॥
 वीरासनमिति प्रोक्तं क्रमादासनपञ्चकम् ।
 ऊर्वोरुपरि विन्यस्य सम्यक् पादतले उभे ॥ १० ॥
 अङ्गुष्ठौ च निबध्नीयाद्वस्ताभ्यां व्युत्क्रमादधः ।
 पञ्चासनमिति प्रोक्तं योगिनां हृदयङ्गमम् ॥ ११ ॥
 जानूर्वोरन्तरे सम्यक् कृत्वा पादतले उभे ।
 ऋजुकायो विशेद् योगी स्वस्तिकं तत् प्रचक्षते ॥ १२ ॥
 सौवन्याः पार्श्वयोर्न्यसेत् गुल्फयुग्मं सुनिश्चलम् ।
 वृषणाधः पार्श्वपादौ पाणिभ्यां परिवन्धयेत् ॥ १३ ॥
 भद्रासनं समुद्दिष्टं योगिभिः पूजितं परम् ।
 ऊर्वोः पादौ क्रमाद्यस्येज्जानुनोः प्राङ्मुखान्गुलीः ॥ १४ ॥
 करौ निदध्यादाख्यातं वज्रासनमनुत्तमम् ।
 एकं पादमधः कृत्वा विन्यस्योरौ तथेतरम् ॥ १५ ॥

ऋजुकायो विशेद योगी वीरासनमितीरितम् ।
 ईडया कर्षयेद्वायुं बाह्यां षोडशमात्रया ॥ १६ ॥
 धारयेत् पूजितं योगी चतुःषष्ट्या तु मात्रया ।
 सुषुम्ना मध्यगं सम्यग् द्वात्रिंशन्मात्रया शनैः ॥ १७ ॥
 नाड्या पिङ्गलया चैनं रेचयेद् योगवित्तमः ।
 प्राणायाममिमं प्राहुर्योगशास्त्रविशारदाः ॥ १८ ॥
 भूयो भूयः क्रमात्तस्य अभ्यासेन समाचरेत् ।
 मात्रावृद्धिक्रमेणैव सम्यग् द्वादश षोडश ॥ १९ ॥
 जपध्यानादिभिर्युक्तं सगर्भं तं विदुर्बुधाः ।
 तदन्यं तं विगर्भञ्च प्राणायामं परे विदुः ॥ २० ॥
 क्रमादभ्यस्यतः पुंसो देहे स्वेदोद्गमोऽधमः ।
 मध्यमः कम्पसंयुक्तो भूमित्यागः परो मतः ॥ २१ ॥
 उत्तमस्य गुणावाप्तिर्यावच्छीलनमिष्यते ।
 इन्द्रियाणां विचरतां विषयेषु निरर्गलम् ॥ २२ ॥
 बलादाहरणं तेभ्यः प्रत्याहारो विधीयते ।
 अङ्गुष्ठगुल्फजानूरुसीवनीलिङ्गनाभिषु ॥ २३ ॥
 हृद्ग्रीवाकण्ठदेशेषु लम्बिकायां ततः परम् ।
 भ्रूमध्ये मस्तके मूर्ध्नि द्वादशान्ते यथाविधि ॥ २४ ॥
 धारणं प्राणमरुतो धारणेति निगद्यते ।
 समाहितेन मनसा चैतन्यान्तरवर्तिना ॥ २५ ॥
 आत्मनोऽभीष्टदेवानां ध्यानं ध्यानमिहोच्यते ।
 समत्वभावना नित्यं जीवात्मपरमात्मनोः ॥ २६ ॥
 समाधिमाहुर्मुनयः प्रोक्तमष्टाङ्गलक्षणम् ।
 षष्ठवत्यङ्गलायामं शरीरमुभयात्मकम् ॥ २७ ॥
 गुदध्वजान्तरे कन्दमुत्सेधाद्वाङ्गुलं विदुः ।
 तस्माद् द्विगुणविस्तारं वृत्तरूपेण शोभितम् ॥ २८ ॥

नाद्यस्तत्र समुद्भूता मुख्यास्तिस्रः प्रकीर्तिताः ।
 ईडा वामे स्थिता नाडी पिङ्गला दक्षिणे मता ॥ २८ ॥
 तयोर्मध्यगता नाडी सुषुम्ना वाममाश्रिता ।
 पादाङ्गुष्ठद्वयं याता शिखाभ्यां शिरसा पुनः ॥ ३० ॥
 ब्रह्मस्थानं समापन्ना सोमसूर्याग्निरूपिणी ।
 तस्या मध्यगता नाडी चित्राख्या योगिवल्लभा ॥ ३१ ॥
 ब्रह्मरन्ध्रं विदुस्तस्याः पद्मसूत्रनिभं परम् ।
 आधारांश्च विदुस्तत्र मतभेदादनेकधा ॥ ३२ ॥
 दिव्यमङ्गमिदं प्राहुरमृतानन्दकारणम् ।
 इडायां सच्चरेच्चन्द्रः पिङ्गलायां दिवाकरः ॥ ३३ ॥
 कृतो योगनिदानज्ञैः सुषुम्नायान्तु तावुभौ ।
 आधारकन्दमध्यस्थं त्रिकोणमतिमुन्दरम् ॥ ३४ ॥
 ज्योतिषां निलयं दिव्यं प्राहुरागमवेदिनः ।
 तत्र विद्युल्लताकारा कुण्डली परदेवता ॥ ३५ ॥
 परिस्फुरति सर्वात्मा सुभाञ्जिसदृशाकृतिः ।
 विभर्ति कुण्डलीशक्तिरात्मानं हंसमाश्रिता ॥ ३६ ॥
 हंसः प्राणाश्रयो नित्यं प्राणो नाडीमयाश्रयः ।
 आधारादुदगतो वायुर्यथावत् सर्वदेहिनाम् ॥ ३७ ॥
 देहं व्याप्य स्नाडीभिः प्रयाणं कुरुते बहिः ।
 द्वादशाङ्गुलमानेन तस्मात् प्राण इतीरितः ॥ ३८ ॥
 रम्ये मृदासने शुद्धे पट्टाजिनकुशोत्तरे ।
 बद्धैकमासनं योगी योगमार्गपरो भवेत् ॥ ३९ ॥
 ज्ञात्वा भूतोदयं देहे विधिवत् प्राणवायुना ।
 तत्तद्भूतं जपेद्देहो दृढत्वावाप्तये सुधीः ॥ ४० ॥
 दण्डाकारगतिर्भूमिः पुटयोरुभयोरधः ।
 तोयस्य पावकस्योर्ध्वं गतिस्तिर्यक् नभस्वतः ॥ ४१ ॥

गतिर्यिन्त्री भवेन्नय्ये भूतानामुदयः स्मृतः ।
 धारणे चोदये कुर्यात् स्तम्भनं वक्ष्यकर्मवित् ॥ ४२ ॥
 शान्तिकं पौष्टिकं कर्म तोयस्य समये वसोः ।
 मारणादीनि मरुतो विपक्षोच्चाटनादिकम् ॥ ४३ ॥
 च्छेडादिनाशनं शस्त्रमुदये च विहायसः ।
 अङ्गुलीभिर्दृढं बद्धा करणानि समाहितः ॥ ४४ ॥
 अङ्गुष्ठाभ्यामुभे श्रोत्रे तर्जनीभ्यां विलोचने ।
 नासारन्ध्रे मध्यमाभ्यामन्याभिर्वदनं दृढम् ॥ ४५ ॥
 बद्धाथ प्राणमनसा कर्मैकत्वमनुस्मरन् ।
 धारयेन्मातृतं सम्भग् योगोऽयं योगिवल्लभः ॥ ४६ ॥
 नादः सञ्जायते तस्य क्रमादभ्यसतः शनैः ।
 मत्तमृङ्गावलीगीतसदृशः प्रथमो ध्वनिः ॥ ४७ ॥
 वंशिकस्यानिलापूर्णवंशध्वनिनिभोऽपरः ।
 घण्टारवसमः पश्चाद् घनमेघसमोऽपरः ॥ ४८ ॥
 एवमभ्यसतः पुंसः संसारध्वान्तनाशनम् ।
 ज्ञानमुत्पद्यते पूर्वं हंसलक्षणमव्ययम् ॥ ४९ ॥
 पुंप्रकृत्यात्मकी प्रोक्तौ विन्दुसर्गौ मनीषिभिः ।
 ताभ्यां क्रमात् समुद्भूतौ विन्दुसर्गावसानकौ ॥ ५० ॥
 हंसौ तौ पुंप्रकृत्याख्यौ हंपुमान् प्रकृतिस्तु सः ।
 अजपा कथिता ताभ्यां जीवोऽयमुपष्ठिते । ५१ ॥
 पुरुषं स्वाश्रयं मत्वा प्रकृतिर्नित्यमात्मनः ।
 यदा तद्भावमाप्नोति तदा सोऽहमियं भवेत् ॥ ५२ ॥
 मकारञ्च हकारञ्च लोपयित्वा ततः परम् ।
 सन्धिं कुर्यात् पूर्वरूपस्तदासौ प्रणवो भवेत् ॥ ५३ ॥
 परानन्दमयं नित्यं चैतन्यैकगुणात्मकम् ।
 आत्माभेदस्थितं योगी प्रणवं भावयेत् सदा ॥ ५४ ॥

आम्नायवाचामतिदूरभाद्यं वेद्यं स्वसंवेद्यगुणेन सन्तः ।

आत्मानमानन्दरसैकसिन्धुं पश्यन्ति तारात्मकमात्मनिष्ठाः ॥ ५५ ॥

सत्यं हेतुविवर्जितं श्रुतिगिरामाद्यं जगत्कारणं

व्याप्य स्थावरजङ्गमं निरूपमच्चैतन्यमन्तर्गतम् ।

आत्मानं रविवह्निचन्द्रवपुषं तारात्मकं सन्ततं

नित्यानन्दगुणालयं सुकृतिनः पश्यन्ति रुद्धेन्द्रियाः ॥ ५६ ॥

तारस्य सप्तविभवैः परिच्रीयमानं

मानैरगम्यमनिशं श्रुतिमौलिमृग्यम् ।

संवित्समस्तगमनस्वरमच्युतं तत्

तेजः परं भजत सान्द्रसुधास्रुराशिम् ॥ ५७ ॥

हिरण्यमयं दीप्तमनेकवर्णं त्रिमूर्तिमूलं निगमादिवीजम् ।

अङ्गुष्ठमात्रं पुरुषं भजन्ते चैतन्यमात्रं रविमण्डलस्थम् ॥ ५८ ॥

ध्यायन्ति दुग्धाब्धिभुजङ्गभोगे शयानमाद्यं कमलायताक्षम् ।

प्रफुल्लनेत्रास्रजमञ्जनानां चतुर्मुखेनाश्रितनाभिपद्मम् ॥ ५९ ॥

आम्नायगं द्विवरणं घननीलमुद्यत्-

श्रीवत्सकौस्तुभगदास्रुजशङ्खचक्रम् ।

हृत्पुण्डरीकनिलयं जगदेकमूल-

मालोकयन्ति कृतिनः पुरुषं पुराणम् ॥ ६० ॥

विन्दोर्नादसमुद्भवः समुदिते नादे जगत्कारणं

तारं तत्त्वसुखास्रुजं परिवृतं वर्णात्मकैर्भूतजैः ।

आम्नायाङ्घ्रिचतुष्टयं पुररिपोरानन्दमूलं वपुः

पायादो मुकुटेन्दुखण्डविलसद्विव्यामृतौघप्लुतम् ॥ ६१ ॥

पिण्डं भवेत् कुण्डलिनी शिवात्मा पदन्तु हंसः सकलान्तरात्मा ।

रूपं भवेद्विन्दुरमन्दकान्तिरतीतरूपं शिवसामरस्यम् ॥ ६२ ॥

पिण्डादियोगं शिवसामरस्यात् सवीजयोगं प्रवदन्ति सन्तः ।

शिवे लयं नित्यगुणाभियुक्ते निर्वीजयोगं फलनिर्व्यपेक्षम् ॥ ६३ ॥

भूलोन्निद्रभुजङ्गराजसदृशीं यान्तीं सुषुम्नान्तरं
 भित्वाधारममूहमाशु विलसत्सौदामिनीसन्निभाम् ।
 व्योमाभोजगतेन्दुमण्डलगलद्विव्यामृतौघप्लुतां
 सम्भाव्य स्वगृहं गता पुनरिमां सञ्चिन्तयेत् कुण्डलीम् ॥ ६४ ॥
 हंसं नित्यमनन्तमव्ययगुणं स्वाधारती निर्गता
 शक्तिः कुण्डलिनी समस्तजननी हस्ते गृहीत्वा च ताम् ।
 जाता शम्भुनिकेतनं परसुखं स्वेनानुभूय स्वयं
 यान्ती वा स्वयमर्ककोटिरुचिरा ध्येया जगन्मोहिनी ॥ ६५ ॥
 अव्यक्तं परविन्दुसञ्चितरुचिं नीत्वा शिवस्थालयं
 शक्तिः कुण्डलिनी गुणत्रयवपुर्विद्युलतासन्निभा ।
 आनन्दासृतमध्यगं पुरभिदञ्चन्द्रार्ककोटिप्रभं
 संवीक्ष्य स्वपुरं गता भगवती ध्येयानवद्या गुणैः ॥ ६६ ॥
 मध्ये वर्णसमौरणद्वयमिधः संघट्टसंचोभजं
 शब्दस्तोममतीत्य तेजसि तडित्कोटिप्रभाभासुराम् ।
 उद्यन्तीं समुपास्महे नवजवासिन्दूरसन्धारुणां
 सान्द्रानन्दसुधामयीं परशिवं प्राप्तां परां देवताम् ॥ ६७ ॥
 गमनागमनेष्वजाङ्घ्रिका सा तनुयादयोगफलानि कुण्डली ।
 मुदिताकुलकामधेनुरेषा भजतां काङ्क्षितकल्पवल्लीम् ॥ ६८ ॥
 आधारस्थितशक्तिविन्दुनिलयां नीवारसूकोपमां
 नित्यानन्दमयीं गलत्परसुधावर्णैः प्रबोधप्रदैः ।
 सिक्ता षट् सरसीरूहाणि विधिवत् कोदण्डमध्योदितां
 ध्यायेद्भास्वरबन्धुजीवरुचिरां संविन्मयीं देवताम् ॥ ६९ ॥
 हृत्पङ्केरुहभानुविम्बनिलयां विद्युलतामत्सरां
 बालार्कारुणचेतसा भगवतीं निर्भर्त्सयन्तीं तमः ।
 नादाख्यं पदमर्द्धचन्द्रकुटिलं सच्चिन्मयं शाश्वतं
 यान्तीमक्षररूपिणीं विमलधीर्ध्यायेद्दिभुं तेजसाम् ॥ ७० ॥

भाले पूर्णनिशापतिः प्रति जटां नीहारहारः द्विषां
सिञ्चन्तीममृतेन देवममितेनानन्दयन्तस्तनुम् ।
वर्णानां जननीं तदीयवपुषा संप्राप्य विश्वस्थितां
ध्यायेत् सम्यगनाकुलेन मनसा सच्चिन्मयीमम्बिकाम् ॥ ७१ ॥
मूले भाले हृदि च विलसहर्षरूपा भवित्री
पीनोत्तुङ्गस्वनभरलसन्मध्यदेशा महेशी ।
चक्रे चक्रे गलितसुरया सिक्तगात्रा प्रकामं
दद्यादाद्या श्रियमविकलां वाङ्मयी देवता वः ॥ ७२ ॥
निजभवननिवासादुच्चरन्ती विलासम्
पथि पथि क्रमलानां चारुहासं विधाय ।
तरुणतरणिकान्तिः कुण्डली देवता सा
शिवसदनसुधाभिर्दीपयेदात्मतेजः ॥ ७३ ॥

आधारबन्धविमुखक्रियाभिः समुन्नता कुण्डलिनी सुधाभिः ।
त्रिधामबीजं शिवमर्चयन्ती शिवाङ्गना वः शिवमातनोतु ॥ ७४ ॥
मिन्दूरनिभमिन्दुकलावतंसमानन्दपूर्णनयनत्रयशोभिवक्त्रम् ।
आपीनतुङ्गकुचनमननङ्गतन्त्रं शम्भोः कलत्रममितां श्रियमा-
तनोतु ॥ ७५ ॥

वर्णैरण्वषड्दिशारविकलाचक्षुर्विभक्तैः क्रमात्
आद्यैः सादिभिरावृतान् क्षतयुतैः षट्चक्रमध्यादिमान् ।
डाकिन्यादिभिराश्रितान् परिवृतान् ब्रह्मादिभिर्देवतैः
भिन्नान् सा परदेवता त्रिजगतां चित्ते विधत्तां मुदम् ॥ ७६ ॥
आधाराद् गुणवृत्तशोभिततनुं लिङ्गत्रयीं सत्त्वरं
मिन्दन्तीं कमले विचिन्मयगतामन्दप्रबोधोद्भवाम् ।
सक्षुब्ध ध्रुवमण्डलामृतकरप्रस्यन्दमानामृत-
स्रोतःकन्दनिभाममन्दतडिताकारां शिवां भावयेत् ॥ ७७ ॥

आनन्दमूलमनिशं श्रुतिमौलिमृग्य-
मर्द्धेन्दुभूषणमधिष्ठितसर्वलोकम् ।
भक्तार्त्तभञ्जनपरं पदमीश्वरस्य
दद्याच्छुभानि नियतं वपुरम्बिकायाः ॥ ७८ ॥
मञ्जुशिञ्जितमञ्जीरं वामाङ्गञ्च महेशितुः ।
आश्रयामि जगन्मूलं यन्मूलं वचसामपि ॥ ७९ ॥

स्थूलेन्दुनीलरुचिरं कुचभारनम्रं
भास्वत्स्वभूषणगणैः परिभक्तशोभम् ।
विश्वैकमूलमनिशं श्रुतिमौलिमृग्य-

मह्यं महेशितुरखण्डितमाश्रयामि ॥ ८० ॥

दिक्कालादिविवर्जिते परशिवे चैतन्यमात्रात्मके
शून्ये कारणपञ्चकस्य विलयं नीते निरालम्बने ।
आत्मानं विनिवेश्य निश्चलधिया निर्लीनसर्वेन्द्रियो
योगी योगफलं प्रयाति सुलभं नित्योदितं निष्क्रियम् ॥ ८१ ॥
महाबलाय प्रणतोऽस्मि तस्मै सविज्ञतालिङ्गितश्रीतलाय ।
येनार्पितं मुक्तिफलं विपक्वमान्नायकं रम्यमुपाश्रितेभ्यः ॥ ८२ ॥

तस्मादभूदखिलदेशिकवीरचन्द्रः

षट्कर्मसागरविहारविनोदशैलः ।

यस्य त्रिलोकविदितं विजयाभिधान-

माचार्य्य पण्डित इति प्रथयन्ति सन्तः ॥ ८३ ॥

तन्नन्दनो देशिकदेशिकोऽभूच्छौक्य इत्यभ्युदितप्रभावः ।
यत्पादकारुण्यसुधाभिषेकाक्ष्ण्मी परां वितनुते च त्वमिम् ॥ ८४ ॥
आचार्य्यविद्याविभवस्य तस्य जातः प्रभौर्लक्षणदेशिकेन्द्रः ।
विद्यास्त्रशेषासु कलासु सर्वास्त्रपि प्रथां यो महतीं प्रपेदे ॥ ८५ ॥

आदाय सारमखिलं निखिलागमेभ्यः

श्रीसारदातिलकनाम चकार तत्त्वम् ।

प्राज्ञः स एव पटलैरिह तत्त्वसंख्यैः

प्रीतप्रदानविधये विदुषां चिराय ॥ ८६ ॥

अनाद्यन्ता शश्वोर्वपुषि कलितार्द्धेन वपुषा

जगद्रूपं शश्वत् सृजति महनीयामपि गिरम् ।

सदर्या शब्दार्थस्तनभरनता शङ्करवधू-

र्मवत्यूर्ध्वं भूयाद् भवजनितदुःखौघशमनी ॥ ८७ ॥

इति श्रीसारदातिलके पञ्चविंशतितमः पटलः समाप्तः ।

